

Aktualizace Příručky pro oblast životního prostředí / Příručky ekologa

Vážení obchodní přátelé,

zasíláme Vám letní aktualizaci publikace *Příručka pro oblast životního prostředí / Příručka ekologa*. Stav legislativních změn je k **9.8.2010**. Uplynulé čtvrtletí tentokrát přineslo řadu významných rozsáhlých legislativních změn (zejména oblast odpadů a vody). Rozsah aktualizace je 176 stran. Více informací o změnách naleznete v příručce v sekci **Aktuální informace**.

• **Zpracované předpisy (legislativní změny za období duben až srpen 2010)**

- 154/2010 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech
- 170/2010 Sb. Vyhláška o bateriích a akumulátorech a o změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady
- 150/2010 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích
- 164/2010 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů, a zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší
- 172/2010 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší
- 209/2010 Sb. Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 111/2002 Sb., kterým se stanoví výše zálohy pro vybrané druhy vratných zálohovaných obalů

• **Z Aktuálních informací**

- Přehled legislativních změn s anotacemi předpisů, přehled praktických seminářů a kurzů na II. pololetí 2010, připravované legislativní změny, změny ostatních vybraných právních předpisů a další informace. Celý přehled změn a aktualit je uveden v kapitole Aktuální informace – srpen 2010.
- Na Doprovodném CD máte mimo jiné k dispozici i publikaci v aktuální verzi. E-book umožňuje prohledávání textů pomocí funkce Hledat. Pro každou aktualizací periodu v rámci roku je zvolena samostatná barva (**letní změny jsou označeny červenou barvou**), lze tak snadno vysledovat vývoj v legislativě podnikové ekologie v průběhu roku.
- Praktické informace na informačním portálu www.envigroup.cz:

• Aktuality	aktuální informace z oblasti podnikové ekologie. Odborné články, aktuality, změny předpisů ...
• Přehled povinností	přehledy povinností stanovené jednotlivými právními předpisy v oblasti podnikové ekologie.
• Právní předpisy	aktivní přehled právních předpisů s odkazy na aktuální plné znění.
• Info servis	INFOservis o změnách právních předpisů a jejich dopadech do praxe, archiv aktualit.
• e-Doplňky	doplňky publikace <i>Povinnosti firem v podnikové ekologii</i> , rozsáhlejší přílohy, příklady a další informace.
• Vzory formulářů	formuláře ke stažení v členění podle jednotlivých oblastí podnikové ekologie.
• Katalog odpadů	katalog odpadů podle vyhlášky č. 381/2001 Sb.
• Metodické pokyny	metodické pokyny, návody a informace v členění podle oblastí.
• Odpady	Informace z oblasti nakládání s odpady (katalog odpadů, ILNO, etikety NO, přeprava odpadů ...).
• Chemické látky	informace z oblasti chemických látek a přípravků (písemná pravidla, R a S věty, první pomoc, ADR ...)
• Dotazy a odpovědi	výběr dotazů na problematiku podnikové ekologie a také odkazy na externí zdroje FAQ.
• Užitečné odkazy	odkazy, které by se Vám mohly hodit.
• Odborné akce	Přehled odborných akcí z oblasti ekologie, životního prostředí a souvisejících oborů.

Věříme, že Vám tato aktualizace, naše odborné publikace a informační servis www.EKOnoviny.cz pomohou při Vaší práci na úseku podnikové ekologie a ochrany životního prostředí.

S pozdravem

Ing. Zdeněk Fildán
ENVI GROUP s r.o.

Návod na začlenění aktualizace do publikace

Příručka pro oblast životního prostředí / Příručka ekologa

Aktualizace 6-2010 (data k 9.8. 2010)

Identifikace			Vyjmout		Vložit		✓
Část	Kapitola	Označení stany	strany	počet listů	strany	počet listů	
-	Titulní list	-	-	1	-	1	
	Obsah doprovodného CD	Obsah CD, strana	7-12	3	7-12	3	
	Aktuální informace	Aktuální informace - březen 2010, strana	1-6	3			
	Aktuální informace	Aktuální informace - srpen 2010, strana			1-10	5	
B	Obsah	Část B-obsah, strana	1-4	2	1-4	2	
	Kapitola 1.0 až 3.0	celé kapitoly 1.0 až 3.0	vše vyjmout		vše vložit		
	Kapitola 4.0	Část B, kapitola 4.0, strana	1-10	5	1-10	5	
	Kapitola 4.0	Část B, kapitola 4.0, strana	17-18	1	17-18	1	
	Kapitola 4.0	Část B, kapitola 4.0, strana	23-24	1	23-24	1	
	Kapitola 5.0	Část B, kapitola 5.0, strana	5-6	1	5-6	1	
	Kapitola 5.0	Část B, kapitola 5.0, strana	9-10	1	9-10	1	
	Kapitola 8.0 až 10.0	celé kapitoly 8.0 až 10.0	vše vyjmout		vše vložit		
	Kapitola 12.0	Část B, kapitola 12.0, strana	3-6	2	3-6	2	
	Kapitola 16.0	Část B, kapitola 16.0, strana	1-2	1	1-2	1	
	Příloha č. 2	Část B, příloha č. 2, strana	1-2	1	1-2	1	
	Příloha č. 3	Část B, příloha č. 3, strana	1-2	1	1-2	1	
	Příloha č. 13	Část B, příloha č. 13, strana	1-2	1	1-2	1	
C	Obsah	Část C-obsah, strana	1-4	2	1-4	2	
	Kapitola 1.0 až 12.0	celé kapitoly 1.0 až 12.0	vše vyjmout		vše vložit		
	Příloha č. 1	Část C, příloha č. 1, strana	1-2	1	1-2	1	
	Související předpisy	Část C, Související předpisy, strana	1-2	1	1-2	1	
D	Kapitola 3.0	Část D, kapitola 3.0, strana	1-4	2	1-4	2	
	Kapitola 12.0	Část D, kapitola 12.0, strana	3-4	1	3-4	1	
	Kapitola 15.0	Část D, kapitola 15.0, strana	1-2	1	1-2	1	
F	Příloha č. 9	Část F, příloha 9, strana	1-2	1	1-2	1	

chemické látky a přípravky - prevence závažných havárií - odpadové hospodářství

PŘÍRUČKA

PRO OBLAST

ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

využívání a ochrana vod - ochrana ovzduší – integrovaná prevence - obaly - EMS

srpen 2010

Název díla: **Příručka pro oblast životního prostředí / Příručka ekologa**

Autor: **Ing. Zdeněk Fildán**

Vydání: **25. (data k 9. 8. 2010)**

Rok vydání: **2002 – srpen 2010**

Autorská práva: **Ing. Zdeněk Fildán**

Všechna práva jsou vyhrazena. Žádná část díla nesmí být jakoukoliv formou (tiskem, jako fotokopie, elektronicky nebo jiným způsobem) šířena, rozmnožována či zpracována bez předchozího písemného souhlasu vlastníka autorských práv.

Výjimku tvoří část díla, která je umístěna na doprovodném CD k publikaci. Tato část může být použita a kopírována **pro vlastní potřebu** vlastníka publikace. Kopírování, šíření a další zpracovávání této části pro jinou než vlastní potřebu nesmí být prováděno bez předchozího písemného souhlasu vlastníka autorských práv.

Vydal: **ENVI GROUP s.r.o.**

Bělojarská 1475

347 01 Tachov

tel. 606 638 325, 739 658 218

tel./fax: 374 72 55 09

e-mail: info@envigroup.cz

www.envigroup.cz

III. Právní předpisy:

Právní předpisy – část A Chemické látky a přípravky

- 356/2003 Sb. ZÁKON ze dne 23. září 2003 o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 186/2004 Sb., 125/2005 Sb., 345/2005 Sb., 434/2005 Sb., 222/2006 Sb., 371/2008 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb.
- 219/2004 Sb. VYHLÁŠKA Ministerstva životního prostředí ze dne 14. dubna 2004, o zásadách správné laboratorní praxe (ruší vyhlášku č. 283/2001 Sb.), ve znění vyhlášky č. 279/2005 Sb.
- 221/2004 Sb. – zrušeno k 1.7.2009
- 232/2004 Sb. VYHLÁŠKA Ministerstva životního prostředí ze dne 20. dubna 2004, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, týkající se klasifikace, balení a označování nebezpečných chemických látek a chemických přípravků (ruší vyhlášku č. 26/1999 Sb.), ve znění vyhlášky č. 369/2005 Sb., 28/2007 Sb., 389/2008 Sb.
- 234/2004 Sb. VYHLÁŠKA Ministerstva životního prostředí ze dne 20. dubna 2004, o možném použití alternativního nebo jiného odlišného názvu nebezpečné chemické látky v označení nebezpečného chemického přípravku a udělování výjimek na balení a označování nebezpečných chemických látek a chemických přípravků
- 139/2009 Sb. VYHLÁŠKA ze dne 11. května 2009 o omezení nebezpečných chemických látek a nebezpečných chemických přípravků
- REACH: Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006
- 258/2000 Sb. ZÁKON ze dne 14. července 2000 o ochraně veřejného zdraví, ve znění zákona č. 254/2001 Sb., 274/2001 Sb., 13/2002 Sb., 76/2002 Sb., 86/2002 Sb., 120/2002 Sb., 309/2002 Sb., 320/2002 Sb., 274/2003 Sb., 356/2003 Sb., 362/2003 Sb., 167/2004 Sb., 326/2004 Sb., 562/2004 Sb., 125/2005 Sb., 253/2005 Sb., 381/2005 Sb., 392/2005 Sb., 444/2005 Sb., 59/2006 Sb., 74/2006 Sb., 186/2006 Sb., 189/2006 Sb., 222/2006 Sb., 264/2006 Sb., 342/2006 Sb., 110/2007 Sb., 296/2007 Sb., 378/2007 Sb., 124/2008 Sb., 130/2008 Sb., 274/2008 Sb., 41/2009 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb.
- 301/2009 Sb.
- 428/2004 Sb. Vyhláška o získání odborné způsobilosti k nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky klasifikovanými jako vysoce toxické
- 394/2006 Sb. Vyhláška, kterou se stanoví práce s ojedinělou a krátkodobou expozicí azbestu a postup při určení ojedinělé a krátkodobé expozice těchto prací
- 361/2007 Sb. Nařízení vlády, kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci (ruší NV č. 178/2001 Sb.)
- 10/1999 Sb. NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 16. prosince 1998, kterým se zrušuje nařízení vlády č. 192/1988 Sb., o jechdch a některých jiných látkách škodlivých zdraví, ve znění pozdějších předpisů, a kterým se pro účely trestního zákona stanoví, co se považuje za jedy, ve znění NV č. 114/1999 Sb.
- 114/1999 Sb. NAŘÍZENÍ VLÁDY ze dne 10. května 1999, kterým se pro účely trestního zákona stanoví, co se považuje za jedy, nakažlivé choroby a škůdce, ve znění NV č. 40/2002 Sb., NV č. 444/2003 Sb.

Právní předpisy – část A Prevence závažných havárií

- 59/2006 Sb. Zákon o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky, ve znění zákona č. 362/2007 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb., 488/2009 Sb.
- 103/2006 Sb. Vyhláška o stanovení zásad pro vymezení zóny havarijního plánování a o rozsahu a způsobu vypracování vnějšího havarijního plánu - platné od 1.6.2006
- 250/2006 Sb. Vyhláška, kterou se stanoví rozsah a obsah bezpečnostních opatření fyzické ochrany objektu nebo zařízení zařazených do skupiny A nebo do skupiny B
- 254/2006 Sb. Nařízení vlády o kontrole nebezpečných látek
- 255/2006 Sb. Vyhláška o rozsahu a způsobu zpracování hlášení o závažné havárii a konečné zprávy o vzniku a dopadech závažné havárie
- 256/2006 Sb. Vyhláška o podrobnostech systému prevence závažných havárií

Právní předpisy - část B Nakládání s odpady

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění zákona č. 477/2001 Sb., 76/2002 Sb., 275/2002 Sb., 320/2002 Sb., 356/2003 Sb., 167/2004 Sb., 188/2004 Sb., 317/2004 Sb., 7/2005 Sb., 106/2005 Sb., 444/2005 Sb., 186/2006 Sb., 314/2006 Sb., 222/2006 Sb., 314/2007 Sb., 296/2007 Sb., 25/2008 Sb., 34/2008 Sb., 383/2008 Sb., 9/2009 Sb., 157/2009 Sb., 223/2009 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb., 291/2009 Sb., 297/2009 Sb., 154/2010 Sb.
- 376/2001 Sb. VYHLÁŠKA Ministerstva životního prostředí a Ministerstva zdravotnictví ze dne 17. října 2001 o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, ve znění vyhlášky č. 502/2004 Sb.
- 381/2001 Sb. VYHLÁŠKA Ministerstva životního prostředí ze dne 17. října 2001, kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů (Katalog odpadů), ve znění vyhlášky č. 503/2004 Sb., 168/2007 Sb., 374/2008 Sb.

- 382/2001 Sb. VYHLÁŠKA Ministerstva životního prostředí ze dne 17. října 2001 o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě, ve znění vyhlášky č. 504/2004 Sb.
- 383/2001 Sb. VYHLÁŠKA Ministerstva životního prostředí ze dne 17. října 2001 o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění vyhlášky č. 41/2005 Sb., 294/2005 Sb., 353/2005 Sb., 351/2008 Sb., 478/2008 Sb., **170/2010 Sb.**
- 384/2001 Sb. VYHLÁŠKA Ministerstva životního prostředí o nakládání s polychlorovanými bifenylly, polychlorovanými terfenylly, monometyltetrachlordifenylnetanem, monometyldichlordifenylnetanem, monometyldibromdifenylnetanem a veškerými směsmi obsahujícími kteroukoliv z těchto látek v koncentraci větší než 50 mg/kg (o nakládání s PCB)
- 237/2002 Sb. Vyhláška Ministerstva životního prostředí o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, ve znění vyhlášky č. 505/2004 Sb., 353/2005 Sb.
- 99/1992 Sb. Vyhláška Českého báňského úřadu o zřizování, provozu, zajištění a likvidaci zařízení pro ukládání odpadů v podzemních prostorech, ve znění vyhlášky č. 300/2005 Sb.
- Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 100/1994 Sb. (Basilejská úmluva)
- 197/2003 Sb., Nařízení vlády o Plánu odpadového hospodářství České Republiky, ve znění NV č. 473/2009 Sb.
- 294/2005 Sb. Vyhláška o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, **ve znění vyhlášky č. 61/2010 Sb.**
- 352/2005 Sb. Vyhláška o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady a o bližších podmínkách financování nakládání s nimi (vyhláška o nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady), **ve znění vyhlášky č. 65/2010 Sb.**
- 341/2008 Sb. Vyhláška o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a o změně vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, (vyhláška o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady)
- 352/2008 Sb. Vyhláška o podrobnostech nakládání s odpady z autovraků, vybraných autovraků, o způsobu vedení jejich evidence a evidence odpadů vznikajících v zařízeních ke sběru a zpracování autovraků a o informačním systému sledování toků vybraných autovraků (o podrobnostech nakládání s autovraky), **ve znění vyhlášky č. 54/2010 Sb.**
- č. 374/2008 Sb. VYHLÁŠKA o přepravě odpadů a o změně vyhlášky č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů (Katalog odpadů), ve znění pozdějších předpisů
- **č. 170/2010 Sb. VYHLÁŠKA ze dne 21. května 2010 o bateriích a akumulátorech a o změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů**

Předpisy EU:

- NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004 ze dne 29. dubna 2004 o perzistentních organických znečišťujících látkách a o změně směrnice 79/117/EHS
- Nařízení Rady (ES) č. 1195/2006 ze dne 18. července 2006, kterým se mění příloha IV nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004 o perzistentních organických znečišťujících látkách

Těžební odpady:

- 157/2009 Sb. Zákon o nakládání s těžebním odpadem a o změně některých zákonů
- 428/2009 Sb. Vyhláška o provedení některých ustanovení zákona o nakládání s těžebním odpadem
- 429/2009 Sb. Vyhláška o stanovení náležitostí plánu pro nakládání s těžebním odpadem včetně hodnocení jeho vlastností a některých dalších podrobností k provedení zákona o nakládání s těžebním odpadem

Právní předpisy - část C Ochrana a využití vod

- 254/2001 ZÁKON ze dne 28. června 2001 o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění zákona č. 76/2002 Sb., 320/2002 Sb., 274/2003 Sb., 20/2004 Sb., 413/2005 Sb., 444/2005 Sb., 186/2006 Sb., 222/2006 Sb., 342/2006 Sb., 25/2008 Sb., 167/2008 Sb., 181/2008 Sb., 157/2009 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb., **150/2010 Sb.**
- 40/1978 Sb. Nařízení vlády České socialistické republiky o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Beskydy, Jeseníky, Jizerské hory, Krkonoše, Orlické hory, Šumava a Žďárské vrchy
- 10/1979 Sb. Nařízení vlády České socialistické republiky o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Brdy, Jablunkovsko, Krušné hory, Novohradské hory, Vsetínské vrchy a Žamberk - Králíky
- 85/1981 Sb. Nařízení vlády České socialistické republiky o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Chebská pánev a Slavkovský les, Severočeská křída, Východočeská křída, Polická pánev, Třeboňská pánev a Kvarter řeky Moravy
- 137/1999 Sb. Vyhláška Ministerstva životního prostředí ze dne 10. června 1999, kterou se stanoví seznam vodárenských nádrží a zásady pro stanovení a změny ochranných pásem vodních zdrojů
- 431/2001 Sb. Vyhláška Ministerstva zemědělství ze dne 3. prosince 2001 o obsahu vodní bilance, způsobu jejího sestavení a o údajích pro vodní bilanci
- 432/2001 Sb. Vyhláška Ministerstva zemědělství ze dne 3. prosince 2001 o dokladech žádosti o rozhodnutí nebo vyjádření a o náležitostech povolení, souhlasů a vyjádření vodoprávního úřadu, ve znění vyhlášky č. 195/2003 Sb., 620/2004 Sb., 40/2008 Sb.
- 470/2001 Sb. Vyhláška Ministerstva zemědělství ze dne 14. prosince 2001, kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků, ve znění vyhlášky č. 333/2003 Sb., 267/2005 Sb.

- 471/2001 Sb. Vyhláška Ministerstva zemědělství o technickobezpečnostním dohledu nad vodními díly
- 20/2002 Sb. Vyhláška Ministerstva zemědělství o způsobu a četnosti měření množství a jakosti vody
- 195/2002 Vyhláška Ministerstva zemědělství o náležitostech manipulačních řádů a provozních řádů vodních děl
- 225/2002 Vyhláška Ministerstva zemědělství o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsobu a rozsahu péče o ně
- 236/2002 Vyhláška MŽP o způsobu a rozsahu zpracovávání návrhu a stanovování záplavových území
- 241/2002 Vyhláška Ministerstva dopravy a spojů o stanovení vodních nádrží a vodních toků, na kterých je zakázána plavba plavidel se spalovacími motory, a o rozsahu a podmínkách užívání povrchových vod k plavbě, ve znění 39/2006 Sb., 209/2007 Sb.
- 292/2002 Vyhláška MZe ze dne 13. června 2002 o oblastech povodí, ve znění č. 390/2004 Sb.
- 293/2002 Vyhláška Ministerstva životního prostředí ze dne 14. června 2002 o poplatcích za vypouštění odpadních vod do vod povrchových, ve znění vyhlášky č. 110/2005 Sb.
- 590/2002 Sb. Vyhláška, o technických požadavcích pro vodní díla, ve znění 367/2005 Sb.
- 7/2003 Vyhláška ze dne 19. prosince 2002 o vodoprávní evidenci, ve znění vyhlášky č. 619/2004 Sb., 7/2007 Sb., 40/2008 Sb.
- 61/2003 Nařízení vlády o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech, ve znění 229/2007 Sb.
- 71/2003 Nařízení vlády o stanovení povrchových vod vhodných pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů a o zjišťování a hodnocení stavu jakosti těchto vod (ve formátu TXT bez příloh a ve formátu PDF s přílohami), ve znění 169/2006 Sb.
- 103/2003 Nařízení vlády ze dne 3. března 2003 o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech, ve znění 219/2007 Sb., 108/2008 Sb.
- 159/2003 Vyhláška, kterou se stanoví povrchové vody využívané ke koupání osob, ve znění vyhl.č. 168/2006 Sb., 152/2008 Sb.
- 125/2004 Vyhláška ze dne 11. března 2004 kterou se stanoví vzor poplatkového hlášení a vzor poplatkového přiznání pro účely výpočtu poplatku za odebrané množství podzemní vody
- 391/2004 Vyhláška ze dne 23. června 2004, o rozsahu údajů v evidencích stavu povrchových a podzemních vod a o způsobu zpracování, ukládání a předávání těchto údajů do informačních systémů veřejné správy
- 142/2005 Vyhláška o plánování v oblasti vod (předpis ruší: 140/2003 Sb.)
- 450/2005 Sb. Vyhláška ze dne 4. listopadu 2005 o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků
- 23/2007 Sb. Vyhláška o podrobnostech vymezení vodních děl evidovaných v katastru nemovitostí ČR
- 262/2007 Sb. Nařízení vlády ze dne 3. října 2007 o vyhlášení závazné části Plánu hlavních povodí České republiky
- 203/2009 Sb. Nařízení vlády o postupu při zjišťování a uplatňování náhrady škody a postupu při určení její výše v územích určených k řízeným rozlivům povodní

Vodovody a kanalizace:

- 274/2001 Zákon ze dne 10. července 2001 o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění zákona č. 320/2002 Sb., 274/2003 Sb., 20/2004 Sb., 167/2004 Sb., 76/2006 Sb., 127/2005 Sb., 186/2006 Sb., 222/2006 Sb., 281/2009 Sb.
- 428/2001 Vyhláška Ministerstva zemědělství, kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění č. 146/2004, 515/2006 Sb.
- 252/2004 Vyhláška ze dne 22. dubna 2004 kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, ve znění vyhlášky č. 187/2005 Sb., 293/2006 Sb.
- 35/2004 Sb. Vyhláška ze dne 21. ledna 2004, kterou se stanoví náležitosti, forma elektronické podoby a datové rozhraní protokolu o kontrole jakosti pitné vody a vody koupališť, ve znění vyhlášky č. 134/2004 Sb.

Právní předpisy - část D Ochrana ovzduší

- 86/2002 Sb., *Zákon o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší)*, ve znění zákona č. 521/2002 Sb., 92/2004 Sb., 186/2004 Sb., 695/2004 Sb., 180/2005 Sb., 385/2005 Sb., 444/2005 Sb., 186/2006 Sb., 212/2006 Sb., 222/2006 Sb., 230/2006 Sb., 180/2007 Sb., 296/2007 Sb., 25/2008 Sb., 37/2008 Sb., 483/2008 Sb., 223/2009 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb., 292/2009 Sb., **164/2010, 172/2010 Sb.**
- 351/2002 Sb., Nařízení vlády, kterým se stanoví závazné emisní stropy pro některé látky znečišťující ovzduší a způsob přípravy a provádění emisních inventur a emisních projekcí, ve znění NV č. 417/2003 Sb.
- 354/2002 Sb., Nařízení vlády, kterým se stanoví emisní limity a další podmínky pro spalování odpadu, ve znění 206/2006 Sb.
- 355/2002 Sb., Vyhláška Ministerstva životního prostředí, kterou se stanoví emisní limity a další podmínky provozování ostatních stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší emitujících těkavé organické látky z procesů aplikujících organická rozpouštědla a ze skladování a distribuce benzínu, ve znění vyhlášky č. 509/2005 Sb.

- 553/2002 Sb., Vyhláška ze dne 16. prosince 2002, kterou se stanoví hodnoty zvláštních imisních limitů znečišťujících látek, ústřední regulační řád a způsob jeho provozování včetně seznamu stacionárních zdrojů podléhajících regulaci, zásady pro vypracování a provozování krajských a místních regulačních řádů a způsob a rozsah zpřístupňování informací o úrovni znečištění ovzduší veřejnosti, ve znění vyhlášky č. 42/2005 Sb., 373/2009 Sb.
- 362/2006 Sb. Vyhláška ze dne 28. června 2006 o způsobu stanovení koncentrace pachových látek, přípustné míry obtěžování zápachem a způsobu jejího zjišťování
- 455/2006 Sb. Vyhláška ze dne 15. září 2006 o stanovení požadavků na kvalitu paliv používaných pro vnitrozemská a námořní plavidla z hlediska ochrany ovzduší
- 597/2006 Sb. Nařízení vlády ze dne 12. prosince 2006 o sledování a vyhodnocování kvality ovzduší
- 615/2006 Sb. Nařízení vlády ze dne 20. prosince 2006 o stanovení emisních limitů a dalších podmínek provozování ostatních stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, ve znění NV č. 475/2009 Sb.
- 146/2007 Sb. Nařízení vlády ze dne 30. května 2007 o emisních limitech a dalších podmínkách provozování spalovacích stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, ve znění NV č. 476/2009 Sb.
- 372/2007 Sb. Nařízení vlády o národním programu snižování emisí ze stávajících zvláště velkých spalovacích zdrojů
- 13/2009 Sb. Vyhláška o stanovení požadavků na kvalitu paliv pro stacionární zdroje z hlediska ochrany ovzduší
- 205/2009 Sb. Vyhláška o zjišťování emisí ze stacionárních zdrojů a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší, [ve znění vyhlášky č. 17/2010 Sb.](#)
- 279/2009 Sb. Vyhláška o předcházení emisím regulovaných látek a fluorovaných skleníkových plynů
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2037/2000 ze dne 29.6. 2000 o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 842/2006 ze dne 17. května 2006 o některých fluorovaných skleníkových plynech
- [91/2010 Sb. Nařízení vlády o podmínkách požární bezpečnosti při provozu komínů, kouřovodů a spotřebičů paliv \(od 1.1.2011 nahrazuje vyhlášku č. 111/1981 Sb. o čištění komínů\)](#)
- 695/2004 Sb., *Zákon o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů*, ve znění zákona č. 212/2006 Sb., 315/2008 Sb., 227/2009 Sb., 292/2009 Sb., **164/2010 Sb.**
- 80/2008 Sb. Nařízení vlády ze dne 25. února 2008 o Národním alokačním plánu pro obchodovací období roků 2008 – 2012
- 12/2009 Sb. Vyhláška o stanovení postupu zjišťování, vykazování a ověřování množství emisí skleníkových plynů a formuláře žádosti o vydání povolení k emisím skleníkových plynů

Právní předpisy - část E Integrovaná prevence

- 76/2002 Zákon ze dne 5. února 2002 o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění zákona č. 521/2002 Sb., 437/2004 Sb., 695/2004 Sb., 444/2005 Sb., 222/2006 Sb., 435/2006 Sb., 25/2008 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb.
- 554/2002 Vyhláška, kterou se stanoví vzor žádosti o vydání integrovaného povolení, rozsah a způsob jejího vyplnění
- 63/2003 Nařízení vlády ze dne 13. ledna 2003 o způsobu a rozsahu zabezpečení systému výměny informací o nejlepších
- 25/2008 Sb. Zákon o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů, 227/2009 Sb., 281/2009 Sb.
- 145/2008 Sb. Nařízení vlády ze dne 26. března 2008, kterým se stanoví seznam znečišťujících látek a prahových hodnot a údaje požadované pro ohlašování do integrovaného registru znečišťování životního prostředí
- NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 166/2006 ze dne 18. ledna 2006, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek a kterým se mění směrnice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES

Právní předpisy - část F Nakládání s obaly

- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých dalších předpisů, ve znění zákona č. 274/2003 Sb., 94/2004 Sb., 237/2004 Sb., 257/2004 Sb., 444/2005 Sb., 66/2006 Sb., 296/2007 Sb., 25/2008 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb.
 - **111/2002 Sb. Nařízení vlády, kterým se stanoví výše zálohy pro vybrané druhy vratných zálohovaných obalů, [ve znění NV 209/2010 Sb.](#)**
 - 115/2002 Sb., Vyhláška o podrobnostech nakládání s obaly
 - 116/2002 Sb., Vyhláška o způsobu označování vratných zálohovaných obalů
 - 641/2004 Sb., Vyhláška o rozsahu a způsobu vedení evidence obalů a ohlašování údajů z této evidence
-

Právní předpisy - ostatní

Zemědělství:

- 156/1998 Zákon o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech), ve znění zákona 308/2000 Sb., 147/2002 Sb., 317/2004 Sb., 444/2005 Sb., 553/2005 Sb., 9/2009 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb.
- 274/1998 Sb. Vyhláška o skladování a způsobu používání hnojiv, ve znění 476/2000 Sb., 473/2002 Sb., 399/2004 Sb., 91/2007 Sb., 353/2009 Sb.
- 474/2000 Vyhláška o stanovení požadavků na hnojiva, ve znění vyhlášky č. 401/2004 Sb., 209/2005 Sb., 271/2009 Sb.
- 257/2009 Sb. Vyhláška o používání sedimentů na zemědělské půdě
- 242/2000 Sb. Zákon o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 320/2002 Sb., 444/2005 Sb., 553/2005 Sb., 30/2006 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb.
- 326/2004 Zákon o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 626/2004 Sb., 444/2005 Sb., 131/2006 Sb., 189/2008 Sb., 249/2008 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb., 291/2009 Sb., **102/2010 Sb.**
- 329/2004 Vyhláška o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin, ve znění 371/2006 Sb., 146/2009 Sb.
- 333/2004 Vyhláška o odborné způsobilosti na úseku rostlinolékařské péče
- 334/2004 Vyhláška o mechanizačních prostředcích na ochranu rostlin, ve znění 146/2009 Sb.
- 328/2004 Vyhláška o evidenci výskytu a hubení škodlivých organismů ve skladech rostlinných produktů a o způsobech zjišťování a regulace jejich výskytu v zemědělských veřejných skladech a skladech Státního zemědělského intervenčního fondu
- 327/2004 Vyhláška o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin
- 215/2008 Sb. Vyhláška o opatřeních proti zavlékání a rozšiřování škodlivých organismů rostlin a rostlinných produktů, ve znění 159/2009 Sb.
- 241/2004 Sb. Nařízení vlády o podmínkách provádění pomoci méně příznivým oblastem a oblastem s ekologickými omezeními, ve znění 121/2005 Sb., 510/2005 Sb., 512/2006 Sb.
- 242/2004 Sb. Nařízení vlády o podmínkách provádění opatření na podporu rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství spočívajících v ochraně složek životního prostředí (o provádění agroenvironmentálních opatření), ve znění 542/2004 Sb., 119/2005 Sb., 515/2005 Sb., 351/2006 Sb., 81/2007 Sb., 99/2008 Sb.
- 75/2007 Sb. Nařízení vlády o podmínkách poskytování plateb za přírodní znevýhodnění v horských oblastech, oblastech s jinými znevýhodněními a v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě, ve znění 113/2008 Sb., **111/2010 Sb.**
- 79/2007 Sb. Nařízení vlády o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění 114/2008 Sb., 45/2009 Sb., **112/2010 Sb.**
- 80/2007 Sb. Nařízení vlády o stanovení některých podmínek poskytování platby pro pěstování energetických plodin, ve znění NV č. 333/2007 Sb.
- 147/2008 Sb. Nařízení vlády o stanovení podmínek pro poskytování dotací na zachování hospodářského souboru lesního porostu v rámci opatření Natura 2000 v lesích, ve znění 51/2009 Sb.
- 53/2009 Sb. Nařízení vlády o stanovení podmínek pro poskytování dotací na lesnicko-environmentální opatření

Ochrana přírody a krajiny:

- 114/1992 Sb. Zákon o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 347/1992 Sb., 289/1995 Sb., 3/1997 Sb., 16/1997 Sb., 123/1998 Sb., 161/1999 Sb., 238/1999 Sb., 132/2000 Sb., 76/2002 Sb., 320/2002 Sb., 168/2004 Sb., 218/2004 Sb., 100/2004 Sb., 387/2005 Sb., 444/2005 Sb., 186/2006 Sb., 222/2006 Sb., 267/2006 Sb., 124/2008 Sb., 167/2008 Sb., 312/2008 Sb., 223/2009 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb., 291/2009 Sb., 349/2009 Sb., 381/2009 Sb.
- 395/1992 Sb. Vyhláška, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění vyhlášky č. 452/2005 Sb., 175/2006 Sb., 425/2006 Sb., 96/2007 Sb., 141/2007 Sb., 267/2007 Sb., 60/2008 Sb., 75/2008 Sb., 30/2009 Sb., 262/2009 Sb., **189/2010 Sb.**
- 468/2004 Sb. Vyhláška o autorizovaných osobách podle zákona o ochraně přírody a krajiny
- 132/2005 Sb. Nařízení vlády, kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit, ve znění nařízení vlády č. 301/2007 Sb., 371/2009 Sb.
- 166/2005 Sb. Vyhláška, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, v souvislosti s vytvářením soustavy NATURA 2000, ve znění 390/2006 Sb.
- 81/2008 Sb. Sdělení MŽP o evropsky významných lokalitách, které byly zařazeny do evropského seznamu
- 82/2008 Sb. Sdělení MŽP o evropsky významných lokalitách, které nebyly zařazeny do evropského seznamu
- 66/2009 Sb. Sdělení MŽP o evropsky významných lokalitách, které byly zařazeny do evropského seznamu

Pracovní prostředí:

- 262/2006 Sb. Zákon zákoník práce, ve znění 585/2006 Sb., 181/2007 Sb., 261/2007 Sb., 296/2007 Sb., 362/2007 Sb., 116/2008 Sb., 121/2008 Sb., 126/2008 Sb., 305/2008 Sb., 306/2008 Sb., 382/2008 Sb., 286/2009 Sb., 320/2009 Sb., 326/2009 Sb.
- 309/2006 Sb. Zákon, kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění 362/2007 Sb., 189/2008 Sb., 223/2009 Sb.
- 101/2005 Sb. Nařízení vlády o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí
- 48/1982 Vyhláška, kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení, ve znění vyhlášky č. 324/1990 Sb., 207/1991 Sb., 352/2000 Sb., 192/2005 Sb.
- 148/2006 Sb. Nařízení vlády o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací
- 561/2006 Sb. Vyhláška o stanovení seznamu aglomerací pro účely hodnocení a snižování hluku

Životní prostřední obecně:

- 123/1998 Sb. Zákon o právu na informace o životním prostředí, ve znění zákona č. 132/2000 Sb., 6/2005 Sb., 413/2005 Sb., 380/2009 Sb.
- **103/2010 Sb. Vyhláška o provedení některých ustanovení zákona o právu na informace o životním prostředí**
- 100/2001 Sb., Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění zákona č. 93/2004 Sb., 163/2006 Sb., 186/2006 Sb., 216/2007 Sb., 124/2008 Sb., 223/2009 Sb., 227/2009 Sb., 436/2009 Sb.

Obnovitelné zdroje:

- 180/2005 Zákon o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění 281/2009 Sb., **137/2010 Sb.**
- 475/2005 Sb. Vyhláška, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, ve znění vyhlášky č. 364/2007 Sb., 409/2009 Sb.
- 482/2005 Sb. VYHLÁŠKA o stanovení druhů, způsobů využití a parametrů biomasy při podpoře výroby elektřiny z biomasy, ve znění 5/2007 Sb.
- 502/2005 Sb. Vyhláška o stanovení způsobu vykazování množství elektřiny při společném spalování biomasy a neobnovitelného zdroje
- 343/2008 Sb. Vyhláška, kterou se stanoví vzor žádosti o vydání záruky původu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a vzor záruky původu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie

Ekologická újma:

- 167/2008 Sb. Zákon o předcházení ekologické újmě a o její nápravě a o změně některých zákonů ve znění zákona č. 227/2009 Sb., 281/2009 Sb.
- 17/2009 Sb. Vyhláška ze dne 5. ledna 2009 o zjišťování a nápravě ekologické újmy na půdě

Poznámka k seznamu dokumentů:

Tučnou kurzívou jsou zvýrazněny nové dokumenty a právní předpisy.

Normální kurzívou jsou zvýrazněny novelizované právní předpisy a upravené dokumenty.

Poznámka k CD:

Jednotlivé dokumenty lze prohlížet přímo v prohlížeči kliknutím levým tlačítkem myši. Pro další úpravy lze soubor uložit do počítače kliknutím pravým tlačítkem myši a v kontextovém menu vybrat položku "Uložit cíl jako ..". Tyto pokyny platí obecně, postup ovládání se může lišit podle individuálního nastavení Vašeho počítače.

Právní předpisy jsou pro rychlé zobrazování a pro možnost další editace textu ve formátu TXT. Některé předpisy jsou k dispozici z důvodu nedostupnosti TXT verze s přílohami ve formátu PDF (k prohlížení je nutný Adobe Acrobat Reader). Všechny předpisy ze Sbírky zákonů ve formátu PDF jsou volně ke stažení na stránkách Ministerstva vnitra ČR (<http://www.mvcr.cz>).

Právní předpisy jsou též volně k dispozici na Portálu veřejné správy <http://portal.gov.cz/wps/portal/>.

Aktuální informace – srpen 2010

1.0 Aktuality

Přehled praktických seminářů a kurzů pořádaných v 1. pololetí

- **LEGISLATIVA ŽP V KOSTCE:** přehled povinností firmy v podnikové ekologii (vč. kompletní dokumentace a SW podnikového ekologa!), 19. května 2010 - Praha; 8. června 2010 – Praha
- **PODNIKOVÝ EKOLOG:** 2-denní výcvikový kurz zaměřený na praktické zvládnutí hlavních činností ekologa (včetně detailního manuálu *Příručka ekologa*, knihy *Povinnosti firem v podnikové ekologii* a e-booku *Průvodce podnikovou ekologií!*), 26.-27. května 2010, Praha
- **BĚŽNÝ PODNIK A CHEMICKÉ LÁTKY/PŘÍPRAVKY:** přehled povinností firmy v oblasti chemických látek (dovoz CHLP z EU, balení, označování, bezpečnostní listy, prodej spotřebitelům...), květen 2010, Praha
- **POVINNOSTI FIREM** v oblasti podnikové ekologie a úvod do EMS, 20.-21. května 2010, Praha

Část E – Integrovaný registr znečišťování IRZ a ISPOP

Doplnění praktických informací o problematice IRZ a ISPOP do příručky:

Tyto informace se týkají mimo ohlašování do IRZ také ostatních ohlašovacích povinností podle jednotlivých složkových předpisů (odpady, ovzduší, voda, obaly). Doporučujeme Vám tedy se na tyto informace podívat, abyste byli připraveni na další ohlašování.

- 4.1.1 Vybrané otázky a odpovědi k IRZ
- 4.6 Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností (ISPOP)
- 4.6.1 O ISPOP
- 4.6.2 Legislativa
- 4.6.3 Seznam ohlašovacích povinností
- 4.6.4 Stručný postup při ohlašování do ISPOP (na www.ispop.cz)

Příklady z praxe a jejich vztah k IRZ:

Jistě jste zaznamenali zmatek a velké nejasnosti okolo letošních ohlašovacích povinností v souvislosti s "novou" povinností provádět tyto hlášení přes ISPOP (Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností). Hlavním problémem byl limit produkce 2 tun nebezpečných odpadů za rok 2009.

Podívejte se na příklady z praxe a jejich vztah k IRZ a tím i plnění ohlašovacích povinností přes ISPOP. Sice je už vše po termínu, ale je doporučeno provést ohlášení přes ISPOP dodatečně (pokud tedy zjistíte, že se Vás tato povinnost týká). Následující seznam příkladů je prolinkován na celé články na www.irz.cz (pro čtenáře CD/on-line verze), případně je naleznete na Doprovodném CD.

- [Čerpací stanice – informace k plnění ohlašovací povinnosti do IRZ](#)
- [Domov seniorů – informace k plnění ohlašovací povinnosti do IRZ](#)
- [Doprava – dopravní značení, opravy pozemních komunikací](#)
- [Doprava – odpad vzniklý při odstraňování následků havárií](#)
- [Doprava – provoz myčky aut](#)
- [Havárie – informace k plnění ohlašovací povinnosti do IRZ](#)
- [ISPOP – rozdíl mezi IRZ a ISPOP](#)
- [Kanalizace – informace k plnění ohlašovací povinnosti do IRZ](#)
- [Laboratoř – informace k plnění ohlašovací povinnosti do IRZ](#)
- [Mobilní zařízení – informace k plnění ohlašovací povinnosti do IRZ](#)
- [Nemocnice – ohlašování infekčního odpadu](#)
- [Obce – informace k plnění ohlašovací povinnosti do IRZ](#)
- [Parkoviště – informace k plnění ohlašovací povinnosti do IRZ](#)
- [Odpady – ohlašovací prahy](#)
- [Odpady – ohlašovací z hlediska odpadů zůstávajících v provozovně](#)
- [Potravinařství – hygiena zaměstnanců](#)
- [Přenosy odpadů mimo provozovnu – ohlašování do IRZ](#)
- [Stavebnictví – ohlašování odpadu z dočasných staveb do IRZ](#)
- [Stavebnictví – odpad s obsahem azbestu vzniklý při výměně střechy](#)
- [Údržba zařízení – ohlašování vznikajících odpadů](#)
- [Úniky do ovzduší – stanovení polétavého prachu \(PM₁₀\)](#)
- [Úniky do vody – stanovení PAU](#)
- [Úniky do vody – stanovení TOC](#)
- [Zařízení s vyšší kapacitou než podle nařízení o E-PRTR a IRZ](#)
- [Zemědělství – pole jako provozovna IRZ](#)
- [Zemědělství – obaly od agrochemikálií](#)
- [Zemědělství – opravárenská dílna](#)

Doprovodné CD – výběr změn

eBook	Aktualizace příručky 6-10 (přehled změněných stran příručky) s barevným zvýrazněním změn – červená barva.
	E-book Příručka pro oblast životního prostředí verze 6-10 s barevným zvýrazněním posledních změn – červená barva.

2.0 Změny právních předpisů pro hlavní části publikace

Část B – Odpady

- 154/2010 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech

Datum účinnosti od: 1. července 2010

Předpis mění: 185/2001 Sb.

Předmět úpravy:

Obsahem euronovely jsou nové povinnosti, technické záležitosti i úprava některých definic s ohledem na evropskou legislativu - například, jak je definován nebezpečný či komunální odpad, původce odpadu a další. Jiné definice jsou doplňovány ve smyslu evropské právní úpravy - skládkování, využití odpadu, pojem obchodníka s odpadem. Mezi nebezpečnými vlastnostmi odpadu je nově uvedena také senzibilita.

Důležitá jsou ustanovení, týkající se energetického využití odpadu. Stejně jako rámcová směrnice o odpadech, tak euronovela zákona o odpadech obsahuje vzorec pro výpočet energetické účinnosti spaloven komunálního odpadu.

Pokud spalovna komunálního odpadu dosahuje určité hodnoty účinnosti (hodnoty budou uvedeny v příloze č. 12 zákona o odpadech), tak se nebude jednat o odstraňování komunálního odpadu, ale o jeho využití. Energetická účinnost se počítá z ročního množství vyrobené energie, vstupu paliv a množství energie v odpadech. Všechny tři české spalovny by měly těchto hodnot dosahovat, takže budou považovány za zařízení na využití odpadu.

Nově bude mít obce možnost stanovit v obecně závazné vyhlášce systém nakládání s komunálními odpady i pro biologicky rozložitelnou složku komunálního odpadu. Původním záměrem bylo, že budou mít zavedení sběru bioodpadů jako povinnost. Euronovela ustoupila od povinnosti, dala ale obcím možnost stanovit ho vyhláškou. Záleží totiž na jejich reálných možnostech, jak zajistit a financovat tento sběr a jaké jsou možnosti zpracování vytríděné suroviny a odbyt kompostu.

Euronovela zavádí povinnost státu zpracovat tzv. Programy předcházení vzniku odpadů, které musí obsahovat konkrétní opatření a cíle. Stanou se součástí Plánu odpadového hospodářství ČR. Tyto programy musí být podle směrnice přijaty do roku 2013.

V oblasti skládkování odpadů se právní úprava mění tak, aby byla plně slučitelná se směrnicí č. 1999/31/ES, o skládkách. Jde zejména o tři fáze - kontrolu skládky před zahájením ukládání odpadů, udělování souhlasu krajského úřadu s uzavřením skládky a stanovení podmínek pro následnou péči o skládku. Povinné je finanční zajištění první fáze provozu skládky ještě před jejím zahájením, a to ve formě pojištění či účelově založeného účtu.

Nově je také upravena povinnost zajistit stažení baterií a akumulátorů z trhu, pokud byly na trh uvedeny po 26. září 2008 a obsahují více kadmia, než povoluje směrnice o bateriích a akumulátorech.

Reakcí na řízení týkající se autovraků je pak doplnění povinností výrobců a akreditovaných zástupců při využití odpadů z vybraných autovraků (přiměřená hustota míst zpětného odběru, zpřesnění informační povinnosti výrobců vůči zpracovatelům autovraků).

Podrobnější přehled změn zákona o odpadech je uveden v následující tabulce.

Povinnost	Předpisy	Předmět úpravy:
Předmět úpravy zákona	§ 1 zákona o odpadech	Předmět úpravy ve znění zákona č. 154/2010 Sb.: Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropských společenství a upravuje pravidla pro předcházení vzniku odpadů a pro nakládání s nimi při dodržování ochrany životního prostředí, ochrany lidského zdraví a trvale udržitelného rozvoje a při omezování nepříznivých dopadů využívání přírodních zdrojů a zlepšování účinnosti tohoto využívání, dále řeší práva a povinnosti osob v odpadovém hospodářství a působnost orgánů veřejné správy v odpadovém hospodářství.
Působnost zákona	§ 2 zákona o odpadech	Působnost zákona ve znění zákona č. 154/2010 Sb.: (1) Zákon se vztahuje na nakládání se všemi odpady, s výjimkou 1. odpadních vod, 2. odpadů drahých kovů, 3. radioaktivních odpadů, 4. mrtvých těl zvířat, která uhynula jiným způsobem než porážkou, včetně zvířat usmrcených za účelem vymýcení nákazy zvířat odstraňovaných v souladu se zvláštním právním předpisem, 5. exkrementů, nejedná-li se o vedlejší produkty živočišného původu podle odstavce 2 písm. c), slámy a jiných přírodních látek pocházejících ze zemědělské výroby nebo lesnictví, které nevykazují žádnou z nebezpečných vlastností uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu a které se využívají v zemědělství a lesnictví v souladu se zvláštním právním předpisem nebo k výrobě energie prostřednictvím postupů nebo metod, které nepoškozuji životní prostředí ani neohrožují lidské zdraví, 6. emisí látek znečišťujících ovzduší, 7. odpadů plastických tržavin, výbušnin a munice, 8. vytěžených sedimentů z vodních nádrží a koryt vodních toků, u kterých vlastník prokázal, že vyhovují limitům znečištění pro jejich využití k zavážení podzemních prostor a k úpravám povrchu terénu, stanoveným v příloze č. 9 k tomuto zákonu, a sedimentů z vodních nádrží a koryt vodních toků používaných na zemědělském půdním fondu podle zvláštních právních předpisů, 9. sedimentů přemísťovaných v rámci povrchových vod za účelem správy vod a vodních cest, předcházení povodním, zmírnění účinku povodní a období sucha nebo rekultivace půdy, je-li prokázáno, že nevykazují žádnou z nebezpečných vlastností uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu, 10. zemin a jiných přírodních materiálů vytěžených během stavebních činností, pokud vlastník

		prokáže, že budou použity v přirozeném stavu v místě stavby a že jejich použití nepoškodí nebo neohrozí životní prostředí nebo lidské zdraví. (2) Nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak, vztahuje se tento zákon na nakládání 1. s těžebním odpadem, 2. s nepoužitelnými léčivy a návykovými látkami, 3. s vedlejšími produkty živočišného původu.
Prováděcí předpisy	vyhláška č. 170/2010 Sb.	Doplnění nové vyhlášky o bateriích a akumulátorech a o změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady
Pojem odpad	§ 3 zákona o odpadech	Upřesnění pojmu odpad (nové odstavce 5 až 8): Movitá věc, která vznikla při výrobě, jejímž prvotním cílem není výroba nebo získání této věci, se nestává odpadem, ale je <i>vedlejším produktem</i>, pokud 1. vzniká jako nedílná součást výroby, 2. její další využití je zajištěno, 3. její další využití je možné bez dalšího zpracování způsobem jiným, než je běžná výrobní praxe, a 4. její další využití je v souladu se zvláštními právními předpisy 11a) a nepovede k nepříznivým účinkům na životní prostředí nebo lidské zdraví. Některé druhy odpadu přestávají být odpadem, jestliže poté, co byl odpad předmětem některého ze způsobů využití, splňuje tyto podmínky (<i>výrobky z odpadů</i>): 1. věc se běžně využívá ke konkrétním účelům, 2. pro věc existuje trh nebo poptávka, 3. věc splňuje technické požadavky pro konkrétní účely stanovené zvláštními právními předpisy nebo normami použitelnými na výrobky a 4. využití věci je v souladu se zvláštními právními předpisy (například zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků, zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, zákon č. 254/2001 Sb., o vodách) a nepovede k nepříznivým dopadům na životní prostředí nebo lidské zdraví. Pro konkrétní způsoby použití <i>vedlejších produktů</i> a <i>výrobků z odpadů</i> musí být splněna kritéria pro využití odpadů, pokud jsou stanovená.
Další základní pojmy	§ 4 zákona o odpadech	Nové znění § 4, který definuje základní pojmy zákona: viz další pojmy v kapitole Základní pojmy .
Pověření k hodnocení nebezpečných vlastností odpadů	§ 7 zákona o odpadech	Změny v pověření k hodnocení nebezpečných vlastností odpadů.
Hierarchie způsobů nakládání s odpady	§ 9a zákona o odpadech	Zrušen § 11: Přednostní využívání odpadů. Nově je zařazen § 9a: Hierarchie způsobů nakládání s odpady V rámci odpadového hospodářství musí být dodržována tato hierarchie způsobů nakládání s odpady: 1. předcházení vzniku odpadů, 2. příprava k opětovnému použití, 3. recyklace odpadů, 4. jiné využití odpadů, například energetické využití, 5. odstranění odpadů. Od hierarchie způsobů nakládání s odpady je možno se odchýlit, pokud se na základě posuzování životního cyklu celkových dopadů zahrnujícího vznik odpadu a nakládání s ním prokáže, že je to vhodné.
Předávání odpadů dalším osobám či firmám	§ 12 odst. 3-4 zákona o odpadech	Doplnění výjimky pro předání odpadu jiné než oprávněné osobě: ... To neplatí pro předávání nezbytného množství vzorků odpadů k rozborům, zkouškám, analýzám pro účely stanovení skutečných vlastností a splnění požadavků pro převzetí odpadů do zařízení, pro účely vědy a výzkumu nebo jiné účely, které nejsou nakládáním s odpady.
Ředění nebo míšení odpadů	§ 12 odst. 5-6 zákona o odpadech	Nové znění úpravy: ▪ (5) Ředění nebo míšení odpadů za účelem splnění kritérií pro jejich přijetí na skládku je zakázáno. ▪ (6) Míšení nebezpečných odpadů navzájem nebo s ostatními odpady, látkami nebo materiály je zakázáno. Přípustné je pouze ve výjimečných případech, a to se souhlasem krajského úřadu příslušného podle místa nakládání s odpady. Krajský úřad tento souhlas udělí pouze tehdy, pokud míšením nebezpečných odpadů nedojde k ohrožení zdraví lidí nebo životního prostředí, je v souladu s nejlepšími dostupnými technikami a je prováděno zařízením k využívání nebo odstraňování odpadů provozovaným na základě souhlasu podle § 14 odst. 1 nebo zařízením podle § 14 odst. 2. Pokud již došlo ke smíšení nebezpečných odpadů navzájem nebo s ostatními odpady, látkami nebo materiály, musí být provedeno jejich roztřídění, je-li to technicky a ekonomicky proveditelné a je-li to nezbytné pro zajištění ochrany životního prostředí a zdraví lidí. Tato povinnost se nevztahuje na míšení nebezpečných odpadů, pro které je vydán souhlas krajského úřadu.
Odpadový hospodář	§ 15 zákona o odpadech	Změna povinnosti ustanovit odpadového hospodáře u skládek: původní znění: "provozovatel skládky nebezpečných odpadů nebo komunálních odpadů" nové znění: "provozovatel první a druhé fáze provozu skládky"
Povinnosti a oprávnění obce a fyzických osob při nakládání s komunálním odpadem	§ 17 odst. 2 zákona o odpadech	Zmocnění obcí zavést vyhláškou systém na biologicky rozložitelné odpady: Obec může ve své samostatné působnosti stanovit obecně závaznou vyhláškou obce systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na jejím katastrálním území včetně jejich biologicky rozložitelné složky a systému nakládání se stavebním odpadem.
Zvláštní ustanovení pro skládkování odpadů	§ 21 odst. 1 zákona o odpadech	Doplnění povinností provozovatelů skládek: Provozovatel skládky odpadů je dále povinen ▪ finančně zajistit první fázi provozu skládky nebo její části,

		zajistit, aby odpadový hospodář každoročně prokazatelně proškolil všechny zaměstnance skládky o řádném provozu zařízení a o bezpečném nakládání s odpady tak, aby nedošlo k ohrožení životního prostředí.
Zvláštní ustanovení pro spalování odpadů	§ 23 zákona o odpadech	Spalovny komunálního odpadu: Spalování odpadu ve spalovně komunálních odpadů, která dosahuje vysokého stupně energetické účinnosti, se považuje za využívání odpadů způsobem uvedeným pod kódem R1 v příloze č. 3 k tomuto zákonu. Výše požadované energetické účinnosti a vzorec pro její výpočet je uveden v příloze č. 12 k tomuto zákonu.
Podmínky pro uvádění baterií nebo akumulátorů na trh nebo do oběhu	§ 31a zákona o odpadech	(5) Osoba, která uvedla po 26. září 2008 na trh baterie nebo akumulátory, na které se vztahuje zákaz podle odstavce 1 písm. b) (tj. <i>přenosné baterie nebo akumulátory, které obsahují více než 0,002 % hmotnostních kadmia, včetně baterií a akumulátorů zabudovaných do elektrozařízení nebo do jiných výrobků</i>), musí zajistit stažení těchto baterií a akumulátorů z trhu.
Biologicky rozložitelné odpady	§ 33a zákona o odpadech	Doplnění pojmu "biologický odpad": Biologickým odpadem - biologicky rozložitelný odpad ze zahrad a veřejné zeleně, potravinářský a kuchyňský odpad z domácností, restaurací, stravovacích nebo maloobchodních zařízení a srovnatelný odpad ze zařízení potravinářského průmyslu.
Povinnosti výrobců a akreditovaných zástupců při využití odpadu z vybraných autovraků	§ 37a zákona o odpadech	Nové znění § 37a zákona.
Finanční zajištění první fáze provozu skládky	§ 48a zákona o odpadech	Nový § 48a řeší pojištění odpovědnosti za škodu na životním prostředí a zdraví lidí způsobenou provozem skládky nebo její části v první fázi provozu skládky a za škodu vzniklou z důvodu ukončení provozu během první fáze provozu skládky.
Finanční rezerva pro rekultivace a asanace skládek	§ 52 zákona o odpadech	Doplnění věty do § 52: Skládka nebo její část může být považována za uzavřenou až poté, co příslušný krajský úřad provede konečné místní šetření a udělí provozovateli souhlas s uzavřením skládky.
Seznam nebezpečných vlastností odpadu	příloha č. 2 zákona o odpadech	Vlastnost H13 (původně "Schopnost uvolňovat nebezpečné látky do životního prostředí při nebo po odstraňování") se přesouvá pod nový kód H15 . Vlastnost H13 nově zní " Senzibilita ".
Způsoby využívání odpadů	příloha č. 3 zákona o odpadech	Způsob R12 nově zní " Úprava odpadů k aplikaci některého z postupů uvedených pod označením R1 až R11 ". (původně "Předúprava")
Limitní hodnoty koncentrací škodlivin ve vytěžených sedimentech z vodních nádrží a koryt vodních toků	příloha č. 9 zákona o odpadech	Příloha č. 9 zákona se nově týká už pouze sedimentů z vodních nádrží a koryt . Původně řešila i vytěžené zeminy a hlušiny.
Finanční záruka při přeshraniční přepravě odpadů	příloha č. 11 zákona o odpadech	Nové znění přílohy č. 11 zákona: " Způsob a podmínky stanovení výše finanční záruky nebo limitu pojistného plnění z odpovídajícího pojištění ve smyslu článku 6 přímo použitelného předpisu Evropských společenství o přepravě odpadů a podklady a doklady nezbytné pro stanovení její výše "
Vzorec pro výpočet energetické účinnosti	příloha č. 12 zákona o odpadech	Nová příloha zákona o odpadech - účinnost spaloven komunálního odpadu .
Cíle pro předcházení vzniku odpadů	příloha č. 13 zákona o odpadech	Nová příloha zákona o odpadech - týká se Plánu odpadového hospodářství České republiky a krajů .

- 170/2010 Sb. Vyhláška o bateriích a akumulátorech a o změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady**

Datum účinnosti od: 15. června 2010

Vydáno na základě: 185/2001 Sb.

Předpis mění: 383/2001 Sb.

Povinnost	Předpisy	Předmět úpravy:
Baterie a akumulátory	vyhláška č. 170/2010 Sb.	Nová vyhláška o bateriích a akumulátorech a o změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady. Vyhláška zpracovává příslušné předpisy Evropské unie a stanoví - způsob, jakým osoby, které dovážejí baterie nebo akumulátory, prokazují dodržování zákazu uvádět na trh nebo do oběhu baterie nebo akumulátory s nadlimitním množstvím rtuti a kadmia celnímu úřadu, - podrobnosti označování baterií a akumulátorů, - vzor návrhu na zápis do Seznamu výrobců, - obsahové náležitosti a rozsah roční zprávy o bateriích a akumulátorech, - technické požadavky na místo zpětného odběru použitých automobilových baterií nebo akumulátorů, - vzor žádosti o vydání oprávnění k provozování kolektivního systému a - podmínky financování nakládání s přenosnými bateriemi a akumulátory. Vyhláška dále mění vyhlášku č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady: ruší § 16 včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 10, 10a a 10b (<i>Technické požadavky na nakládání s bateriemi a akumulátory</i>).

Část C – Ochrana a využití vod

- 150/2010 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

Datum účinnosti od: 1. srpna 2010

Předpis mění: 254/2001 Sb.; 200/1990 Sb.

Předmět úpravy:

Novela přináší lepší ochranu vod před znečištěním, až pět milionové pokuty, nová pravidla pro vodohospodářské práce a jejich povolování a pro nakládání s vodou. Podle novely je možné provozovat malou vodní elektrárnu s povolením od úřadu s platností nejméně na třicet let. Pokud o to majitel požádá, úřad je o stejnou dobu prodlouží.

Cílem novely je převést do českého právního řádu evropská pravidla a omezit administrativní zátěž ve vodoprávním řízení a firmám i státu snížit náklady. Novela má podle ministerstva zemědělství snížit roční náklady státu i podnikatelů celkem o 240 milionů korun. Podnikatelé by díky nižší administrativě mohli ušetřit až 130 milionů korun.

Novela s odvoláním na ekonomickou krizi nezvyšuje poplatky za čerpání či vypouštění vody. Nezavádí ani poplatky nové, jak tomu mělo být podle původních návrhů.

Novela do rukou vodoprávních úřadů svěčuje rozšířenou pravomoc upravit povolení pro nakládání s vodami. Nově by úřady mohly třeba i zakázat odebírání vody nejen při přechodném nedostatku vody, jak tomu bylo doposud, ale i při mimořádných situacích, požárech a živelních pohromách, při zásahu hasičů nebo armády.

Nově se do zákona dostaly také vodohospodářské úpravy řek. Pod nimi se budou rozumět zemní práce a změny terénu v přirozených korytech vodních toků i na sousedních pozemcích, kterými se podstatně mění přirozená koryta.

Vodohospodářské úpravy budou podléhat pouze ohlášení úřadu, nikoli stavebnímu povolení. Na rozhodování úřadů v případě povodní a jiných krizových stavů se podle novely nemá vztahovat správní řád, rozhodnutí státní správy by nebylo možné dodatečně napadnout.

Podrobnější přehled změn vodního zákona je uveden v následující tabulce.

Povinnost	Předpisy	Poznámka
Vymezení základních pojmů	§ 2a zákona o vodách	Doplnění základních pojmů v novém § 2a.
Provádění staveb	§ 5 odst. 3 zákona o vodách	Rozšíření povinnosti řešit při provádění staveb i vsakování nebo zadržování a odvádění srážkových vod.
Povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami	§ 8-9 , § 11-13 vodního zákona	Povolení k nakládání s vodami není třeba: - k využívání energetického potenciálu podzemních vod v případě, že nedochází k odběru nebo čerpání podzemní vody, - k užívání důlních vod organizací při hornické činnosti pro její vlastní potřebu nebo k vypouštění důlních vod organizací. Zrušena povinnost podat návrh na prodloužení doby platnosti povolení min. 6 měsíců před skončením platnosti povolení. Nově se žádost podává v kdykoliv v průběhu platnosti povolení a prodlužuje se o dobu původního povolení. Povolení k nakládání s vodami pro využívání jejich energetického potenciálu nemůže být vydáno na dobu kratší než 30 let.
Stavební povolení k vodním dílům	§ 15 , § 15a vodního zákona	Změny v oblasti stavebního povolení k vodním dílům. Nový § 15a Ohlášení vodních děl a vodohospodářských úprav.
Souhlas vodoprávního úřadu	§ 17 vodního zákona	Nová úprava: Souhlas vodoprávního úřadu je třeba k vrtům pro využívání energetického potenciálu podzemních vod, z nichž se neodebírá nebo nečerpá podzemní voda.
Měření množství vody	§ 10 odst. 1 a odst. 3-4 vodního zákona	Zrušena povinnost oprávněného, který má povolení k nakládání s vodami s výjimkou povolení podle § 8 odst. 1 písm. a) bodů 2 až 4 v množství alespoň 6 000 m ³ vody v kalendářním roce nebo 500 m ³ vody v kalendářním měsíci, měřit jakost vody.
Vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních	§ 38 vodního zákona	- Uprášení definice odpadní vody. - Za odpadní vody se dále nepovažují srážkové vody z dešťových oddělovačů, pokud oddělovač splňuje podmínky, které stanoví vodoprávní úřad v povolení. Odpadními vodami nejsou ani srážkové vody z pozemních komunikací, pokud je znečištění těchto vod závadnými látkami řešeno technickými opatřeními podle vyhlášky č. 104/1997 Sb. kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích. - Podmínky v povolení k vypouštění musí splňovat nejučinější a nejpokročilejší stupeň vývoje použité technologie zneškodňování nebo čištění odpadních vod, vyvinuté v měřítku umožňujícím její zavedení za ekonomicky a technicky přijatelných podmínek a zároveň nejučinější pro ochranu vod. - Odběry a rozборы ke zjištění míry znečištění vypouštěných odpadních vod mohou provádět jen odborné způsobilé osoby oprávněné k podnikání (oprávněná laboratoř). - Na toho, kdo zneškodňuje odpadní vody prostřednictvím vodního díla určeného pro čištění odpadních vod do kapacity 50 ekvivalentních obyvatel, jehož podstatnou součástí je výrobek označovaný CE, se nevztahuje povinnost podle § 38 odst. 4 (tj. měřit objem a míru znečištění vypouštěných vod a předávat výsledky). Výčet a klasifikaci výrobků označovaných CE včetně hodnot přípustného znečištění odpadních vod z nich vypouštěných stanoví vláda nařízením. - Kdo akumuluje odpadní vody v bezodtokové jímce, je povinen zajišťovat jejich zneškodňování tak, aby nebyla ohrožena jakost povrchových nebo podzemních vod, a na výzvu vodoprávního úřadu nebo ČIŽP prokázat jejich zneškodňování. - Přímé vypouštění odpadních vod do podzemních vod je zakázáno. Vypouštění odpadních vod neobsahujících nebezpečné závadné látky nebo zvlášť nebezpečné

		závadné látky z jednotlivých staveb pro bydlení a individuální rekreaci nebo z jednotlivých staveb poskytujících služby, vznikajících převážně jako produkt lidského metabolismu a činností v domácnostech přes půdní vrstvy do vod podzemních, lze povolit jen výjimečně na základě vyjádření osoby s odbornou způsobilostí k jejich vlivu na jakost podzemních vod, pokud není technicky nebo s ohledem na zájmy chráněné jinými právními předpisy možné jejich vypouštění do vod povrchových nebo do kanalizace pro veřejnou potřebu. ▪ Vyžadují-li to cíle stanovené v příslušném plánu povodí nebo cíle ochrany vod či normy environmentální kvality, stanovené přímo použitelným předpisem Evropských společenství, vodoprávní úřad stanoví přísnější přípustné hodnoty ukazatelů znečištění odpadních vod než hodnoty stanovené nařízením vlády. ▪ Vodoprávní úřad může při povolování vypouštění odpadních vod z průmyslových staveb a zařízení uložit zneškodňování odpadních vod z jednotlivých dílčích výrob nebo chladících vod odděleně od ostatních odpadních vod. ▪ Vodoprávní úřad může na základě žádosti znečišťovatele povolit ve výjimečných případech na nezbytně nutnou dobu, zejména při uvádění ČOV do provozu, při zkušebním provozu, nezbytných opravách či změnách zařízení ke zneškodňování odpadních vod a při haváriích těchto zařízení a v případech, kdy odpadní vody budou do povrchových vod vypouštěny řízeným způsobem, při současném stanovení dalších podmínek, které omezí možnost zhoršení jakosti povrchových vod, vypouštění odpadních vod s přípustnými hodnotami ukazatelů znečištění odpadních vod vyššími než hodnoty stanovené vládou nařízením. ▪ V pochybnostech o tom, zda se jedná o odpadní vody, rozhoduje vodoprávní úřad.
Povinnosti při zacházení se zvlášť nebezpečnými nebo nebezpečnými látkami	§ 39 odst. 3-6 vodního zákona	Kdo zachází se zvlášť nebezpečnými látkami nebo nebezpečnými látkami nebo kdo zachází se závadnými látkami ve větším rozsahu nebo kdy zacházení s nimi je spojeno se zvýšeným nebezpečím, je povinen zejména ▪ nejméně jednou za 6 měsíců kontrolovat sklady a skládky, včetně výstupů jejich kontrolního systému pro zjišťování úniku závadných látek a bezodkladně provádět jejich včasné opravy; sklady musí být zabezpečeny nepropustnou úpravou proti úniku závadných látek do podzemních vod, ▪ nejméně jednou za 5 let, pokud není technickou normou nebo výrobcem stanovena lhůta kratší, prostřednictvím <i>odborně způsobilé osoby</i> zkoušet těsnost potrubí nebo nádrží určených pro skladování a prostředků pro dopravu zvlášť nebezpečných látek a nebezpečných látek a v případě zjištění nedostatků bezodkladně provádět jejich včasné opravy; v případě skladování hnojiv a výluhů z objemných krmiv v nadzemních nádržích umístěných v záchytných vanách o objemu větším, než je objem největší nádrže v nich umístěné, se opakovaná zkouška těsnosti nepožaduje, ▪ vybudovat a provozovat odpovídající kontrolní systém pro zjišťování úniků závadných látek a výstupy z něj předkládat na žádost vodoprávnímu úřadu nebo ČIŽP. Vyhláškou budou stanoveny požadavky na odborně způsobilou osobu a záchytné vany.
Uvádění na trh a prodej pracích prostředků	§ 39 odst. 10 vodního zákona	Z důvodu ochrany vod se nesmí uvádět na trh a prodávat spotřebitelům prací prostředky pro praní textilu s koncentrací fosforu vyšší než 0,5 % hmotnostních. Omezení uvádět na trh se nevztahuje na prací prostředky 1. používané pro praní v průmyslu a institucích, které je prováděné školenými zaměstnanci, 2. určené pro vývoz nebo pro distribuci do jiných členských států Evropských společenství.
Nakládání se sedimentovatelnými tuhými látkami	§ 39 odst. 11 vodního zákona	Na nakládání se sedimentovatelnými tuhými látkami uvedenými v příloze č. 1 k tomuto zákonu se nevztahují odstavce 2, 4 a 5 § 39.
Povinnosti vlastníků pozemků, na nichž se nacházejí koryta vodních toků	§ 50 vodního zákona	Vlastníci pozemků, na nichž se nacházejí koryta vodních toků, jsou povinni strpět na svém pozemku přirozené koryto vodního toku.
Povinnosti vlastníků pozemků sousedících s koryty vodních toků	§ 51 vodního zákona	Vlastníci pozemků sousedících s koryty vodních toků jsou povinni strpět na svém pozemku přirozené koryto vodního toku.
Vlastník vodního díla je povinen plnit stanovené povinnosti	§ 55-62 vodního zákona	Za vodní díla se podle tohoto zákona nepovažují zejména jednoduchá zařízení mimo koryta vodních toků na pozemcích nebo stavbách k zachycení vody a k jejich ochraně před škodlivými účinky povrchových nebo podzemních vod, vodoohospodářské úpravy, bezodtokové jímky včetně přítokového potrubí, vnitřní vodovody a vnitřní kanalizace, vodovodní a kanalizační přípojky, průzkumné hydrogeologické vrty, pokud neslouží k odběru podzemní vody, další zařízení vybudovaná v rámci geologických prací a vrty k využívání energetického potenciálu podzemních vod, pokud nedochází k čerpání nebo odběru podzemních vod. Vlastník vodního díla je povinen ▪ dodržovat podmínky a povinnosti, za kterých bylo vodní dílo povoleno a uvedeno do provozu, zejména dodržovat provozní řád a schválený manipulační řád, neprodleně oznamovat vodoprávnímu úřadu změny mající vliv na obsah manipulačního řádu a předkládat vodoprávnímu úřadu ke schválení návrh na úpravu manipulačního řádu tak, aby byl v souladu s komplexním manipulačním řádem ▪ provádět jedenkrát za dva roky prostřednictvím osoby odborně způsobilé pověřené Ministerstvem životního prostředí technické revize vodního díla ohlášeného podle § 15a a výsledky těchto revizí předávat do 31. prosince příslušného roku vodoprávnímu úřadu. Vlastník vodního díla je povinen odstranit zjištěné závady ve lhůtě do 60 dnů od provedení revize. Vodoprávní úřad může uložit vlastníkovu vodního díla zpracovat a předložit mu ke schválení manipulační řád vodního díla; může též stanovit podmínky, za kterých rozhodnutí o schválení vydá, a lhůtu k předložení nebo k předloženému manipulačnímu řádu uložit provést doplnění

		nebo jiné úpravy. Dále může uložit provést změnu schváleného manipulačního řádu vodního díla a jeho předložení ke schválení. Manipulační řád schvaluje vodoprávní úřad na časově omezenou dobu. Ve výjimečných případech může vodoprávní úřad uložit nebo povolit vlastníkovu vodního díla mimořádnou manipulaci na vodním díle nad rámec schváleného manipulačního řádu. V takovém případě nevzniká vlastníkovu vodního díla povinnost náhrady oprávněnému k nakládání s vodami v tomto díle za to, že nemůže nakládat s vodami v maximálním povoleném množství a s určitými vlastnostmi.
Platba za odebrané podzemní vody	§ 88 vodního zákona	Odebírá-li odběratel podzemní vodu z vodního zdroje na více místech území jedné obce, odebrané množství vody se pro účely zpoplatnění sčítá. Jedním vodním zdrojem podzemní vody se pro účely poplatků rozumí podzemní voda nacházející se ve stejném dílčím povodí, které je specifikováno číslem hydrologického pořadí, a ve stejném hydrogeologickém rajonu. Odběratel není povinen poplatkové hlášení podávat, pokud nepodléhá zpoplatnění podle odstavce 2 § 88. Odběratel rovněž není povinen podávat poplatkové hlášení v případě, že od posledního jím podaného poplatkového hlášení nedošlo ke změně povolení k odběru podzemní vody, na jehož základě bylo první poplatkové hlášení podáno. Výše záloh a výše čtvrtletních nebo měsíčních splátek stanovená zálohovým výměrem platí až do doby jejich změny novým zálohovým výměrem. Odběratel je na základě vydaného zálohového výměru povinen platit stanovenou zálohu ve stanovených měsíčních nebo čtvrtletních splátkách každoročně až do doby případné změny výše zálohy a výše měsíčních nebo čtvrtletních záloh novým zálohovým výměrem. Nový zálohový výměr vydá ČIŽP na základě nového poplatkového hlášení odběratele nebo v případě změny sazby poplatku za odebrané množství podzemní vody stanovené tímto zákonem.
Poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových	§ 89-98 vodního zákona	Znečišťovatel může pro účely výpočtu poplatku pro jeden zdroj znečištění odečíst množství znečištění obsažené v jím odebrané a použité vodě nebo ve vodě odebrané a použité jinou právnickou nebo podnikající fyzickou osobou, která mu předává vzniklé odpadní vody k dalšímu zneškodňování, od zjištěného celkového množství znečištění ve vypouštěných odpadních vodách z daného zdroje znečištění. Odečtené množství znečištění odebrané vody doloží údaji o koncentracích znečištění v odebrané vodě podle příslušných ukazatelů znečištění a údajem o jejím odebraném množství v roce, za který je poplatek vypočítáván. Za správnost údajů o množství znečištění v odebrané vodě odpovídá znečišťovatel.
Poplatek za vypouštění odpadních vod do vod podzemních	§ 100 vodního zákona	Za vypouštění z jednotlivých staveb pro bydlení a pro individuální rekreaci se poplatek neplatí. Za vypouštění v ostatních případech se stanoví poplatek ve výši 350 Kč za každého 1 ekvivalentního obyvatele podle kapacity zařízení určeného k čištění odpadních vod za kalendářní rok.
Platba za odebrané povrchové vody	§ 101 vodního zákona	Povinnost uhrazovat platbu za odebranou povrchovou vodu z vodního toku má i ten, kdo odebírá povrchovou vodu prostřednictvím zařízení jiného oprávněného, který neplatí za odběry povrchové vody.

Část D – Ochrana ovzduší

- 164/2010 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů, a zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší**

Datum účinnosti od: 31. května 2010

Předpis mění: 695/2004 Sb.; 86/2002 Sb.

Povinnost	Předpisy	Předmět úpravy:
Výkon správní činnosti na úseku ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země § 43 a § 46 zákona o ovzduší	zákon č. 164/2010 Sb. mění zákon č. 86/2002 Sb.	Zákon 164/2010 Sb. mění zákon o ovzduší: Předmět úpravy: Drobná změna: upřesnění ochrany klimatického systému Země před emisemi fluorovaných skleníkových plynů.

- 172/2010 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší**

Datum účinnosti od: 1. června 2010

Předpis mění: 86/2002 Sb.

Povinnost	Předpisy	Předmět úpravy:
Biopaliva v pohonných hmotách	zákon č. 172/2010 Sb. mění zákon č. 86/2002 Sb.	Zákon 172/2010 Sb. mění zákon o ovzduší: Předmět úpravy: Zvýšení minimálního obsahu biopaliv v palivech pro dopravní účely: - v motorovém benzínu min. 4,1% - v motorové naftě min. 6%

Část F – Obaly

- **209/2010 Sb. Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 111/2002 Sb., kterým se stanoví výše zálohy pro vybrané druhy vratných zálohovaných obalů**

Datum účinnosti od: 1. srpna 2010

Vydáno na základě: 477/2001 Sb.

Předpis mění: 111/2002 Sb.

Povinnost	Předpisy	Předmět úpravy:
Vratné zálohované obaly	NV č. 209/2010 Sb. , mění NV č. 111/2002 Sb.	Nařízení vlády č. 209/2010 Sb., kterým se mění NV č. 111/2002 Sb., kterým se stanoví výše zálohy pro vybrané druhy vratných zálohovaných obalů Předmět úpravy: nové znění přílohy <i>Seznam skleněných vratných zálohovaných obalů, u kterých se stanoví výše zálohy.</i>

3.0 Připravovaná legislativa MŽP

Připomínkové řízení:

- [Návrh vyhlášky o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady](#)

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady a o bližších podmínkách financování nakládání s nimi (vyhláška o nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady), ve znění vyhlášky č. 65/2010 Sb.

Vypořádání připomínkového řízení:

- [Nařízení vlády o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění odpadních vod](#)

Nařízení vlády o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění odpadních vod a náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod podzemních.

- [Návrh vyhlášky o emisích skleníkových plynů v oblasti letectví](#)

Návrh vyhlášky o provedení některých ustanovení zákona o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v oblasti letectví.

- [Návrh vyhlášky o předcházení ekologické újmě](#)

Návrh vyhlášky o stanovení chráněných druhů pro účely zákona č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmě a o její nápravě a o změně některých zákonů.

- [Návrh vyhlášky o plánech péče, označování a evidenci chráněných území](#)

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 60/2008 Sb., o plánech péče, označování a evidenci území chráněných podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a o změně vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, (vyhláška o plánech péče, označování a evidenci chráněných území).

- [Návrh vyhlášky o ochraně přírody a krajiny](#)

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška Ministerstva životního prostředí České republiky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

- [Návrh zákona o ochraně ovzduší](#)

- [Návrh zákona o regulovaných látkách a fluorovaných skleníkových plynech](#)

- [Nařízení vlády č. 615/2006 Sb., o stanovení emisních limitů a dalších podmínek provozování ostatních stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší](#)

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 615/2006 Sb., o stanovení emisních limitů a dalších podmínek provozování ostatních stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší. Probíhá vypořádání připomínkového řízení.

- [Věcný záměr zákona o Správě a inspekci životního prostředí a o změně některých zákonů](#)

Návrh věcného záměru zákona.

Projednávání návrhů ve vládě:

- [Návrh vyhlášky o požadavcích na výrobky obsahující těkavé organické látky](#)

Návrh vyhlášky o emisních limitech a dalších podmínkách provozu ostatních stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší emitujících a užívajících těkavé organické látky a o způsobu nakládání s výrobky obsahujícími těkavé organické látky, byl dne 10.6.2010 odeslán do pracovních komisí Legislativní rady vlády.

- [Návrh zákona o chemické bezpečnosti](#)

Návrh zákona o chemické bezpečnosti a o změně některých zákonů (zákon o chemické bezpečnosti), byl dne 28. 12. 2009 odeslán k projednání ve vládě.

4.0 Změny ostatních vybraných právních předpisů

ŽP obecně

- **103/2010 Sb. Vyhláška o provedení některých ustanovení zákona o právu na informace o životním prostředí**

Datum účinnosti od: 30. dubna 2010

Vydáno na základě: 123/1998 Sb.

Ochrana přírody a krajiny

- **107/2010 Sb. Vyhláška o vyhlášení Národní přírodní rezervace Bílá Strž a stanovení jejích bližších ochranných podmínek**
Datum účinnosti od: 1. června 2010
Vydáno na základě: 114/1992 Sb.
- **108/2010 Sb. Vyhláška o vyhlášení Národní přírodní rezervace Velká Niva a stanovení jejích bližších ochranných podmínek**
Datum účinnosti od: 1. června 2010
Vydáno na základě: 114/1992 Sb.
- **109/2010 Sb. Vyhláška o vyhlášení Národní přírodní památky Rečkov a stanovení jejích bližších ochranných podmínek**
Datum účinnosti od: 1. června 2010
Vydáno na základě: 114/1992 Sb.
- **142/2010 Sb. Vyhláška o vyhlášení Národní přírodní rezervace Kaňon Labe a stanovení jejích bližších ochranných podmínek**
Datum účinnosti od: 1. června 2010
Vydáno na základě: 114/1992 Sb.
- **185/2010 Sb. Vyhláška o vyhlášení Národní přírodní rezervace Ve Studeném a stanovení jejích bližších ochranných podmínek**
Datum účinnosti od: 1. července 2010
Vydáno na základě: 114/1992 Sb.
- **186/2010 Sb. Vyhláška o vyhlášení Národní přírodní památky Jeskyně Na Pomezí a stanovení jejích bližších ochranných podmínek**
Datum účinnosti od: 1. července 2010
Vydáno na základě: 114/1992 Sb.
- **187/2010 Sb. Vyhláška o vyhlášení Národní přírodní památky Kaňk a stanovení jejích bližších ochranných podmínek**
Datum účinnosti od: 1. července 2010
Vydáno na základě: 114/1992 Sb.
- **188/2010 Sb. Vyhláška o vyhlášení Národní přírodní památky Ruda a stanovení jejích bližších ochranných podmínek**
Datum účinnosti od: 1. července 2010
Vydáno na základě: 114/1992 Sb.
- **189/2010 Sb. Vyhláška, kterou se mění vyhláška Ministerstva životního prostředí České republiky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny**
Datum účinnosti od: 1. července 2010
Vydáno na základě: 114/1992 Sb.
Předpis mění: 395/1992 Sb.
- **190/2010 Sb. Vyhláška, kterou se zrušují některé právní předpisy vydané okresními úřady a ministerstvy**
Datum účinnosti od: 1. července 2010
Vydáno na základě: 1/1993 Sb.; 2/1969 Sb.

Ochrana volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin

- **210/2010 Sb. Vyhláška o provedení některých ustanovení zákona o obchodování s ohroženými druhy**
Datum účinnosti od: 10. července 2010
Vydáno na základě: 100/2004 Sb.
Předpis ruší: 227/2004 Sb.

Energetika, obnovitelné zdroje:

- **137/2010 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů)**
Datum účinnosti od: 20. května 2010
Předpis mění: 180/2005 Sb.

Ostatní – ochrana zdraví

- **89/2010 Sb. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 448/2009 Sb., o stanovení hygienických požadavků na kosmetické prostředky**
Datum účinnosti od: 1. dubna 2010
Vydáno na základě: 258/2000 Sb.
Předpis mění: 448/2009 Sb.

- **106/2010 Sb. Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 1/2008 Sb., o ochraně zdraví před neionizujícím zářením**

Datum účinnosti od: 1. května 2010

Vydáno na základě: 258/2000 Sb.

Předpis mění: 1/2008 Sb.

- **91/2010 Sb. Nařízení vlády o podmínkách požární bezpečnosti při provozu komínů, kouřovodů a spotřebičů paliv**

Datum účinnosti od: 1. ledna 2011

Vydáno na základě: 133/1985 Sb.

Předpis ruší: 111/1981 Sb.

Ostatní – zemědělství

- **102/2010 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů**

Datum účinnosti od: 15. dubna 2010

Předpis mění: 326/2004 Sb.

- **111/2010 Sb. Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 75/2007 Sb., o podmínkách poskytování plateb za přírodní znevýhodnění v horských oblastech, oblastech s jinými znevýhodněními a v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě**

Datum účinnosti od: 20. dubna 2010

Vydáno na základě: 252/1997 Sb.

Předpis mění: 75/2007 Sb.

- **112/2010 Sb. Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření**

Datum účinnosti od: 20. dubna 2010

Vydáno na základě: 252/1997 Sb.

Předpis mění: 79/2007 Sb.

- **114/2010 Sb. Vyhláška o ochraně handicapovaných zvířat při chovu**

Datum účinnosti od: 7. května 2010

Pozn. k úč.: výj. viz § 7

Vydáno na základě: 246/1992 Sb.

- **122/2010 Sb. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 197/2004 Sb., k provedení zákona č. 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráž, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství)**

Datum účinnosti od: 29. dubna 2010

Pozn. k úč.: výj. viz čl. II

Vydáno na základě: 99/2004 Sb.

Předpis mění: 197/2004 Sb.

- **136/2010 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 120/2002 Sb., o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh a o změně některých souvisejících zákonů**

Datum účinnosti od: 14. května 2010

Předpis mění: 120/2002 Sb.

- **168/2010 Sb. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 296/2003 Sb., o zdraví zvířat a jeho ochraně, o přemísťování a přepravě zvířat a o oprávnění a odborné způsobilosti k výkonu některých odborných veterinárních činností**

Datum účinnosti od: 1. července 2010

Vydáno na základě: 166/1999 Sb.

Předpis mění: 296/2003 Sb.

- **169/2010 Sb. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 356/2008 Sb., kterou se provádí zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech**

Datum účinnosti od: 1. července 2010

Vydáno na základě: 91/1996 Sb.

Předpis mění: 356/2008 Sb.

Ostatní:

- **130/2010 Sb. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 4/2008 Sb., kterou se stanoví druhy a podmínky použití přídatných látek a extrakčních rozpouštědel při výrobě potravin**

Datum účinnosti od: 1. června 2010

Vydáno na základě: 110/1997 Sb.

Předpis mění: 4/2008 Sb.

- **155/2010 Sb. Zákon, kterým se mění některé zákony ke zkvalitnění jejich aplikace a ke snížení administrativní zátěže podnikatelů**

Datum účinnosti od: 1. srpna 2010

Předpis mění: 634/1992 Sb.; 40/1964 Sb.; 64/1986 Sb.; 22/1997 Sb.; 505/1990 Sb.; 455/1991 Sb.; 61/1988 Sb.; 156/2000 Sb.; 458/2000 Sb.

Předpis ruší: 16/2009 Sb.; 69/2004 Sb.; 380/2006 Sb.; 381/2006 Sb.; 382/2006 Sb.; 383/2006 Sb.

Obsah:

- 1.0 Úvod
 - 1.1 Stručný přehled základních povinností s odkazy na právní předpisy
- 2.0 Definice pojmů
- 3.0 Pojem odpad, zbavování se odpadu, působnost zákona
- 4.0 Povinnosti při nakládání s odpady
 - 4.1 Zařazování odpadů a hodnocení nebezpečných vlastností odpadů
 - 4.1.1 Zařazování odpadů podle Katalogu odpadů
 - 4.1.2 Zařazování odpadů podle kategorií
 - 4.1.3 Hodnocení nebezpečných vlastností odpadů
 - 4.2 Všeobecné povinnosti
 - 4.2.1 Obecné povinnosti
 - 4.2.2 Povinnosti původců odpadů
 - 4.2.2.1 Povinnosti a oprávnění obce, fyzických osob a původců odpadů při nakládání s komunálním odpadem, resp. odpadem podobným komunálnímu odpadu
 - 4.2.3 Balení a označování nebezpečných odpadů
 - 4.2.4 Souhlas k provozování zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů
 - 4.2.4.1 Zařízení, která nejsou určena k nakládání s odpady
 - 4.2.5 Souhlas k nakládání s nebezpečnými odpady
 - 4.2.6 Odpadový hospodář
 - 4.3 Shromažďování a skladování odpadů
 - 4.3.1 Shromažďování a soustředování odpadů
 - 4.3.1.1 Technické požadavky na shromažďovací prostředky odpadů
 - 4.3.1.2 Zvláštní požadavky
 - 4.3.2 Skladování odpadů
 - 4.4 Sběr a výkup odpadů
 - 4.5 Využívání odpadů
 - 4.6 Odstraňování odpadů
 - 4.6.1 Odstraňování odpadů jejich ukládáním na skládky - skládkování odpadů (§ 21 zákona)
 - 4.6.1.1 Technické požadavky na skládky a podmínky jejich provozu (§ 3 vyhlášky č. 294/2005 Sb.)
 - 4.6.1.2 Způsob hodnocení odpadů podle vyluhovatelnosti a mísitelnosti, seznam odpadů, které je zakázáno ukládat na skládky, a další podmínky pro ukládání odpadů na skládky (§ 4 vyhlášky č. 294/2005 Sb.)
 - 4.6.1.3 Obsah plánu úprav skládky (§ 5 vyhlášky č. 294/2005 Sb.)
 - 4.6.1.4 Zvláštní požadavky na ukládání odpadů na skládky
 - 4.6.1.4.1 Technické požadavky na ukládání odpadů jako technologického materiálu na zajištění skládky
 - 4.6.1.4.2 Technické požadavky na ukládání odpadů z azbestu na skládky (§ 7 vyhlášky č. 294/2005 Sb.)
 - 4.6.1.4.3 Technické požadavky na nakládání s odpady vzniklými při spalování nebezpečných odpadů (§ 8 vyhlášky 294/2005 Sb.)
 - 4.6.1.4.4 Technické požadavky na ukládání odpadů upravených stabilizací na skládky (§ 8 vyhlášky 294/2005 Sb.)
 - 4.6.1.5 Technické požadavky a podmínky pro využívání odpadů na povrchu terénu
 - 4.6.1.5.1 Obecné technické požadavky a podmínky pro využívání odpadů na povrchu terénu (§ 12 vyhlášky 294/2005 Sb.)
 - 4.6.1.5.2 Další technické požadavky a podmínky pro využívání odpadů k uzavírání a rekultivacím skládek (§ 13 vyhlášky 294/2005 Sb.)
 - 4.6.1.5.3 Další technické požadavky a podmínky pro využívání odpadů na povrchu terénu kromě uzavírání a rekultivace skládek (§ 14 vyhlášky 294/2005 Sb.)
 - 4.6.1.6 Způsob prokazování přijatelnosti odpadu do zařízení (§ 15 vyhlášky č. 294/2005 Sb.)
 - 4.6.2 Zvláštní ustanovení pro spalování odpadů
 - 4.7 Přeprava odpadů
 - 4.8 Obecné požadavky na zařízení k využívání a odstraňování, sběru a výkupu odpadů
 - 4.8.1 Postup provozovatele zařízení při převězení odpadů do zařízení
 - 4.9 Poplatek za komunální odpad
 - 4.10 Zelený odpad (§ 10a zákona)
- 5.0 Povinnosti při nakládání s vybranými výrobky, vybranými odpady a vybranými zařízeními
 - 5.1 Odpady perzistentních organických znečišťujících látek a PCB (§ 26-27a zákona)
 - 5.2 Odpadní oleje
 - 5.3 Baterie a akumulátory
 - 5.4 Kaly z čistíren odpadních vod a další biologicky rozložitelné odpady

- 5.4.1 Kaly z čistíren odpadních vod (§32-33 zákona)
- 5.4.2 Biologicky rozložitelné odpady (§ 33a-b zákona)
- 5.5 Odpady z azbestu
- 5.6 Autovraky
 - 5.6.1 Základní pojmy v oblasti autovraků
 - 5.6.2 Povinnosti při nakládání s autovraky
 - 5.6.3 Povinnosti výrobců a dovozců při využití odpadů z vybraných autovraků
 - 5.6.4 Povinnosti provozovatele zařízení ke sběru autovraků
 - 5.6.5 Povinnosti zpracovatele autovraků
 - 5.6.6 Certifikace
 - 5.6.7 Poplatky na podporu sběru, zpracování, využití a odstranění vybraných autogramů
- 5.7 Elektrická a elektronická zařízení (§ 37f až § 37o zákona)
 - 5.7.1 Skupiny elektrozařízení (příloha č. 7 zákona)
 - 5.7.2 Základní pojmy (§ 37g zákona)
 - 5.7.3 Základní povinnosti výrobců elektrozařízení (§ 37h zákona)
 - 5.7.4 Seznam výrobců elektrozařízení (§ 37i zákona)
 - 5.7.5 Uvádění elektrozařízení na trh (§ 37j zákona)
 - 5.7.6 Zpětný odběr elektrozařízení a oddělený sběr elektroodpadu (§ 37k zákona)
 - 5.7.7 Zpracování elektroodpadu (§ 37l zákona)
 - 5.7.7.1 Technické požadavky na skladování elektroodpadů (§ 9 vyhlášky č. 352/2005 Sb.)
 - 5.7.7.2 Technické požadavky na přednostní odstranění látek a součástí elektroodpadů a na zpracování elektroodpadů (§ 10 vyhlášky č. 352/2005 Sb.)
 - 5.7.7.3 Způsob vedení průběžné evidence a způsob ohlašování elektroodpadů (§ 11 vyhlášky č. 352/2005 Sb.)
 - 5.7.8 Využívání elektroodpadu (§ 37m zákona)
 - 5.7.9 Financování nakládání s elektrozařízením pocházejícím z domácností (§ 37n zákona)
 - 5.7.10 Financování nakládání s elektroodpadem (§ 37o zákona)
- 6.0 Zpětný odběr některých výrobků
 - 6.1 Podrobnosti způsobu provedení zpětného odběru
- 7.0 Evidence a ohlašování odpadů a zařízení
 - 7.1 Evidence a ohlašování odpadů
 - 7.1.1 Evidence odpadů
 - 7.1.2 Ohlašování odpadů
 - 7.2 Evidence a ohlašování zařízení k nakládání s odpady, shromažďovacích a sběrových míst, skladů odpadů
 - 7.3 Evidence a ohlašování zařízení a látek s obsahem PCB
 - 7.4 Evidence při přepravě nebezpečných odpadů
- 8.0 Plány odpadového hospodářství
 - 8.1 Plán odpadového hospodářství České republiky
 - 8.2 Plán odpadového hospodářství kraje
 - 8.3 Plán odpadového hospodářství původce odpadů
- 9.0 Ekonomické nástroje
 - 9.1 Poplatky za uložení odpadů
 - 9.2 Finanční rezerva pro rekultivace a asanace skládek
 - 9.3 **Finanční zajištění první fáze provozu skládky**
- 10.0 Přeshraniční přeprava odpadů
 - 10.1 Přeshraniční přeprava odpadů za účelem odstranění (§ 54 zákona)
 - 10.2 Oznámení o přeshraniční přepravě odpadů (§ 55 zákona)
 - 10.3 Souhlas, zákazy a námitky (§ 56-56a zákona)
 - 10.5 Povinnost vrácení odpadů (§ 58 zákona)
 - 10.6 Zahájení přeshraniční přepravy odpadů (§ 59 zákona)
 - 10.7 Přeshraniční přeprava odpadů do států, které nejsou členskými státy

- 10.8 Aktuální změny v přeshraniční přepravě odpadů
- 11.0 Sankce
 - 11.1 Pokuty fyzickým osobám oprávněným k podnikání a právnickým osobám
 - 11.2 Přestupky
- 12.0 Výkon veřejné správy v oblasti odpadového hospodářství
 - 12.1 Ministerstvo ŽP
 - 12.2 Celní orgány
 - 12.3 Orgány ochrany veřejného zdraví
 - 12.4 Krajské úřady
 - 12.5 Úřady obcí s rozšířenou působností (bývalé okresní úřady)
 - 12.6 Obce
 - 12.7 Policie České republiky
 - 12.8 Oprávnění a povinnosti inspektorů a pověřených pracovníků ministerstva a ostatních správních úřadů
 - 12.9 Inspekce
- 13.0 Platnost původních rozhodnutí (vydaných podle zákona č. 125/1997 Sb.)
- 14.0 Přejícná ustanovení novely č. 188/2004 Sb.
- 15.0 Plnění ohlašovacích povinností prostřednictvím integrovaného systému (§ 82 zákona, § 18 zákona č. 25/2008 Sb.)
- 16.0 Seznam souvisejících právních předpisů

- Příloha č. 1 Skupiny odpadů
- Příloha č. 2 Seznam nebezpečných vlastností odpadu
- Příloha č. 3 Způsoby využívání odpadů
- Příloha č. 4 Způsoby odstraňování odpadů
- Příloha č. 5 Seznam složek, které činí odpad nebezpečným
- Příloha č. 6 Katalog odpadů
- Příloha č. 7 Látky, které označují odpady za odpady perzistentních organických znečišťujících látek (Příloha č. 8 k zákonu č. 185/2001 Sb.) (pouze na CD)
- Příloha č. 8 Obsah provozního řádu a provozního deníku zařízení (Příloha č. 1 k vyhlášce č. 383/2001 Sb.) (pouze na CD)
- Příloha č. 9 Žádost o udělení souhlasu k nakládání s nebezpečnými odpady (pouze na CD)
- Příloha č. 10 Výstražné symboly nebezpečnosti podle zákona č. 356/2003 Sb. (pouze na CD)
- Příloha č. 11 Obsah identifikačního listu nebezpečného odpadu (Příloha č. 3 k vyhlášce č. 383/2001 Sb.) (pouze na CD)
- Příloha č. 12 *Zrušeno (Kódování způsobů nakládání s odpady – uvedeno v příloze č. 14)*
- Příloha č. 13 **Limitní hodnoty koncentrací škodlivin ve vytěžených sedimentech z vodních nádrží a koryt vodních toků** (příloha č. 9 k zákonu č. 185/2001 Sb.)
- Příloha č. 14 Hlášení o produkci a nakládání s odpady (Příloha č. 20 k vyhlášce č. 383/2001 Sb.)
- Příloha č. 15 *Zrušeno vyhláškou č. 351/2008 Sb. (příloha č. 21 vyhlášky č. 383/2001 Sb.)*
- Příloha č. 16 Hlášení – Zařízení na využívání a odstraňování odpadů (Příloha č. 22 k vyhlášce č. 383/2001 Sb.) (pouze na CD)
- Příloha č. 17 Hlášení – Sklárky odpadů (Příloha č. 23 k vyhlášce č. 383/2001 Sb.) (pouze na CD)

Příloha č. 18	Hlášení – Shromažďovací místa nebezpečných odpadů a sběrová místa a sklady odpadů (sběrné dvory) (Příloha č. 24 k vyhlášce č. 383/2001 Sb.) (pouze na CD)
Příloha č. 19	Evidenční list pro přepravu nebezpečných opadů po území ČR (Příloha č. 26 k vyhlášce č. 383/2001 Sb.) (pouze na CD)
Příloha č. 20	Seznam odpadů, které je zakázáno ukládat na skládky všech skupin a používat jako technologický materiál nebo využívat na povrchu terénu a odpady, které lze na skládky ukládat jen za určitých podmínek (Příloha č. 5 vyhlášky č. 294/2005 Sb.) (pouze na CD)
Příloha č. 21	Podmínky, které musejí splňovat odpady ukládané na skládky (Příloha č. 4 vyhlášky č. 294/2005 Sb.) (pouze na CD)
Příloha č. 22	Vyluhovatelnost odpadů a třídy vyluhovatelnosti (Příloha č. 2 vyhlášky č. 294/2005 Sb.) (pouze na CD)
Příloha č. 23	Průběh kontroly (pouze na CD)
Příloha č. 24	Příklad žádosti o upuštění od odděleného shromažďování (pouze na CD)
Příloha č. 25	Dodatek I Basilejské úmluvy o kontrole a pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování (pouze na CD)
Příloha č. 26	Seznam nebezpečných odpadů (pouze na CD)
Příloha č. 27	Metodický pokyn pro vedení evidencí a ohlašování podle zákona o odpadech (pouze na CD)
Příloha č. 28	Orientační přepočtová tabulka množství odpadů
Příloha č. 29	Hlášení dopravce odpadů (Příloha č. 27 k vyhlášce č. 383/2001 Sb.)
Příloha č. 30	Přejímka odpadů do zařízení a dokladování kvality přejímaných odpadů (Příloha č. 1 vyhlášky č. 294/2005 Sb.)
Příloha č. 31	Mísitelnost odpadů ukládaných na skládky (Příloha č. 3 vyhlášky č. 294/2005 Sb.)
Příloha č. 32	Způsoby a postupy, které se považují za úpravu odpadů před jejich uložením na skládku (Příloha č. 6 vyhlášky č. 294/2005 Sb.)
Příloha č. 33	Seznam odpadů a podmínky pro jejich přijetí na skládkách odpadů bez zkoušek (Příloha č. 8 vyhlášky č. 294/2005 Sb.)
Příloha č. 34	Požadavky na obsah škodlivin v odpadech využívaných na povrchu terénu (Příloha č. 10 vyhlášky č. 294/2005 Sb.)
Příloha č. 35	Podmínky pro využívání odpadů na povrchu terénu (Příloha č. 11 vyhlášky č. 294/2005 Sb.) (pouze na CD)
Příloha č. 36	Zrušeno vyhláškou č. 61/2010 Sb. (původně příloha č. 9 vyhlášky č. 294/2005 Sb.: Posouzení shody technického zabezpečení stavu skládky)
Příloha č. 37	Hodnocení odpadů upravených stabilizací před jejich uložením na skládku (Příloha č. 7 vyhlášky č. 294/2005 Sb.) (pouze na CD)
Příloha č. 38	Seznam elektrozařízení spadajících do jednotlivých skupin stanovených v příloze č. 7 zákona a elektrozařízení vyjmutá ze skupin elektrozařízení uvedených v příloze č. 7 zákona (Příloha č. 1 vyhlášky č. 352/2005 Sb.)
Příloha č. 39	Seznam použití olova, rtuti, kadmia, šestimocného chromu, polybromovaných bifenyliů (PBB) nebo polybromovaných difenyletherů (PBDE), na která se nevztahuje § 37j odst. 3 zákona (Příloha č. 5 vyhlášky č. 352/2005 Sb.)
Příloha č. 40	Technické a provozní požadavky v oblasti skladování a zpracování elektroodpad (Příloha č. 7 vyhlášky č. 352/2005 Sb.) (pouze na CD)
Příloha č. 41	Hlášení o zpracování, využívání a odstraňování elektroodpadů vč. hlášení o produkci a nakládání s odpady za rok (Příloha č. 8 vyhlášky č. 352/2005 Sb.) (pouze na CD)
Příloha č. 42	Metodický pokyn pro zpracování Plánu odpadového hospodářství původce (pouze na CD)

1.0 Úvod

Problematicku odpadů upravuje zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění (dále jen "zákon o odpadech" nebo "zákon", pozn. je-li dále v textu použit výraz "zákon o odpadech" nebo jen "zákon" bez bližšího určení, je vždy myšlen zákon č. 185/2001 Sb., v platném znění).

Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropských společenství¹⁾ a upravuje

- a) pravidla pro předcházení vzniku odpadů a pro nakládání s nimi při dodržování ochrany životního prostředí, ochrany lidského zdraví a trvale udržitelného rozvoje (zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí) a při omezování nepříznivých dopadů využívání přírodních zdrojů a zlepšování účinnosti tohoto využívání,
- b) práva a povinnosti osob v odpadovém hospodářství a
- c) působnost orgánů veřejné správy v odpadovém hospodářství.

¹⁾ Předpisy evropských společenství:

- Směrnice Rady 75/439/EHS ze dne 16. června 1975 o nakládání s odpadními oleji, ve znění směrnic 87/101/EHS, 91/692/EHS, 2000/76/ES a 2008/98/ES.
- Směrnice Rady 78/176/EHS ze dne 20. února 1978 o odpadech z průmyslu oxidu titaničitého, ve znění směrnic 82/883/EHS, 83/29/EHS, 91/692/EHS.
- Směrnice Rady 82/883/ES ze dne 3. prosince 1982 o postupech monitorování životního prostředí ovlivněného vypouštěním odpadů z průmyslu oxidu titaničitého a doзору nad ním, ve znění nařízení č. 807/2003.
- Směrnice Rady 86/278/EHS ze dne 12. června 1986 o ochraně životního prostředí a zejména půdy při používání kalů z čistíren odpadních vod v zemědělství, ve znění směrnice 91/692/EHS a nařízení č. 807/2003.
- Směrnice Rady 87/217/EHS ze dne 19. března 1987 o předcházení a snižování znečištění životního prostředí azbestem, ve znění směrnice 91/692/EHS a nařízení č. 807/2003.
- Směrnice Rady 91/689/EHS ze dne 12. prosince 1991 o nebezpečných odpadech, ve znění směrnic 94/31/ES a 2008/98/ES a nařízení č. 166/2006.
- Směrnice Rady 96/59/ES ze dne 16. září 1996 o odstraňování polychlorovaných bifenylů a polychlorovaných terfenylů (PCB/PCT).
- Směrnice Rady 1999/31/ES ze dne 26. dubna 1999 o skládkách odpadů, ve znění nařízení č. 1882/2003 a č. 1137/2008.
- Směrnice 2000/53/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 18. září 2000 o vozidlech s ukončenou životností, ve znění rozhodnutí Komise 2002/525/ES, 2005/63/ES, 2005/438/ES, 2005/673/ES, 2008/689/ES a směrnic 2008/33/ES a 2008/112/ES.
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/76/ES ze dne 4. prosince 2000 o spalování odpadů, ve znění nařízení č. 1137/2008.
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/95/ES o omezení používání některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních, ve znění rozhodnutí Komise 2005/618/ES, 2005/717/ES, 2005/747/ES, 2006/310/ES, 2006/690/ES, 2006/691/ES, 2006/692/ES, 2008/385/ES a směrnice 2008/35/ES.
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/96/ES ze dne 27. ledna 2003 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních, ve znění směrnic 2003/108/ES, 2008/34/ES a 2008/112/ES.
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/12/ES ze dne 5. dubna 2006 o odpadech, ve znění směrnice 2008/98/ES.
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/21/ES ze dne 15. března 2006 o nakládání s odpady z těžebního průmyslu a o změně směrnice 2004/35/ES.
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/66/ES ze dne 6. září 2006 o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech a o zrušení směrnice 91/157/EHS, ve znění směrnic 2008/11/ES, 2008/12/ES a 2008/103/ES.
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic.

Pro aplikaci zákona o odpadech je zásadní správné pochopení pojmů odpad, zbavování se odpadu a dále důraz na působnost zákona. Těmto pojmům se podrobně věnuje kapitola 3.0.

Seznam souvisejících právních předpisů k zákonu o odpadech je uveden v kapitole 16.0.

Vedle zákona o odpadech působí i zákon č. 157/2009 Sb. o nakládání s těžebním odpadem a o změně některých zákonů. Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropských společenství a upravuje:

- a) pravidla pro nakládání s těžebními odpady,
- b) pravidla pro předcházení nepříznivým vlivům na životní prostředí, způsobeným nakládáním s těžebním odpadem, a z toho plynoucím rizikům ohrožení životů a lidského zdraví,
- c) pravidla pro omezení vlivů na vodu, ovzduší, půdu, rostliny, živočichy a krajinu, vyvolaných nakládáním s těžebními odpady,
- d) působnost orgánů veřejné správy v oblasti nakládání s těžebními odpady.

Zákon o těžebním odpadu se nevztahuje na:

- a) ukládání těžebních odpadů na skládky odpadů zřizované a provozované podle zákona o odpadech a na ukládání těžebních odpadů do podzemí (vyhláška č. 99/1992 Sb., o zřizování, provozu, zajištění a likvidaci zařízení pro ukládání odpadů v podzemních prostorech),
- b) těžební odpady vznikající při ložiskovém průzkumu, těžbě a úpravě nerostů v moři,
- c) vtačování vody obsahující látky, které vznikají při činnostech spojených s ložiskovým průzkumem a těžbou ropných látek nebo s těžbou nerostů nebo rašeliny, a vtačování vody pro technické účely do horninových struktur, ze kterých byly vytěženy ropné nebo jiné látky, nebo do horninových struktur, které jsou s ohledem na přírodní poměry trvale nevhodné pro jiné účely, jakož i na zpětné vtačování podzemní vody čerpané z dolů a lomů nebo čerpané v souvislosti s výstavbou nebo údržbou stavebních děl,
- d) těžební odpady vznikající při těžbě, úpravě a zpracování radioaktivních nerostů (zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření),
- e) odpad vznikající v souvislosti s ložiskovým průzkumem, těžbou, úpravou nebo skladováním nerostů nebo v souvislosti s těžbou, úpravou a skladováním rašeliny, který však nevzniká přímo při těchto činnostech,
- f) hmoty, které byly získávány při těžbě a úpravě nerostů podle zvláštního zákona, při vyhledávání nebo skladování nerostů nebo při těžbě, úpravě a skladování rašeliny a jsou podle plánu otvírky, přípravy a dobývání nebo plánu využití ložiska určeny pro sanační a rekultivační práce (nebo jsou jejich součástí) nebo pro zajištění nebo likvidaci důlních děl.

Pro účely zákona o těžebním odpadu se rozumí těžebním odpadem jakýkoliv odpad, kterého se provozovatel zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se ho zbavit, a který vzniká:

- při ložiskovém průzkumu, těžbě, úpravě nebo při skladování nerostů a který podle zákona o odpadech náleží mezi odpad z těžby nebo úpravy nerostů, nebo
- při těžbě, úpravě nebo skladování rašeliny.

V případě pochybností, zda se jedná o těžební odpad, rozhodne Český báňský úřad po projednání s dotčeným ústředním orgánem státní správy na návrh původce odpadu nebo z vlastního podnětu.

Více není v této příručce problematika těžebního odpadu řešena. Podrobnosti naleznete v zákoně č. 157/2009 Sb. a jeho prováděcích předpisech.

1.1 Stručný přehled základních povinností podle zákona o odpadech

povinnost	předpisy
Původce odpadu a oprávněná osoba jsou povinni pro účely nakládání s odpadem odpad zařadit podle Katalogu odpadů.	§ 5, § 16 odst. 1 písm. a) ZoOd, § 2 vyhl. č. 381/2001 Sb.
Původce odpadu a oprávněná osoba jsou povinni pro účely nakládání s odpadem zařadit odpad do kategorie.	§ 6, § 16 odst. 1 písm. a) ZoOd, § 3 vyhl. č. 381/2001 Sb.
Firma, která uvádí na trh výrobky, je povinna uvádět v průvodní dokumentaci výrobku, na obalu, v návodu na použití nebo jinou vhodnou formou informace o způsobu využití nebo odstranění nespotebovaných částí výrobků. Firma, která vyrábí výrobky, je povinna tyto výrobky vyrábět tak, aby omezila vznik nevyužitelných odpadů z těchto výrobků, zejména pak nebezpečných odpadů.	§ 10 odst. 2-3 ZoOd
V rámci odpadového hospodářství musí být dodržována tato hierarchie způsobů nakládání s odpady.	§ 9a ZoOd
Převzít odpad do svého vlastnictví může pouze oprávněná osoba. Každý je povinen zjistit, zda osoba, které předává odpad, je k jejich převzetí podle zákona o odpadech oprávněna.	§ 12 odst. 3-4 ZoOd
Ředění nebo míšení odpadů za účelem splnění kritérií pro jejich přijetí na skládku a míšení nebezpečných odpadů navzájem nebo s ostatními odpady je zakázáno.	§ 12 odst. 5-6 ZoOd
Balit nebezpečné odpady podle zvláštních předpisů.	§ 13 odst. 1 ZoOd § 5 vyhl.č. 383/01 Sb.
Původce odpadu a oprávněná osoba, která nakládá s nebezpečnými odpady, jsou povinni zajistit, aby nebezpečné odpady byly správně označeny.	§ 13 odst. 2 ZoOd § 5 vyhl.č. 383/01 Sb.
Původce odpadu a oprávněná osoba, která nakládá s nebezpečným odpadem, jsou povinni zpracovat identifikační list nebezpečného odpadu a místa nakládání s nebezpečným odpadem tímto listem vybavit.	§ 13 odst. 3 ZoOd, § 5 vyhl. č. 383/2001 Sb.
Zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů lze provozovat pouze na základě rozhodnutí krajského úřadu, kterým je udělen souhlas k provozování tohoto zařízení a s jeho provozním řádem.	§ 14 odst. 1, § 39 odst. 3-6 ZoOd, vyhl. č. 383/2001 Sb.
V zařízeních, která nejsou určena k nakládání s odpady, je možné využívat pouze odpady, které splňují požadavky stanovené pro vstupní suroviny.	§ 14 odst. 2, § 19 odst. 2, § 39 odst. 3 ZoOd
Původce odpadů a oprávněná osoba, kteří nakládali v posledních 2 letech s množstvím větším než 100 t NO za rok, a provozovatel první a druhé fáze provozu skládky jsou povinni zajišťovat odborné nakládání s odpady prostřednictvím odpadového hospodáře.	§ 15 ZoOd
Shromažďovat odpady utříděné podle jednotlivých druhů a kategorií.	§ 16 odst. 1 písm. e), § 16 odst. 2 ZoOd § 5-7 vyhl.č. 383/01 Sb.
Zabezpečit odpady před nežádoucím znehodnocením, odcizením nebo únikem.	§ 16 odst. 1 písm. f) ZoOd
Původci odpadů a oprávněné osoby, které nakládají s odpady jsou povinni vést průběžnou evidenci o odpadech. Tuto evidenci archivovat po dobu nejméně 5 let.	§ 16 odst. 1 písm. g), § 39 odst. 1 ZoOd, § 21 vyhl. č. 383/01 Sb.
Původci odpadů a oprávněné osoby v případě, že produkují nebo nakládají s více než 100 kg nebezpečných odpadů za rok nebo s více než 100 tunami ostatních odpadů za rok, jsou povinni zasílat každoročně hlášení o produkci odpadů.	§ 16 odst.1 písm.g), § 39 odst.2-6 ZoOd, § 22-23 vyhl.č.383/01 Sb.
Zpracovat plán odpadového hospodářství, pokud původce odpadů produkuje ročně více než 10 t nebezpečného odpadu nebo více než 1000 t ostatního odpadu.	§ 16 odst. 1 písm. i), § 44 ZoOd, § 28 vyhl. č. 383/01 Sb.
Vykonávat kontrolu vlivů nakládání s odpady na zdraví lidí a životní prostředí v souladu se zvláštními právními předpisy a plánem odpadového hospodářství.	§ 16 odst. 1 písm. j) ZoOd
Platit poplatky za ukládání odpadů na skládky.	§ 16 odst. 1 písm. l), § 45-48 ZoOd

povinnost	předpisy
S nebezpečnými odpady může původce nakládat pouze na základě souhlasu příslušného orgánu státní správy.	§ 16 odst. 3 ZoOd , § 2 vyhl. č. 383/2001 Sb.
Provozovatel zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů je povinen plnit povinnosti stanovené v § 18 zákona o odpadech.	§ 18, § 39 odst. 6 ZoOd , § 3-8 vyhl. č. 383/01 Sb.
Provozovatel zařízení k využívání odpadů je povinen plnit povinnosti stanovené v § 19 zákona o odpadech.	§ 19 ZoOd , § 3-7 vyhl. č. 383/01 Sb. , vyhl. č. 294/2005 Sb.
Provozovatel zařízení k odstraňování odpadů je povinen plnit povinnosti stanovené v § 20-23 zákona o odpadech.	§ 20-23 ZoOd , § 3-7 vyhl. č. 383/2001 Sb. , vyhl. č. 294/2005 Sb.
Firmy zúčastněné na přepravě odpadů jsou povinny plnit požadavky § 24 zákona o odpadech (zabezpečení přepravy podle ADR, uchovávat doklady, informovat řidiče a další).	§ 24 ZoOd § 2 vyhl. 374/2008 Sb.
Při přepravě nebezpečných odpadů jsou odesílatel a příjemce povinni vyplnit evidenční list.	§ 40 ZoOd , § 25 vyhl. č. 383/01 Sb.
Vlastníci PCB, odpadů PCB, odpadů perzistentních organických znečišťujících látek, provozovatelé zařízení obsahujících PCB jsou povinni plnit povinnosti stanovené v § 27-27a zákona o odpadech.	§ 26-27a, § 39 odst. 8 ZoOd , vyhl. č. 384/2001 Sb.
Při nakládání s odpadními oleji plnit stanovené povinnosti (zejména správné skladování a odstraňování olejů).	§ 28-29 ZoOd , § 13-15 vyhl. č. 383/2001 Sb.
Povinnosti pro uvádění baterií a akumulátorů na trh, požadavky pro zpětný odběr, oddělený sběr, zpracování, využití a odstraňování odpadních baterií a akumulátorů.	§ 30-31r ZoOd , vyhláška č. 170/2010 Sb.
Poslední prodejci baterií a akumulátorů jsou povinni plnit stanovené povinnosti.	§ 30-31g ZoOd , vyhláška č. 170/2010 Sb.
Aplikovat kaly z čistíren odpadních vod, septiků a podobných zařízení na půdu je možné pouze za určitých podmínek. Původce těchto kalů musí plnit stanovené podmínky.	§ 32-33 ZoOd , vyhl. č. 382/2001 Sb.
Provozovatel zařízení ke sběru, výkupu nebo využívání biologicky rozložitelných odpadů je povinen plnit požadavky stanovené v § 33b zákona o odpadech.	§ 33a-33b ZoOd vyhl. č. 341/2008 Sb.
Původce odpadů obsahujících azbest a oprávněná osoba, která nakládá s těmito odpady, jsou povinni zajistit, aby nedocházelo k unikání azbestu.	§ 35 ZoOd , vyhl. č. 294/2005 Sb.
Povinnosti při nakládání s autovraky stanovuje § 37. Povinnosti výrobců a akreditovaných zástupců při využití odpadů z vybraných autovraků stanovuje § 37a. Povinnosti provozovatele zařízení ke sběru autovraků stanovuje § 37b. Povinnosti zpracovatele autovraků: § 37c.	§ 36-37e ZoOd , vyhláška č. 352/2008 Sb.
Povinnosti výrobcům, posledním prodejcům a distributorům elektrických a elektronických zařízení a zpracovatelům elektroodpadu stanovuje § 37f-37o zákona o odpadech.	§ 37f-37o ZoOd , vyhl. č. 352/2005 Sb.
Povinná osoba musí zajistit zpětný odběr použitých výrobků a další povinnosti v oblasti zpětného odběru.	§ 38 ZoOd , vyhl. č. 237/2002 Sb. , § 20 vyhl. č. 383/2001 Sb.
Plnit stanovené povinnosti při přeshraniční přepravě odpadů.	§ 53-60 ZoOd , vyhl. 374/2008 Sb. , Nařízení EP a Rady (ES) č. 1013/2006

*ZoOd – zákon o odpadech č. 185/2001 Sb.

2.0 Definice pojmů

(§ 4 zákona, prováděcí předpisy)

- autovrak:** každé úplné nebo neúplné motorové vozidlo, které bylo určeno k provozu na pozemních komunikacích pro přepravu osob, zvířat nebo věcí (dále jen "vozidlo") a stalo se odpadem podle § 3 zákona (další pojmy z oblasti nakládání s autovraky jsou uvedeny v bodě 5.6.1)
- baterie, akumulátory:** zdroje elektrické energie generované přímou přeměnou chemické energie, které se skládají z jedné či několika baterií nebo článků,
- biologicky rozložitelný odpad:** jakýkoli aerobně nebo anaerobně rozložitelný odpad,
- český oznamovatel:** původce odpadu v České republice, nebo nelze-li původce určit, osoba oprávněná ke sběru nebo výkupu odpadů, nebo nelze-li ani tuto osobu určit, vlastník odpadu nebo oprávněný držitel odpadu,
- český příjemce:** osoba oprávněná k provozování zařízení k využívání nebo odstraňování odpadů na území České republiky podle zákona odpadech,
- dekontaminace:** veškeré postupy, které umožní, aby zařízení, objekty a materiály obsahující PCB mohly být po prokázání nepřítomnosti PCB způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem znovu používány, recyklovány nebo odstraněny. Dekontaminací může být i náhrada PCB jinými vhodnými látkami neobsahujícími PCB,
- distributor:** (dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) ten, kdo v dodavatelském řetězci provádí následnou obchodní činnost po uvedení výrobku na trh,
- dodávka odpadu:** každý náklad odpadu přijatý do zařízení najednou od jednoho dodavatele,
- dovoz odpadů:** propuštění odpadů do režimu volného oběhu, tranzitu s výjimkou přímého tranzitu, dočasného použití, přepracování pod celním dohledem, uskladňování v celním skladu, aktivního zušlechťovacího styku nebo umístění odpadů ve svobodném celním pásmu nebo svobodném celním skladu,
- dovoz výrobku:** (dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) propuštění výrobku ze země mimo Evropských společenství na území České republiky do celního režimu volného oběhu, uskladňování v celním skladu, aktivního zušlechťovacího styku, přepracování pod celním dohledem nebo dočasného použití,
- hodnocení přijatelnosti odpadů do zařízení:** proces, jehož prvním krokem je zpracování základního popisu odpadu původcem nebo oprávněnou osobou, druhým pravidelné ověřování kvality průběžně nebo opakovaně vznikajících odpadů původcem nebo oprávněnou osobou, která odpad převzala do vlastnictví, a třetím kontrola při převěrací odpadu v zařízení,
- inertní odpad:** (dle vyhl. č. 294/2005 Sb.) odpad, který nemá nebezpečné vlastnosti a u něhož za normálních klimatických podmínek nedochází k žádným významným fyzikálním, chemickým nebo biologickým změnám. Inertní odpad nehoří ani jinak chemicky či fyzikálně nereaguje, nepodléhá biologickému rozkladu ani nepůsobí rozklad jiných látek, s nimiž přichází do styku, a to způsobem ohrožujícím lidské zdraví a ohrožujícím nebo poškozujícím životní prostředí nebo vedoucím k překročení limitů znečišťování stanovených zvláštními právními předpisy (např. zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší). Směsné odpady se nepovažují za odpad inertní,
- kapalný odpad:** odpad ve skupenství kapalném podle ČSN EN 12457-4 (83 8005) příloha B,
- komunální odpad:** (dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob a který je uveden jako komunální odpad v Katalogu odpadů, s výjimkou odpadů vznikajících u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání,
- komunitní kompostování:** systém sběru a shromažďování rostlinných zbytků z údržby zeleně a zahrad na území obce, jejich úprava a následné zpracování na zelený kompost,
- kritické ukazatele:** limitní hodnoty koncentrace škodlivin a biologických činitelů vybraných na základě znalosti technologie vzniku odpadu, jejichž stanovení je nutné a postačující pro pravidelné ověřování kvality odpadu při jeho opakovaných dodávkách do zařízení bez ohledu na to, zda jsou nebo nejsou pro příslušné zařízení touto vyhláškou požadovány,
- materiálové využití odpadů:** (dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) způsob využití odpadů zahrnující recyklaci a další způsoby využití odpadů jako materiálu k původnímu nebo jiným účelům, s výjimkou bezprostředního získání energie,
- mechanicko-biologická úprava:** (dle vyhl. č. 294/2005 Sb.) úprava směsného komunálního odpadu nebo jiného podobného odpadu kategorie ostatní odpad spočívající v kombinaci fyzikálních a biologických postupů,
- nakládání s odpady:** (dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) shromažďování, sběr, výkup, přeprava, doprava, skladování, úprava, využití a odstranění odpadů,
- nebezpečný odpad:** (dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) odpad vykazující jednu nebo více nebezpečných vlastností uvedených v příloze č. 2,

- nereaktivní nebezpečný odpad:** odpad podle § 4 odst. a) zákona, který při normálních klimatických podmínkách nehoří, ve vodě se snadno nerozpouští ani jinak fyzikálně či chemicky nereaguje v prostředí místa, kam je ukládán, s jinými odpady nebo věcmi, s nimiž přijde do styku, způsobem, který by mohl vést k poškození životního prostředí či k ohrožení lidského zdraví,
- obchodník:** (dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) právnická osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, které nakupují nebo prodávají odpad a jednají přitom na vlastní odpovědnost.
- odpad podobný komunálnímu odpadu:** (dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání a který je uveden jako komunální odpad v Katalogu odpadů,
- odpad z azbestu:** nebezpečné odpady katalogových čísel 06 13 04, 10 13 09, 16 01 11, 16 02 12, 16 02 15, 16 11 01, 16 11 03, 16 11 05, 17 06 01, 17 06 05, 17 09 03, pokud nebezpečnou látkou, kterou obsahují, je azbest.
- odpad:** je každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit a přísluší do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1,
- odpadní oleje:** jakékoliv minerální nebo syntetické mazací nebo průmyslové oleje, které se staly nevhodnými pro použití, pro které byly původně zamýšleny, zejména upotřebené oleje ze spalovacích motorů a převodové oleje a rovněž minerální nebo syntetické mazací oleje, oleje pro turbíny a hydraulické oleje,
- odpadové hospodářství:** (dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) činnost zaměřená na předcházení vzniku odpadů, na nakládání s odpady a na následnou péči o místo, kde jsou odpady trvale uloženy, a kontrola těchto činností,
- odpady vzniklé při spalování nebezpečných odpadů:** jakékoliv kapalné nebo pevné materiály (včetně popela, strusky, popílku a zachyceného prachu z odlučovačů a filtrů, reakčních produktů z čištění plynu, kalu z čištění odpadních vod, použitých katalyzátorů a použitého aktivního uhlí), které vznikají při procesu spalování nebezpečných odpadů a naplňují definici odpadu podle § 3 zákona,
- odstranění odpadů:** (dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) činnost, která není využitím odpadů, a to i v případě, že tato činnost má jako druhotný důsledek znovuzískání látek nebo energie; v příloze č. 4 je uveden příkladný výčet způsobů odstranění odpadů,
- odstraňování PCB:** způsoby odstraňování odpadů uvedené pod kódy D8, D9, D10, D12 a D15 přílohy č. 4.
- opakované dodávky odpadu:** pravidelně i nepravidelně se opakující dodávky jednoho druhu odpadu, stejných vlastností, vznikající v neměnném technologickém procesu jednomu původci,
- opětovné použití:** (dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) postupy, kterými jsou výrobky nebo jejich části, které nejsou odpadem, znovu použity ke stejnému účelu, ke kterému byly původně určeny,
- oprávněná osoba:** (dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) každá osoba, která je oprávněna k nakládání s odpady podle tohoto zákona nebo podle zvláštních právních předpisů (například zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, , zákon č. 254/2001 Sb., zákon č. 86/2002 Sb.),
- PCB:** polychlorované bifenylly, polychlorované terfenylly, monometyltetrachlordifenylmetan, monometyldichlordifenylmetan, monometyldibromdifenylmetan, veškeré směsi obsahující jednu nebo více z uvedených látek v celkové koncentraci těchto látek vyšší než 50 mg/kg,
- prvotní původce odpadů:** (dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) každý, při jehož činnosti vzniká odpad,
- přepřepřování odpadních olejů:** činnosti zaměřené k tomu, aby umožnily využívání odpadních olejů, tj. jejich regeneraci nebo spalování,
- příprava k opětovnému použití:** (dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) způsob využití odpadů zahrnující čištění nebo opravu použitých výrobků nebo jejich částí a kontrolu provedenou osobou oprávněnou podle zvláštního právního předpisu spočívající v prověření, že použitý výrobek nebo jeho část, které byly odpady, jsou po čištění nebo opravě schopné bez dalšího zpracování opětovného použití,
- původce odpadů:** (dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) právnická osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, při jejichž činnosti vznikají odpady, nebo právnická osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, které provádějí úpravu odpadů nebo jiné činnosti, jejichž výsledkem je změna povahy nebo složení odpadů, a dále obec od okamžiku, kdy nepodnikající fyzická osoba odpad odloží na místě k tomu určeném; obec se současně stane vlastníkem tohoto odpadu,
- recyklace odpadů:** (dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) jakýkoliv způsob využití odpadů, kterým je odpad znovu zpracován na výrobky, materiály nebo látky pro původní nebo jiné účely jejich použití, včetně přepřepřování organických materiálů; recyklací odpadů není energetické využití a zpracování na výrobky, materiály nebo látky, které mají být použity jako palivo nebo zásypový materiál,
- recyklát ze stavebního a demoličního odpadu:** (dle vyhl. č. 294/2005 Sb.) materiálový výstup ze zařízení k využívání a úpravě stavebních a demoličních odpadů kategorie ostatní odpad a odpadů podobných stavebním a demoličním odpadům, spočívající ve změně zrnitosti a jeho roztřídění na velikostní frakce v zařízeních k tomu určených,

regenerace odpadních olejů:	jakýkoliv proces, kterým je možno vyrobit základové oleje rafinací odpadních olejů, zejména odstraněním kontaminujících složek, oxidačních produktů a aditiv obsažených v takových olejích,
rekultivace:	uvedení místa zpravidla dotčeného lidskou činností do souladu s okolím a obnovení funkčnosti povrchu terénu ve vztahu k jeho původnímu užívání nebo nově zamýšlenému užívání,
sběr odpadů:	(dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) soustředování odpadů právnickou osobou nebo fyzickou osobou oprávněnou k podnikání od jiných subjektů za účelem jejich předání k dalšímu využití nebo odstranění,
sektor skládky:	místně vymezená část skládky, která slouží k ukládání odpadů srovnatelných svým původem, složením a vlastnostmi, a která svým technickým provedením zabezpečí oddělené ukládání těchto odpadů uvnitř jedné skládky a zabrání kontaktu, případně smíchání odpadů uložených v jednotlivých sektorech skládky po celou dobu jejich uložení,
shromažďování odpadů:	(dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) krátkodobé soustředování odpadů do shromažďovacích prostředků v místě jejich vzniku před dalším nakládáním s odpady,
skládkovým plyn:	plyn, který se vyvíjí z odpadu uloženého na skládce biologickými i chemickými pochody,
skládky:	(dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) zařízení zřízené v souladu se zvláštním právním předpisem (zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu) a provozované ve třech na sebe bezprostředně navazujících fázích provozu, včetně zařízení provozovaného původcem odpadů za účelem odstraňování vlastních odpadů a zařízení určeného pro skladování odpadů s výjimkou skladování odpadů podle § 4 písmene h) zákona,
první fáze provozu skládky:	(dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) provozování zařízení k odstraňování odpadů jejich ukládáním na nebo pod úroveň terénu,
druhou fáze provozu skládky:	(dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) provozování zařízení k případnému využívání odpadů při uzavírání a rekultivaci skládky,
třetí fáze provozu skládky:	(dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) provozování zařízení určeného k nakládání s odpady za účelem zajištění následné péče o skládku po jejím uzavření,
skladování odpadů:	(dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) přechodné soustředování odpadů v zařízení k tomu určeném po dobu nejvýše 3 let před jejich využitím nebo 1 roku před jejich odstraněním,
soustředování odpadů:	jejich shromažďování původcem, sběr a výkup k tomu oprávněnou osobou, skladování odpadů jejich původci i oprávněnými osobami, ale i jiné soustředování než skladování převzatých odpadů osobami oprávněnými k jejich využití nebo odstranění před jejich využitím nebo odstraněním.
spalování odpadních olejů:	pouze jejich energetické využití jako paliva podle zvláštního právního předpisu (§ 18 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší),
stabilizace odpadu:	technologie úpravy odpadu spočívající ve využití fyzikálních, chemických nebo biologických postupů, vedoucích k trvale omezenému uvolňování škodlivin z odpadu do jednotlivých složek životního prostředí v souladu s požadavky tohoto i zvláštních právních předpisů (například zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší),
tranzit odpadů:	přímý tranzit od vstupního (pohraničního) celního úřadu k výstupnímu celnímu úřadu, u kterého odpady vystupují do zahraničí,
ukládání odpadů na skládkách:	odstraňování odpadů způsoby uvedenými v příloze č. 4 pod kódy D1 a D5,
upotřebené baterie, akumulátory:	baterie nebo akumulátory, které nejsou opakovaně použitelné a jsou určeny k regeneraci nebo k odstranění,
úprava odpadů:	(dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) každá činnost, která vede ke změně chemických, biologických nebo fyzikálních vlastností odpadů (včetně jejich třídění) za účelem umožnění nebo usnadnění jejich dopravy, využití, odstraňování nebo za účelem snížení jejich objemu, případně snížení jejich nebezpečných vlastností,
úprava směsného komunálního odpadu:	před jeho uložením na skládku - vytřídění nebezpečných složek komunálního odpadu, komodit určených ke zpětnému odběru podle § 38 odst. 1 zákona a využitelných složek podle § 16 odst. 1 písm. b), § 17 odst. 4 zákona, případně vytřídění dalších složek,
uvedení výrobku do oběhu:	(dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) každé úplatné nebo bezúplatné předání výrobku jiné osobě v České republice po jeho uvedení na trh,
uvedení výrobku na trh v České republice (dále jen "uvedení na trh"):	(dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) první úplatné nebo bezúplatné předání výrobku jiné osobě v České republice jeho výrobcem nebo osobou, která jej nabyla z jiné členské země Evropské unie. Za uvedení na trh se považuje též dovoz výrobku,
veřejná zeleň:	parky, lesoparky, sportoviště, dětská hřiště a veřejně přístupné travnaté plochy v intravilánu obce,
vodný výluh:	roztok, který byl připraven ze vzorku odpadu podle ČSN EN 12 457-4 (83 8005),

výkup odpadů:	(dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) sběr odpadů v případě, kdy odpady jsou právnickou osobou nebo fyzickou osobou oprávněnou k podnikání kupovány za sjednanou cenu,
výluhová třída:	množina nejvýše přípustných hodnot koncentrací ukazatelů vybraných škodlivin v prvním vodném výluhu odpadu připraveném podle ČSN EN 12457-4 (83 8005),
využití odpadů:	(dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) činnost, jejímž výsledkem je, že odpad slouží užitečnému účelu tím, že nahradí materiály používané ke konkrétnímu účelu, a to i v zařízení neurčeném k využití odpadů podle § 14 odst. 2, nebo že je k tomuto konkrétnímu účelu upraven; v příloze č. 3 je uveden příkladný výčet způsobů využití odpadů,
využívání odpadů na povrchu terénu, uvedeném v příloze č. 3 pod kódem R10 vyjma aplikace na zemědělskou půdu:	rekultivace povrchu terénu, vyrovnávání terénních nerovností a jiné úpravy terénu, vytváření uzavíracích vrstev skládky, rekultivace uzavřených skládek, zavážení vytěžených povrchových dolů, lomů, pískoven,
vývoz odpadů:	přeprava odpadů z České republiky do zahraničí v režimu vývozu nebo v režimu pasivního zušlechťovacího styku,
zahraniční oznamovatel:	osoba určená předpisy státu vývozu. Pokud nebyla určena, vlastník odpadu nebo oprávněný držitel odpadu,
zahraniční příjemce:	osoba ve státě dovozu, které jsou odpady zasílány k odstranění nebo využití,
základní popis odpadu:	průvodní dokumentace odpadu vypracovaná původcem odpadu nebo oprávněnou osobou v rozsahu stanoveném v bodě 2 přílohy č. 30 na základě všech dostupných informací o odpadu, za jehož úplnost a pravdivost odpovídá původce nebo oprávněná osoba, která základní popis odpadu předává s každou jednorázovou nebo první z řady opakovaných dodávek odpadu do zařízení,
zařízení bez PCB:	zařízení, které bylo úspěšně dekontaminováno a zařízení, u něhož byla prokázána nepřítomnost PCB dle § 27 odst. 8 písm. c) zákona,
zařízení obsahující PCB a podléhající evidenci:	zařízení obsahující PCB s celkovým objemem náplně PCB více než 5 litrů
zařízení obsahující PCB:	každé zařízení, které obsahuje nebo obsahovalo PCB a nebylo dekontaminováno,
zařízení, která mohou obsahovat PCB:	olejové transformátory, kondenzátory s kapalným dielektrikem, rezistory, indukční cívky a další elektrotechnická zařízení plněná elektroizolační kapalinou, hydraulická důlní zařízení, vakuová čerpadla, průmyslová zařízení s ohřevem teplonosnou kapalinou (duplikátory, obalovny silniční drti a podobně) nebo části těchto zařízení obsahující více než 5 litrů kapaliny,
zařízení:	(dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) technické zařízení, místo, stavba nebo část stavby,
zařízení:	(dle vyhl. č. 294/2005 Sb.) skládky, povrchové doly, lomy, odkaliště a další místa na povrchu terénu, kde jsou odpady využívány k zasypávání, rekultivacím a jiným povrchovým úpravám,
zelený kompost:	substrát vzniklý kompostováním rostlinných zbytků,
zpracování odpadů:	(dle § 4 z.č. 185/2001 Sb.) využití nebo odstranění odpadů zahrnující i přípravu před využitím nebo odstraněním odpadů,

3.0 Pojem odpad, zbavování se odpadu, působnost zákona

(§ 2 a 3 zákona)

Pojem odpad - § 3 zákona:

Odpad je každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit a přísluší do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1.

Ke zbavování se odpadu dochází vždy, kdy osoba předá odpad k využití nebo k odstranění ve smyslu zákona o odpadech nebo předá-li ji osobě oprávněné ke sběru nebo výkupu odpadů bez ohledu na to, zda se jedná o bezúplatný nebo úplatný převod. Ke zbavování se odpadu dochází i tehdy, odstraní-li odpad osoba sama.

Úmysl zbavit se movité věci příslušející do některé ze skupin odpadů, která vzniká u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání jako vedlejší produkt při výrobě nebo přeměně energie, při výrobě nebo nakládání s látkami nebo výrobky nebo při jejich využívání nebo při poskytování služeb, nebo jejíž původní účelové určení odpadlo nebo zaniklo, se předpokládá vždy, pokud vlastník v **řízení o odstranění pochybností neprokáže opak**.

Řízení provádí krajský úřad. Rozhoduje v pochybnostech, zda se movitá věc příslušející do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 považuje za odpad, a to na návrh vlastníka této movité věci nebo správního úřadu, který provádí řízení, v němž se tato otázka vyskytla, nebo který rozhodnutí o této otázce potřebuje ke své další činnosti

Osoba má povinnost zbavit se movité věci, příslušející do některé ze skupin odpadů, jestliže ji nepoužívá k původnímu účelu a věc ohrožuje životní prostředí nebo byla vyřazena na základě zvláštního právního předpisu (například zákon č. 258/2000 Sb., zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele).

Movitá věc, která vznikla při výrobě, jejímž prvotním cílem není výroba nebo získání této věci, se nestává odpadem, ale je vedlejším produktem, pokud

- a) vzniká jako nedílná součást výroby,
- b) její další využití je zajištěno,
- c) její další využití je možné bez dalšího zpracování způsobem jiným, než je běžná výrobní praxe, a
- d) její další využití je v souladu se zvláštními právními předpisy (například zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků, zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, zákon č. 254/2001 Sb., o vodách) a nepovede k nepříznivým účinkům na životní prostředí nebo lidské zdraví.

Některé druhy odpadu přestávají být odpadem, jestliže poté, co byl odpad předmětem některého ze způsobů využití, splňuje tyto podmínky:

- a) věc se běžně využívá ke konkrétním účelům,
- b) pro věc existuje trh nebo poptávka,
- c) věc splňuje technické požadavky pro konkrétní účely stanovené zvláštními právními předpisy nebo normami použitelnými na výrobky a
- d) využití věci je v souladu se zvláštními právními předpisy (například zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků, zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, zákon č. 254/2001 Sb., o vodách) a nepovede k nepříznivým dopadům na životní prostředí nebo lidské zdraví.

Pro konkrétní způsoby použití vedlejších produktů a výrobků z odpadů musí být splněna kritéria pro využití odpadů, pokud jsou stanovena.

MŽP ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu může stanovit vyhláškou kritéria upřesňující, kdy movitá věc může být považována za vedlejší produkt a nikoli odpad a kdy odpad přestává být odpadem.

Působnost zákona - § 2 zákona:

Zákon se vztahuje na nakládání se všemi odpady, s výjimkou

- a) odpadních vod (zákon č. 254/2001 Sb., o vodách),
- b) odpadů drahých kovů (zákon č. 539/1992 Sb., o puncovníctví),
- c) radioaktivních odpadů (zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření),
- d) mrtvých těl zvířat, která uhynula jiným způsobem než porážkou, včetně zvířat usmrčených za účelem vymýcení nákazy zvířat odstraňovaných v souladu se zvláštním právním předpisem (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a o zrušení nařízení (ES) č. 1774/2002 (nařízení o vedlejších produktech živočišného původu), Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči),
- e) exkrementů, nejedná-li se o vedlejší produkty živočišného původu, slámy a jiných přírodních látek pocházejících ze zemědělské výroby nebo lesnictví, které nevykazují žádnou z nebezpečných vlastností uvedených v příloze č. 2 a které se využívají v zemědělství a lesnictví v souladu se zvláštním právním předpisem (zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech) nebo k výrobě energie prostřednictvím postupů nebo metod, které nepoškozují životní prostředí ani neohrožují lidské zdraví,
- f) emisí látek znečišťujících ovzduší (zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší),
- g) odpadů plastických trhavin, výbušnin a munice (zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti),
- h) vytěžených sedimentů z vodních nádrží a koryt vodních toků, u kterých vlastník prokázal, že vyhovují limitům znečištění pro jejich využití k zavážení podzemních prostor a k úpravám povrchu terénu, stanoveným v příloze č. 13 (příloha č. 9 zákona), a sedimentů z vodních nádrží a koryt vodních toků používaných na zemědělském půdním fondu podle zvláštních právních předpisů (zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech),
- i) sedimentů přemísťovaných v rámci povrchových vod za účelem správy vod a vodních cest, předcházení povodním, zmírnění účinku povodní a období sucha nebo rekultivace půdy, je-li prokázáno, že nevykazují žádnou z nebezpečných vlastností uvedených v příloze č. 2,
- j) zemin a jiných přírodních materiálů vytěžených během stavebních činností, pokud vlastník prokáže, že budou použity v přirozeném stavu v místě stavby a že jejich použití nepoškodí nebo neohroží životní prostředí nebo lidské zdraví.

Nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak, vztahuje se tento zákon na nakládání

- a) s těžebním odpadem (zákon č. 157/2009 Sb., o nakládání s těžebním odpadem),
- b) s nepoužitelnými léčivy a návykovými látkami (zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech),
- c) s vedlejšími produkty živočišného původu (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a o zrušení nařízení (ES) č. 1774/2002 (nařízení o vedlejších produktech živočišného původu), Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči).

4.0 Povinnosti při nakládání s odpady

4.1 Zařazování odpadů a hodnocení nebezpečných vlastností odpadů

4.1.1 Zařazování odpadů podle Katalogu odpadů

(§ 5 zákona, § 2 vyhlášky č. 381/2001 Sb.)

Původce a oprávněná osoba jsou povinni pro účely nakládání s odpadem odpad zařadit podle Katalogu odpadů, vydaném MŽP vyhláškou č. 381/2001 Sb. Katalog odpadů je též uveden v příloze č. 6.

V případech, kdy nelze odpad jednoznačně zařadit podle Katalogu odpadů, zařadí odpad MŽP na návrh příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

Postup při zařazování (§ 2 vyhl. 381/2001 Sb.)

Odpady zařazují pod šestimístní katalogová čísla druhů odpadů uvedené v Katalogu odpadů, v nichž prvé dvojčíslí označuje skupinu odpadů, druhé dvojčíslí podskupinu odpadů a třetí dvojčíslí druh odpadu.

Při zařazování se postupuje následujícím způsobem:

1. podle odvětví, oboru nebo technologického procesu, v němž odpad vzniká, se nejdříve vyhledá odpovídající skupina, uvnitř skupiny potom podskupina odpadu. V dané podskupině se vyhledá název druhu odpadu s příslušným katalogovým číslem. Uvnitř podskupiny je nutné volit určitější označení odpadu před obecným,
2. pokud pro určitý odpad nelze v Katalogu odpadů nalézt odpovídající katalogové číslo odpadu ve skupinách 01 až 12 a 17 až 20, hledá se katalogové číslo pro daný odpad ve skupinách 13, 14 a 15 Katalogu odpadů,
3. pokud se nenalezne žádné vhodné katalogové číslo ani ve skupinách 13, 14 a 15, hledá se katalogové číslo pro daný odpad ve skupině 16,
4. pokud se nenalezne žádné vhodné katalogové číslo ani ve skupině 16, přidělí se danému odpadu katalogové číslo končící dvojčíslím 99 ze skupiny odpadů vyhledané postupem podle odstavce 1. V názvu se uvede technický nebo běžně užívaný název odpadu. Pokud původce nebo oprávněná osoba zařadí pod jedno katalogové číslo končící na dvojčíslí "99" více druhů odpadů, které se tudíž budou pro účely evidence odlišovat pouze názvem odpadu, nikoliv katalogovým číslem, musí být i tyto odpady soustředěny utříděně,
5. v případě, že se odpad skládá z více složek, které jsou v Katalogu odpadů uvedeny pod samostatnými katalogovými čísly, má přednost přiřazení k takovému druhu odpadu, který je z hlediska škodlivých účinků na člověka a na životní prostředí nejvíce nebezpečný,
6. odpady z autovraků se zařazují pod katalogová čísla v podskupině 16 01. Pokud pro odpad z autovraku není v podskupině 16 01 katalogové číslo uvedeno, postupuje se způsobem stanoveným v bodech 1, 2 a 4,
7. do skupiny 20 se zařadí odpady pouze v tom případě, jedná-li se o odpady **komunální** nebo o odpady **charakteru komunálního odpadu** vznikající při **nevýrobní** činnosti právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání (např. v kancelářích, školách), podrobnosti k nakládání s těmito odpady uvádí bod 4.2.2.1.
8. odděleně sbíraný obalový odpad (včetně jeho směsí) se vždy, i v tom případě, že byl vytříděn z komunálního odpadu, zařazuje do podskupiny 15 01, nikoliv do podskupiny 20 01.

Odpadem podobným komunálnímu odpadu ("KO") se rozumí odpad podobného složení jako KO zařazený do skupiny odpadů 20 v Katalogu odpadů vznikající při nevýrobní činnosti právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání (např. v úřadech, kancelářích).

Pokud se původce, který produkuje odpad zařazený podle Katalogu odpadů jako odpad podobný KO z činnosti právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání, na základě písemné smlouvy s obcí v souladu s § 17 odst. 6 zákona zapojí do systému pro nakládání s KO zavedeného obcí, je povinen tento odpad třídit a zařazovat podle Katalogu odpadů v souladu se systémem stanoveným obcí.

Pokud se původce, který produkuje odpad zařazený podle Katalogu odpadů jako odpad podobný KO z činnosti právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání, nezapojí do systému zavedeného obcí pro nakládání s KO, vytřídí z odpadu jeho nebezpečné a využitelné složky (druhy odpadů z podskupiny odpadů 20

01) a zbylou směs nevyužitelných druhů odpadů kategorie ostatní odpad zařadí pro účely odstranění pod katalogové číslo samostatného druhu odpadu 20 03 01 Směsný komunální odpad.

Provozovatel zařízení ke sběru autovraků zařadí přijatý autovrak pod katalogové číslo 16 01 04*. Zpracovatel autovraků může autovrak zařazený pod katalogové číslo 16 01 04*, po odstranění všech nebezpečných látek a vyloučení nebezpečných vlastností, předat jinému zpracovateli autovraků pod katalogovým číslem 16 01 06.

4.1.2 Zařazování odpadů podle kategorií (§ 6 zákona, § 3 vyhlášky č. 381/2001 Sb.)

Původce a oprávněná osoba jsou povinni pro účely nakládání s odpadem zařadit odpad do kategorie nebezpečný, je-li:

- a) uveden v Seznamu nebezpečných odpadů uvedeném v Katalogu odpadů (Seznam nebezpečných odpadů – příloha č. 26), nebo
- b) smíšen nebo znečištěn některou ze složek uvedených v Seznamu složek, které činí odpad nebezpečným, uvedeném v příloze č. 5, nebo
- c) smíšen nebo znečištěn některým z odpadů uvedených v Seznamu nebezpečných odpadů.

Má-li odpad jednu nebo více nebezpečných vlastností uvedených v příloze č. 2, jsou původce a oprávněná osoba, která s odpadem nakládá, povinni zařadit tento odpad jako nebezpečný a nakládat s ním jako s nebezpečným, i když nesplňuje podmínky uvedené v předchozím odstavci.

Směsný komunální odpad se **nezařazuje do kategorie nebezpečný** a původce a oprávněná osoba **nejsou povinni s ním nakládat jako s nebezpečným**, i když splňuje podmínky uvedené v předchozích odstavcích.

Nebezpečné odpady jsou označeny v Katalogu odpadů symbolem "*" (hvězdičkou). Pokud jsou v Katalogu odpadů jednomu druhu odpadu přiřazena dvě katalogová čísla odpadu, z nichž jedno je označeno jako nebezpečný odpad a druhé nikoliv (tzv. zrcadlové položky), odpad se zařazuje do kategorie nebezpečný, splňuje-li podmínky pro zařazení do této skupiny.

Pro účely zařazování odpadu do kategorií podle obsahu složek, které činí odpad nebezpečným (uvedené v příloze č. 5), se uvažují pouze ty chemické látky a prvky, které jsou klasifikované jako nebezpečné zákona 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích. Složky uvedené v příloze č. 5 činí odpad nebezpečným pro účely zařazování odpadu do kategorií pouze tehdy, pokud jejich obsah v odpadech způsobuje jednu nebo více nebezpečných vlastností uvedených v příloze č. 2.

Pro účely evidence se odpady zařazené podle Katalogu odpadů jako odpady nebezpečné (označené *) označují "N", odpady zařazené jako odpady ostatní se označují "O" a odpady, kterým byla kategorie nebezpečný odpad přiřazena v souladu s § 6 odst. 1 písm. b) nebo c) a § 6 odst. 2 zákona a nemají v Katalogu odpadů katalogové číslo označené symbolem "*" (tzv. zrcadlová položka), se označují jako "O/N". Odpadům uvedeným v Seznamu nebezpečných odpadů (příloha č. 26) se vždy přiřazuje kategorie "N".

Pokud původce nebo oprávněná osoba osvědčením o vyloučení nebezpečných vlastností odpadu prokáží, že odpad uvedený v bodě 4.1.2 pod písmenem b) nebo c) nemá žádnou z nebezpečných vlastností, nejsou povinni dodržovat režim stanovený pro nebezpečné odpady. Jsou však povinni ověřovat, zda odpad tyto nebezpečné vlastnosti nemá. Způsob a četnost ověřování stanoví pověřená osoba v osvědčení o vyloučení nebezpečných vlastností odpadu.

MŽP stanoví vyhláškou definice nebezpečných vlastností odpadů, kritéria, zkušební metody a limitní hodnoty pro přiřazování nebezpečných vlastností odpadů.

4.1.3 Hodnocení nebezpečných vlastností odpadů

(§ 7-9 zákona, vyhláška č. 376/2001 Sb.)

V případě, že původce nebo oprávněná osoba, která s odpadem nakládá, se domnívá, že odpad, který splňuje podmínky uvedené v bodě 4.1.2 pod písmenem b) nebo c), nemá žádnou z nebezpečných vlastností, mohou požádat o hodnocení nebezpečných vlastností tohoto odpadu. Nebezpečné vlastnosti odpadů uvedené v příloze č. 2 pod označením kódem H1, H2, H3-A, H3-B, H12, **H14** a **H15** hodnotí právnická osoba nebo fyzická osoba pověřená MŽP, ostatní nebezpečné vlastnosti hodnotí právnická osoba nebo fyzická osoba pověřená MZd (dále jen "pověřená osoba").

Žádost o hodnocení nebezpečných vlastností odpadu musí obsahovat:

- název (jméno a příjmení), sídlo (adresa bydliště a místa podnikání), právní formu, IČO
- kopii dokladu o oprávnění žadatele k nakládání s nebezpečnými odpady nebo k provozování zařízení k nakládání s odpady,
- zařazení odpadu podle Katalogu odpadů,
- popis vzniku (původu) odpadu (určení provozu, zařízení, technologie či postupu, při němž odpad vznikl, a výčet surovin, které byly použity),
- charakteristiku odpadu a specifikaci složení odpadu z hlediska chemických látek a informace o možné kontaminaci infekčním agens, které se v odpadu vyskytují nebo jejichž výskyt lze vzhledem k jeho původu za určitých podmínek předpokládat, včetně jejich vlastností a klasifikace,
- množství produkováného odpadu za časovou jednotku.

Pokud nejsou tyto podklady z hlediska hodnocení nebezpečných vlastností odpadu dostatečné, může pověřená osoba na žadateli požadovat předložení dalších podkladů, jako například:

- protokol o odběru vzorků odpadu a plán jeho odběru podle příloh č. 4 a 5 vyhlášky č. 376/2001 Sb.,
- údaje o způsobu přepravy vzorků pro účely zkoušek nebezpečných vlastností odpadu,
- protokoly o zkouškách nebezpečných vlastností odpadu provedených s ohledem na předpokládané vlastnosti odpadu,
- doplňující údaje o původu nebo technologii vzniku odpadu z hlediska možného výskytu patogenních mikroorganismů,
- protokol o účinnosti dekontaminačního procesu.

Pověření k hodnocení nebezpečných vlastností odpadů se uděluje na dobu určitou, nejvýše však na dobu 5 let. Doba platnosti pověření se prodlužuje o dalších 5 let, pokud žadatel absolvoval školení podle odstavce 6 písm. c) a předložil MŽP a MZd osvědčení o absolvování školení. Vzhledem k tomu, že problematika pověřených osob (způsobilost, školení apod.) se přímo netýká původců odpadů, není tato oblast dále popisována, podrobnosti jsou uvedeny ve vyhlášce č. 376/2001 Sb.

Osvědčení o vyloučení nebezpečných vlastností odpadu (§ 9 zákona)

Nebezpečné vlastnosti odpadu hodnotí pověřená osoba na základě výše uvedené žádosti původce nebo oprávněné osoby. Zjistí-li pověřená osoba, že odpad žádnou nebezpečnou vlastnost nemá, vydá žadateli osvědčení o vyloučení nebezpečných vlastností odpadu. V opačném případě pověřená osoba písemně sdělí s odůvodněním žadateli, že odpad má jednu nebo více nebezpečných vlastností. Kopii tohoto osvědčení nebo sdělení zašle původce nebo oprávněná osoba neprodleně České inspekci životního prostředí a krajskému úřadu příslušnému podle místa nakládání s odpadem. Osvědčení nezavazuje původce odpadu a oprávněnou osobu povinnosti nakládat s odpadem tak, aby nedošlo k poškození životního prostředí, a odpovědnosti za škody způsobené nevhodným nakládáním s odpadem.

V osvědčení vymezí pověřená osoba vždy druh a původ odpadu, na který se osvědčení vztahuje, vyhodnocení nebezpečných vlastností odpadu a stanoví podmínky a dobu platnosti osvědčení. Tato doba nesmí být delší než 4 roky. Osvědčení pozbývá platnosti okamžitě, když u původce nebo oprávněné osoby dojde ke změně technologie nebo vstupní suroviny, která ovlivní složení odpadu nebo jeho vlastnosti.

4.2 Všeobecné povinnosti

4.2.1 Obecné povinnosti

(§ 9a, 10, 12 zákona)

- **Prvotní původce odpadů** je povinen nakládat s odpady a zbavovat se jich pouze způsobem stanoveným zákonem o odpadech a ostatními právními předpisy vydanými na ochranu životního prostředí.
- Nakládání s nebezpečnými odpady se řídí též zvláštními právními předpisy (například zákon č. 254/2001, zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, zákon č. 258/2000 Sb.) platnými pro výrobky, látky a přípravky se stejnými nebezpečnými vlastnostmi.
- Pokud dále není stanoveno jinak, lze s odpady nakládat pouze v zařízeních, která jsou k nakládání s odpady určena. Při tomto nakládání s odpady nesmí být ohroženo lidské zdraví ani ohrožováno nebo poškozováno životní prostředí a nesmějí být překročeny limity znečišťování stanovené zvláštními právními předpisy (například zákon č. 86/2002 Sb., zákon č. 254/2001 Sb.).
- K převzetí odpadu do svého vlastnictví je oprávněna pouze právnická osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, která je provozovatelem zařízení k využití nebo k odstranění nebo ke sběru nebo k výkupu určeného druhu odpadu, nebo osoba, která je provozovatelem zařízení podle bodu 4.2.4.1, nebo provozovatelem zařízení pro zpracování biologicky rozložitelných odpadů podle [§ 33b odst. 1 písm. b)], nebo obec.

To neplatí pro předávání nezbytného množství vzorků odpadů k rozborům, zkouškám, analýzám pro účely stanovení skutečných vlastností a splnění požadavků pro převzetí odpadů do zařízení, pro účely vědy a výzkumu nebo jiné účely, které nejsou nakládáním s odpady.

Prvotní původce odpadů je **povinen zjistit**, zda osoba, které předává odpady, je k jejich převzetí podle zákona o odpadech oprávněna. V případě, že se tato osoba oprávněním neprokáže, **nesmí jí být odpad předán**.

- Ředění nebo míšení odpadů za účelem splnění kritérií pro jejich přijetí na skládku je zakázáno.
- Míšení nebezpečných odpadů navzájem nebo s ostatními odpady, látkami nebo materiály je zakázáno. Přípustné je pouze ve výjimečných případech, a to se souhlasem krajského úřadu příslušného podle místa nakládání s odpady. Krajský úřad tento souhlas udělí pouze tehdy, pokud míšením nebezpečných odpadů nedojde k ohrožení zdraví lidí nebo životního prostředí, je v souladu s nejlepšími dostupnými technikami (§ 2 písm. e) zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci) a je prováděno zařízením k využívání nebo odstraňování odpadů provozovaným na základě souhlasu podle § 14 odst. 1 zákona nebo zařízením podle § 14 odst. 2 zákona. Pokud již došlo ke smíšení nebezpečných odpadů navzájem nebo s ostatními odpady, látkami nebo materiály, musí být provedeno jejich roztřídění, je-li to technicky a ekonomicky proveditelné a je-li to nezbytné pro zajištění ochrany životního prostředí a zdraví lidí. Tato povinnost se nevztahuje na míšení nebezpečných odpadů, pro které je vydán souhlas krajského úřadu.

Předcházení vzniku odpadů (§ 10 zákona):

Prvotní původce odpadů má při své činnosti nebo v rozsahu své působnosti povinnost předcházet vzniku odpadů, omezovat jejich množství a nebezpečné vlastnosti.

Odpady, jejichž vzniku nelze zabránit, musí být využity, případně odstraněny způsobem, který neohrožuje lidské zdraví a životní prostředí a který je v souladu se zákonem o odpadech a se souvisejícími právními předpisy.

Právnícká osoba a fyzická osoba oprávněná k podnikání, která uvádí na trh výrobky, je povinna uvádět v průvodní dokumentaci výrobku, na obalu, v návodu na použití nebo jinou vhodnou formou informace o způsobu využití nebo odstranění nespotřebovaných částí výrobků.

Právnícká osoba a fyzická osoba oprávněná k podnikání, která vyrábí výrobky, je povinna tyto výrobky vyrábět tak, aby omezila vznik nevyužitelných odpadů z těchto výrobků, zejména pak nebezpečných odpadů.

Hierarchie způsobů nakládání s odpady (§ 9a zákona):

V rámci odpadového hospodářství musí být dodržována tato hierarchie způsobů nakládání s odpady:

- a) předcházení vzniku odpadů,
- b) příprava k opětovnému použití,
- c) recyklace odpadů,
- d) jiné využití odpadů, například energetické využití,
- e) odstranění odpadů.

Od hierarchie způsobů nakládání s odpady je možno se odchýlit, pokud se na základě posuzování životního cyklu celkových dopadů zahrnujícího vznik odpadu a nakládání s ním prokáže, že je to vhodné.

4.2.2 Povinnosti původců odpadů (§ 16 zákona)

Původce odpadů je povinen:

- a) odpady zařazovat podle druhů a kategorií (bod 4.1.1 a 4.1.2),
- b) zajistit přednostní využití odpadů (bod 4.2.1),
- c) odpady, které sám nemůže využít nebo odstranit v souladu se zákonem o odpadech a prováděcími právními předpisy, převést do vlastnictví pouze osobě oprávněné k jejich převzetí,
- d) ověřovat nebezpečné vlastnosti odpadů (bod 4.1.3) a nakládat s nimi podle jejich skutečných vlastností,
- e) shromažďovat odpady utříděné podle jednotlivých druhů a kategorií (bod 4.3). Pokud vzhledem k následnému způsobu využití nebo odstranění odpadů není třídění nebo oddělené shromažďování nutné, může od něj původce se **souhlasem** místně příslušného orgánu státní správy upustit (před novelou č. 188/2004 Sb. řešil tento souhlas krajský úřad). Příklad žádosti o udělení souhlasu k upuštění od třídění je uveden v příloze č. 24,
- f) zabezpečit odpady před nežádoucím znehodnocením, odcizením nebo únikem,
- g) vést průběžnou evidenci o odpadech a způsobech nakládání s nimi, ohlašovat odpady a zasílat příslušnému správnímu úřadu stanovené údaje včetně evidencí a ohlašování PCB a zařízení obsahujících PCB a podléhajících evidencí vymezených v bodě 5.1. Tuto evidenci archivovat po dobu nejméně 5 let (bod 7.0),
- h) umožnit kontrolním orgánům přístup do objektů, prostorů a zařízení a na vyžádání předložit dokumentaci a poskytnout pravdivé a úplné informace související s nakládáním s odpady,
- i) zpracovat plán odpadového hospodářství a zajišťovat jeho plnění, splňují-li podmínky pro jeho zpracování (bod 8.3),
- j) vykonávat kontrolu vlivů nakládání s odpady na zdraví lidí a životní prostředí v souladu se zvláštními právními předpisy a plánem odpadového hospodářství,
- k) ustanovit odpadového hospodáře, splňují-li podmínky pro jeho ustanovení (bod 4.2.6.),
- l) platit poplatky za ukládání odpadů na skládky (bod 9.0),

m) nakládat s nebezpečnými odpady pouze na základě souhlasu věcně a místně příslušného orgánu státní správy, s navazujícími změnami v kompetencích (bod 4.2.5).

S nebezpečnými odpady může původce nakládat pouze na základě souhlasu (bod 4.2.5).

Původce odpadů je odpovědný za nakládání s odpady do doby jejich využití nebo odstranění, pokud toto zajišťuje sám jako oprávněná osoba, nebo do doby jejich převedení do vlastnictví osobě oprávněné k jejich převzetí. Za dopravu odpadů odpovídá dopravce. Na každou oprávněnou osobu, která převezme do svého vlastnictví odpady od původce, přecházejí výše uvedené povinnosti původce, s výjimkou povinností uvedených pod písmeny i) a j).

4.2.2.1 Povinnosti a oprávnění obce, fyzických osob a původců odpadů při nakládání s komunálním odpadem, resp. odpadem podobným komunálnímu odpadu (§ 17 zákona)

Obce:

Na obce se rovněž vztahují povinnosti původců (bod 4.2.2).

Obec může ve své samostatné působnosti stanovit obecně závaznou vyhláškou obce systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na jejím katastrálním území včetně jejich biologicky rozložitelné složky a systému nakládání se stavebním odpadem.

Obec může vybírat úhradu za shromažďování, sběr, přepravu, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů od fyzických osob na základě smlouvy. Smlouva musí být uzavřena písemně a musí obsahovat výši úhrady. Vybírá-li obec tuto úhradu, nemůže stanovit poplatek za komunální odpad podle bodu 4.9 (§ 17a zákona) ani místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů podle zvláštního zákona (§ 10b zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích).

Obec je povinna v souladu se stavebním zákonem určit místa, kam mohou fyzické osoby odkládat komunální odpad, který produkují, a zajistit místa, kam mohou fyzické osoby odkládat nebezpečné složky komunálního odpadu (např. zbytky barev a spotřební chemie, zářivky, rozpouštědla). Povinnost zajištění míst k odkládání nebezpečných složek komunálního odpadu obec splní určením místa k soustředování nebezpečných složek komunálního odpadu ve stanovených termínech, minimálně však dvakrát ročně, a dále zajištěním odvozu oprávněnou osobou.

Fyzické osoby:

Fyzické osoby jsou povinny odkládat komunální odpad na místech k tomu určených a ode dne, kdy tak obec stanoví obecně závaznou vyhláškou, komunální odpad odděleně shromažďovat, třídit a předávat k využití a odstraňování podle systému stanoveného obcí, pokud odpad samy nevyužijí v souladu se zákonem o odpadech a zvláštními právními předpisy (například zákon č. 86/2002 Sb.).

Původci - právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání (§ 2 vyhl. 381/2001 Sb.)

Odpadem podobným komunálnímu odpadu se rozumí odpad podobného složení jako komunální odpad zařazený do skupiny odpadů 20 v Katalogu odpadů vznikající při nevýrobní činnosti právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání (např. v úřadech, kancelářích).

Původci, kteří produkují odpad zařazený podle Katalogu odpadů jako odpad podobný komunálnímu z činnosti právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání, mohou na základě smlouvy s obcí využít

systému zavedeného obcí pro nakládání s komunálním odpadem. Smlouva musí být písemná a musí obsahovat vždy výši sjednané ceny za tuto službu.

Pokud se původce, který produkuje odpad podobný komunálnímu odpadu z činnosti právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání, na základě písemné smlouvy s obcí zapojí do systému pro nakládání s komunálními odpady zavedeného obcí, je povinen tento odpad třídit a zařazovat podle Katalogu odpadů v souladu se systémem stanoveným obcí.

Pokud se původce nezapojí do systému zavedeného obcí pro nakládání s komunálními odpady, vytřídí z odpadu jeho nebezpečné a využitelné složky (druhy odpadů z podskupiny odpadů 20 01) a zbylou směs nevyužitelných druhů odpadů kategorie ostatní odpad zařadí pro účely odstranění pod katalogové číslo samostatného druhu odpadu 20 03 01 Směsný komunální odpad.

4.2.3 Balení a označování nebezpečných odpadů

(§ 13 zákona)

Balení nebezpečných odpadů se řídí přiměřeně zvláštními právními předpisy (zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích, ADR, RID). To znamená, že balení nebezpečných odpadů musí přiměřeně vyhovovat zejména následujícím požadavkům:

- musí být konstruovány tak, aby z nich jejich obsah nemohl samovolně unikat,
- materiál použitý na zhotovení obalů a uzávěrů nesmí být obsahem porušován a nesmí s ním vytvářet nebezpečné sloučeniny,
- obal při běžném způsobu zacházení musí být odolný proti poškození a nesmí docházet k samovolnému uvolnění uzavěru,
- uzávěry určené k opakovanému použití musí být konstruovány tak, že po otevření lze uzávěr opět zavřít tak, aby obsah neunikal,
- obaly nebezpečných látek a přípravků se musí lišit od obalů běžně používaných k balení potravin, pitné vody a léků a nesmí mít tvar hraček.

Původce a oprávněná osoba, která nakládá s nebezpečnými odpady, jsou povinni zajistit, aby nebezpečné odpady byly **označeny** následujícím způsobem:

- a) odpady s nebezpečnou vlastností uvedenou v příloze č. 2 pod označením kódem H1, H2, H3, H6, H8, H9 a H14 grafickým symbolem podle zákona č. 356/2003 Sb. (přílohy č. 2, 10), popř. ADR, RID,
- b) nebezpečné odpady jiné než uvedené pod písmenem a) nápisem "nebezpečný odpad".

Původce a oprávněná osoba, která nakládá s nebezpečným odpadem, jsou dále povinni zpracovat **identifikační list nebezpečného odpadu** (příloha č. 11) a místa nakládání s nebezpečným odpadem tímto listem vybavit.

4.2.4 Souhlas k provozování zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů

(§ 14 zákona)

Zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů lze provozovat pouze na základě rozhodnutí krajského úřadu, kterým je udělen souhlas k provozování tohoto zařízení a s jeho provozním řádem (dále jen "souhlas k provozování zařízení"). **Jednotlivé fáze provozu skládky mohou být provozovány pouze na základě souhlasu s provozním řádem příslušné fáze provozu skládky.** V řízení předcházejícím vydání tohoto rozhodnutí musí krajský úřad posoudit všechna zařízení, která s těmito činnostmi souvisejí.

Souhlas k provozování skládek nebezpečných odpadů se uděluje na dobu určitou, nejvýše na 4 roky. Doba platnosti souhlasu krajský úřad prodlouží na základě žádosti provozovatele skládky nebezpečných odpadů vždy nejvýše na další 4 roky, pokud jsou splněny podmínky a plněny povinnosti při provozování skládky stanovené tímto zákonem a prováděcím právním předpisem (vyhláška č. 294/2005 Sb.).

V zařízeních, která nejsou podle zákona určena k nakládání s odpady, je možné využívat pouze odpady za podmínek popsaných v bodě 4.2.4.1.

Před zahájením činností spojených s odstraňováním odpadů na skládce provede krajský úřad místní šetření, aby ověřil, že skládka splňuje podmínky stanovené v jím vydaném souhlasu.

Pokud další provozovatel zařízení požádá krajský úřad o nový souhlas k provozování zařízení nejpozději do 30 kalendářních dnů ode dne převodu nebo přechodu užívacího práva k zařízení, dosavadní souhlas k provozování zařízení platí i pro dalšího provozovatele, dokud o žádosti dalšího provozovatele nebude pravomocně rozhodnuto.

Kolaudační souhlas, vydaný podle stavebního zákona pro stavby určené k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů nelze vydat bez rozhodnutí, kterým byl udělen souhlas k provozování zařízení.

Účastníkem řízení o vydání souhlasu k provozování zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů a s jeho provozním řádem je obec, na jejímž území má být zařízení provozováno.

Žádost o souhlas k provozování zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů:
(vyhláška č. 383/2001 Sb.)

Žádost musí obsahovat:

- a) obchodní firmu nebo název, právní formu a sídlo, je-li žadatel právnickou osobou nebo jméno a příjmení, obchodní firmu, bydliště a místo podnikání, je-li žadatel fyzickou osobou,
- b) identifikační číslo žadatele,
- c) označení a adresu všech provozoven, kde je využívání, odstraňování, sběr či výkup odpadů provozován, včetně doložení právního vztahu žadatele k předmětné provozovně, nejde-li o mobilní zařízení,
- d) jméno, příjmení a místo trvalého pobytu fyzické osoby oprávněné jednat jménem žadatele,
- e) kopii podnikatelského oprávnění (např. živnostenský list) nebo kopii výpisu z obchodního rejstříku nebo kopii zřizovací listiny žadatele,
- f) jméno, příjmení odpadového hospodáře a doklady o jeho odborné způsobilosti, pokud žadatel má povinnost určit odpadového hospodáře (bod 4.2.6),
- g) název, účel a technický popis zařízení včetně všech zařízení souvisejících, popis technologického postupu nakládání s odpadem v zařízení,
- h) seznam druhů odpadů podle Katalogu odpadů, se kterými bude v zařízení nakládáno,
- i) popis přístupových tras k zařízení ve vztahu k jednotlivým druhům dopravy odpadů do zařízení, nejde-li o mobilní zařízení,
- j) způsob skladování odpadů v zařízení,
- k) návrh sledování (monitoringu) vlivu provozu zařízení na okolní životní prostředí a zdraví lidí odpovídající typu zařízení a druhům odpadů,
- l) plán odborného vzdělávání pracovníků zařízení,
- m) pokud je souhlas k provozování zařízení vydáván k již existujícímu zařízení, doklad o souladu zařízení se zvláštními právními předpisy (zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)), nejde-li o mobilní zařízení,

- n) obsahová náplň provozního řádu a provozního deníku, je pro různé typy zařízení uvedena v příloze č. 8. Náplň provozního řádu zařízení k využívání bioodpadů stanovuje vyhláška č. 341/2008 Sb. Náplň provozního řádu zařízení ke sběru autovraků a zařízení ke zpracování autovraků stanovuje vyhláška č. 352/2008 Sb.

Žádost o udělení souhlasu k provozování skládky odpadů obsahuje mimo výše uvedené náležitosti dále:

- celkovou kapacitu skládky odpadů podle projektové dokumentace,
- předpokládané množství odpadů, které naplní její kapacitu,
- hydrogeologický a inženýrsko-geologický popis a geotechnické podmínky místa skládky,
- návrh plánu na uzavření skládky a následnou péči o skládku.

Pokud jsou některé z uvedených náležitostí žádosti o udělení souhlasu k provozování zařízení obsahem provozního řádu zařízení, mohou být v žádosti obsaženy formou odkazu na příslušná ustanovení provozního řádu. Další podrobnosti určuje vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady.

Souhlas k provozování zařízení se nevydává, pokud je jeho vydání nahrazeno postupem v řízení o vydání integrovaného povolení podle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci).

4.2.4.1 Zařízení, která nejsou určena k nakládání s odpady (§ 14 odst. 2)

V zařízeních, která nejsou podle zákona o odpadech určena k nakládání s odpady, je možné využívat pouze odpady, které splňují požadavky stanovené pro vstupní suroviny, a při nakládání s těmito odpady nesmějí být porušeny zvláštní právní předpisy, v souladu s nimiž je zařízení provozováno, a právní předpisy na ochranu zdraví lidí a životního prostředí (například zákon č. 254/2001 Sb., zákon č. 86/2002 Sb., zákon č. 258/2000 Sb.). K provozování takovýchto zařízení **není požadován souhlas** k provozování zařízení podle bodu 4.2.4.

Na provozovatele těchto zařízení se vztahují následující povinnosti:

- vést průběžnou evidenci o odpadech a způsobech nakládání s nimi, ohlašovat odpady a zasílat příslušnému správnímu úřadu další údaje včetně evidencí a ohlašování zařízení a látek s obsahem PCB. Tuto evidenci archivovat po dobu nejméně 5 let (bod 7.0),
- umožnit kontrolním orgánům přístup do objektů, prostorů a zařízení, na vyžádání předložit dokumentaci a poskytnout pravdivé a úplné informace související s nakládáním s odpady.

4.2.5 Souhlas k nakládání s nebezpečnými odpady (§ 16 odst. 3 zákona)

Nakládat s nebezpečnými odpady je možné pouze na základě souhlasu příslušného orgánu státní správy, pokud na tuto činnost již nemá souhlas k provozování zařízení podle § 14 (bod 4.2.4). Přeprava nebezpečných odpadů nepodléhá souhlasu.

Souhlas k nakládání s nebezpečnými odpady v množství do 100 tun ročně udělují obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Souhlas k nakládání s nebezpečnými odpady v množství nad 100 tun ročně uděluje krajský úřad.

Platnost původních souhlasů (tj. rozhodnutí vydaná do 31.12.2001) k nakládání s nebezpečnými odpady je omezena **do 31.12.2003**. V této lhůtě musí souhlas obnoven.

Žádost o souhlas k nakládání s nebezpečnými odpady

Žádost obsahuje:

- obchodní firmu nebo název, právní formu a sídlo, je-li žadatel právnickou osobou nebo jméno a příjmení, obchodní firmu, bydliště a místo podnikání, liší-li se od bydliště, je-li žadatel fyzickou osobou,
- identifikační číslo žadatele,
- jméno, příjmení a místo trvalého pobytu fyzické osoby oprávněné jednat jménem žadatele,
- kopii podnikatelského oprávnění (např. živnostenský list) nebo kopii výpisu z obchodního rejstříku nebo kopii zřizovací listiny žadatele,
- jméno a příjmení odpadového hospodáře a doklady o jeho odborné způsobilosti, pokud žadatel má povinnost určit odpadového hospodáře (bod 4.2.6),
- seznam nebezpečných odpadů podle Katalogu odpadů, se kterými bude nakládáno, odhad jejich množství za rok a místa a způsoby nakládání s nimi.

Příklad žádosti o udělení souhlasu k nakládání s nebezpečnými odpady je uveden v příloze č. 9.

Souhlas k provozování zařízení se nevydává, pokud je jeho vydání nahrazeno postupem v řízení o vydání integrovaného povolení podle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci).

4.2.6 Odpadový hospodář (§ 15 zákona)

Původce a oprávněná osoba, kteří nakládali v posledních 2 letech s nebezpečnými odpady v množství větším než 100 t nebezpečného odpadu za rok, a provozovatel **první a druhé fáze provozu skládky** jsou povinni zajišťovat odborné nakládání s odpady prostřednictvím odborně způsobilé osoby (odpadový hospodář).

Splňuje-li uvedené podmínky i jednotlivá samostatná provozovna, je původce nebo oprávněná osoba povinna určit odpadového hospodáře i pro tuto samostatnou provozovnu. Povinnost určit odpadového hospodáře se nevztahuje na dopravce, i když splňují uvedené podmínky.

Povinnost ustanovit odpadového hospodáře se vztahuje též na původce a oprávněné osoby, kteří nakládali s nebezpečnými odpady v množství větším než 100 t nebezpečného odpadu za rok v posledních 2 letech, a to i zcela nebo zčásti před 1.1.2002. Původci a oprávněné osoby, kteří nakládali s nebezpečnými odpady v množství větším než 100 t nebezpečného odpadu za rok v posledních 2 letech před 1.1.2002, jsou povinni ustanovit odpadového hospodáře do 31.3.2002.

Pokud původce nebo oprávněná osoba splňují uvedené podmínky, je ustanovení odpadového hospodáře předpokladem pro udělení souhlasů k provozování zařízení (bod 4.2.4) nebo k nakládání s nebezpečnými odpady podle bodu (bod 4.2.5).

Odpadový hospodář odpovídá původci nebo oprávněné osobě, která jej svým odpadovým hospodářem určila, za zajištění odborného nakládání s odpady. Odpadový hospodář zastupuje původce nebo oprávněnou osobu při

4.6 Odstraňování odpadů

(§ 20-23 zákona)

Provozovatel zařízení k odstraňování odpadů je povinen:

- ustanovit odpadového hospodáře, splňují-li podmínky pro jeho ustanovení (bod 4.2.6.),
- zveřejňovat seznam odpadů, k jejichž využívání je oprávněn,
- provozovat zařízení k využívání odpadů v souladu s jeho schváleným provozním řádem,
- zabezpečit odpady před nežádoucím znehodnocením, odcizením nebo únikem,
- vést průběžnou evidenci o odpadech a způsobech nakládání s nimi, ohlašovat odpady a zasílat příslušnému správnímu úřadu další údaje včetně evidencí a ohlašování PCB a zařízení obsahujících PCB a podléhajících evidencí. Tuto evidenci archivovat po dobu nejméně 5 let (bod 7.0),
- odstranit odpady v mimořádných případech na základě rozhodnutí obecního úřadu obce s rozšířenou působností, je-li to nezbytné z hlediska ochrany životního prostředí a pokud je to pro provozovatele technicky možné. Náklady vzniklé tímto rozhodnutím hradí obecní úřad obce s rozšířenou působností, který rozhodnutí vydal. Náhradu těchto nákladů je povinna obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností uhradit osoba za odpad odpovědná,
- umožnit kontrolním orgánům přístup do objektů, prostorů a zařízení, na vyžádání předložit dokumentaci a poskytnout pravdivé a úplné informace související s nakládáním s odpady,
- ověřovat nebezpečné vlastnosti odpadů, pro které bylo vydáno osvědčení o vyloučení nebezpečných vlastností (bod 4.1.3) a nakládat s nimi podle jejich skutečných vlastností,
- oznámit bez zbytečného odkladu příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností nepříznivé vlivy nakládání s odpady na zdraví lidí nebo životní prostředí, které jsou v rozporu s vlivy očekávanými nebo popsány v provozním řádu zařízení, nebo vlivy, které překračují stanovené limitní hodnoty.

4.6.1 Odstraňování odpadů jejich ukládáním na skládky - skládkování odpadů

(§ 21 zákona)

Provozovatel skládky odpadů je mimo výše uvedeného povinen:

- před zahájením provozu skládky prokázat, že nemá dluhy vůči místně příslušnému finančnímu úřadu a vůči místně příslušnému celnímu úřadu a že zřídil zvláštní účet podle § 50 zákona; při provozování skládky vytvářet a vést finanční rezervu na rekultivaci, zajištění péče o skládku a asanaci po ukončení jejího provozu (bod 9.2),
- **finančně zajistit první fázi provozu skládky nebo její části podle § 48a zákona,**
- zabezpečit po ukončení provozu skládky její asanaci, rekultivaci a následnou péči a zamezit negativnímu vlivu skládky na životní prostředí. Tyto činnosti zajišťovat z vlastních prostředků a prostředků finanční rezervy po dobu nejméně 30 let,
- vybírat poplatky za uložení odpadů na skládku, odvádět je příjemci poplatku a informovat příjemce poplatku o dlužných poplatcích,
- archivovat evidenci uložených odpadů po celou dobu provozu skládky a následné péče o skládku,
- **zajistit, aby odpadový hospodář každoročně prokazatelně proškolil všechny zaměstnance skládky o řádném provozu zařízení a o bezpečném nakládání s odpady tak, aby nedošlo k ohrožení životního prostředí.**

Umístění a technické provedení skládky odpadů musí zajistit ochranu životního prostředí po celou dobu provozu skládky i po jeho ukončení. Podmínky pro rekultivaci skládky a následné využití skládkového prostoru musí být v souladu se schválenou územně plánovací dokumentací (zákon č. 183/2006 Sb.).

Odpady lze ukládat pouze na skládky, které svým technickým provedením splňují požadavky pro ukládání těchto odpadů. Rozhodujícím hlediskem pro ukládání odpadů na skládky je jejich složení, mísitelnost, nebezpečné vlastnosti a obsah škodlivých látek ve vodném výluhu.

Na skládky je zakázáno ukládat odpady stanovené prováděcím právním předpisem (vyhláška č. 294/2005 Sb.) – bod 4.6.1.2, odpady, které mohou mít při jejich smíšení negativní vliv na životní prostředí, a neupravené odpady, s výjimkou odpadů stanovených prováděcím právním předpisem (vyhláška č. 294/2005 Sb.), a odpadů, u nichž ani úpravou nelze dosáhnout snížení jejich objemu nebo snížení nebo odstranění jejich nebezpečných vlastností.

Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu stanovuje:

- seznam odpadů, které je zakázáno ukládat na skládku, případně které lze ukládat na skládku pouze za určitých podmínek,
- technické požadavky na skládky a podmínky jejich provozu,
- způsob hodnocení odpadů podle vyluhovatelnosti a mísitelnosti.

4.6.1.1 Technické požadavky na skládky a podmínky jejich provozu

(§ 3 vyhlášky č. 294/2005 Sb.)

Technické požadavky na skládky odpadů včetně podmínek pro jejich umístění, technické zabezpečení provozu skládek, těsnění, monitorování a podmínek jejich uzavření a rekultivace se pokládají za splněné, odpovídají-li technickým normám ČSN 83 8030 Skládkování odpadů - Základní podmínky pro navrhování a výstavbu skládek, ČSN 83 8032 Skládkování odpadů - Těsnění skládek, ČSN 83 8033 Skládkování odpadů - Nakládání s průsakovými vodami ze skládek, ČSN 83 8034 Skládkování odpadů - odplynění skládek, ČSN 83 8035 Skládkování odpadů - Uzavírání a rekultivace skládek a ČSN 83 8036 Skládkování odpadů - Monitorování skládek.

Skládky se dělí podle technického zabezpečení na skupiny:

- a) skupina S - inertní odpad - určená pro inertní odpady. Pro účely evidence a ohlašování odpadů a zařízení se skládky této skupiny označují S-IO,
- b) skupina S - ostatní odpad - určená pro odpady kategorie ostatní odpad. Pro účely evidence a ohlašování odpadů a zařízení se tyto skládky označují S-OO. Tato skupina se dále dělí na podskupiny:
 1. S-OO1 - skládky nebo sektory skládek určené pro ukládání odpadů kategorie ostatní odpad s nízkým obsahem organických biologicky rozložitelných látek, stanoveným v bodě 6 písm. c) přílohy č. 21, a odpadů z azbestu za podmínek stanovených v bodě 4.6.1.4.2,
 2. S-OO2 - skládky nebo sektory skládek určené pro ukládání odpadů kategorie ostatní odpad s nízkým obsahem organických biologicky rozložitelných látek, stanoveným v bodě 7 písm. c) přílohy č. 21, nereaktivních nebezpečných odpadů a odpadů z azbestu za podmínek stanovených v bodě 4.6.1.4.2,
 3. S-OO3 - skládky nebo sektory skládek určené pro ukládání odpadů kategorie ostatní odpad včetně odpadů s podstatným obsahem organických biologicky rozložitelných látek, odpadů, které nelze hodnotit na základě jejich vodného výluhu, a odpadů z azbestu za podmínek stanovených v bodě 4.6.1.4.2. Na tyto skládky nebo sektory nesmějí být ukládány odpady na bázi sádry,
- c) skupina S-nebezpečný odpad - určená pro nebezpečné odpady. Pro účely evidence a ohlašování odpadů a zařízení se skládky této skupiny označují S-NO.

Odpady lze na skládky jednotlivých skupin přijímat pouze podle druhu a kategorie odpadů (příloha č. 1 vyhlášky č. 381/2001 Sb., Katalog odpadů), podle jejich skutečných vlastností (například vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení

4.6.1.5.3 Další technické požadavky a podmínky pro využívání odpadů na povrchu terénu kromě uzavírání a rekultivace skládek (§ 14 vyhlášky 294/2005 Sb.)

Odpady využívané k zavážení vytěžených povrchových dolů, lomů a pískoven, za účelem jejich rekultivace, musí dále splňovat podmínky stanovené v bodě 2 přílohy č. 35.

Odpady využívané k terénním úpravám, rekultivacím a jiným úpravám povrchu lidskou činností postižených pozemků, s výjimkou rekultivace skládek, musí splňovat podmínky stanovené v bodě 3 přílohy č. 11.

4.6.1.6 Způsob prokazování přijatelnosti odpadu do zařízení

(§ 15 vyhlášky č. 294/2005 Sb.)

Způsob prokazování splnění kritérií pro přijetí odpadů do zařízení a postup provozovatele zařízení při převěření odpadů do zařízení je stanoven v příloze č. 30.

Odpady, které mohou být přijímány od nepodnikajících fyzických osob na skládky bez zkoušek, je-li jejich seznam součástí schváleného provozního řádu zařízení, jsou uvedeny v příloze č. 33.

Analytické metody, ekotoxikologické a mikrobiologické testy pro stanovení ukazatelů přijatelnosti odpadů do zařízení jsou uvedeny v příloze č. 12 vyhlášky č. 294/2005 Sb., s výjimkou metod pro stanovení kritických ukazatelů, které nejsou stanoveny v přílohách č. 22 a 21.

Přijatelnost odpadů na skládky se prokazuje splněním podmínek a kritérií stanovených pro jednotlivé skupiny skládek (bod 4.6.1.1.) a v příloze č. 21.

4.6.2 Zvláštní ustanovení pro spalování odpadů

(§ 22-23 zákona, § 9 vyhlášky č. 383/2001 Sb., § 8 vyhlášky č. 294/2005 Sb.)

Odpady lze spalovat, jen jsou-li splněny podmínky stanovené právními předpisy o ochraně ovzduší a o hospodaření energií (zákon č. 86/2002 Sb. – viz příručka část D Ochrana ovzduší, bod 8.0, zákon č. 406/2000 Sb.).

Spalování odpadu ve spalovně komunálních odpadů, která dosahuje vysokého stupně energetické účinnosti, se považuje za využívání odpadů způsobem uvedeným pod kódem R1 v příloze č. 3. Výše požadované energetické účinnosti a vzorec pro její výpočet je uveden v příloze č. 12 k zákonu.

Spalovny odpadů, u nichž nejsou splněny tyto podmínky spalování, jsou zařízeními k odstraňování odpadů.

Přeprava a soustředování suchých prachových zbytků po spalování musí být prováděny tak, aby bylo zamezeno znečištění okolí druhotnou prašností a byly dodrženy požadavky zvláštních právních předpisů (například zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší). Technické požadavky na nakládání s odpady vzniklými při spalování nebezpečných odpadů určuje vyhláška č. 294/2005 Sb. – bod 4.6.1.4.3.

Kvalitativní požadavky na odpadní oleje určené ke spalování jsou stanoveny zvláštními právními předpisy (zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší - příručka část D Ochrana ovzduší, bod 8.0).

4.7 Přeprava odpadů

(§ 24 zákona, § 2 vyhlášky č. 374/2008 Sb.)

Právnícké osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání zúčastněné na přepravě odpadů jsou povinny:

- a) zabezpečit přepravu odpadů v souladu s požadavky stanovenými ve zvláštních právních předpisech (například zákon č. 111/1994 Sb., Evropská dohoda o mezinárodní silniční dopravě nebezpečných věcí - ADR, vyhlášená ve Sbírce zákonů pod č. 64/1987 Sb., Řád pro mezinárodní železniční dopravu nebezpečného zboží RID),
- b) na vyžádání kontrolních orgánů předložit doklady související s přepravou odpadů a poskytnout o ní úplné a pravdivé informace,
- c) uchovávat doklady související s přepravou odpadů po dobu 3 let ode dne zahájení přepravy,
- d) označit přepravní prostředek přepravující odpad způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem (vyhláška č. 374/2008 Sb.) – viz dále,
- e) při přepravě nebezpečných odpadů vést evidenci a ohlašovat přepravované nebezpečné odpady v rozsahu stanoveném zákonem o odpadech (bod 7.4).

Dopravce je povinen informovat řidiče vozidla o skutečnosti, že bude ve vnitrozemí nebo přes hranice přepravovat odpady, vybavit řidiče doklady podle druhu přepravovaného odpadu a účelu přepravy a zajistit, aby těmito doklady byly přepravované odpady vybaveny po celou dobu přepravy.

Označení motorových vozidel přepravujících odpad (§ 2 vyhlášky č. 374/2008 Sb.):

Motorová vozidla přepravující odpad po veřejně přístupných pozemních komunikacích musí být označena dvěma pravoúhlými reflexními bílými výstražnými tabulkami o šířce 40 cm a výšce minimálně 30 cm s černým nápisem „A“ o výšce písmene 20 cm a tloušťce 2 cm. Reflexní vlastnosti výstražných tabulek musí splňovat požadavky homologačního předpisu Evropské hospodářské komise Organizace spojených národů o značení těžkých a dlouhých vozidel a jejich přípojných vozidel a během přepravy musí být viditelně umístěny vpředu a vzadu na vozidle kolmo k jeho podélné ose. U jízdních souprav musí být zadní tabulka připevněna na zadní straně přípojného vozidla.

Výstražné tabulky musí být k vozidlu připevněny tak, aby při provozu vozidla nemohlo dojít k jejich samovolnému uvolnění, přičemž nesmí zakrývat ostatní povinné značení vozidla, osvětlení a tabulky registrační značky.

Označení se nevztahuje na vozidla M1 a N1 (zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích).

4.8 Obecné požadavky na zařízení k využívání a odstraňování, sběru a výkupu odpadů

(§ 4 vyhl. 383/2001 Sb.)

Zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů (zařízení) musí splňovat požadavky stanovené zvláštními právními předpisy na ochranu životního prostředí a zdraví lidí (například zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší) a musí být provozováno a vybaveno tak, aby nedocházelo ke znečišťování přístupových cest a jeho okolí využívány, odstraňovány, sbíranými nebo vykupovanými odpady.

Při provozu zařízení musí být vždy přítomen pracovník určený provozovatelem k jeho obsluze.

Každé zařízení musí být vybaveno:

- doprovodnými zařízeními (zejména manipulačními a skladovacími prostory, technickými prostředky umožňujícími příjem odpadů),

odděleným sběrem – odebrání odpadních baterií nebo akumulátorů, s výjimkou přenosných baterií nebo akumulátorů, od konečných uživatelů za účelem jejich zpracování,
 konečným uživatelem – právnická nebo fyzická osoba užívající baterii nebo akumulátor před ukončením jejich životnosti, před jejich odevzdáním do místa zpětného odběru nebo odděleného sběru.

Třetí díl zákona stanovuje povinnosti výrobcům, distributorům, posledním prodejcům a provozovatelům systémů baterií nebo akumulátorů (dále jen "bat/aku") a zpracovatelům bat/aku, které se staly odpadem, a stanoví požadavky pro uvádění bat/aku na trh a požadavky pro zpětný odběr, oddělený sběr, zpracování, využití a odstraňování odpadních bat/aku.

Jedná se o povinnosti v oblasti podmínek pro uvádění bat/aku na trh nebo do oběhu, označování, informační povinnosti o zpětném odběru a odděleném sběru, seznamu výrobců bat/aku, roční zprávy, požadavků na zpětný odběr použitých bat/aku, požadavků na oddělený sběr odpadních průmyslových bat/aku, zpracování a materiálového využití odpadních bat/aku, způsobu plnění povinností výrobců bat/aku, provozování systému a dalších.

Prodejci baterií a akumulátorů

Poslední prodejce je povinen zajistit, aby byl návod od výrobce, jak lze bat/aku bezpečně vyjmout, včetně informace o typu zabudovaných bat/aku předáván společně s výrobkem.

Poslední prodejce je povinen odebírat přenosné bat/aku od konečného uživatele přímo v prodejním místě po celou provozní dobu, bez nároku na úplatu za tento odběr, bez ohledu na výrobní značku, bez ohledu na datum jejich uvedení na trh a bez vazby na koupi nové bat/aku, pokud se jedná o prodejní místo posledního prodejce, jehož ekonomická činnost je uvedena v příloze č. 10 k zákonu o odpadech a přenosné bat/aku jsou nabízeny jako stálá součást prodejního sortimentu. Místo zpětného odběru u posledního prodejce je povinen na výzvu prodejce zřídit výrobce.

Znamená to, že každý poslední prodejce, který má baterie a monočlánky ve své nabídce nebo prodává zboží na baterie, musí fungovat zároveň jako místo zpětného odběru. Nově se tak budou moci baterie a monočlánky běžně odevzdávat ve všech prodejnách elektro, foto-video, hodin, počítačové a telekomunikační techniky. V ostatních prodejnách v případě, že jejich rozloha je větší než 200 m². Výjimkou jsou jen hotely, restaurace, drogerie a čerpací stanice. Všechna odběrní místa budou muset být viditelně označena a všichni prodejci budou muset zákazníky o nejbližším sběrném místě informovat.

Přenosné bat/aku musí být z míst zpětného odběru předány pouze osobě oprávněné ke zpracování nebo k materiálovému využití odpadních bat/aku podle § 31j zákona. Přenosná bat/aku se stávají odpadem jejich předáním oprávněné osobě.

Problematika baterií a akumulátorů je podrobněji řešena v § 30 až 31r zákona o odpadech a dále ve vyhlášce č. 170/2010 Sb. o bateriích a akumulátorech.

5.4 Kaly z čistíren odpadních vod a další biologicky rozložitelné odpady

5.4.1 Kaly z čistíren odpadních vod (§32-33 zákona)

Kalem se rozumí:

- kal z čistíren odpadních vod zpracovávajících městské odpadní vody nebo odpadní vody z domácností a z jiných čistíren odpadních vod, které zpracovávají odpadní vody stejného složení jako městské odpadní vody a odpadní vody z domácností,
- kal ze septiků a jiných podobných zařízení a kal z čistíren odpadních vod výše neuvedených.

Upraveným kalem je kal, který byl podroben biologické, chemické nebo tepelné úpravě, dlouhodobému skladování nebo jakémukoliv jinému vhodnému procesu tak, že se významně sníží obsah patogenních organismů v kalech, a tím zdravotní riziko spojené s jeho aplikací.

Použitím kalu je zpracování kalu do půdy. **Programem použití kalů** je dokumentace zpracovaná v rozsahu stanoveném vyhláškou (vyhláška č. 382/2001 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě).

Právnícká osoba a fyzická osoba, která užívá půdu, je povinna používat pouze upravené kaly s ohledem na nutriční potřeby rostlin a za podmínek stanovených zákonem o odpadech, prováděcím právním předpisem (vyhláška č. 382/2001 Sb.) a v souladu s programem použití kalů stanoveným původcem kalů tak, aby použitím kalů nebyla zhoršena kvalita půdy a kvalita povrchových a podzemních vod.

Původce kalů je povinen stanovit program použití kalů a v tomto programu doložit splnění podmínek použití kalů stanovených zákonem a prováděcím předpisem (vyhláška č. 382/2001 Sb.). Program použití kalů je povinen předat osobě, která bude kaly používat – viz předchozí odstavec. Příklad programu je uveden na doprovodném CD.

Použití kalů je zakázáno

- na zemědělské půdě, která je součástí chráněných území přírody a krajiny,
- na lesních porostních půdách běžně využívaných klasickou lesní pěstební činností,
- v pásnu ochrany vodních zdrojů, na zamokřených a zaplavovaných půdách,
- na trvalých travních porostech a travních porostech na orné půdě v průběhu vegetačního období až do poslední seče,
- v intenzivních plodících ovocných výsadbách,
- na pozemcích využívaných k pěstování polních zelenin v roce jejich pěstování a v roce předcházejícím,
- v průběhu vegetace při pěstování píce, kukuřice a při pěstování cukrové řepy s využitím chrástu ke krmení,
- jestliže z půdních rozborů vyplývá, že obsah vybraných rizikových látek v průměrném vzorku překračuje jednu z hodnot stanovených v prováděcím právním předpisu,
- na půdách s hodnotou výměnné půdní reakce nižší než pH 5,6,
- na plochách, které jsou využívány k rekreaci a sportu, a veřejně přístupných prostranstvích,
- jestliže kaly nesplňují mikrobiologická kritéria daná prováděcím právním předpisem. Použití mikrobiálně kontaminovaných kalů může být provedeno pouze po prokázání hygienizaci kalů.

Podrobnosti o používání kalů jsou uvedeny ve vyhlášce č. 382/2001 Sb.

5.4.2 Biologicky rozložitelné odpady (§ 33a-b zákona)

Pojmy:

biologicky rozložitelný odpad: jakýkoli odpad, který podléhá aerobnímu nebo anaerobnímu rozkladu,

biologickým odpadem: biologicky rozložitelný odpad ze zahrad a veřejné zeleně, potravinářský a kuchyňský odpad z domácností, restaurací, stravovacích nebo maloobchodních zařízení a srovnatelný odpad ze zařízení potravinářského průmyslu,

zařízení pro biologické zpracování biologicky rozložitelných odpadů: zařízení pro aerobní nebo anaerobní rozklad biologicky rozložitelných odpadů.

Povinnosti pro biologické zpracování biologicky rozložitelných odpadů:

Provozovatel zařízení ke sběru, výkupu nebo využívání biologicky rozložitelných odpadů je povinen:

- a) provozovat toto zařízení se souhlasem k provozování zařízení a s jeho provozním řádem podle § 14 odst. 1 zákona, s výjimkou zařízení, které zpracovává využitelné biologicky rozložitelné odpady pro jednu

5.6.2 Povinnosti při nakládání s autovraky (§ 37 zákona)

Každý, kdo se zabývá autovrakem, je povinen autovrak předat pouze osobám, které jsou provozovateli zařízení ke sběru, výkupu, zpracování, využívání nebo odstraňování autovraků.

Vlastník vozidla před jeho předáním je povinen umístit vozidlo na místo, kde nepoškodí nebo neohrozí životní prostředí ani nenaruší estetický vzhled obce či přírody nebo krajiny (§ 14 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny).

Vozidlo umístěné v rozporu s předchozím odstavcem (dále jen "opuštěné vozidlo"), přemístí obecní úřad bezodkladně na náklady jeho vlastníka na vybrané parkoviště. Informaci o umístění opuštěného vozidla na vybrané parkoviště zveřejní obecní úřad na své úřední desce. O umístění vozidla písemně informuje jeho vlastníka, pokud je ho možné identifikovat.

Pokud vlastník nepřevezme vozidlo z vybraného parkoviště po marném uplynutí lhůty 2 měsíců od informování vlastníka a v případě nemožnosti jeho identifikace od zveřejnění informace, má se za to, že vozidlo je autovrak. Obecní úřad naloží jako s autovrakem.

Náklady spojené s tímto postupem je povinen uhradit obci poslední vlastník opuštěného vozidla uvedený v registru motorových vozidel.

V případech, kdy je opuštěné vozidlo umístěno na pozemní komunikaci, se postupuje v souladu se zvláštním právním předpisem (§ 2, 19 a 40 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích).

Osoby oprávněné ke sběru, výkupu, zpracování, využívání a odstraňování autovraků jsou povinny:

- a) zavést systém sběru vybraných autovraků a jejich částí s přiměřenou hustotou sběrných míst (to se nevztahuje na tříkolová motorová vozidla a na vozidla zvláštního určení - Příloha č. 1 vyhlášky č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění vyhlášky č. 100/2003 Sb.),
- b) nakládat s vybranými autovraky a jejich částmi tak, aby bylo dosaženo, že
 1. nejpozději od 1. ledna 2006 budou vybrané autovraky opětovně použity a využity nejméně v míře 85 % průměrné hmotnosti všech vybraných vozidel převzatých za kalendářní rok a opětovně použity a materiálově využity v míře nejméně 80 % průměrné hmotnosti všech vybraných vozidel převzatých za kalendářní rok, s výjimkou vybraných vozidel vyrobených před 1. lednem 1980, pro které je míra opětovného použití a využití stanovena na 75 % a míra opětovného použití a materiálového využití na 70 %,
 2. nejpozději do 1. ledna 2015 budou vybrané autovraky opětovně použity a využity nejméně v míře 95 % průměrné hmotnosti všech vybraných vozidel převzatých za kalendářní rok a opětovně použity a materiálově využity v míře nejméně 85 % průměrné hmotnosti všech vybraných vozidel převzatých za kalendářní rok,
- c) ke splnění povinností stanovených pod písmeny a) a b) uzavřít písemnou smlouvu s akreditovanými zástupci a výrobcí vybraných vozidel.

Technické požadavky na nakládání s autovraky stanovuje vyhláška č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s autovraky.

5.6.3 Povinnosti výrobců a akreditovaných zástupců při využití odpadu z vybraných autovraků (§ 37a zákona)

Akreditovaní zástupci (§ 2 odst. 10 zákona č. 56/2001 Sb.) a výrobci jsou povinni:

- poskytovat zpracovatelům vybraných autovraků a jejich částí všechny informace, které jsou nutné k věcně správnému a ekologicky šetrnému zpracování vybraného autovraku, jeho jednotlivých částí a materiálů, a informace o umístění všech nebezpečných látek ve vozidlech, a to ve formě příruček nebo na technickém nosiči dat v rozsahu potřebném pro zpracovatelská zařízení ve lhůtě do šesti měsíců po uvedení vozidla na trh,
- zveřejnit a zpřístupnit formou propagačních materiálů při uvádění nového vozidla na trh potenciálním kupcům vozidel informace o projektech vozidel a jejich součástech s ohledem na možnost jejich využití a recyklace, informace o zpracování vybraných autovraků způsobem šetrným k životnímu prostředí, zejména o odčerpání všech kapalin a postupech pro demontáž, o vývoji a optimalizaci způsobů opětovného použití, recyklace a využití vybraných autovraků a jejich součástí a o pokroku dosaženém v oblasti využití a recyklace s cílem snížit množství odpadu k odstranění a zvýšit míru jeho využití a recyklace,
- zajistit na vlastní náklady sběr, zpracování, využití a odstranění vybraných autovraků a jejich částí s účinností ke dni účinnosti tohoto zákona pro nová vybraná vozidla uvedená na trh v ČR ode dne 1. 7. 2002 a dnem 1. 1. 2007 pro nová vybraná vozidla uvedená na trh v ČR před dnem 1. 7. 2002,
- zajistit splnění požadavků stanovených v § 37 odst. 7 písm. b) zákona (nevztahuje se na vozidla zvláštního určení - příloha č. 1 k vyhlášce č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti).

Výrobci součástí používaných ve vozidlech jsou povinni poskytovat zpracovatelům vybraných autovraků v rozsahu požadovaném těmito zařízeními příslušné informace pro demontáž, skladování a zkoušky součástí, které lze opětovně použít.

Každý výrobce a akreditovaný zástupce je povinen odebírat vybrané autovraky vlastní značky a jejich části poprvé uvedené na trh v ČR po 1. červenci 2002 a od 1. 1. 2007 i vybraná vozidla a jejich části uvedené na trh v ČR před 1. 7. 2002, jsou-li tato vybraná vozidla a jejich části odevzdány do sběrného místa stanoveného výrobcem nebo akreditovaným zástupcem.

Výrobce a akreditovaný zástupce jsou povinni

- ke splnění stanovených povinností zajistit přiměřenou hustotou sběrných míst vybraných autovraků a jejich částí; za přiměřenou hustotu sběrných míst se považuje, pokud ve správním obvodu každé obce s rozšířenou působností, kde je prodejní místo výrobce, je vytvořeno minimálně jedno sběrné místo vybraných autovraků a jejich částí,
- zpracovávat roční zprávu pro vlastní značku o plnění cílů stanovených v § 37 odst. 7 písm. b) zákona za uplynulý kalendářní rok v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem a tuto zprávu zaslat ministerstvu do 31. března (změny ve způsobu ohlašování od roku 2009 – viz kapitola 15.0).

Ke splnění vybraných stanovených povinností musí výrobce nebo akreditovaný zástupce uzavřít písemnou smlouvu s osobou oprávněnou ke sběru, výkupu, zpracování, případně využívání a odstraňování vybraných autovraků, pokud jí není sám.

5.6.4 Povinnosti provozovatele zařízení ke sběru autovraků (§ 37b zákona)

Provozovatel zařízení ke sběru autovraků je povinen:

- plnit povinnosti podle § 14 odst. 1 (bod 4.2.4) a § 18 zákona (bod 4.4),
- převzít v souladu s provozním řádem veškeré autovraky nebo jejich části a převzít veškeré použité části vyjmuté při opravách vozidel,
- bezúplatně převzít vybrané autovraky z vozidel poprvé uvedených na trh po dni 1. července 2002, pokud obsahují podstatné části a neobsahují odpad nemající původ ve vybraném vozidle; pro vybrané autovraky z vozidel uvedených na trh před dnem 1. července 2002 platí tato povinnost ode dne 1. ledna 2007,
- při převzetí autovraku bezúplatně vystavit potvrzení o převzetí, jestliže byla odevzdána alespoň karosérie s označením identifikačního čísla VIN a motor s označením identifikačního čísla, pokud bylo uvedeno v osvědčení o registraci vozidla; náležitosti potvrzení o převzetí stanoví prováděcí právní předpis (vyhláška č. 352/2008 Sb.),
- zajistit předání autovraku ke zpracování výhradně zpracovateli autovraků, pokud jím sám není,
- skladovat autovraky v souladu s podmínkami stanovenými prováděcím předpisem (vyhl. č. 352/2008 Sb.),

8.0 Plány odpadového hospodářství (POH)

(§ 41-44 zákona)

Plán odpadového hospodářství (POH) zpracovává MŽP, kraje v samostatné působnosti a původci odpadů. Zpracovává se za účelem vytváření podmínek pro předcházení vzniku odpadů a nakládání s nimi.

Do plánů odpadového hospodářství ČR a krajů lze veřejně nahlížet, pořizovat si z nich výpisy nebo kopie.

8.1 Plán odpadového hospodářství České republiky

(§ 42 zákona)

Návrh POH ČR zpracovává MŽP **ve spolupráci s příslušnými orgány veřejné správy a veřejností**. POH obsahuje **programy předcházení vzniku odpadů**, vyhodnocení stavu odpadového hospodářství, závaznou část a směrnou část.

Programy předcházení vzniku odpadů jsou do plánů odpadového hospodářství zahrnuty prostřednictvím konkrétních cílů pro předcházení vzniku odpadů a pomocí opatření uvedených v příloze POH České republiky.

Závaznou část POH České republiky vyhláší vláda svým nařízením. **Plán byl vyhlášen vládním nařízením č. 197/2003 Sb. s účinností od 1. července 2003.**

Závazná část POH ČR stanoví rámcové cíle, rámcová opatření k jejich dosažení a upravuje soustavu indikátorů jejich hodnocení pro:

- předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností,
- nakládání s vybranými odpady podle části čtvrté tohoto zákona,
- nakládání s dalšími odpady, zejména nebezpečnými,
- nakládání s odpady z obalů,
- využívání odpadů,
- snižování podílu odpadů ukládaných na skládky a podílu biologicky rozložitelné složky v nich obsažené,
- vytváření integrovaného systému nakládání s odpady,
- **plnění podmínek pro předcházení vzniku odpadů podle přílohy č. 13 zákona.**

POH ČR se zpracovává na dobu nejméně 10 let a musí být změněn bezprostředně po každé zásadní změně podmínek, na jejichž základě byl zpracován.

POH ČR je podkladem pro zpracování navazujících plánů odpadového hospodářství krajů.

Závazná část POH ČR, včetně jejích změn, je závazným podkladem pro zpracování plánů odpadového hospodářství krajů a pro rozhodovací a jiné činnosti příslušných správních úřadů, krajů a obcí v oblasti odpadového hospodářství.

Vyhodnocení plnění plánu odpadového hospodářství ČR provádí MŽP pomocí soustavy indikátorů každoročně do 31. prosince následujícího roku.

POH ČR a jeho změny MŽP zveřejní na portálu veřejné správy, nebo jiným vhodným způsobem.

8.2 Plán odpadového hospodářství kraje

(§ 43 zákona)

Kraj v samostatné působnosti zpracovává plán odpadového hospodářství kraje pro jím spravované území a jeho změny. Plán odpadového hospodářství kraje obsahuje závaznou část a směrnou část.

Závazná část POH kraje stanoví konkrétní cíle, konkrétní opatření k jejich dosažení pro:

- předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností,
- nakládání s komunálními odpady,

- nakládání s vybranými odpady podle části čtvrté tohoto zákona,
- nakládání s dalšími odpady, zejména nebezpečnými,
- nakládání s odpady z obalů,
- využívání odpadů,
- snižování podílu odpadů ukládaných na skládku a podílu biologicky rozložitelné složky v nich obsažené,
- vytváření integrovaného systému nakládání s odpady,
- **plnění podmínek pro předcházení vzniku odpadů podle přílohy č. 13 zákona.**

Kraj v samostatné působnosti je povinen zpracovat a schválit návrh plánu odpadového hospodářství kraje nebo jeho změny do 18 měsíců od nabytí účinnosti nařízení vlády č. 197/2003 Sb., kterým byl vyhlášen **nebo změněn** plán odpadového hospodářství ČR (resp. závazná část plánu). Plán odpadového hospodářství kraje se zpracovává na dobu nejméně 10 let.

Kraj v samostatné působnosti je povinen do 10 dnů ode dne zpracování návrhu plánu odpadového hospodářství nebo jeho změny oznámit způsobem v místě obvyklým, kdy a kde lze do tohoto návrhu plánu nahlédnout, činit si výpisy, opisy nebo kopie. Veřejné nahlédnutí do návrhu plánu odpadového hospodářství kraje nebo jeho změny musí být umožněno po dobu nejméně 30 kalendářních dnů ode dne oznámení možnosti veřejného nahlédnutí. V této lhůtě lze též uplatnit k návrhu plánu odpadového hospodářství kraje nebo jeho změně písemné vyjádření.

Závaznou část plánu odpadového hospodářství kraje a její změnu vyhlásí kraj obecně závaznou vyhláškou. Plán odpadového hospodářství kraje a jeho změny kraj zveřejní na portálu veřejné správy, nebo jiným vhodným způsobem.

Závazná část plánu odpadového hospodářství kraje je závazným podkladem pro zpracování plánů odpadového hospodářství původců odpadů a pro rozhodovací a koncepční činnosti příslušných správních úřadů, krajů a obcí v oblasti odpadového hospodářství.

8.3 Plán odpadového hospodářství původce odpadů

(§ 44 zákona, § 28 vyhl.č. 383/2001Sb.)

Plán odpadového hospodářství původce odpadů zpracovávají původci odpadů, kteří produkují ročně více než 10 t nebezpečného odpadu nebo více než 1000 t ostatního odpadu.

Plán odpadového hospodářství původce odpadů musí být v souladu se závaznou částí plánu odpadového hospodářství kraje a jejími změnami.

Plán odpadového hospodářství původce odpadů se zpracovává na dobu nejméně 5 let a musí být změněn při každé zásadní změně podmínek, na jejichž základě byl zpracován, a to nejpozději do 3 měsíců od změny podmínek.

Původce odpadů, který ke dni vyhlášení závazné části plánu odpadového hospodářství kraje nebo její změny produkuje množství odpadů nad stanovený roční limit (10 t N nebo 1000 t O), je povinen zpracovat návrh plánu odpadového hospodářství do 1 roku od vyhlášení závazné části plánu odpadového hospodářství kraje nebo její změny (**kraje mají nejzazší termín do 31.12.2004**). Ostatní původci jsou povinni zpracovat návrh plánu odpadového hospodářství do 1 roku od dosažení produkce odpadů nad stanovený limit.

Původce odpadů je povinen kopii návrhu svého plánu odpadového hospodářství nebo jeho změny zaslat krajskému úřadu, příslušnému podle sídla provozovny původce odpadů, a to nejpozději do 3 měsíců od jeho zpracování.

V případě, že návrh plánu odpadového hospodářství původce odpadů neobsahuje stanovené náležitosti nebo není v souladu se závaznou částí plánu odpadového hospodářství kraje a její změnou, příslušný krajský úřad do 3 měsíců ode dne obdržení návrhu plánu odpadového hospodářství původce odpadů sdělí původci odpadů své připomínky. Původce odpadů je povinen do 3 měsíců ode dne doručení připomínek příslušného krajského úřadu zaslat tomuto krajskému úřadu upravený plán odpadového hospodářství se zapracovanými připomínkami.

Plán odpadového hospodářství původce odpadů je závazným podkladem pro jeho činnosti.

Obce, které k zabezpečení svých povinností při nakládání s komunálním odpadem vytvořily dobrovolný svazek obcí, mohou na základě písemné dohody zpracovat společný plán odpadového hospodářství původce odpadů, určující rozsah a způsob nakládání s komunálním odpadem.

Plán odpadového hospodářství původce odpadů obsahuje:

- a) identifikační údaje původce (obchodní firma nebo název, právní forma a sídlo, je-li žadatel právnickou osobou; jméno a příjmení, popřípadě obchodní firma a místo podnikání, je-li žadatel fyzickou osobou oprávněnou k podnikání),
- b) identifikační číslo, bylo-li přiděleno,
- c) přehled druhů a kategorií produkovaných odpadů, způsoby nakládání s nimi a způsob jejich využití nebo odstranění,
- a) vyhodnocení stávajícího způsobu nakládání s odpady s požadavky stanovenými v zákoně a prováděcích právních předpisech,
- d) vyhodnocení souladu odpadového hospodářství původce se závaznou částí plánu odpadového hospodářství kraje nebo dotčených krajů,
- e) přehled cílů a opatření k jejich dosažení (včetně termínů), která bude původce realizovat k předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností a k dosažení souladu se závaznou částí plánu odpadového hospodářství kraje,
- f) způsob organizačního zabezpečení řízení odpadového hospodářství původce včetně seznamu vnitřních dokumentů,
- g) jméno, příjmení a kontaktní údaje odpadového hospodáře, je-li původce odpadů povinen odpadového hospodáře ustanovit (bod 4.2.6).

V příloze č. 42 je upravený návod na zpracování POH původce včetně příkladů vykazovacích tabulek. Na CD jsou tyto tabulky pro vyplnění. Na CD jsou dále k dispozici metodické návody odboru odpadů pro zpracování Plánu odpadového hospodářství původce – pro obce i ostatní původce

9.0 Ekonomické nástroje

9.1 Poplatky za uložení odpadů

(§ 45-48 zákona)

Za ukládání odpadů na skládky je původce povinen platit poplatek. Poplatek platí i původce, který je sám provozovatelem skládky a tato skládka je na jeho vlastním pozemku.

Poplatky se neplatí za ukládání odpadů jako technologického materiálu na zajištění skládky za účelem technického zabezpečení skládky v souladu se schváleným projektem a provozním řádem skládky. Technologickým materiálem není odpad, který je ukládán nad rámec projektu určujícího nezbytné množství. Vyhláška č. 294/2005 Sb. stanovuje požadavky na ukládání odpadů jako technologického materiálu na zajištění skládky.

Poplatek za ukládání odpadů na skládky se skládá ze dvou složek. Základní složka poplatku se platí za uložení odpadu, za uložení nebezpečného odpadu se dále platí riziková složka.

Poplatek od původce vybírá provozovatel skládky při uložení odpadů na skládku. Provozovatel skládky potvrdí původci vybrání poplatku. Provozovatel skládky odvádí vybrané poplatky příjemci poplatku vždy k poslednímu dni následujícího kalendářního měsíce a současně ho informuje o dlužných poplatcích. Pokud původce nezaplatil poplatek ve stanovené výši, uloží mu povinnost zaplatit poplatek krajský úřad, který vydal souhlas k provozování skládky, rozhodnutím na návrh příjemce poplatku.

Pokud je původcem obec a ukládá odpad na skládku, která je na jejím katastrálním území, nevybírá se od této obce základní složka poplatku.

Kontrolu placení poplatků u provozovatele skládky provádí obec a krajský úřad, na jejichž katastrálním území leží skládka.

Pokud provozovatel skládky neodvedl obci nebo Státnímu fondu životního prostředí vybraný poplatek ve stanovené lhůtě, uloží mu povinnost zaplatit poplatek krajský úřad, který vydal souhlas k provozování skládky, rozhodnutím, na návrh příjemce poplatku. Za neodvedený poplatek se platí úrok z prodlení ve výši 0,5 promile ze zadržené částky denně. Úrok z prodlení je příjmem obce.

Základní složka poplatku je příjmem obce, na jejímž katastrálním území skládka leží. V případě, že skládka leží na katastrálních územích několika obcí, dělí se tento příjem proporcionálně podle velikosti části skládky ležící v katastrálních územích těchto obcí. Riziková složka poplatku je příjmem Státního fondu životního prostředí.

Výše sazby základní složky poplatku za ukládání odpadů v Kč/t:

Kategorie odpadu	2002 až 2004	2005 až 2006	2007 až 2008	2009 a dále
Nebezpečný	1100	1200	1400	1700
Komunální a ostatní	200	300	400	500

Výše sazby rizikové složky poplatku za ukládání nebezpečných odpadů v Kč/t:

Kategorie odpadu	2002 až 2004	2005 až 2006	2007 až 2008	2009 a dále
Nebezpečný	2000	2500	3300	4500

Odpady azbestu se zpoplatňují ve výši sazby za ukládání ostatních odpadů.

9.2 Finanční rezerva pro rekultivace a asanace skládek

(§ 49-52 zákona)

Provozovatel skládky je povinen vytvářet finanční rezervu na rekultivaci, zajištění péče o skládku a asanaci po ukončení jejího provozu.

Tvorba finanční rezervy se zahrnuje do nákladů provozovatele skládky a tvorba této rezervy je výdajem vynaloženým na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Úroky z peněžních prostředků finanční záruky a finanční rezervy jsou její součástí.

Výše finanční rezervy činí:

- 100 Kč za 1 tunu uloženého nebezpečného odpadu nebo komunálního odpadu s výjimkou azbestu,
- 35 Kč za 1 tunu uloženého ostatního odpadu, odpadu ukládaného jako technologický materiál na zajištění skládky a odpadu azbestu.

Skládka nebo její část může být považována za uzavřenou až poté, co příslušný krajský úřad provede konečné místní šetření a udělí provozovateli souhlas s uzavřením skládky. Dobu trvání a podmínky péče o skládku po uzavření jejího provozu, rekultivaci a asanaci stanoví individuálně pro každou skládku nebo její část příslušný krajský úřad jako součást provozního řádu. Lhůta nesmí být kratší než 30 let.

Bližší podrobnosti vytváření a čerpání finanční rezervy jsou uvedeny v § 49 – 52 zákona o odpadech a v § 10 – 11 vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady.

9.3 Finanční zajištění první fáze provozu skládky

(§ 48a zákona)

Provozovatel skládky je povinen před zahájením první fáze provozu skládky nebo její části

- a) sjednat pojištění odpovědnosti za škodu na životním prostředí a zdraví lidí (příloha č. 1 zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví) způsobenou provozem skládky nebo její části v první fázi provozu skládky a za škodu vzniklou z důvodu ukončení provozu během první fáze provozu skládky,
- b) uložit na zvláštní účet částku ve výši nákladů nutných na odstranění škod podle písmene a). Možné škody, jejich rozsah a výši částky stanoví znalecký posudek k tomu oprávněné osoby (zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících). Prostředky z tohoto účtu mohou být čerpány pouze na uvedený účel a se souhlasem příslušného krajského úřadu; účet lze zrušit po ukončení první fáze provozu skládky nebo její části nebo po ukončení provozu během první fáze provozu skládky se souhlasem příslušného krajského úřadu poté, co došlo k vypořádání případných škod nebo je nepochybné, že žádné škody nevznikly; úroky z peněžních prostředků na bankovním účtu se stávají součástí peněžních prostředků na zajištění provozu skládky, nebo
- c) zajistit náklady na odstranění škod podle písmene a) formou záruky vystavené právnickou osobou oprávněnou k poskytování záruk (§ 1 odst. 3 písm. e) zákona č. 21/1992 Sb., o bankách). Možné škody a jejich rozsah stanoví znalecký posudek k tomu oprávněné osoby (zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících). Záruka musí trvat po celou dobu první fáze provozu skládky.

10.0 Přeshraniční přeprava odpadů

(§ 53 zákona)

Tato část upravuje v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropských společenství o přepravě odpadů (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů) přepravu odpadů do České republiky, z České republiky a přes Českou republiku (dále jen "přeshraniční přeprava odpadů").

Příslušným orgánem pro přeshraniční přepravu odpadů za Českou republiku je MŽP.

Ministerstvo stanoví vyhláškou č. 374/2008 Sb. rozsah informací a dokumentace podle části 3 přílohy II přímo použitelného předpisu ES o přepravě odpadů (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů) pro jednotlivé druhy přepravy.

Podrobnosti k přeshraniční přepravě odpadů jsou uvedeny ve vyhlášce č. 374/2008 Sb., o přepravě odpadů.

Obsah vyhlášky:

- § 2 Označení motorových vozidel přepravujících odpad
- § 3 Přeprava odpadů neuvedených na zeleném seznamu z České republiky do jiné země EU nebo vývoz z České republiky do třetích zemí
- § 4 Přeprava odpadů uvedených na zeleném seznamu z České republiky do členských států, na které se vztahují přechodná ustanovení dle čl. 63 přímo použitelného předpisu
- § 5 Přeprava odpadů do České republiky k materiálovému využití
- § 6 Přeprava odpadů do České republiky k energetickému využití
- § 7 Přeprava odpadů k předběžnému využití s následným jiným než předběžným využitím v České republice
- § 8 Společná ustanovení
- § 9 Přeprava odpadů ze třetí země
- § 10 Tranzitní přeprava odpadů přes území České republiky

Další podrobné informace, rady a návody pro jednotlivé druhy příhraničních přeprav odpadů naleznete v přehledné formě na internetových stránkách MŽP www.mzp.cz.

10.1 Přeshraniční přeprava odpadů

(§ 54 zákona)

Odpad vzniklý v České republice se přednostně odstraňuje v České republice.

Přeshraniční přeprava odpadů do České republiky za účelem odstranění je zakázána s výjimkou odpadů vzniklých v sousedních státech v důsledku živelních pohrom nebo za stavu nouze.

Odpad vzniklý v ČR se přednostně využívá v ČR, nejedná-li se o jeho využití v jiných členských státech EU.

Zásady pro rozhodování ve věcech přeshraniční přepravy odpadů stanoví vláda nařízením.

10.2 Oznámení o přeshraniční přepravě odpadů

(§ 55 zákona)

Oznámení o přeshraniční přepravě odpadů podává oznamovatel podle přímo použitelného předpisu ES o přepravě odpadů (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů), a to v českém, slovenském nebo anglickém jazyce. Účastníkem řízení zahájeného oznámením je pouze oznamovatel. Ministerstvo stanoví vyhláškou rozsah informací a dokumentace podle části 3 přílohy II přímo použitelného předpisu ES o přepravě odpadů (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů) pro jednotlivé druhy přepravy.

10.3 Souhlas, zákazy a námitky

(§ 56-56a zákona)

Na základě oznámení o přeshraniční přepravě odpadů ministerstvo rozhodne o udělení souhlasu nebo o námitkách podle čl. 9, 10, 11 nebo 12 přímo použitelného předpisu ES o přepravě odpadů (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů).

Jestliže byl oznamovatel, příjemce nebo dopravce pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný v souvislosti s nakládáním s odpady (§ 181e odst. 2 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon), nebo jestliže mu v době 5 let před podáním oznámení byla pravomocně uložena sankce za porušení právních předpisů na úseku odpadového hospodářství, ministerstvo zakáže oznámenou přeshraniční přepravu odpadů týkající se této osoby.

Rozklad proti rozhodnutí MŽP, které bylo vydáno podle výše uvedených odstavců, nemá odkladný účinek.

Změny v přepravě po odsouhlasení a zrušení souhlasu:

Na základě oznámení změny v přeshraniční přepravě odpadů podle čl. 17 odst. 1 přímo použitelného předpisu ES o přepravě odpadů (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů) ministerstvo rozhodne o změně nebo námitkách proti této změně podle § 56 zákona.

V případech podle čl. 9 odst. 8 a 9 přímo použitelného předpisu Evropských společenství o přepravě odpadů ministerstvo rozhodnutím zruší souhlas vydaný podle čl. 9 odst. 1 tohoto předpisu ES o přepravě odpadů.

10.4 Finanční záruka a pojištění

(§ 57 zákona)

Finanční záruka podle přímo použitelného předpisu ES o přepravě odpadů musí být složena nebo odpovídající pojištění podle tohoto předpisu musí být prokázáno při podání oznámení podle § 56 odst. 1 zákona. Ministerstvo může povolit složení finanční záruky nebo prokázání odpovídajícího pojištění nejpozději k okamžiku zahájení přepravy. Prostředky finanční záruky lze použít pouze v souladu s čl. 6 přímo použitelného předpisu ES o přepravě odpadů.

Finanční záruku nebo pojištění schvaluje ministerstvo. Má-li ministerstvo důvodné pochybnosti o tom, zda poskytnutá finanční záruka nebo pojištění je v souladu s přímo použitelným předpisem ES o přepravě odpadů dostatečné, stanoví výši a druh finanční záruky nebo určí druh pojištění a výši pojistné částky pro tento účel. Způsob a podmínky stanovení výše finanční záruky, podklady a doklady nezbytné pro její kalkulaci jsou stanoveny v příloze č. 11 k zákonu o odpadech. Kalkulaci množství odpadu podle bodu 7.2 přílohy č. 11 k tomuto zákonu nelze provést, pokud v předchozích třech letech před podáním nového oznámení došlo k porušení podmínky stanovené v rozhodnutí ministerstva podle tohoto bodu a v novém a předchozím oznámení je uveden stejný oznamovatel i příjemce.

10.5 Povinnost vrácení odpadů

(§ 58 zákona)

Ministerstvo může uložit rozhodnutím povinnost:

- vzetí odpadů zpět oznamovatelem podle čl. 22 odst. 2 předpisu ES o přepravě odpadů (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů),
- využití nebo odstranění odpadů podle čl. 22 odst. 3 předpisu ES o přepravě odpadů,
- vzetí odpadů zpět oznamovatelem podle čl. 24 odst. 2 písm. a) předpisu ES o přepravě odpadů,
- vzetí odpadů zpět oznamovatelem podle čl. 24 odst. 2 písm. b) předpisu ES o přepravě odpadů,
- využití nebo odstranění odpadů příjemcem podle čl. 24 odst. 3 písm. a) předpisu ES o přepravě odpadů,

- f) využití nebo odstranění odpadů jinou osobou než oznamovatelem nebo příjemcem podle čl. 24 odst. 5 předpisu ES o přepravě odpadů.

Pokud ministerstvo zajistí splnění povinností podle čl. 22 nebo 24 předpisu ES o přepravě odpadů, může uložit rozhodnutím osobám, které odpovídají za přepravu, kterou nelze dokončit, nebo za nedovolenou přepravu, povinnost uhradit náklady na dopravu, využití, odstranění a na uskladnění odpadů. Ministerstvo může uložit provedení úhrady těchto nákladů předem. Osoby, které odpovídají za nedovolenou přepravu, odpovídají za úhradu nákladů společně a nerozdílně.

Bezpečné uskladnění odpadů podle čl. 22 odst. 9 a čl. 24 odst. 7 předpisu ES o přepravě odpadů zajistí, hrozí-li poškození lidského zdraví nebo životního prostředí nebo již k němu došlo, obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož územním obvodu byl odpad zjištěn. Obecní úřad obce s rozšířenou působností uloží rozhodnutím úhradu takto vynaložených nákladů osobám, které za nedokončenou nebo nedovolenou přepravu odpovídají. Tyto osoby odpovídají za úhradu nákladů společně a nerozdílně.

Rozklad proti rozhodnutí ministerstva nemá odkladný účinek.

10.6 Zahájení přeshraniční přepravy odpadů

(§ 59 zákona)

Okamžikem, kdy MŽP obdrží kopii průvodního dokladu s vyplněným datem přepravy a dalšími příslušnými údaji v souladu přímo použitelného předpisu ES o přepravě odpadů (Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů) před uplynutím lhůty pro podání odvolání, se oznamovatel vzdává práva odvolání (rozkladu) proti souhlasu MŽP.

10.7 Přeshraniční přeprava odpadů do států, které nejsou členskými státy Evropské unie, a z těchto států

(§ 60 zákona)

Ministerstvo financí může stanovit vyhláškou celní úřady pro přeshraniční přepravu odpadů do států, které nejsou členskými státy Evropské unie, a z těchto států.

10.8 Aktuální změny v přeshraniční přepravě odpadů

Dnem 12.7.2007 se přeshraniční přeprava odpadů řídí novým nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č.1013/2006, o přepravě odpadů. Nové nařízení platí v České republice přímo a české předpisy upravují přeshraniční přepravu odpadu na základě zmocnění uvedeného v nařízení 1013/2006, případně v oblastech, které toto nařízení přímo neupravuje.

Nařízení 1013/2006 přináší řadu změn ve srovnání s nařízením Rady (EHS) č.259/93, o doзору nad přepravou odpadů v rámci Evropského společenství, do něj a z něj a její kontrole. Dochází k zásadní změně u tzv. "barevných seznamů". Místo tří seznamů (zeleného, žlutého a červeného) se budou používat seznamy dva, které budou mít většinou nové kódy, odpovídající přílohám VIII a IX Basilejské úmluvy. Velmi zásadní pro dopravce jsou také změny v požadavcích na doklady, které mají provázet přeshraniční přepravu odpadů. Nařízení je v ČR v plném rozsahu závazné a přímo použitelné.

Z hlediska pravidel pro přepravu odpadů do ČR, z ČR a přes ČR jsou zásadní zejména následující změny:

- Odpady určené k využití jsou rozděleny do dvou seznamů, tzv. „zeleného“ a „žlutého“. „Zelený“ seznam tvoří příloha III nařízení č. 1013/2006, která obsahuje odpady uvedené v příloze IX Basilejské úmluvy (odpady označené kódem B a čtyřciferným číslem) a další „zbytkové“ odpady zeleného seznamu (označené kódem začínajícím písmenem G). „Žlutý“ seznam tvoří příloha IV nařízení č. 1013/2006, která obsahuje odpady uvedené v přílohách II a VIII Basilejské úmluvy (odpady označené kódem A a čtyřciferným číslem) a další „zbytkové“ odpady žlutého a červeného seznamu (označené kódem začínajícím písmenem A nebo R). Odpady určené k využití bude po 12. 7. 2007 pro účely přeshraniční přepravy nutno označovat kódy podle přílohy III nebo IV nařízení č. 1013/2006.
- K přepravě odpadů určených k využití uvedených v „zeleném“ seznamu v rámci EU nadále obecně není třeba písemného souhlasu. Toto pravidlo má však mnoho výjimek: Podle přechodných ustanovení uvedených v čl. 63 nařízení č. 1013/2006 je písemný souhlas třeba k přepravě těchto odpadů do Polska, Slovenska, Lotyšska, Bulharska a Rumunska. Vývoz odpadů zeleného seznamu do třetích zemí podléhá přísným omezením. V současné době EK připravuje seznam zemí a kontrolních režimů, které je nutné aplikovat při přepravě odpadů zeleného seznamu do jednotlivých třetích zemí (není-li tato přeprava zakázána).
- Nově je v příloze VII nařízení č. 1013/2006 závazně stanovena forma a obsah dokladu, který musí doprovázet zásilky zeleného seznamu, k nimž není třeba souhlasu. Tento doklad musí podepsat osoba, která přepravu zařizuje, a po ukončení přepravy příjemce odpadu. Podle čl. 18 nařízení č. 1013/2006 musí být uzavřena smlouva o využití příslušných odpadů „zeleného“ seznamu a o zajištění jejich zpětného převzetí pro případ, že přepravu odpadů nebo jejich využití nelze dokončit podle plánu. Smlouva musí být účinná nejpozději ode dne zahájení přepravy a na vyžádání musí být poskytnuta příslušným úřadům.
- K přepravě odpadů určených k využití uvedených ve „žlutém“ seznamu je vždy třeba písemného souhlasu příslušných úřadů ve všech zemích, které jsou přepravou odpadů dotčeny (tzv. „tichý souhlas“ může udělit pouze země tranzitu).
- Vývoz odpadů, považovaných za nebezpečné, do třetích zemí je zakázán (podrobnosti stanoveny v čl. 36 ve spojení s přílohou V nařízení č. 1013/2006).
- Z procedurálního hlediska dochází k významné změně v náležitostech oznámení: nařízení č. 1013/2006 stanoví nový Formulář oznámení a Průvodní doklad podle příloh IA a IB nařízení 1013/2006.
- Tyto přílohy budou v nejbližší době novelizovány (harmonizovány s formuláři Basilejské úmluvy a OECD). Poté, kdy bude konečná verze Formuláře oznámení a Průvodního dokladu vyhlášena v Úředním věstníku Evropské unie, bude zajištěno vydání formulářů distribuční společností SEVT, a.s.
- Do té doby je nutné, aby si oznamovatel vytiskl formuláře pro podávání oznámení z webových stránek MŽP. Čísla formulářů budou ministerstvem přidělována po doručení oznámení.

Příloha II nařízení č. 1013/2006 stanoví v části 1 a 2 náležitosti, které mají být v oznámení vždy obsaženy. Část 3 přílohy II obsahuje výčet doplňkových informací a dokumentace, které mohou dotčené příslušné orgány (tedy i Ministerstvo životního prostředí) požadovat navíc.

Nařízení č. 1013/2006 přináší i další změny týkající se podávání oznámení a vydávání souhlasů, základní postup však zůstává zachován: český oznamovatel podává oznámení Ministerstvu životního prostředí, v příslušném počtu kopií a v jazycích přijatelných pro všechny dotčené státy. Ministerstvo životního prostředí oznámení postoupí příslušným orgánům ostatních dotčených států.

Přeprava odpadů k odstranění do ČR je nadále zakázána. Z ČR do jiných členských zemí je možné přepravu odpadů k odstranění povolit jen v případě, že v ČR není k dispozici vhodné zařízení. Přeprava odpadů k odstranění do třetích zemí je zakázána.

Celní úřady zboží nepropustí do navrženého režimu podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 13/1993 Sb.), jestliže:

- zboží, které není deklarováno jako odpad, je odpadem,
- zboží deklarované jako odpad není vybaveno doklady podle přímo použitelným předpisem ES o přepravě odpadů, podle zákona o odpadech a prováděcích právních předpisů nebo odpad neodpovídá údajům uvedeným v těchto dokladech,
- vývoz zboží, deklarovaného jako odpad, do států, které nejsou členskými státy Evropské unie, nebo dovoz tohoto zboží z těchto států je zakázán, nebo
- dovozem baterií nebo akumulátorů ze států, které nejsou členskými státy Evropské unie, je porušen zákaz uvedený v § 31 odst. 5 zákona nebo není dodrženo označení baterií nebo akumulátorů podle § 31 odst. 2 zákona.

V případě, že celní úřad rozhodne o nepropuštění do navrženého režimu, jsou povinny právnické i fyzické osoby vyvézt neprodleně odpad zpět do státu, který není členským státem Evropské unie.

V případě pochybností, zda přepravované zboží není odpadem, požádá celní úřad o rozhodnutí krajský úřad místně příslušný místu provedení kontroly.

12.3 Orgány ochrany veřejného zdraví

(§ 75 zákona)

- jsou dotčeným správním úřadem při rozhodování ve věcech, které se dotýkají zájmů chráněných podle zákona o odpadech v oblasti ochrany lidského zdraví,
- hodnotí a řídí zdravotní rizika a vydávají z hlediska ochrany zdraví lidí odborné stanovisko k návrhům při nakládání s odpady, zejména k jejich využívání, úpravě a odstranění,
- vyjadřují se k provozním řádům zařízení k využívání, odstraňování, sběru a výkupu odpadů.

12.4 Kraje

(§ 78 zákona)

Kraj a krajský úřad:

- vyhláší obecně závaznou vyhláškou kraje závaznou část plánu odpadového hospodářství kraje a její změny,
- uděluje souhlas k provozování zařízení a k plánu úprav skládky,
- uděluje souhlas k míšení nebezpečných odpadů navzájem nebo s ostatními odpady,
- **uděluje souhlas s uzavřením skládky**, stanovuje dobu trvání a podmínky péče o skládku po uzavření jejího provozu, rekultivaci a asanaci,
- rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí obecního úřadu a obecního úřadu obce s rozšířenou působností
- uděluje souhlas k míšení nebezpečných odpadů navzájem nebo s ostatními odpady,
- rozhoduje v pochybnostech, zda se movitá věc příslušející do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 považuje za odpad, a to na návrh vlastníka této movité věci nebo správního úřadu, který provádí řízení, v němž se tato otázka vyskytla, nebo který rozhodnutí o této otázce potřebuje ke své další činnosti,
- uděluje souhlas k nakládání s nebezpečným odpadem podle § 16 odst. 3 (bod 4.2.5) v množství větším než sto tun nebezpečného odpadu za rok,

- uděluje souhlas k upuštění od třídění nebo odděleného shromažďování odpadů podle § 16 odst. 2 zákona původci, který nakládá s odpady v množství větším než 100 tun nebezpečného odpadu za rok,
- uděluje souhlas k upuštění od třídění nebo odděleného shromažďování odpadů podle § 18 odst. 2 zákona,
- může zakázat provoz zařízení k odstraňování odpadů, nesplňuje-li provozovatel tohoto zařízení právní předpisy týkající se nakládání s odpady a mohlo-li by v důsledku toho dojít k závažné ekologické újmě,
- může pozastavit platnost osvědčení o vyloučení nebezpečných vlastností odpadů vydaného pověřenou osobou nebo ho odejmout,
- vede, pravidelně aktualizuje a zveřejňuje seznam osob oprávněných ke zpracování autovraků a doplňuje informační systém sledování toků vybraných autovraků způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem,
- rozhoduje podle čl. 7 odst. 4 písm. b) přímo použitelného předpisu Evropských společenství o perzistentních organických znečišťujících látkách; v rozhodnutí může stanovit podmínky.

Krajský úřad zruší nebo změní rozhodnutí o udělení souhlasu, který spadá do jeho kompetence, v případě, že:

- dojde ke změně podmínek rozhodných pro vydání rozhodnutí o udělení souhlasu,
- provozovatel zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů není schopen zajistit podmínky ochrany životního prostředí stanovené v právních předpisech nebo provozovatel skládky nemá vytvořenou finanční rezervu podle § 49 až 51 zákona a v určené lhůtě nedojde ke zjednání nápravy, nebo
- právnická osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, které byl udělen souhlas, opakovaně porušuje povinnosti stanovené zákonem nebo opakovaně neplní podmínky, na které je souhlas vázán.

Krajský úřad může zrušit rozhodnutí o udělení souhlasu, který spadá do jeho kompetence, nebude-li nejpozději do 30 dnů ode dne ukončení činnosti odpadového hospodáře ustanoven nový odpadový hospodář a jeho ustanovení oznámeno krajskému úřadu nebo nebude-li ustanovený odpadový hospodář splňovat podmínky odborné způsobilosti.

12.5 Obecní úřady obcí s rozšířenou působností (§ 79 zákona)

Obecní úřad obce s rozšířenou působností:

- uděluje souhlas k nakládání s nebezpečnými odpady v množství do 100 tun ročně,
- uděluje souhlas k upuštění od třídění nebo odděleného shromažďování odpadů podle § 16 odst. 2 zákona, nejde-li o případ podle § 78 odst. 2 písm. j) zákona,
- na požádání podává informace žadatelům o sídle zařízení vhodných k odstranění nebo využití jimi vyprodukovaného odpadu,
- kontroluje, jak jsou právnickými osobami, fyzickými osobami oprávněnými k podnikání a obcemi dodržována ustanovení právních předpisů a rozhodnutí ministerstva a jiných správních úřadů v oblasti odpadového hospodářství a zda pověřené osoby dodržují stanovený způsob hodnocení nebezpečných vlastností odpadů,
- ukládá provozovateli zařízení k odstraňování odpadů v mimořádných případech, je-li to nezbytné z hlediska ochrany životního prostředí a pokud je to pro provozovatele technicky možné, povinnost odstranit odpad. Náklady vzniklé tímto rozhodnutím hradí obecní úřad obce s rozšířenou působností, který rozhodnutí vydal. Náhradu nákladů takto vynaložených je povinna obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností uhradit osoba, která je za tento odpad odpovědná,

- ukládá právnickým osobám a fyzickým osobám oprávněným k podnikání pokuty za porušení povinností podle § 66 odst. 2 a 5 zákona; může stanovit opatření a lhůty pro zjednání nápravy rozhodnutím,
- může zakázat původci odpadů činnost, která způsobuje vznik odpadů, pokud původce nemá zajištěno využití nebo odstranění odpadů a pokud by odpady vzniklé v důsledku pokračování této činnosti mohly způsobit škodu na životním prostředí,
- uplatňuje stanovisko k územním plánům a regulačním plánům,
- zajišťuje bezpečné uskladnění odpadu podle § 58 odst. 3 zákona.

Obecní úřad obce s rozšířenou působností zruší rozhodnutí o udělení souhlasu k nakládání s nebezpečnými odpady, který spadá do jeho kompetence, v případě, že osoba, které byl souhlas udělen, opakovaně porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem nebo opakovaně neplní podmínky, na které je souhlas vázán.

Obecní úřad obce s rozšířenou působností dává vyjádření zejména:

- ke zřízení zařízení k odstraňování odpadů,
- v územním a stavebním řízení z hlediska nakládání s odpady,
- k připravovaným změnám výrobního procesu nebo výroby, které mají vliv na nakládání s odpady,
- ke zřízení malých zařízení pro biologické zpracování využitelných biologicky rozložitelných odpadů.

12.6 Obecní úřad

(§ 80 zákona)

Obecní úřad:

- kontroluje, zda právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání využívají systému zavedeného obcí pro nakládání s komunálním odpadem pouze na základě písemné smlouvy s obcí a zda fyzická osoba, která není podnikatelem, se zbavuje odpadu pouze v souladu se zákonem o odpadech,
- kontroluje, zda právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání mají zajištěno využití nebo odstranění odpadu v souladu se zákonem o odpadech,
- kontroluje u provozovatele skládky placení poplatků za ukládání odpadů na skládky.

12.7 Policie České republiky

(§ 77a zákona)

Policie České republiky:

- a) v rámci pohraničního odbavování a v pásmu do 25 km od státních hranic (§ 2 zákona č. 216/2002 Sb., o ochraně státních hranic České republiky a o změně některých zákonů (zákon o ochraně státních hranic)) zaznamenává a podle možností dokumentuje podezřelé jevy a okolnosti nasvědčující nelegální přeshraniční přepravě odpadů do České republiky,
- b) předává zjištěné podněty orgánům inspekce a celních úřadů k provedení vlastních nápravných opatření,
- c) spolupracuje a v rámci součinnosti poskytuje odbornou pomoc a přiměřené podmínky orgánům inspekce a celních úřadů.

Policie České republiky v rámci spolupůsobení a při získávání informací potřebných pro plnění těchto úkolů postupuje a využívá oprávnění podle příslušných právních předpisů (například zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, zákon č. 216/2002 Sb., zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích).

Policie České republiky si při plnění těchto úkolů může vyžádat odbornou pomoc orgánů inspekce nebo celních úřadů.

12.8 Oprávnění a povinnosti inspektorů a pověřených pracovníků ministerstva a ostatních správních úřadů

(§ 81 zákona)

Inspektoři a pověřeni zaměstnanci MŽP a ostatních správních úřadů a zaměstnanci krajů a obcí zařazení do krajských a obecních úřadů vykonávajících působnost v oblasti odpadového hospodářství jsou oprávněni při výkonu své kontrolní činnosti:

- vstupovat v nezbytně nutném rozsahu, popřípadě vjíždět na cizí pozemky nebo vstupovat do cizích objektů užívaných pro podnikatelskou činnost nebo provozování jiné hospodářské činnosti, pokud k tomu není třeba povolení podle zvláštních právních předpisů. Za škody při výkonu kontrolní činnosti odpovídá stát,
- požadovat potřebné doklady, údaje a písemná nebo ústní vysvětlení týkající se předmětu kontroly,
- odebírat vzorky a pořizovat fotodokumentaci.

Inspektoři a pověřeni zaměstnanci MŽP a ostatních správních úřadů a zaměstnanci krajů a obcí zařazení do krajských a obecních úřadů vykonávajících působnost při nakládání s odpady jsou povinni při výkonu své činnosti:

- prokázat se průkazem,
- zachovávat mlčenlivost o skutečnostech tvořících předmět obchodního a služebního tajemství, o kterých se dozvěděli v souvislosti s výkonem své kontrolní činnosti,
- před vstupem do cizích objektů informovat provozovatele,
- respektovat provozní, bezpečnostní a další předpisy upravující činnost provozovatele,
- pořizovat protokol o provedené kontrole,
- šetřit majetek kontrolovaného subjektu.

12.9 Inspekce

(§ 76 zákona)

- kontroluje, jak jsou PO, FO oprávněnými k podnikání a obcemi dodržována ustanovení právních předpisů a rozhodnutí ministerstva a jiných správních úřadů v oblasti odpadového hospodářství a zda pověřené osoby dodržují stanovený způsob hodnocení nebezpečných vlastností odpadů,
- minimálně jednou ročně kontroluje, jak původce odpadů z výroby oxidu titaničitého dodržuje ustanovení právních předpisů a rozhodnutí ministerstva a jiných správních úřadů v oblasti odpadového hospodářství,
- dává podněty krajskému úřadu k zákazu provozu zařízení k odstraňování odpadů, nesplňuje-li provozovatel tohoto zařízení právní předpisy týkající se odpadového hospodářství a mohlo-li by v důsledku toho dojít k závažné ekologické újmě,
- kontroluje, zda osoby využívající sedimenty z vodních nádrží nebo koryt vodních toků k zavážení podzemních prostor a úpravám povrchu terénu mají doklady, které osvědčují, že sedimenty z vodních nádrží nebo koryt vodních toků vyhovují limitům znečištění pro zavážení podzemních prostor a úpravám povrchu terénu; může odebírat vzorky sedimentů a kontrolovat skutečné koncentrace škodlivin, jejichž limity jsou stanoveny v příloze č. 9 k tomuto zákonu (příloha č. 13 příručky),
- kontroluje, zda je s odpady perzistentních organických znečišťujících látek nakládáno v souladu s přímo použitelným předpisem ES o perzistentních organických znečišťujících látkách a zákonem,
- provádí kontroly podmíněnosti podle zákona o zemědělství.

V rámci přeshraniční přepravy odpadů je inspekce oprávněna provádět kontroly na místě vzniku odpadu, u oznamovatele a příjemce a na hraničních přechodech. Je oprávněna též provádět kontrolu dokladů podle právních předpisů EU upravujících dozor nad přepravou odpadů v rámci EU, do něj a z něj a jejich kontrolu a podle zákona o odpadech, fyzickou kontrolu odpadů a odebírat a analyzovat vzorky.

16.0 Seznam souvisejících právních předpisů

Zákon č. 185/2001 Sb.
Zákon o odpadech a o změně některých dalších zákonů

Částka	71	vydaná dne 14.6.2001
Účinné od	1.1.2002	
	1.1.2003	§ 31 odst. 5, § 38 odst. 3 až 9
	14.6.2001	(dnem vyhlášení) část šestnáctá
Autor	Parlament	

Novelizováno		
předpisem č.	k datu	poznámka
477/2001 Sb.	1.1.2002	zákon; mění
76/2002 Sb.	1.1.2003	zákon; mění
275/2002 Sb.	1.1.2003	zákon; mění
320/2002 Sb.	1.1.2003	zákon; mění
356/2003 Sb.	()	zákon; ruší část čtrnáctou
167/2004 Sb.	()	zákon; mění
188/2004 Sb.	23.4.2004	zákon; mění
188/2004 Sb.	1.5.2004	zákon; mění; část devátou (viz body 77 až 86 novely)
317/2004 Sb.	27.5.2004	zákon; mění
7/2005 Sb.	6.1.2005	zákon; mění
7/2005 Sb.	13.8.2005	zákon; mění; viz čl. IV písm. a) novely
7/2005 Sb.	1.1.2009	zákon; mění; viz čl. I písm. b) novely
106/2005 Sb.		úplné znění
444/2005 Sb.	1.1.2006	zákon; mění (nahrazuje finanční úřady celními úřady)
186/2006 Sb.	1.1.2007	zákon; mění
222/2006 Sb.	1.6.2006	zákon; mění
314/2006 Sb.	22.6.2006	zákon; mění
314/2006 Sb.	1.1.2007	zákon; mění; viz čl. I body 19, 20, 21 a 32 novely
314/2006 Sb.	1.4.2007	zákon; mění; viz čl. I body 5, 12 a 33 novely
296/2007 Sb.	1.1.2008	zákon; mění
25/2008 Sb.	12.2.2008	zákon; mění
34/2008 Sb.	12.2.2008	zákon; mění
34/2008 Sb.	1.10.2008	zákon; mění; viz ust. čl. I bodu 1 novely, pokud jde o § 24 odst. 1 písm. d)
383/2008 Sb.	1.1.2009	zákon; mění
9/2009 Sb.	23.1.2009	zákon; mění
157/2009 Sb.	1.8.2009	zákon; mění
223/2009 Sb.	28.12.2009	zákon; mění
227/2009 Sb.	1.7.2010	zákon; mění
281/2009 Sb.	1.1.2011	zákon; mění
291/2009 Sb.	1.10.2009	zákon; mění
297/2009 Sb.	19.9.2009	zákon; mění
326/2009 Sb.	(k 1.7.2009)	vkládá nový § 37d
154/2010 Sb.	(k 1.7.2010)	mění, celkem 46 novelizačních bodů

Podřazené předpisy (případné novelizace jsou uvedeny v Obsahu doprovodného CD nebo na samotném CD)	
376/2001 Sb.	Vyhláška Ministerstva životního prostředí a Ministerstva zdravotnictví o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů
381/2001 Sb.	Vyhláška Ministerstva životního prostředí, kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů (Katalog odpadů)
382/2001 Sb.	Vyhláška Ministerstva životního prostředí o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě
383/2001 Sb.	Vyhláška Ministerstva životního prostředí o podrobnostech nakládání s odpady
384/2001 Sb.	Vyhláška Ministerstva životního prostředí o nakládání s polychlorovanými bifenylly, polychlorovanými terfenylly, monometyltetrachlordifenylmetanem,

	monometyldichlordifenylmetanem, monometyldibromdifenylmetanem a veškerými směsmi obsahujícími kteroukoliv z těchto látek v koncentraci větší než 50 mg/kg (o nakládání s PCB)
237/2002 Sb.	Vyhláška Ministerstva životního prostředí o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků
197/2003 Sb.	Nařízení vlády o Plánu odpadového hospodářství České republiky
294/2005 Sb.	Vyhláška o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady
352/2005 Sb.	Vyhláška o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady a o bližších podmínkách financování nakládání s nimi (vyhláška o nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady)
341/2008 Sb.	Vyhláška o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a o změně vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, (vyhláška o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady)
352/2008 Sb.	Vyhláška o podrobnostech nakládání s odpady z autovraků, vybraných autovraků, o způsobu vedení jejich evidence a evidence odpadů vznikajících v zařízeních ke sběru a zpracování autovraků a o informačním systému sledování toků vybraných autovraků (o podrobnostech nakládání s autovraky)
374/2008 Sb.	Vyhláška o přepravě odpadů a o změně vyhlášky č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů (Katalog odpadů), ve znění pozdějších předpisů
170/2010 Sb.	Vyhláška o bateriích a akumulátorech a o změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 157/2009 Sb.

Zákon o nakládání s těžebním odpadem a o změně některých zákonů

Částka	46	vydaná dne 4.6.2009
Účinné od	1.8.2009	prvním dnem druhého kalendářního měsíce následujícího po dni vyhlášení
Autor	Parlament	

Zákon novelizuje		
předpis č.	k datu	poznámka
44/1988 Sb.	1.8.2009	mění
254/2001 Sb.	1.8.2009	mění
185/2001 Sb.	1.8.2009	mění

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES)

- **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004 ze dne 29. dubna 2004 o perzistentních organických znečišťujících látkách a o změně směrnice 79/117/EHS.**
- **Nařízení Rady (ES) č. 1195/2006 ze dne 18. července 2006, kterým se mění příloha IV nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004 o perzistentních organických znečišťujících látkách**
- **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů**

Seznam nebezpečných vlastností odpadu

Kód	Nebezpečná vlastnost odpadu	Označení
H1	Výbušnost	
H2	Oxidační schopnost	
H3-A	Vysoká hořlavost	
H3-B	Hořlavost	Hořlavý – R10
H4	Dráždivost	Nebezpečný odpad
H5	Škodlivost zdraví	Nebezpečný odpad
H6	Toxicita	
H7	Karcinogenita	Nebezpečný odpad
H8	Žíravost	
H9	Infekčnost	
H10	Teratogenita	Nebezpečný odpad
H11	Mutagenita	Nebezpečný odpad
H12	Schopnost uvolňovat vysoce toxické nebo toxické plyny ve styku s vodou, vzduchem nebo kyselinami	Nebezpečný odpad
H13	Senzibilita*	Nebezpečný odpad
H14	Ekotoxická	
H15	Schopnost uvolňovat nebezpečné látky do životního prostředí při nebo po odstraňování	Nebezpečný odpad

* Pokud jsou k dispozici zkušební metody

Způsoby využívání odpadů

Kód	Způsob využívání odpadů
R1	Využití odpadu způsobem obdobným jako paliva nebo jiným způsobem k výrobě energie
R2	Získání/regenerace rozpouštědel
R3	Získání/regenerace organických látek, které se nepoužívají jako rozpouštědla (včetně kompostování a dalších biologických procesů)
R4	Recyklace/znovuzískání kovů a kovových sloučenin
R5	Recyklace/znovuzískání ostatních anorganických materiálů
R6	Regenerace kyselin nebo zásad
R7	Obnova látek používaných ke snižování znečištění
R8	Získání složek katalyzátorů
R9	Rafinace použitých olejů nebo jiný způsob opětného použití olejů
R10	Aplikace do půdy, která je přínosem pro zemědělství nebo zlepšuje ekologii
R11	Využití odpadů, které vznikly aplikací některého z postupů uvedených pod označením R1 až R10
R12	Úprava odpadů k aplikaci některého z postupů uvedených pod označením R1 až R11
R13	Skladování materiálů před aplikací některého z postupů uvedených pod označením R1 až R12 (s výjimkou dočasného skladování na místě vzniku před sběrem)

Limitní hodnoty koncentrací škodlivin ve vytěžených sedimentech z vodních nádrží a koryt vodních toků

ukazatel	jednotka	limit	ukazatel	jednotka	limit
Zn	mg/kg sušiny	600	Ba	mg/kg sušiny	600
Ni	mg/kg sušiny	80	Be	mg/kg sušiny	5
Pb	mg/kg sušiny	100	AOX ¹⁾	mg/kg sušiny	30
As	mg/kg sušiny	30	uhlovodíky C ₁₀ -C ₄₀	mg/kg sušiny	300
Cu	mg/kg sušiny	100	trichlorethylen	µg/kg sušiny	50
Hg	mg/kg sušiny	0,8	tetrachlorethylen	µg/kg sušiny	50
Cd	mg/kg sušiny	2,5	BTEX ²⁾	µg/kg sušiny	400
V	mg/kg sušiny	180	PAU ³⁾	µg/kg sušiny	6 000
Co	mg/kg sušiny	30	PCB ⁴⁾	µg/kg sušiny	200

Laboratorní zkoušky pro účely hodnocení splnění limitů stanovených touto přílohou se provádějí podle norem uvedených v příloze č. 12 vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů, a v příloze č. 6 vyhlášky č. 382/2001 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě, ve znění vyhlášky č. 504/2004 Sb.

V případech výskytu vyšších hodnot koncentrací určitých škodlivin ve vytěžených zeminách a hlušínách, včetně sedimentů z vodních nádrží a koryt vodních toků, způsobených výskytem těchto látek v dané oblasti v přirozeném pozadí, se limitní hodnoty pro využití takových materiálů v dané oblasti zvyšují na prokázané hodnoty výskytu těchto látek v přirozeném pozadí.

¹⁾ AOX – adsorbovatelné organické halogeny

²⁾ BTEX – monocyklické aromatické uhlovodíky nehalogenované (suma benzenu, toluenu, ethylbenzenu a xylenu)

³⁾ PAU – polycyklické aromatické uhlovodíky (suma anthracenu, benzo(a)anthracenu, benzo(b)fluoranthenu, benzo(k)fluoranthenu, benzo(a)pyrenu, benzo(g,h,i)perylenu, fenantrenu, fluoranthenu, chrysenu, ideno(1,2,3-cd)pyrenu, naftalenu a pyrenu)

⁴⁾ PCB – ostatní aromatické uhlovodíky halogenované (suma kongenerů č. 28, 52, 101, 118, 138, 153 a 180)⁴⁾.

Obsah

- 1.0 Úvod
- 2.0 Definice pojmů
- 3.0 Nakládání s vodami
 - 3.1 Základní povinnosti (§ 5 zákona)
 - 3.2 Obecné nakládání s povrchovými vodami (§ 6 zákona)
 - 3.2.1 Užívání povrchových vod k plavbě (§ 7 zákona)
 - 3.3 Povolení, souhlas a vyjádření
 - 3.3.1 Povolení (§ 8 zákona)
 - 3.3.1.1 Povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami
 - 3.3.1.2 Povolení k některým činnostem (§ 14 zákona)
 - 3.3.1.3 Stavební povolení a ohlášení k vodním dílům (§ 15-15a zákona)
 - 3.3.1.4 Povolení k vypouštění odpadních vod s obsahem zvláště nebezpečné závadné látky do kanalizace (§ 16 zákona)
 - 3.3.2 Souhlas (§ 17 zákona)
 - 3.3.3 Vyjádření (§ 18 zákona)
 - 3.3.4 Povinnost měřit množství vody (§ 10 zákona)
 - 3.4 Stav povrchových a podzemních vod (§ 21 zákona)
 - 3.5 Způsob a četnost měření množství a jakosti vody
 - 3.5.1 Povinné osoby
 - 3.5.2 Měření množství a jakosti odebírané povrchové nebo podzemní vody
 - 3.5.3 Měření množství a jakosti vod k umělému obohacování podzemních zdrojů vod povrchovou vodou
 - 3.5.4 Měření množství a jakosti podzemních vod čerpaných za účelem snižování jejich hladiny
 - 3.5.5 Měření množství a jakosti odebírané vody, která je přírodním léčivým zdrojem nebo zdrojem přírodních minerálních vod, nebo vody, která je vyhrazeným nerostem
 - 3.5.6 Měření množství a jakosti v ostatních případech
 - 3.5.7 Rozsah, způsob a četnost předávání výsledků měření správcům povodí
 - 3.6 Plánování v oblasti vod (§ 23 - 26 zákona)
 - 3.6.1 Cíle ochrany vod jako složky životního prostředí
 - 3.6.2 Plán hlavních povodí České republiky (§ 24 zákona)
 - 3.6.3 Zpracování plánů povodí a plánů pro zvládání povodňových rizik (§ 25 zákona)
 - 3.6.4 Programy opatření (§ 26 zákona)
- 4.0 Ochrana vodních poměrů, vodních zdrojů a množství vod
 - 4.1 Ochrana vodních poměrů (§ 27 zákona)
 - 4.1.1 Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (§ 28 zákona)
 - 4.1.2 Podzemní vody (§ 29 zákona)
 - 4.2 Ochraná pásma vodních zdrojů (§ 30 - 31 zákona)
 - 4.3 Citlivé oblasti (§ 32 zákona)
 - 4.4 Zranitelné oblasti (§ 33 vyhlášky č. 103/2003 Sb.)
 - 4.5 Povrchové vody využívané ke koupání (§ 34 zákona)
 - 4.6 Podpora života ryb (§ 35 zákona)
 - 4.7 Ochrana množství vod (§ 36 - 37 zákona)
- 5.0 Ochrana jakosti vod
 - 5.1 Odpadní vody (§ 38 zákona)
 - 5.2 Závadné látky (§ 39 zákona)
 - 5.2.1 Vymezení pojmů
 - 5.2.2 Povinnosti při nakládání se závadnými látkami (§ 39 zákona)
 - 5.3 Náležitosti nakládání se závadnými látkami (§ 3 vyhlášky č. 450/2005 Sb.)
 - 5.4 Havarijní plány – plány opatření pro případ havárie
 - 5.4.1 Náležitosti havarijního plánu (§ 5 vyhlášky č. 450/2005 Sb.)
 - 5.4.2 Upřesnění ke zpracování havarijního plánu (§ 6 vyhlášky č. 450/2005 Sb.)
 - 5.5 Havárie (§ 40 zákona)
 - 5.5.1 Povinnosti při havárii (§ 41 zákona)
 - 5.5.1.1 Způsob a rozsah hlášení havárií (§ 41 odst. 2 zákona, § 7 vyhlášky)
 - 5.5.2 Opatření k nápravě (§ 42 zákona)
 - 5.5.2.1 Bezprostřední odstraňování příčin havárie (§ 9 vyhlášky č. 450/2005 Sb.)
 - 5.5.2.2 Zneškodňování havárie (§ 10 vyhlášky č. 450/2005 Sb.)
 - 5.5.2.3 Odstraňování následků havárie (§ 11 vyhlášky č. 450/2005 Sb.)

6.0 Vodní toky, správa povodí

- 6.1 Koryta vodních toků (§ 44 zákona)
 - 6.1.1 Změny koryta vodního toku (§ 45 zákona)
 - 6.1.2 Ochrana vodních toků a jejich koryt (§ 46 zákona)
- 6.2 Správa vodních toků (§ 47 zákona)
 - 6.2.1 Správci vodních toků (§ 48 zákona)
 - 6.2.2 Oprávnění při správě vodních toků (§ 49 zákona)
- 6.3 Povinnosti související s vodními toky (§ 50-53 zákona)
 - 6.3.1 Povinnosti vlastníků pozemků, na nichž se nacházejí koryta vodních toků (§ 50 zákona)
 - 6.3.2 Povinnosti vlastníků pozemků sousedících s koryty vodních toků (§ 51 zákona)
 - 6.3.3 Povinnosti vlastníků staveb a zařízení v korytech vodních toků nebo sousedících s nimi
- 6.4 Správa povodí (§ 54 zákona)

7.0 Vodní díla

- 7.1 Stavby k vodohospodářským melioracím pozemků (§ 56 zákona)
- 7.2 Užívání vodních děl jinými osobami (§ 57 zákona)
- 7.3 Ochrana vodních děl (§ 58 zákona)
- 7.4 Povinnosti vlastníků vodních děl (§ 59 zákona)
- 7.5 Vstup na pozemky sousedících s vodním dílem (§ 60 zákona)
- 7.6 Technickobezpečnostní dohled nad vodními díly (§ 61 zákona)
- 7.7 Povinnosti vlastníků a stavebníků vodních děl při technickobezpečnostním dohledu (§ 62 zákona)

8.0 Ochrana před povodněmi

- 8.1 Povodně (§ 64 zákona)
- 8.2 Povodňová opatření (§ 65 zákona)
- 8.3 Záplavová území (§ 66 zákona)
- 8.4 Omezení v záplavových územích (§ 67 zákona)
- 8.5 Území určená k rozlivům povodní (§ 68 zákona)
- 8.6 Území ohrožená zvláštními povodněmi (§ 69 zákona)
- 8.7 Stupně povodňové aktivity (§ 70 zákona)
- 8.8 Povodňové plány (§ 71 zákona)
- 8.9 Povodňové prohlídky, předpovědní a hlásná povodňová služba
- 8.10 Povodňové zabezpečovací práce
- 8.11 Povodňové orgány a ostatní účastníci ochrany před povodněmi
- 8.12 Vlastníci pozemků a staveb, které se nacházejí v záplavovém území nebo zhoršují průběh povodně
- 8.13 Náklady na opatření na ochranu před povodněmi

9.0 Poplatky

- 9.1 Platba za odebrané množství podzemní vody (§ 88 zákona)
 - 9.1.1 Výpočet výše zálohy, výpočet poplatku
 - 9.1.2 Poplatkové přiznání
- 9.2 Poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových (§ 89 zákona)
 - 9.2.1 Poplatek za znečištění
 - 9.2.2 Poplatek z objemu
 - 9.2.3 Sledování, měření, evidence, rozbory a kontrola znečištění odpadních vod (§ 91-92 zákona)
 - 9.2.4 Poplatkové hlášení, výše záloh, poplatkové přiznání (§ 93-95 zákona, vyhl. č. 293/2002 Sb.)
 - 9.2.5 Odklad placení poplatků, prominutí části poplatků (§ 96-98 zákona)
 - 9.2.6 Správa poplatků (§ 99 zákona)
- 9.3 Poplatek za povolené vypouštění odpadních vod do vod podzemních (§ 100 zákona)
- 9.4 Platba za odebrané povrchové vody (§ 101 zákona)
- 9.5 Penále (§ 103 zákona)

10.0 Výkon státní správy

- 10.1 Obecní úřady a újezdní úřady (§ 105 zákona)
- 10.2 Obecní úřady obcí s rozšířenou působností, krajské úřady a ministerstva
- 10.3 Česká inspekce životního prostředí (§ 112 zákona)
- 10.4 Vodoprávní řízení (§ 115 zákona)

11.0 Přestupky a správní delikty – přehled pokutovaných porušení

- 11.1 Přestupky fyzických osob
- 11.2 Správní delikty firem
- 11.3 Společná ustanovení ke správním deliktům

12.0 Společná a přechodná ustanovení (§ 126 - 127 zákona)

13.0 Předpisy zrušené vodním zákonem

14.0 Vodovody a kanalizace

- 14.1 Související základní pojmy
- 14.2 Práva a povinnosti provozovatele
 - 14.2.1 Omezení nebo přerušení dodávky vody nebo odvádění odpadních vod
- 14.3 Neoprávněný odběr vody a vypouštění odpadních vod
 - 14.3.1 Způsob výpočtu náhrady ztrát při neoprávněném odběru vody nebo neoprávněném vypouštění odpadních vod
- 14.4 Dodávky vody a měření
 - 14.4.1 Měření dodávané vody
 - 14.4.2 Určení množství odebrané vody bez měření
- 14.5 Odvádění odpadních vod
 - 14.5.1 Měření odváděných odpadních vod
 - 14.5.2 Způsob výpočtu množství vypouštěných odpadních a srážkových vod do kanalizace bez měření
- 14.6 Ochrana vodovodních řadů a kanalizačních stok
 - 14.6.1 Ochraná pásma vodovodních řadů a kanalizačních stok
 - 14.6.2 Přeložky vodovodů a kanalizací
- 14.7 Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

15.0 Ukazatele a hodnoty přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod

- 15.1 Související základní pojmy
- 15.2 Náležitosti povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo do kanalizací
 - 15.2.1 Stanovení emisních limitů
 - 15.2.2 Dodržení emisních limitů
 - 15.2.3 Měření objemu vypouštěných odpadních vod a míry jejich znečištění

- Příloha č. 1 Zvlášť nebezpečné látky a nebezpečné látky
- Příloha č. 2 Minimální požadovaná četnost laboratorního měření jakosti odebíraných vod
- Příloha č. 3 Žádost o povolení k nakládání s vodami nebo o jeho změnu (*pouze na CD*)
- Příloha č. 4 Žádost o povolení k některým vybraným činnostem nebo o jeho změnu (*pouze na CD*)
- Příloha č. 5 Žádost o stavební povolení k vodnímu dílu (*pouze na CD*)
- Příloha č. 6 Žádost o udělení souhlasu (*pouze na CD*)
- Příloha č. 7 Žádost o vyjádření (*pouze na CD*)
- Příloha č. 8 Směrná čísla roční potřeby vody
- Příloha č. 9 Vzorec pro výpočet množství srážkových vod odváděných do kanalizace
- Příloha č. 10 Náležitosti kanalizačního řádu
- Příloha č. 11 Emisní standardy ukazatelů přípustného znečištění odpadních vod (Příloha č. 1 NV č. 61/2003 Sb.)
- Příloha č. 12 Minimální roční četnosti odběrů vzorků vypouštěných odpadních vod pro sledování jejich znečištění (příloha č. 4 NV č. 61/2003 Sb.)
- Příloha č. 13 Základní údaje předávané znečišťovatelem vodoprávnímu úřadu, správci povodí a pověřenému odbornému subjektu (příloha č. 6 NV č. 61/2003 Sb.) (*pouze na CD*)
- Příloha č. 14 Období zákazu používání dusíkatých hnojivých látek na zemědělském pozemku, stanovení aplikačních pásem, půd ohrožených erozí a způsobů hnojení (příloha č. 2 NV č. 103/2003 Sb.) (*pouze na CD*)
- Příloha č. 15 Limity hnojení jednotlivých plodin (příloha č. 3 NV č. 103/2003 Sb.) (*pouze na CD*)
- Příloha č. 16 Zrušeno.
- Příloha č. 17 Žádost o povolení k odběru podzemních vod pro potřeby jednotlivých občanů (*pouze na CD*)

- Příloha č. 18 Žádost o povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo o jeho změnu *(pouze na CD)*
- Příloha č. 19 Žádost o povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních pro potřeby jednotlivých občanů (domácností) *(pouze na CD)*
- Příloha č. 20 Žádost o stavební povolení k domovní čistírně odpadních vod, studni nebo jinému vodnímu dílu potřebnému k odběru podzemních vod pro potřeby jednotlivých občanů *(pouze na CD)*
- Příloha č. 21 Žádost o povolení k užívání vodních děl *(pouze na CD)*
- Příloha č. 22 Žádost o povolení k vypouštění odpadních vod s obsahem zvláště nebezpečné závadné látky do kanalizace nebo o jeho změnu *(pouze na CD)*
- Příloha č. 23 Poplatkové Hlášení / Přiznání za zdroj znečišťování (vypouštění odpadních vod) *(pouze na CD)*
- Příloha č. 24 Obsah havarijního plánu (podle vyhlášky č. 450/2005 Sb.) *(pouze na CD)*
- Příloha č. 25 Identifikační údaje a vlastnosti zvláště nebezpečných závadných látek pro účely vedení záznamů podle § 39 odst. 6 zákona a identifikační údaje a vlastnosti závadných látek uváděné v seznamu závadných látek v havarijním plánu (Příloha k vyhlášce č. 450/2005 Sb.) *(pouze na CD)*
- Příloha č. 26 Žádost o vydání kolaudačního souhlasu k užívání vodního díla *(pouze na CD)*
- Příloha č. 27 **Zrušeno.**
- Příloha č. 28 Oznámení o užívání stavby vodního díla *(pouze na CD)*
- Příloha č. 29 Ohlášení stavebních úprav, udržovacích prací a obnovy vodního díla *(pouze na CD)*
- Příloha č. 30 Žádost o povolení k odběru podzemních vod pro potřeby jednotlivých občanů (domácností) a o stavební povolení ke studni nebo jinému vodnímu dílu potřebnému k takovému odběru *(pouze na CD)*
- Příloha č. 31 Žádost o povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních pro potřeby jednotlivých občanů (domácností) a o stavební povolení k domovní čistírně odpadních vod potřebné k takovému vypouštění *(pouze na CD)*

Související právní předpisy

1.0 Úvod

Problematicku ochrany a využití vod upravuje zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (dále jen "vodní zákon", pozn. je-li dále v textu uveden výraz "vodní zákon" nebo jen "zákon", je vždy myšleno platné znění zákona č. 254/2001 Sb.). Účelem vodního zákona je chránit povrchové a podzemní vody, stanovit podmínky pro hospodárné využívání vodních zdrojů a pro zachování i zlepšení jakosti povrchových a podzemních vod, vytvořit podmínky pro snižování nepříznivých účinků povodní a sucha a zajistit bezpečnost vodních děl v souladu s právem Evropských společenství (například Směrnice Rady 75/440/EHS ze dne 16. června 1975 o požadované jakosti povrchových vod určených k odběru pitné vody v členských státech, Směrnice Rady 76/160/EHS ze dne 8. prosince 1975 o jakosti vody pro koupání, Směrnice Rady 76/464/EHS ze dne 4. května 1976 o znečištění způsobeném určitými nebezpečnými látkami vypouštěnými do vodního prostředí Společenství a návazné směrnice Rady, Směrnice Rady 78/659/EHS ze dne 18. července 1978 o jakosti povrchových vod vyžadujících ochranu nebo zlepšení pro podporu života ryb, Směrnice Rady 80/68/EHS ze dne 17. prosince 1979 o ochraně podzemních vod před znečištěním určitými nebezpečnými látkami doplněná směrnicemi Rady 90/656/EHS a 91/692/EHS, Směrnice Rady 91/271/EHS ze dne 21. května 1991 o čištění městských odpadních vod, Směrnice Rady 91/676/EHS ze dne 12. prosince 1991 o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů, Směrnice Rady 96/61/ES ze dne 24. září 1996 o integrované prevenci a řízení znečištění, Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000 ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky.) Dále je účelem zákona též přispívat k zajištění zásobování obyvatelstva pitnou vodou a k ochraně vodních ekosystémů a na nich přímo záviselých suchozemských ekosystémů. Zákon dále upravuje právní vztahy k povrchovým a podzemním vodám, vztahy fyzických a právnických osob k využívání povrchových a podzemních vod, jakož i vztahy k pozemkům a stavbám, s nimiž výskyt těchto vod přímo souvisí, a to v zájmu zajištění trvale udržitelného užívání těchto vod, bezpečnosti vodních děl a ochrany před účinky povodní a sucha. V rámci vztahů upravených vodním zákonem se bere v úvahu zásada návratnosti nákladů na vodohospodářské služby, včetně nákladů na související ochranu životního prostředí a nákladů na využívané zdroje, v souladu se zásadou, že znečišťovatel platí.

Kompetence státní správy jsou rozděleny mezi MŽP, MZe, MZd, MDS a MO a pro jednotlivá ministerstva výslovně vypočteny (s výjimkou MZe, které má tzv. zbytkovou působnost).

MŽP náleží kompetence zejména v těchto oblastech:

- ochrana množství a jakosti povrchových a podzemních vod (tj. např. povolování vypouštění odpadních vod, čerpání znečištěných podzemních vod, vypouštění odpadních vod s obsahem zvlášť nebezpečných látek do kanalizací),
- zjišťování a hodnocení stavu povrchových a podzemních vod (společně s MZe) (zcela nový institut požadovaný ES, který má sloužit jak pro zjišťování podkladů pro výkon veřejné správy, tak pro poskytování informací veřejnosti),
- sestavování a schvalování plánů v oblasti vod a sestavování programů opatření (společně s MZe) (rovněž nový institut ve vazbě na požadavky; jde o Plán hlavních povodí ČR, plány oblastí povodí a programy opatření v návaznosti na tyto plány),
- chráněné oblasti přirození akumulace vod,
- ochrana vodních zdrojů,
- tzv. citlivé a zranitelné oblasti (podle práva ES),
- voda používaná ke koupání, voda pro život ryb,
- ochrana jakosti vod před závadnými látkami (dosud látky škodlivé vodám, nyní stupnice závadné látky, nebezpečné látky, zvlášť nebezpečné látky),

- ochrana před povodněmi (nahrazuje se nařízením vlády č. 100/1999 Sb.),
- poplatky za odběr podzemních vod (společně s MZe) a za vypouštění odpadních vod do vod povrchových.

2.0 Definice pojmů

(§ 2 – 2a zákona)

Díleč povodí je území, ze kterého veškerý povrchový odtok odtéká sítí vodních toků a případně i jezer do určitého místa vodního toku (obvykle jezero nebo soutok řek).

Dobrý chemický stav podzemních vod chemický stav potřebný pro dosažení cílů ochrany vod jako složky životního prostředí (§ 23a zákona), při kterém koncentrace znečišťujících látek nepřekračují normy environmentální kvality.

Dobrý chemický stav povrchových vod chemický stav potřebný pro dosažení cílů ochrany vod jako složky životního prostředí (§ 23a zákona), při kterém koncentrace znečišťujících látek nepřekračují normy environmentální kvality.

Dobrý stav podzemních vod takový stav útvaru podzemních vod, kdy je jeho kvantitativní i chemický stav přinejmenším dobrý.

Dobrý stav povrchových vod takový stav útvaru povrchové vody, kdy je jeho ekologický i chemický stav přinejmenším dobrý.

Ekologický stav vyjádření kvality struktury a funkce vodních ekosystémů vázaných na povrchové vody.

Havárie je mimořádné závažné zhoršení nebo mimořádné závažné ohrožení jakosti povrchových nebo podzemních vod.

Hydrogeologický rajon je území s obdobnými hydrogeologickými poměry, typem zvodnění a oběhem podzemní vody.

Kvantitativní stav podzemních vod vyjádření míry ovlivnění útvaru podzemních vod přímými a nepřímými odběry.

Nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami je jejich vzdouvání pomocí vodních děl, využívání jejich energetického potenciálu, jejich využívání k plavbě nebo k plavení dřeva, k chovu ryb nebo vodní drůbeže, jejich odběr, vypouštění odpadních vod do nich a další způsoby, jimiž lze využívat jejich vlastnosti nebo ovlivňovat jejich množství, průtok, výskyt nebo jakost.

Norma environmentální kvality koncentrace znečišťující látky nebo skupiny látek ve vodě, sedimentech nebo živých organismech, která nesmí být překročena z důvodů ochrany lidského zdraví a životního prostředí.

Odpadní vody jsou vody použité v obytných, průmyslových, zemědělských, zdravotnických a jiných stavbách, zařízeních nebo dopravních prostředcích, pokud mají po použití změněnou jakost (složení nebo teplotu), jakož i jiné vody z nich odtékající, pokud mohou ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod. Odpadní vody jsou i průsakové vody z odkališť, s výjimkou vod, které jsou zpětně využívány pro vlastní potřebu organizace, a vod, které odtékají do vod důlních, a dále jsou odpadními vodami průsakové vody ze skládek odpadu.

Podzemní vody jsou vody přirozeně se vyskytující pod zemským povrchem v pásmu nasycení v přímém styku s horninami. Za podzemní vody se považují též vody protékající podzemními drenážními systémy a vody ve studních.

Povodeň je přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku a může způsobit škody. Povodní je i stav, kdy voda může způsobit škody tím, že z určitého území nemůže dočasně přirozeným způsobem odtékat nebo její odtok je nedostatečný, případně dochází k zaplavení území při soustředěném odtoku srážkových vod.

Povodí je území, ze kterého veškerý povrchový odtok odtéká sítí vodních toků a případně i jezer do moře v jediném vyústění, ústí nebo deltě vodního toku (vymezení jednotlivých povodí stanovuje vyhláška č. 292/2002 Sb., o oblastech povodí).

Povrchové vody jsou vody přirozeně se vyskytující na zemském povrchu. Tento charakter neztrácí, protékají-li přechodně zakrytými úseky, přirozenými dutinami pod zemským povrchem nebo v nadzemních vedeních.

Silně ovlivněný vodní útvar je útvar povrchové vody, který má v důsledku lidské činnosti podstatně změněný charakter.

Stav podzemních vod obecné vyjádření stavu útvaru podzemní vody určené kvantitativním nebo chemickým stavem, podle toho, který je horší.

Stav povrchových vod obecné vyjádření stavu útvaru povrchové vody určené ekologickým nebo chemickým stavem, podle toho, který je horší.

Umělý vodní útvar je vodní útvar povrchové vody vytvořený lidskou činností.

Útvar podzemní vody je vymezené soustředění podzemní vody v příslušném kolektoru nebo kolektorech; kolektorem se rozumí horninová vrstva nebo souvrství hornin s dostatečnou propustností, umožňující významnou spojitou akumulaci podzemní vody nebo její proudění či odběr.

Útvar povrchové vody je vymezené soustředění povrchové vody v určitém prostředí, například v jezeru, ve vodní nádrži, v korytě vodního toku.

Vodní toky jsou povrchové vody tekoucí vlastním spádem v korytě trvale nebo po převažující část roku, a to včetně vod v nich uměle vzdutých. Jejich součástí jsou i vody ve slepých ramenech a v úsecích přechodně tekoucích přirozenými dutinami pod zemským povrchem nebo zakrytými úseky.

Vodní útvar	je vymezené významné soustředění povrchových nebo podzemních vod v určitém prostředí charakterizované společnou formou jejich výskytu nebo společnými vlastnostmi vod a znaky hydrologického režimu. Vodní útvary se člení na útvary povrchových vod a útvary podzemních vod.
Vodní zdroj	jsou povrchové nebo podzemní vody, které jsou využívány nebo které mohou být využívány pro uspokojení potřeb člověka, zejména pro pitné účely. Vody z drenážních systémů odvodňovaných zemědělských pozemků, vody užívané na plavidlech a chladicí vody vodních turbin, u nichž došlo pouze ke zvýšení teploty, a nepoužité minerální vody z přírodního léčivého zdroje nebo zdroje přírodní minerální vody nejsou odpadními vodami podle vodního zákona.
Závadné látky	jsou látky, které nejsou odpadními ani důlními vodami a které mohou ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod (dále jen "závadné látky"). Seznam nebezpečných závadných látek (dále jen "nebezpečné látky") je uveden v příloze č. 1. Tento seznam obsahuje i zvlášť nebezpečné závadné látky (dále jen "zvlášť nebezpečné látky").

3.0 Nakládání s vodami

Povrchové a podzemní vody nejsou předmětem vlastnictví a nejsou součástí ani příslušenstvím pozemku, na němž nebo pod nímž se vyskytují. Za povrchové a podzemní vody se přitom nepovažují vody, které byly z těchto vod odebrány.

3.1 Základní povinnosti (§ 5 zákona)

Každý, kdo nakládá s povrchovými nebo podzemními vodami, je povinen dbát o jejich ochranu a zabezpečovat jejich hospodárné a účelné užívání podle podmínek vodního zákona a dále dbát o to, aby nedocházelo k znehodnocování jejich energetického potenciálu a k porušování jiných veřejných zájmů chráněných zvláštními právními předpisy (například zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, zákon č. 344/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu).

Každý, kdo nakládá s povrchovými nebo podzemními vodami k výrobním účelům, je povinen za účelem splnění výše uvedených povinností provádět ve výrobě účinné úpravy vedoucí k hospodárnému využívání vodních zdrojů a zohledňující nejlepší dostupné technologie.

Při provádění staveb nebo jejich změn nebo změn jejich užívání jsou stavebníci povinni podle charakteru a účelu užívání těchto staveb je zabezpečit zásobováním vodou a odváděním, čištěním, popřípadě jiným zneškodňováním odpadních vod z nich v souladu s vodním zákonem **a zajistit vsakování nebo zadržování a odvádění povrchových vod vzniklých dopadem atmosférických srážek na tyto stavby (dále jen "srážkové vody") v souladu se stavebním zákonem**. Stavební úřad nemůže bez splnění těchto podmínek vydat stavební povolení nebo rozhodnutí o dodatečném povolení stavby nebo rozhodnutí o povolení změn stavby před jejím dokončením, popřípadě kolaudační souhlas ani rozhodnutí o změně užívání stavby.

3.2 Obecné nakládání s povrchovými vodami (§ 6 zákona)

Každý může na vlastní nebezpečí bez povolení nebo souhlasu vodoprávního úřadu odebírat povrchové vody nebo s nimi jinak nakládat pro vlastní potřebu, není-li k tomu třeba zvláštního technického zařízení.

Povolení nebo souhlasu vodoprávního úřadu rovněž není třeba k zachycování povrchových vod jednoduchými zařízeními na jednotlivých pozemcích a stavbách nebo ke změně přirozeného odtoku vod za účelem jejich ochrany před škodlivými účinky těchto vod.

Při obecném nakládání s povrchovými vodami se nesmí ohrožovat jakost nebo zdravotní nezávadnost vod, narušovat přírodní prostředí, zhoršovat odtokové poměry, poškozovat břehy, vodní díla a zařízení, zařízení pro chov ryb a porušovat práva a právem chráněné zájmy jiných.

Vodoprávní úřad může obecné nakládání s povrchovými vodami rozhodnutím nebo opatřením obecné povahy bez náhrady upravit, omezit, popřípadě zakázat, vyžaduje-li to veřejný zájem.

3.2.1 Užívání povrchových vod k plavbě (§ 7 zákona)

K užívání povrchových vod k plavbě a k odběru vody potřebné k provozu plavidel není třeba povolení vodoprávního úřadu.

Provozovatelé plavidel jsou povinni vybavit je potřebným zařízením k akumulaci odpadních vod a řádně je provozovat, pokud při jejich užívání nebo provozu mohou odpadní vody vznikat, a jsou povinni zabránit únikům odpadních vod a závadných látek z plavidel do vod povrchových.

Provozovatelé přístavů a speciálních lodí (§ 2 odst. 1 písm. a) bod 8 vyhlášky č. 223/1995 Sb., o způsobilosti plavidel k provozu na vnitrozemských vodních cestách) určených k dopravě pohonných hmot a odpadů z plavidel (dále jen "obslužná loď") jsou povinni zabezpečovat zásobování plavidel pohonnými a provozními hmotami a odstraňování odpadních vod nebo závadných látek z plavidel v přístavech nebo pomocí obslužných lodí tak, aby při tom nedocházelo ke znečišťování povrchových nebo podzemních vod.

Přečerpávání odpadních vod nebo závadných látek z plavidel a zásobování plavidel pohonnými nebo provozními hmotami mimo přístavy je zakázáno, pokud jejich objem je v jednotlivých případech větší než 50 litrů nebo pokud tyto činnosti nezabezpečuje obslužná loď.

Na povrchových vodách v ochranných pásmech vodních zdrojů I. stupně a na nádržích určených povolením nebo rozhodnutím vodoprávního úřadu (bod 3.3.1.1 písm. a) bod 4) pro chov ryb je plavba plavidel se spalovacími motory zakázána. Nejde-li o dopravně významné vodní cesty (zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě), je tato plavba zakázána na vodních nádržích a vodních tocích, které stanoví prováděcí právní předpis (vyhláška č. 241/2002 Sb., o stanovení vodních nádrží a vodních toků, na kterých je zakázána plavba plavidel se spalovacími motory, a o rozsahu a podmínkách užívání povrchových vod k plavbě).

Tento zákaz plavby se nevztahuje na plavidla Státní plavební správy, Hasičského záchranného sboru ČR, ozbrojených sil ČR, Policie ČR, **obecní policie, celní správy ČR** a správců vodních toků, pokud jsou použita ke služebním účelům, dále na plavidla použitá v souvislosti s výstavbou, údržbou nebo provozem vodních děl nebo jiných staveb na vodních tocích nebo na pozemcích při nich, plavidla osob vykonávajících povinnosti podle vodního zákona nebo plavidla použitá k nutnému zajištění zdravotní služby nebo při ochraně před povodněmi. **Zákaz plavby se, s výjimkou ochranných pásem vodních zdrojů I. stupně, nevztahuje na plavidla osob, které mají platné povolení k nakládání s vodami podle § 8 odst. 1 písm. a) bodu 4 zákona (tj. k užívání vod pro chov ryb nebo vodní drůbeže, popřípadě jiných vodních živočichů, za účelem podnikání) nebo podle předchozích předpisů, a to při obhospodařování nádrží určených takovým rozhodnutím pro chov ryb.**

O výjimkách ze zákazu a omezení ☒ rozhoduje v jednotlivých případech vodoprávní úřad po projednání se Státní plavební správou.

Kontrolu dodržování zákazu plavby plavidel se spalovacími motory na povrchových vodách, jakož i kontrolu užívání povrchových vod k plavbě s ohledem na stanovený rozsah a podmínky jejich užívání vykonává Policie České republiky a Státní plavební správa.

Povrchové vody lze užívat k plavbě jen tak, aby při tom nedošlo k ohrožení zájmů rekreace, jakosti vod a vodních ekosystémů, bezpečnosti osob a vodních děl. Rozsah a podmínky užívání povrchových vod k plavbě stanoví prováděcí právní předpis (vyhláška č. 241/2002 Sb., o stanovení vodních nádrží a vodních toků, na kterých je zakázána plavba plavidel se spalovacími motory, a o rozsahu a podmínkách užívání povrchových vod k plavbě).

3.3 Povolení, souhlas a vyjádření

3.3.1 Povolení (§ 8 zákona)

3.3.1.1 Povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami

Povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami (dále jen "povolení k nakládání s vodami") je nutné:

- a) jde-li o povrchové vody a nejde-li při tom o obecné nakládání s nimi
 1. k jejich odběru,
 2. k jejich vzdouvání, popřípadě akumulaci,
 3. k využívání jejich energetického potenciálu,
 4. k užívání těchto vod pro chov ryb nebo vodní drůbeže, popřípadě jiných vodních živočichů, za účelem podnikání,
 5. k jinému nakládání s nimi,
- b) jde-li o podzemní vody
 1. k jejich odběru,
 2. k jejich akumulaci,
 3. k jejich čerpání za účelem snižování jejich hladiny,
 4. k umělému obohacování podzemních zdrojů vod povrchovou vodou,
 5. k jinému nakládání s nimi,
- c) k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních,
- d) k čerpání povrchových nebo podzemních vod a jejich následnému vypouštění do těchto vod za účelem získání tepelné energie,
- e) k čerpání znečištěných podzemních vod za účelem snížení jejich znečištění a k jejich následnému vypouštění do těchto vod, popřípadě do vod povrchových, **pokud nejde o činnost prováděnou na základě povolení podle zákona o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě (zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti),**
- f) **k užívání důlní vody jako náhradního zdroje podle zvláštního zákona (například zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství).**

Povolení k nakládání s vodami se vydává fyzickým nebo právnickým osobám na základě jejich žádosti vodohospodářský úřad (viz dále). Fyzická nebo právnická osoba, která má platné povolení k nakládání s vodami podle předchozích předpisů je oprávněna nakládat s vodami v rozsahu a k účelu po dobu uvedenou v platném povolení.

Povolení k nakládání s vodami není třeba:

- k čerpacím pokusům při provádění hydrogeologického průzkumu nebo při průzkumu vydatnosti zdrojů podzemních vod, pokud mají trvat méně než 14 dnů a odběr vody v této době nepřekročí 1 l/s,
- k odběrům povrchových a podzemních vod pro zjišťování a hodnocení stavu těchto vod (§ 21 – bod 3.4).
- k jednorázovému odběru povrchových nebo podzemních vod v případech záchranných prací při mimořádných událostech, požárech a jiných živelních pohromách,

- k nakládání s povrchovými vodami při cvičení a zásahu Hasičského záchranného sboru ČR a jednotek požární ochrany, Policie ČR, **obecní policie** nebo ozbrojených sil ČR. Toto nakládání musí být při cvičení předem projednáno s vodoprávním úřadem,
- k využívání energetického potenciálu podzemních vod v případě, že nedochází k odběru nebo čerpání podzemní vody,
- k užívání důlních vod organizací při hornické činnosti pro její vlastní potřebu nebo k vypouštění důlních vod organizací (například zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství).

V pochybnostech o tom, zda se jedná o nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami a o jaký druh nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami se jedná, rozhoduje vodoprávní úřad.

Doba platnosti povolení (§ 9 odst. 1-3 zákona):

Povolení k nakládání s vodami se vydává na časově omezenou dobu. V povolení k nakládání s vodami se stanoví účel, rozsah, povinnosti a popřípadě podmínky, za kterých se toto povolení vydává. Podkladem vydání povolení k nakládání s **podzemními vodami** je vyjádření osoby s odbornou způsobilostí (zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích), pokud vodoprávní úřad ve výjimečných případech nerozhodne jinak.

Povolení k vypouštění odpadních vod nemůže být vydáno na dobu delší než 10 let, v případě vypouštění odpadních vod se zvlášť nebezpečnými látkami nebo nebezpečnými látkami podle přílohy č. 1 na dobu delší než 4 roky. Povolení k nakládání s vodami pro využívání jejich energetického potenciálu nemůže být vydáno na dobu kratší než 25 let.

V povolení k odběru povrchových nebo podzemních vod podléhajícímu zpoplatnění (tj. odběr povrchové či podzemní vody v množství nad 6000 m³ ročně nebo 500 m³ měsíčně) na dobu delší než 1 rok, stanoví vodoprávní úřad současně i výši povoleného ročního odběru.

Změnu, zrušení, prodloužení platnosti povolení k nakládání s vodami řeší § 12 – viz dále.

Upřesňující podmínky pro některá povolení (§ 9 odst. 4-9 zákona):

Odběr podzemní vody za účelem výroby balené kojenecké nebo pramenité vody lze povolit, pokud zdroj podzemní vody splňuje požadavky na jakost balených kojeneckých nebo pramenitých vod podle vyhlášky upravující požadavky na jakost a zdravotní nezávadnost balených vod a o způsobu jejich úpravy (vyhláška č. 275/2004 Sb., o požadavcích na jakost a zdravotní nezávadnost balených vod a o způsobu jejich úpravy). V případě, že lze podzemní vodu podle této vyhlášky upravovat, považují se limity na její jakost v ukazatelích, ve kterých ji lze upravovat, za splněné.

Povolení k nakládání s vodami, které lze vykonávat pouze užíváním vodního díla, je možné vydat jen současně se stavebním povolením k takovému vodnímu dílu ve společném řízení, pokud se nejedná o vodní dílo již existující nebo povolené. V případě vydávání povolení k nakládání s vodami současně s povolením k provedení vodního díla se výroky těchto povolení vzájemně podmiňují; pokud by byla odvoláním napadena obě tato rozhodnutí, provede se nejdříve odvolací řízení o odvolání proti povolení k nakládání s vodami, přičemž odvolací řízení, jehož předmětem je stavební povolení k provedení vodního díla, se přerušuje do dne, kdy nabude právní moci rozhodnutí odvolacího správního orgánu vydané v řízení o odvolání proti povolení k nakládání s vodami.

Povolení k nakládání s vodami pro využívání jejich energetického potenciálu nemůže být vydáno na dobu kratší než 30 let. Vodoprávní úřad postupem podle § 12 odst. 2 dobu platnosti povolení prodlouží o dobu

stanovenou ve stávajícím povolení, nebyla-li oprávněnému pravomocně uložena sankce za opakované porušování povinností stanovených tímto zákonem nebo podle něho.

Povolení k nakládání s vodami pro jejich vzdouvání, popřípadě akumulaci se vydává na dobu užívání vodního díla, které takové nakládání s vodami umožňuje.

Při povolování nakládání s vodami za účelem chovu ryb nebo vodní drůbeže, popřípadě jiných vodních živočichů [§ 8 odst. 1 písm. a) bod 4 a 5 zákona], stanoví vodoprávní úřad v povolení podmínky pro použití závadných látek ke krmení ryb a k úpravě povrchových vod na nádržích určených pro chov ryb. V případě, že jsou v povolení stanoveny podmínky pro použití nebezpečných a zvláště nebezpečných látek, nesmí být toto povolení vydáno na dobu delší než 4 roky.

Povolení k nakládání s vodami k umělému obohacování zdrojů podzemních vod povrchovou vodou lze vydat pouze v případě, že použití zdroje povrchové nebo podzemní vody pro tento účel nepovede k ohrožení cílů stanovených podle § 23a zákona pro tento vodní zdroj nebo cílů stanovených podle § 23a pro uměle obohacovaný zdroj podzemní vody.

Převod, přechod práv a povinností (§ 11 zákona):

Práva a povinnosti vyplývající z povolení k nakládání s vodami, které bylo vydáno pro účel spojený s vlastnictvím k pozemkům a nebo stavbám, přecházejí na jejich nabyvatele, pokud tyto pozemky a nebo stavby budou i nadále sloužit účelu uvedenému v povolení. To platí i pro jejich uživatele po dobu užívání těchto pozemků nebo staveb v rozsahu, který odpovídá rozsahu práv uživatele k nim, vyplývajícího ze vzájemného vztahu mezi vlastníkem a tímto uživatelem. Nabyvatelé těchto pozemků a nebo staveb, případně jejich uživatelé, jsou povinni oznámit vodoprávnímu úřadu, že došlo k převodu nebo přechodu pozemku nebo stavby, s nimiž je povolení k nakládání s vodami spojeno, a to do 2 měsíců ode dne jejich převodu nebo přechodu, případně vzniku práv k jejich užívání.

Povolení k nakládání s vodami nezakládá práva k cizím pozemkům a stavbám ani nevzniká vodoprávnímu úřadu, správci vodního toku nebo vlastníku vodního díla právní povinnost náhrady oprávněným za nemožnost nakládat s vodami v maximálním povoleném množství a s určitými vlastnostmi.

Nestanoví-li vodoprávní úřad jinak, může oprávněný umožnit výkon svého povolení k nakládání s vodami i jinému.

Je-li povolené nakládání s vodami nezbytně třeba ve veřejném zájmu a oprávněný své povolení nevyužívá zcela nebo zčásti, může mu vodoprávní úřad uložit povinnost umožnit využití jeho vodního díla nebo zařízení k povolenému nakládání s vodami jinou, vodoprávním úřadem určenou fyzickou nebo právnickou osobou, na dobu nezbytně nutnou nebo do doby rozhodnutí o jeho vyvlastnění nebo omezení vlastnického práva, a to za přiměřenou náhradu.

Změna platnosti (prodloužení platnosti), změna či zrušení povolení k nakládání s vodami (§ 12 zákona):

Vodoprávní úřad může z moci úřední povolení k nakládání s vodami změnit nebo zrušit

- a) nevyužívá-li oprávněný vydaného povolení k nakládání s vodami nebo využívá-li jej pouze minimálně bez vážného důvodu po dobu delší než 2 roky; to neplatí v případě povolení podle § 8 odst. 1 písm. b) bodu 1 zákona k odběru vody ze záložních zdrojů pro zásobování pitnou vodou z veřejného vodovodu,
- b) byla-li oprávněnému, který má povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních, uložena povinnost připojit se na kanalizaci podle zvláštního právního předpisu (§ 3 odst. 8 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích),

- c) při stanovení minimální hladiny podzemních vod, nebyla-li dosud stanovena, či při její změně.

Vodoprávní úřad může povolení k nakládání s vodami změnit nebo zrušit na žádost oprávněného. Bylo-li povolení vydáno jiné osobě, musí žadatel doložit, že je oprávněným z tohoto povolení.

Vodoprávní úřad povolení k nakládání s vodami změní nebo zruší, je-li to nezbytné

- d) k dosažení cílů ochrany vod přijatých v plánu povodí (§ 24 a 26 zákona),
- e) ke splnění programů snížení znečištění povrchových vod (§ 34 odst. 2 a § 35 odst. 1 zákona),
- f) ke splnění programu snížení znečištění povrchových a podzemních vod nebezpečnými závadnými látkami a zvláště nebezpečnými závadnými látkami (§ 39 odst. 3 zákona),
- g) pro zásobování pitnou vodou podle plánu rozvoje vodovodů a kanalizací (§ 4 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích).

Požádá-li oprávněný o změnu doby platnosti povolení k nakládání s vodami, povolení nezanikne, dokud o žádosti není pravomocně rozhodnuto. **Žádost je nutné podat před uplynutím doby platnosti povolení k nakládání s vodami!**

Zánik povolení k nakládání s vodami (§ 13 zákona):

Povolení k nakládání s vodami zaniká:

- uplynutím doby, na kterou bylo uděleno,
- zánikem vodního díla umožňujícího povolené nakládání s vodou, pokud vodoprávní úřad do 1 roku po zániku díla nestanoví lhůtu a podmínky k uvedení stavby do původního stavu, v tomto případě povolení zaniká marným uplynutím této lhůty,
- zánikem právnické osoby nebo smrtí fyzické osoby, kterým bylo povolení uděleno, pokud nedošlo k přechodu oprávnění na dalšího nabyvatele (viz výše – přechod práv).

Žádosti o vydání povolení, doklady pro vydání povolení k nakládání s vodami:

- Vzor žádosti o povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami podle § 8 odst. 1 písm. a) nebo b) vodního zákona je včetně výčtu povinných doprovodných dokladů uveden v příloze č. 3.
- Vzor žádosti o povolení k odběru podzemních vod podle § 8 odst. 1 písm. b) bodu 1 vodního zákona pro potřeby jednotlivých občanů (domácností) je včetně výčtu povinných doprovodných dokladů uveden v příloze č. 17.
- Vzor žádosti o povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových podle § 8 odst. 1 písm. c) vodního zákona je včetně výčtu povinných doprovodných dokladů uveden v příloze č. 18.
- Vzor žádosti o povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních podle § 8 odst. 1 písm. c) vodního zákona pro potřeby jednotlivých občanů (domácností) je včetně výčtu povinných doprovodných dokladů uveden v příloze č. 19.
- Vzor žádosti o povolení k odběru podzemních vod pro potřeby jednotlivých občanů (domácností) a o stavební povolení ke studni nebo jinému vodnímu dílu potřebnému k takovému odběru je včetně výčtu povinných doprovodných dokladů uveden v příloze č. 30.
- Vzor žádosti o povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních pro potřeby jednotlivých občanů (domácností) a o stavební povolení k domovní čistírně odpadních vod potřebné k takovému vypouštění je včetně výčtu povinných doprovodných dokladů uveden v příloze č. 31.

3.3.1.2 Povolení k některým činnostem

(§ 14 zákona)

Povolení k některým činnostem je nutné:

- a) k vysazování stromů nebo keřů v záplavových územích v rozsahu ovlivňujícím odtokové poměry,
- b) k těžbě písku, štěrku, bahna s výjimkou bahna k léčivým účelům, valounů apod. (dále jen "říční materiál") z pozemků, na nichž leží koryto vodního toku,
- c) ke geologickým pracím spojeným se zásahem do pozemku v záplavových územích a v ochranných pásmech vodních zdrojů,
- d) k zasypávání odstavených ramen vodních toků,
- e) k vrácení vodního toku do původního koryta (opustí-li vodní tok přirozené koryto vlivem povodně či jiných přírodních sil),
- f) k ukládání těžebního odpadu do povrchových vod (zákon č. 157/2009 Sb., o nakládání s těžebním odpadem).

Povolení k činnostem uvedeným pod písmenem a) nebo b) se nevyžaduje, vykonává-li je správce vodního toku v souvislosti s jeho správou nebo vlastník vodního díla v souvislosti s údržbou vodní nádrže. Povolení není dále nutné pro činnost uvedenou pod písmenem a), vykonává-li je vlastník lesa z důvodů obnovy porostů a při činnostech uložených zákonem č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Ohlášení podléhá i obnova vodních děl zničených živelní pohromou nebo havárií; v těchto případech činí lhůta pro sdělení vodoprávního úřadu, že proti obnovení nemá námitek, 15 dnů (§ 14 odst. 2 zákona). Vzor *Ohlášení stavebních úprav, udržovacích prací a obnovy vodního díla* je včetně výčtu povinných doprovodných dokladů uveden v příloze č. 29.

Vzor žádosti pro vydání povolení k některým vybraným činnostem:

- Vzor žádosti o povolení k některým činnostem podle § 14 odst. 1 vodního zákona je včetně výčtu povinných doprovodných dokladů uveden v příloze č. 4.

3.3.1.3 Stavební povolení a ohlášení k vodním dílům

(§ 15-15a zákona)

K provedení vodních děl, k jejich změnám a změnám jejich užívání, jakož i k jejich zrušení a odstranění je třeba povolení vodoprávního úřadu. Povolení k provedení nebo změně vodního díla, které má sloužit k nakládání s vodami povolovanému podle § 8 zákona, může být vydáno jen v případě, že je povoleno odpovídající nakládání s vodami nebo se nakládání s vodami povoluje současně s povolením k provedení nebo změně vodního díla (§ 9 odst. 5 zákona). V případě podle § 126 odst. 5 zákona (případ integrovaného povolení) se povolení k provedení nebo změně vodního díla nevydává současně s rozhodnutím podle zákona o integrované prevenci; práva a povinnosti vyplývající z povolení k provedení, změně vodního díla nebo změně jeho užívání lze vykonávat nejdříve ode dne nabytí právní moci rozhodnutí podle zákona o integrované prevenci.

Stavební povolení ani ohlášení nevyžadují stavební úpravy vodovodů a kanalizací, pokud se nemění jejich trasa.

Vodoprávní úřad má v těchto případech působnost speciálního stavebního úřadu podle stavebního zákona.

Vodoprávní úřad může vyzvat žadatele o stavební povolení k předložení návrhu manipulačního řádu, popřípadě výpočtu povodňové vlny zvláštní povodně, a to u vodních děl vzdouvajících nebo akumulujících povrchové vody a staveb využívajících jejich energetický potenciál.

Při povolování vodních děl, jejich změn, změn jejich užívání a jejich odstranění musí být zohledněna ochrana vodních a na vodu vázaných ekosystémů. Tato vodní díla nesmějí vytvářet bariéry pohybu ryb a vodních živočichů v obou směrech vodního toku. To neplatí v případech,

- jde-li o rybníky nebo vodní nádrže pro chov ryb nebo o stavby k hrazení bystrin a strží,
- vyžaduje-li to ochrana před povodněmi nebo jiný veřejný zájem, nebo
- kdy pohyb ryb a vodních živočichů v obou směrech vodního toku nelze zajistit z důvodu technické neproveditelnosti nebo neúměrných nákladů.

Zanikne-li povolení vydané podle ustanovení § 8 odst. 1 zákona nebo podle předchozích předpisů o nakládání s vodami, rozhodne vodoprávní úřad o podmínkách dalšího trvání, popřípadě odstranění vodního díla, které umožňovalo nakládání s vodami.

Vzory žádostí pro vydání stavebního povolení k vodním dílům:

- Vzor žádosti na vydání *stavebního povolení k vodním dílům podle § 15 vodního zákona* je včetně výčtu povinných doprovodných dokladů uveden v příloze č. 5.
- Vzor žádosti na vydání *stavebního povolení podle § 15 vodního zákona k domovní čistírně odpadních vod, studni nebo jinému vodnímu dílu potřebnému k odběru podzemních vod pro potřeby jednotlivých občanů (domácností)*, je včetně výčtu povinných doprovodných dokladů uveden v příloze č. 20.
- Vzor žádosti na vydání *povolení k užívání vodních děl podle § 15 vodního zákona ("kolaudační rozhodnutí")*, je včetně výčtu povinných doprovodných dokladů uveden v příloze č. 21.
- Vzor žádosti *o vydání kolaudačního souhlasu k užívání vodního díla* je včetně výčtu povinných doprovodných dokladů uveden v příloze č. 26.
- Vzor *Oznámení o užívání stavby vodního díla* je včetně výčtu povinných doprovodných dokladů uveden v příloze č. 28.

Ohlášení vodních děl a vodohospodářských úprav (§ 15a zákona):

K provedení vodních děl určených pro čištění odpadních vod do kapacity 50 ekvivalentních obyvatel, jejichž podstatnou součástí jsou výrobky označované CE podle zvláštního právního předpisu (§ 11 až 13 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky), postačí ohlášení vodoprávnímu úřadu. Při jejich ohlašování se přiměřeně použijí ustanovení stavebního zákona o ohlašování staveb. Ohlášení vodního díla obsahuje:

- náležitosti podle stavebního zákona,
- kategorii výrobku označeného CE,
- projektovou dokumentaci,
- způsob vypouštění odpadních vod,
- vyjádření příslušného správce vodního toku v případě vypouštění odpadních vod z vodního díla do vod povrchových,
- stanovisko správce povodí,
- vyjádření osoby s odbornou způsobilostí v případě vypouštění odpadních vod z vodního díla přes půdní vrstvy do vod podzemních a
- provozní řád.

Udržovací práce, které by mohly negativně ovlivnit životní prostředí nebo stabilitu vodního díla, je jeho vlastník povinen ohlásit vodoprávnímu úřadu. Ohlášení podléhá i obnova vodních děl zničených živelní pohromou nebo havárií a vodohospodářské úpravy. V případech podle věty první a druhé činí lhůta pro sdělení vodoprávního úřadu, že proti obnově nemá námitek, 15 dnů; v této lhůtě může stavební úřad ohlášenou obnovu nebo udržovací práce nebo vodohospodářské úpravy zakázat.

Jestliže vodoprávní úřad s provedením ohlášeného vodního díla souhlasí, má se za povolené i nakládání s vodami podle § 8 odst. 1 písm. c) zákona (vypouštění odpadních vod). Vodoprávní úřad sdělí tyto skutečnosti bez zbytečného odkladu správci povodí. V případě, že je provedením ohlášeného vodního díla dotčen vodní tok, sdělí vodoprávní úřad tyto skutečnosti též příslušnému správci vodního toku.

3.3.1.4 Povolení k vypouštění odpadních vod s obsahem zvlášť nebezpečné závadné látky do kanalizace (§ 16 zákona)

K vypouštění odpadních vod, u nichž lze mít důvodně za to, že mohou obsahovat jednu nebo více zvlášť nebezpečných závadných látek (viz příloha č. 1), do kanalizace je třeba povolení vodoprávního úřadu. Při vydávání povolení je vodoprávní úřad vázán emisními standardy a lhůtami pro jejich dosažení stanovenými v nařízení vlády vydaném podle § 38 odst. 8 zákona.

Pokud se do kanalizace vypouštějí odpadní vody obsahující zvlášť nebezpečné závadné látky z jedné nebo více jednotlivých technologicky vymezených výrobních jednotek, je třeba povolení samostatně pro každou z těchto výrobních jednotek. Jsou-li průmyslové odpadní vody s obsahem zvlášť nebezpečných závadných látek vypouštěny do kanalizace, která je součástí výrobního areálu, a jsou čištěny v zařízení určeném k čištění nebo zneškodňování těchto odpadních vod, může vodoprávní úřad vydat povolení až k místu výpusti z tohoto zařízení.

Při vydávání tohoto povolení postupuje vodoprávní úřad přiměřeně podle ustanovení § 38 odst. 8 až 10 zákona. Ustanovení zákona č. 274/2001 Sb. tím nejsou dotčena.

Vodoprávní úřad uloží v povolení povinnost zřídit kontrolní místo a způsob měření objemu vypouštěných odpadních vod, míry jejich znečištění zvlášť nebezpečnými závadnými látkami a způsob, jímž mu budou výsledky měření předávány. Při tom přihlíží ke schválenému kanalizačnímu řádu. Pokud je pro odstraňování zvlášť nebezpečných závadných látek z odpadních vod vypouštěných do kanalizace instalováno zařízení s dostatečnou a prokazatelnou účinností, může vodoprávní úřad v povolení stanovit místo této povinnosti podmínky provozu takového zařízení.

Vzor žádosti povolení k vypouštění odpadních vod s obsahem zvlášť nebezpečné závadné látky do kanalizace:

- Vzor žádosti na povolení k vypouštění odpadních vod s obsahem zvlášť nebezpečné závadné látky do kanalizace podle § 16 odst. 1 vodního zákona je včetně výčtu povinných doprovodných dokladů uveden v příloze č. 22.

3.3.2 Souhlas (§ 17 zákona)

Souhlas vodoprávního úřadu je třeba ke stavbám, zařízením nebo činnostem, k nimž není třeba povolení podle vodního zákona (bod 3.3.1), které však mohou ovlivnit vodní poměry, a to

- a) ke stavbám a zařízením na pozemcích, na nichž se nacházejí koryta vodních toků, nebo na pozemcích s takovými pozemky sousedících, pokud tyto stavby a zařízení ovlivní vodní poměry,
- b) ke zřizování dálkových potrubí a stavbám umožňujícím podzemní skladování látek v zemských dutinách, jakož i **ke skladům, skládkám, popřípadě nádržím**, pokud provoz uvedených staveb a skládek může významně ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod,
- c) ke stavbám, k těžbě nerostů nebo k terénním úpravám v záplavových územích,
- d) ke stavbám ve vzdálenosti do 15 m od vzdušné paty ochranné hráze vodního toku,
- e) ke stavbám v ochranných pásmech vodních zdrojů,

- f) k úložným místům pro nakládání s těžebním odpadem nebo k rozhodnutí o povinnosti shromažďovat a upravovat znečištěnou vodu a průsaky podle jiného právního předpisu (zákon č. 157/2009 Sb., o nakládání s těžebním odpadem),
- g) k vrtům pro využívání energetického potenciálu podzemních vod, z nichž se neodebírání nebo nečerpání podzemní voda; vodoprávní úřad může v řízení o udělení tohoto souhlasu žadateli uložit, aby mu předložil vyjádření osoby s odbornou způsobilostí (zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích).

Souhlasu není třeba k činnostem, jichž je třeba při cvičení nebo zásahu Hasičského záchranného sboru a jednotek požární ochrany, **Báňské záchranné služby**, Policie, **obecní policie** a ozbrojených sil, které v případech cvičení postupují v dohodě s příslušným vodoprávním úřadem.

Vzor žádosti k udělení souhlasu:

- Vzor žádosti na udělení souhlasu podle § 17 vodního zákona je včetně výčtu povinných doprovodných dokladů uveden v příloze č. 6.

3.3.3 Vyjádření (§ 18 zákona)

Každý, kdo hodlá umístit, provést, změnit nebo odstranit stavbu nebo zařízení a nebo provádět jiné činnosti, pokud takový záměr může ovlivnit vodní poměry, energetický potenciál, jakost nebo množství povrchových nebo podzemních vod, má právo, aby po dostatečném doložení záměru obdržel vyjádření vodoprávního úřadu, zda je tento záměr z hlediska zájmů chráněných podle vodního zákona možný, popřípadě za jakých podmínek.

Vyjádření není rozhodnutím ve správním řízení a nenahrazuje povolení nebo souhlas vodoprávního úřadu!

Vzor žádosti o vyjádření:

- Vzor žádosti o vyjádření podle § 18 vodního zákona je včetně výčtu povinných doprovodných dokladů uveden v příloze č. 7.

3.3.4 Povinnost měřit množství vody (§ 10 zákona)

Oprávněný, která má povolení k nakládání s vodami (s výjimkou povolení k nakládání s vodami spočívající v jejich vzdouvání, akumulaci, k využívání jejich energetického potenciálu nebo k užívání těchto vod pro chov ryb nebo vodní drůbeže, popřípadě jiných vodních živočichů, za účelem podnikání - § 8 odst. 1 písm. a) body 2 až 4 zákona a písm. c)) v množství alespoň 6 000 m³ vody v kalendářním roce nebo 500 m³ vody v kalendářním měsíci (tzn. na hranici zpoplatnění), jakož i ten, kdo má povolení k nakládání s vodami v tomto množství, která je přírodním léčivým zdrojem nebo zdrojem přírodních minerálních vod nebo která je vyhrazeným nerostem, je **povinen měřit množství vody**, se kterou nakládá, a předávat výsledky tohoto měření příslušnému správci povodí.

Podrobnosti o způsobu a četnosti měření množství vod jsou uvedeny v bodě 3.4 (vodní bilance - § 22 odst. 2 zákona) a v bodě 3.5.

3.4 Stav povrchových a podzemních vod

(§ 21 zákona)

Zjišťování a hodnocení stavu povrchových a podzemních vod slouží k zajišťování podkladů pro výkon veřejné správy, plánování v oblasti vod a k poskytování informací veřejnosti a provádí se podle povodí povrchových vod a hydrogeologických rajonů podzemních vod.

Zjišťování a hodnocení stavu povrchových a podzemních vod zahrnuje zejména:

- a) zjišťování množství a jakosti povrchových a podzemních vod včetně jejich ovlivňování lidskou činností a zjišťování stavu vodních útvarů a ekologického potenciálu silně ovlivněných a umělých vodních útvarů,
- b) vedení vodní bilance,
- c) zřízení, vedení a aktualizace evidence:
 1. vodních toků a **objektů na nich**, jejich **dílčích** povodí, hydrogeologických rajonů a vodních nádrží,
 2. vodních útvarů včetně silně ovlivněných vodních útvarů a umělých vodních útvarů,
 3. množství a jakosti povrchových a podzemních vod, stavu vodních útvarů a ekologického potenciálu silně ovlivněných a umělých vodních útvarů,
 4. odběrů povrchových a podzemních vod, vypouštění odpadních a důlních vod a akumulace povrchových vod ve vodních nádržích,
 5. **mezinárodních oblastí povodí na území České republiky a dílčích povodí (§ 24 zákona)**,
 6. chráněných oblastí přirozené akumulace vod,
 7. ochranných pásem vodních zdrojů,
 8. zdrojů povrchových a podzemních vod, které jsou využívány nebo u kterých se předpokládá jejich využití jako zdroje pitné vody,
 9. citlivých oblastí,
 10. zranitelných oblastí,
 11. oblastí povrchových vod využívaných ke koupání,
 12. povrchových vod, které jsou nebo se mají stát trvale vhodnými pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů,
 13. vodních děl k vodohospodářským melioracím pozemků,
 14. záplavových území.

Evidence podle bodů 6, 7, 9 až 12 bude vytvořena nejpozději do 22. prosince 2004.

Rozsah a způsob zpracování, ukládání a předávání údajů zahrnutých v evidencích, včetně statistických a kartografických dat, do informačních systémů veřejné správy stanovuje prováděcí předpis (vyhláška č. 391/2004 Sb., o rozsahu údajů v evidencích stavu povrchových a podzemních vod a o způsobu zpracování, ukládání a předávání těchto údajů do informačních systémů veřejné správy).

MŽP a MZe stanoví způsob vymezení hydrogeologických rajonů, vymezení vodních útvarů, způsob hodnocení jejich stavu a způsob hodnocení ekologického potenciálu silně ovlivněných a umělých vodních útvarů, náležitosti programů zjišťování a hodnocení stavu vod.

Zjišťování a hodnocení stavu povrchových a podzemních vod a provozování informačních systémů veřejné správy provádějí správci povodí a další odborné subjekty, které za tím účelem pověřuje, zřizuje nebo zakládá Ministerstvo zemědělství, popřípadě Ministerstvo životního prostředí (dále jen "pověřené odborné subjekty").

Správci povodí a pověřené odborné subjekty jsou povinni se při této činnosti řídit pokyny svého zakladatele nebo zřizovatele.

Správci povodí a pověřené odborné subjekty jsou oprávněni požadovat pro účely zjišťování a hodnocení stavu povrchových a podzemních vod informace od toho, kdo nakládá s povrchovými nebo podzemními vodami, jakož i od správních úřadů, popřípadě orgánů územní samosprávy, do jejichž působnosti povolování nakládání s uvedenými vodami spadá, nebo které vedou informační systémy podle zvláštních právních předpisů (například zákon č. 344/1992 Sb., zákon č. 164/2001 Sb.) ti jsou povinni bezplatně sdělovat data správcům povodí a pověřeným odborným subjektům, popřípadě si správci povodí a pověřené odborné subjekty mohou u nich tato data bezplatně a za jejich pomoci zjišťovat. Ustanovení zvláštních právních předpisů chránících utajované skutečnosti tím nejsou dotčena.

Správci povodí a pověřené odborné subjekty poskytují na vyžádání bezplatně správním úřadům informace o stavu povrchových a podzemních vod. Zároveň bezplatně poskytují MZd informace týkající se nakládání s povrchovými a podzemními vodami v ochranných pásmech přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod.

Vodní bilance (§ 22 zákona)

Vodní bilance sestává z hydrologické bilance a vodohospodářské bilance. Hydrologická bilance porovnává přírůstky a úbytky vody a změny vodních zásob povodí, území nebo vodního útvaru za daný časový interval. Vodohospodářská bilance porovnává požadavky na odběry povrchové a podzemní vody a vypouštění odpadních vod s využitelnou kapacitou vodních zdrojů z hledisek množství a jakosti vody a jejich ekologického stavu. Obsah vodní bilance a způsob jejího sestavení stanoví vyhláška č. 431/2001 Sb.

Pro potřeby vodní bilance jsou odběratelé povrchových nebo podzemních vod, jakož i ti, kteří využívají přírodní léčivé zdroje nebo zdroje přírodních minerálních vod a vody, které jsou vyhrazenými nerosty, a dále ti, kteří vypouštějí do vod povrchových nebo podzemních vody odpadní nebo důlní v množství přesahujícím v kalendářním roce 6 000 m³ nebo 500 m³ v kalendářním měsíci, nebo ti, jejichž povolený objem vody vzduté vodním dílem ve vodním toku nebo vody vodním dílem akumulované přesahuje 1 000 000 m³, **povinni jednou ročně ohlašovat k 31. lednu** příslušným správcům povodí údaje o těchto odběrech a vypouštění a dále údaje o vzdouvání, popř. akumulaci.

Rozsah a četnost ohlašování je stanovena vyhláškou č. 431/2001 Sb., o obsahu vodní bilance, způsobu jejího sestavení a o údajích pro vodní bilanci. Ohlašování je prováděno na formulářích uvedených v přílohách č. 1 až 4 (odběr podzemní vody, odběr povrchové vody, vypouštěné vody, vzdouvání nebo akumulace) zmíněné vyhlášky. Četnost měření jakosti odebíraných povrchových či podzemních vod je uvedena příloze č. 2 této příručky. Vzhledem k rozsáhlosti příloh a vysvětlivek k jednotlivým hlášením, nejsou tyto ohlašovací formuláře součástí příručky.

3.5 Způsob a četnost měření množství a jakosti vody

Způsob a četnost měření množství vody a jakosti vody pro jednotlivé druhy povoleného nakládání s vodami upravuje vyhláška č. 20/2002 Sb.

3.5.1 Povinné osoby

Měření se týká následujících druhů povolení nakládání s vodami (bod 3.3.1.1) v množství alespoň 6000 m³ v kalendářním roce nebo 500 m³ v kalendářním měsíci:

- jde-li o povrchové vody a nejde-li přitom o obecné nakládání s nimi (bod 3.2), k jejich odběru a k jinému nakládání s nimi (§ 8 odst. 1 písm. a) body 1 a 5 zákona),
- jde-li o podzemní vody, k jejich odběru, akumulaci, čerpání za účelem snižování jejich hladiny, umělému obohacování podzemních zdrojů vod povrchovou vodou a k jinému nakládání s nimi,
- k čerpání povrchových nebo podzemních vod a jejich následnému vypouštění do těchto vod za účelem získání tepelné energie,
- k čerpání znečištěných podzemních vod za účelem snížení jejich znečištění a k jejich následnému vypouštění do těchto vod, popřípadě do vod povrchových.

Měření se dále týká nakládání s vodami, které jsou přírodním léčivým zdrojem nebo zdrojem přírodních minerálních vod nebo která jsou vyhrazeným nerostem oprávněného v množství výše uvedeném a dále oprávněných, kteří mají povolení ke vzdouvání, popřípadě akumulaci povrchových vod v množství přesahujícím 1000 000 m³.

Vodoprávní úřad může stanovit v povolení k nakládání s vodami i další podrobnosti těchto měření. V případě mimořádné situace může vodoprávní úřad na návrh oprávněného stanovit způsob a rozsah měření mimo řízení o povolení k nakládání s vodami, a to na omezenou nezbytně nutnou dobu.

3.5.2 Měření množství a jakosti odebírané povrchové nebo podzemní vody

Množství odebírané povrchové nebo podzemní vody se provádí měřením v tlakových úsecích potrubí, nebo měřením v úsecích s volnou hladinou.

V případě, kdy nejsou vytvořeny technické podmínky pro tento způsob měření, se měření provádí odvozením podle prokázaného odběru elektrické energie potřebné k odebírání povrchové nebo podzemní vody.

Při odběrech podzemních vod v jedné lokalitě se v případě rozdílných hydrogeologických struktur měří odebírané množství podzemní vody odděleně z jednotlivých využívaných úrovní podzemní vody.

Odebírané množství povrchové nebo podzemní vody v období prokazatelné nefunkčnosti měřidla nebo měřicího systému se vypočítá z počtu hodin nefunkčnosti a z průměrného hodinového průtoku vody za období od počátku roku do vzniku poruchy a u sezónních odběrů povrchové nebo podzemní vody z naměřených údajů předchozího roku.

Měření množství odebírané povrchové nebo podzemní vody se provádí jedenkrát za 30 dnů.

Měření jakosti odebírané povrchové nebo podzemní vody mohou provádět pouze odborně způsobilé osoby oprávněné k podnikání (oprávněná laboratoř). Požadované ukazatele jakosti včetně způsobů (norem), které oprávněné laboratoře měří, jsou uvedeny v příloze č. 1 a 2 vyhlášky č. 20/2002 Sb.

Četnost měření jakosti se provádí:

- 1x za pololetí u podzemní vody,
- 1x za rok u přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod,

- u povrchových vod se četnost měření určuje v souvislosti s množstvím odebírané vody podle shodných kritérií jako u měření pro vodní bilanci – příloha č. 2, písmeno B).

3.5.3 Měření množství a jakosti vod k umělému obohacování podzemních zdrojů vod povrchovou vodou

Měření množství povrchové vody k umělému obohacování podzemních zdrojů vod povrchovou vodou se provádí stejným způsobem jako v bodě 3.5.2 jedenkrát za měsíc.

Měření jakosti a četnost měření je stejná jako u povrchových vod v bodě 3.5.2.

3.5.4 Měření množství a jakosti podzemních vod čerpaných za účelem snižování jejich hladiny

Měření množství čerpaných podzemních vod se provádí stejným způsobem jako v bodě 3.5.2 jedenkrát za měsíc. Měření jakosti a četnost měření je stejná jako u podzemních vod v bodě 3.5.2.

3.5.5 Měření množství a jakosti odebírané vody, která je přírodním léčivým zdrojem nebo zdrojem přírodních minerálních vod, nebo vody, která je vyhrazeným nerostem

Měření množství odebíraných vod se provádí stejným způsobem jako v bodě 3.5.2 jedenkrát za měsíc, není-li v povolení stanoveno jinak. Měření jakosti a četnost měření je stejná jako u podzemních vod v bodě 3.5.2.

Měření množství a jakosti vody, která je vyhrazeným nerostem, se provádí způsobem a v četnosti podle podmínek stanovených v povolení k nakládání s těmito vodami.

3.5.6 Měření množství a jakosti v ostatních případech

V ostatních případech nakládání s vodami (k využívání energetického potenciálu, k užívání vod pro chov ryb nebo vodní drůbeže, popřípadě jiných vodních živočichů za účelem podnikání a k jinému nakládání s vodami) se měří množství a jakost vody způsobem a v četnosti podle podmínek stanovených v povolení vodoprávního úřadu k tomuto nakládání s vodami.

Množství povrchové vody vzduťe vodním dílem ve vodním toku nebo povrchové vody vodním dílem akumulované se určí z funkční závislosti naměřené výšky hladiny vody a objemu povrchové vody vodním dílem vzduťe nebo akumulované.

3.5.7 Rozsah, způsob a četnost předávání výsledků měření správcům povodí

Výsledky měření množství odebírané povrchové vody předává fyzická nebo právnická osoba (oprávněný) příslušnému správci povodí v rozsahu zjištěného množství odebírané povrchové vody za každý kalendářní měsíc vždy k pátému pracovnímu dni následujícího kalendářního měsíce.

Výsledky měření jakosti povrchových vod předává oprávněný příslušnému správci povodí vždy k 31. lednu následujícího roku, a to v rozsahu ukazatelů jakosti stanovených v příloze č. 2 vyhlášky č. 20/2002 Sb.

Výsledky měření množství a jakosti:

- odebírané podzemní vody,
- odebírané vody, která je přírodním léčivým zdrojem nebo zdrojem přírodních minerálních vod nebo je vyhrazeným nerostem,

- odebírání vod k umělému obohacování podzemních zdrojů vod povrchovou vodou
- odebírání podzemních vod čerpaných za účelem snižování jejich hladiny
- v ostatních případech (3.5.6)

předává oprávněný příslušnému správci povodí, vždy k 31. lednu následujícího roku, v rozsahu zjištěného množství vod za každý kalendářní měsíc a v rozsahu ukazatelů jakosti stanovených v příloze č. 1 vyhlášky č. 20/2002 Sb.

Výsledky měření množství povrchové vody vzduté vodním dílem ve vodním toku nebo povrchové vody vodním dílem akumulované předává oprávněný příslušnému správci povodí v rozsahu zjištěného množství povrchové vody za každý kalendářní měsíc kalendářního roku vždy k 31. lednu roku následujícího.

3.6 Plánování v oblasti vod

(§ 23-26 zákona)

Plánování v oblasti vod je soustavná koncepční činnost, kterou zajišťuje stát, a jeho účelem je vymezit a vzájemně harmonizovat veřejné zájmy

- ochrany vod jako složky životního prostředí,
- snížení nepříznivých účinků povodní a sucha a
- udržitelného užívání vodních zdrojů, zejména pro účely zásobování pitnou vodou.

V rámci plánování v oblasti vod se pořizují plány povodí a plány pro zvládání povodňových rizik. Tyto plány jsou podkladem pro výkon veřejné správy, zejména pro územní plánování a vodoprávní řízení.

Vzhledem k tomu, že se tato oblast týká zejména státní správy, jsou dále uvedeny pouze odkazy na podrobnější úpravu.

3.6.1 Cíle ochrany vod jako složky životního prostředí

(§ 23a zákona)

Cíle ochrany vod jako složky životního prostředí **upravuje § 23a zákona.**

3.6.2 Plán hlavních povodí České republiky

(§ 24 zákona)

Plány hlavních povodí upravuje § 24 zákona.

3.6.3 Zpracování plánů povodí a plánů pro zvládání povodňových rizik

(§ 25 zákona)

Zpracování a bližší podmínky těchto plánů upravuje § 25 zákona.

3.6.4 Programy opatření

(§ 26 zákona)

Programy opatření upravuje § 26 zákona.

4.0 Ochrana vodních poměrů, vodních zdrojů a množství vod

4.1 Ochrana vodních poměrů

(§ 27 zákona)

Vlastníci pozemků jsou povinni, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak (například zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, zákon č. 289/1995 Sb., lesní zákon), zajistit péči o ně tak, aby nedocházelo ke zhoršování vodních poměrů. Zejména jsou povinni za těchto podmínek zajistit, aby nedocházelo ke zhoršování odtokových poměrů, odnosu půdy erozní činností vody a dbát o zlepšování retenční schopnosti krajiny.

4.1.1 Chráněné oblasti přirozené akumulace vod

(§ 28, 28a zákona)

Oblasti, které pro své přírodní podmínky tvoří významnou přirozenou akumulaci vod jsou vyhlášeny nařízením vlády za chráněné oblasti přirozené akumulace vod.

Jedná se o NV č. 40/1978 Sb. (oblasti Beskyd, Jeseníků, Jizerských hor, Krkonoš, Orlických hor, Šumavy a Žďárských vrchů), NV č. 10/1979 Sb. (oblasti Brd, Jablunkovska, Krušných hor, Novohradských hor, Vsetínských vrchů a Žamberka-Králíků), NV č. 85/1981 Sb. (oblasti Chebské pánve a Slavkovského lesa, Severočeské křídly, Východočeské křídly, Polické pánve, Třeboňské pánve a Kvarteru řeky Moravy).

Hranice těchto chráněných vodohospodářských oblastí jsou vymezeny shodně s hranicemi těchto chráněných krajinných oblastí. Mapy chráněných vodohospodářských oblastí jsou k dispozici na stránkách hydroekologického informačního systému, který provozuje Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.M. (<http://heis.vuv.cz/data/isapi.dll?map=chopav&>).

V chráněných oblastech přirozené akumulace vod se zakazuje:

1. zmenšovat rozsah lesních pozemků,
2. odvodňovat lesní pozemky,
3. odvodňovat zemědělské pozemky,
4. těžit rašelinu,
5. těžit nerosty povrchovým způsobem nebo provádět jiné zemní práce, které by vedly k odkrytí souvislé hladiny podzemních vod,
6. těžit a zpracovávat radioaktivní suroviny,
7. ukládat radioaktivní odpady.

Pokud zákazem podle bodu 1 až 3 vznikne vlastníkově pozemku škoda, má nárok na její úhradu. Ministerstvo životního prostředí může po předchozím souhlasu vlády povolit výjimku ze z výše uvedených zákazů.

Území chráněná pro akumulaci povrchových vod (§ 28a zákona)

Plochy morfologicky, geologicky a hydrologicky vhodné pro akumulaci povrchových vod pro snížení nepříznivých účinků povodní a sucha lze k jejich územní ochraně před jinými aktivitami vymezit **v Politice územního rozvoje a v územně plánovací dokumentaci** jako území chráněná pro akumulaci povrchových vod. V těchto územích lze měnit dosavadní využití, umisťovat stavby a provádět další činnosti pouze v případě, že neznemožní nebo podstatně neztíží jejich budoucí využití pro akumulaci povrchových vod. Generel území chráněných pro akumulaci povrchových vod a základní zásady využití těchto území pořídí MZe v dohodě s MŽP. Generel je podkladem pro návrh politiky územního rozvoje (§ 33 odst. 2 písm. c) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu) **a územně plánovací dokumentace**.

4.1.2 Podzemní vody (§ 29 zákona)

Zdroje podzemních vod jsou přednostně vyhrazeny pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou a pro účely, pro které je použití pitné vody stanoveno zvláštním právním předpisem (zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví). K jiným účelům může vodoprávní úřad povolit použití podzemní vody, jen není-li to na úkor uspokojování uvedených potřeb.

Osoba, která způsobí při provozní činnosti ztrátu podzemní vody nebo podstatné snížení možnosti odběru ve zdroji podzemních vod, popřípadě zhoršení jakosti vody v něm, je povinna nahradit škodu, která tím vznikla tomu, kdo má povoleno odebírat podzemní vodu z tohoto vodního zdroje, a dále provést podle místních podmínek potřebná opatření k obnovení původního stavu. Náhrada spočívá v opatření náhradního zdroje vody. Není-li to možné nebo účelné, je povinna poskytnout jednorázovou náhradu odpovídající snížení hodnoty tohoto nemovitého majetku, s jehož užíváním je povolení spojeno. Tím nejsou dotčeny obecné předpisy o náhradě škody.

Vlastník pozemku, který při jiné činnosti než při geologických pracích na něm zjistí výskyt podzemních vod v neobvyklém množství (např. v takovém množství, které si vyžádá změnu technologie zakládání stavby nebo si vynutí upuštění od realizace stavby na tomto staveništi apod.) nebo zjistí výskyt podzemních vod s napjatou hladinou (artézské vody), je povinen tuto skutečnost ohlásit příslušnému vodoprávnímu úřadu k zjištění vydatnosti zdroje podzemní vody.

4.2 Ochranná pásma vodních zdrojů (§ 30 - 31 zákona)

K ochraně vydatnosti, jakosti a zdravotní nezávadnosti zdrojů podzemních nebo povrchových vod využívaných nebo využitelných pro zásobování pitnou vodou s průměrným odběrem více než 10 000 m³ za rok a zdrojů podzemní vody pro výrobu balené kojenecké vody nebo pramenité vody stanovuje vodoprávní úřad ochranná pásma opatřením obecné povahy. Vyžadují-li to závažné okolnosti, může vodoprávní úřad stanovit ochranná pásma i pro vodní zdroje s nižší kapacitou, než je výše uvedeno. Stanovení ochranných pásem je vždy veřejným zájmem.

Ochranná pásma se dělí na ochranná pásma I. stupně, která slouží k ochraně vodního zdroje v bezprostředním okolí jímacího nebo odběrného zařízení, a ochranná pásma II. stupně, která slouží k ochraně vodního zdroje v územích stanovených vodoprávním úřadem tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho vydatnosti, jakosti nebo zdravotní nezávadnosti.

Ochranné pásmo I. stupně stanoví vodoprávní úřad jako souvislé území:

- a) u vodárenských nádrží a u dalších nádrží určených výhradně pro zásobování pitnou vodou minimálně pro celou plochu hladiny nádrže při maximálním vzduť,
- b) u ostatních nádrží s vodárenským využitím než uvedených pod písmenem a) s minimální vzdáleností hranice jeho vymezení na hladině nádrže 100 m od odběrného zařízení,
- c) u vodních toků
 - s jezovým vzduťm na břehu odběru minimálně v délce 200 m nad místem odběru proti proudu, po proudu do vzdálenosti 100 m nebo k hraně vzdouvacího objektu a šířce ochranného pásma 15 m, ve vodním toku zahrnuje minimálně jednu polovinu jeho šířky v místě odběru,

- bez jezového vzduší na břehu odběru minimálně v délce 200 m nad místem odběru proti proudu, po proudu do vzdálenosti 50 m od místa odběru a šířce ochranného pásma 15 m, ve vodním toku zahrnuje minimálně jednu třetinu jeho šířky v místě odběru,
- d) u zdrojů podzemní vody s minimální vzdáleností hranice jeho vymezení 10 m od odběrného zařízení,
- e) v ostatních případech individuálně.

Vodoprávní úřad může stanovit v odůvodněných případech ochranné pásmo I. stupně v menším rozsahu.

Ochranné pásmo II. stupně se stanoví vně ochranného pásma I. stupně. Může být tvořeno jedním souvislým nebo více od sebe oddělenými územími v rámci hydrologického povodí nebo hydrogeologického rajonu. Vodoprávní úřad může ochranné pásmo II. stupně, je-li to účelné, stanovovat postupně po jednotlivých územích.

Náklady spojené s technickými úpravami v ochranných pásmech vodních zdrojů uloženými vodoprávním úřadem k ochraně vydatnosti, jakosti a zdravotní nezávadnosti nesou ti, kteří jsou oprávněni vodu z těchto vodních zdrojů odebírat, popřípadě o povolení k jejímu odběru žádají, u vodárenských nádrží pak vlastníci nebo stavebníci vodních děl sloužících ke vzdouvání vody.

Ochranná pásma stanoví vodoprávní úřad na návrh nebo z vlastního podnětu. Nepodají-li návrh na jejich stanovení ti, kteří mají právo vodu z vodního zdroje odebírat, popřípadě ti, kteří o povolení k takovému odběru žádají, u vodárenských nádrží pak ti, kteří vlastní vodní díla sloužící ke vzdouvání vody v takových nádržích nebo jsou jejich stavebníky, může jim předložení tohoto návrhu s potřebnými podklady vodoprávní úřad uložit.

Do ochranného pásma I. stupně je zakázán vstup a vjezd; to neplatí pro osoby, které mají právo vodu z vodního zdroje odebírat, a u vodárenských nádrží pro osoby, které tato vodní díla vlastní. Vodoprávní úřad může stanovit rozhodnutím i další výjimky ze zákazu vstupu a vjezdu.

V ochranném pásmu I. a II. stupně je zakázáno provádět činnosti poškozující nebo ohrožující vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost vodního zdroje, jejichž rozsah je vymezen v opatření obecné povahy o stanovení nebo změně ochranného pásma.

Odpadne-li důvod ochrany, vodoprávní úřad z vlastního podnětu nebo na návrh rozhodne o zrušení ochranného pásma.

V opatření obecné povahy o stanovení nebo změně ochranného pásma vodního zdroje vodoprávní úřad stanoví, které činnosti poškozující nebo ohrožující vydatnost, jakost nebo zdravotní nezávadnost vodního zdroje nelze v tomto pásmu provádět, jaká technická opatření jsou v ochranném pásmu povinny provést osoby, které jsou oprávněny vodu z těchto vodních zdrojů odebírat, popřípadě způsob a dobu omezení užívání pozemků a staveb v tomto pásmu ležících.

Za prokázané omezení užívání pozemků a staveb v ochranných pásmech vodních zdrojů náleží vlastníkům těchto pozemků a staveb náhrada, kterou jsou povinni na jejich žádost poskytnout v případě vodárenských nádrží vlastníci vodních děl umožňujících v nich vzdouvání vody, v ostatních případech oprávnění k odběru vody z vodního zdroje.

Vyhláška č. 137/1999 Sb. stanovuje seznam vodárenských nádrží a zásady pro stanovení a změny ochranných pásem vodních zdrojů.

Pro zdroje povrchových vod, které jsou využívány nebo u kterých se předpokládá jejich využití jako zdroje pitné vody, stanovuje ukazatele a hodnoty jejich přípustného znečištění nařízení vlády č. 61/2003 Sb.

4.3 Citlivé oblasti

(§ 32 zákona)

Citlivé oblasti jsou vodní útvary povrchových vod:

- v nichž dochází nebo v blízké budoucnosti může dojít v důsledku vysoké koncentrace živin k nežádoucímu stavu jakosti vod,
- které jsou využívány nebo se předpokládá jejich využití jako zdroje pitné vody, v níž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l, nebo
- u nichž je z hlediska zájmů chráněných zákonem o vodách nutný vyšší stupeň čištění odpadních vod.

Citlivé oblasti jsou vymezeny nařízením vlády č. 61/2003 Sb. (všechny povrchové vody v ČR). Ukazatele přípustného znečištění odpadních vod a jejich hodnoty jsou pro citlivé oblasti a pro vypouštění odpadních vod do povrchových vod ovlivňujících kvalitu vody v citlivých oblastech stanoveny stejným nařízením. Emisní standardy pro citlivé oblasti a pro vypouštění odpadních vod do vod povrchových ovlivňujících **jakost** vody v citlivých oblastech v ukazatelích znečištění celkový dusík a sloučeniny dusíku a celkový fosfor odpovídají hodnotám těchto ukazatelů znečištění uvedeným v tabulkách 1a a 1b v příloze č. 1 k nařízení vlády č. 61/2003 Sb. Vymezení citlivých oblastí podléhá přezkoumání v pravidelných intervalech nepřesahujících 4 roky.

4.4 Zranitelné oblasti

(§ 33 zákona, NV č. 103/2003 Sb.)

Zranitelné oblasti jsou území, kde se vyskytují:

- povrchové nebo podzemní vody, zejména využívané nebo určené jako zdroje pitné vody, v nichž koncentrace dusičnanů přesahuje hodnotu 50 mg/l nebo mohou této hodnoty dosáhnout, nebo
- povrchové vody, u nichž v důsledku vysoké koncentrace dusičnanů ze zemědělských zdrojů dochází nebo může dojít k nežádoucímu zhoršení jakosti vody.

Zranitelné oblasti jsou územně vymezeny katastrálními územími České republiky. Jejich seznam je uveden v příloze č. 1 k nařízení vlády č. 103/2003 Sb. (tato příloha není vzhledem ke své rozsáhlosti součástí tištěné příručky; je však k dispozici na Doprovodném CD). Vymezení zranitelných oblastí podléhá přezkoumání Ministerstvem ŽP v pravidelných intervalech nepřesahujících 4 roky. Nařízení vlády dále upravuje používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření (dále jen "akční program"), viz následující bod. Akční program podléhá přezkoumání a případným úpravám v intervalech nepřesahujících 4 roky. Přezkoumání se provádí na základě vyhodnocení účinnosti opatření vyplývajících z přijatého akčního programu.

AKČNÍ PROGRAM (§ 4 – 5 NV č. 103/2003 Sb.)

Akční program se vztahuje na fyzické nebo právnické osoby, které provozují zemědělskou výrobu ve zranitelných oblastech a jsou zapsány do evidence podle zákona č. 252/1997 Sb. o zemědělství (dále jen "zemědělský podnikatel").

Zemědělským pozemkem se rozumí souvisle obhospodařovaná plocha zemědělské půdy. Pokud je zemědělský podnikatel zařazen v evidenci využití zemědělské půdy podle užívatelských vztahů podle zákona o zemědělství, rozumí se zemědělským pozemkem půdní blok nebo díl půdního bloku stanovený zákonem o zemědělství. Zemědělským pozemkem může být i část půdního bloku nebo jeho dílu s jednou plodinou nebo směsí plodin.

Dusíkatou hnojivou látkou se rozumí minerální hnojivo obsahující dusík, organické hnojivo, organominerální hnojivo, statkové hnojivo a upravený kal. Dusíkaté hnojivé látky jsou:

- a) minerální dusíkatá hnojiva, a to minerální jednosložková dusíkatá hnojiva a minerální vícesložková hnojiva s obsahem dusíku (vyhláška č. 474/2000 Sb., o stanovení požadavků na hnojiva),
- b) hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem, a to statková hnojiva (zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech), například kejda, hnojůvka, močůvka, silážní šťávy, trus drůbeže a drobných hospodářských zvířat s podestýlkou nebo bez podestýlky, výkaly, popřípadě moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo při jiném pobytu na zemědělském pozemku, a organická nebo organominerální hnojiva (vyhláška č. 474/2000 Sb., o stanovení požadavků na hnojiva), v nichž je poměr uhlíku k dusíku nižší než 10,
- c) hnojiva s pomalu uvolnitelným dusíkem, a to statková hnojiva, jako je hnůj a organická nebo organominerální hnojiva, v nichž je poměr uhlíku k dusíku roven nebo je vyšší než 10,
- d) sklíditelné rostlinné zbytky (vyhláška č. 274/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv), zejména sláma, chrást, plodina na zelené hnojení a tráva,
- e) upravené kaly (§ 32 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech).

Období zákazu hnojení (§ 6 NV č. 103/2003 Sb.)

Období, ve kterých je ve zranitelných oblastech na zemědělském pozemku zakázáno používání dusíkatých hnojivých látek, jsou uvedena v tabulce č. 1 přílohy č. 14. Období zákazu hnojení neplatí pro výkaly a moč, zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo při jejich jiném pobytu na zemědělském pozemku, a pro hnojení zakrytých ploch (např. skleníky, fóliovníky).

Užití dusíkatých hnojivých látek podle půdně klimatických podmínek stanoviště (§ 7 NV č. 103/2003 Sb.)

Způsob užití dusíkatých hnojivých látek se stanovuje podle potřeb jednotlivých plodin na konkrétních stanovištích a podle pěstitelských podmínek. Při hnojení jednotlivých plodin je nezbytné dodržet limity stanovené v příloze č. 15.

Způsob užití dusíkatých hnojivých látek na orné půdě, uvedený v tabulce č. 7 přílohy č. 14, závisí na začlenění zemědělského pozemku do jednoho ze tří aplikačních pásem (stupně I až III), která jsou vymezena v tabulkách č. 2 až 5 přílohy č. 14, s využitím systému bonitovaných půdně ekologických jednotek stanovených zvláštními právními předpisy (vyhláška č. 327/1998 Sb., kterou se stanoví charakteristika bonitovaných půdně ekologických jednotek a postup pro jejich vedení a aktualizaci, vyhláška č. 26/2007 Sb., kterou se provádí zákon č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí).

Pokud je v rámci zemědělského pozemku více bonitovaných půdně ekologických jednotek patřících do různých aplikačních pásem nebo do jiných skupin bonitovaných půdně ekologických jednotek, začlení se takový zemědělský pozemek s přihlédnutím k převažujícímu zařazení. Při stejném poměrném zastoupení

různých skupin agregovaných bonitovaných půdně ekologických jednotek se použije vždy opatření hodnocené jako přísnější.

Jde-li o hnojení minerálními dusíkatými hnojivy nebo hnojivy s rychle uvolnitelným dusíkem na orné půdě k následným ozimým plodinám, k mezipločinám, k podpoře rozkladu slámy nebo pro následné jarní plodiny v období od 15. června příslušného kalendářního roku do začátku období zákazu hnojení uvedeného v tabulce č. 1 přílohy č. 14, lze tato hnojiva užít výlučně jen jedním ze způsobů uvedených v tabulce č. 7 přílohy č. 14. Toto ustanovení se nevztahuje na hnojení polní zeleniny.

Na trvalých travních porostech na zemědělských pozemcích se zamokřenými půdami vymezenými hlavními půdními jednotkami 65 až 76, pokud nebyly meliorovány odvodněním, nelze používat žádné dusíkaté hnojivé látky. V případě, že uvedené zemědělské pozemky byly odvodněny, je při používání dusíkatých hnojivých látek omezena jednorázová dávka na 80 kg celkového dusíku/ha. Na trvalých travních porostech na zemědělských pozemcích s mělkými půdami nebo půdami s nevyvinutým půdním profilem vymezenými hlavními půdními jednotkami 37 až 39 je při používání dusíkatých hnojivých látek omezena jednorázová dávka na 80 kg celkového dusíku/ha. Tyto limity se nevztahují na výkaly a moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo při jejich jiném pobytu na zemědělském pozemku.

Omezení užití organického dusíku (§ 8 NV č. 103/2003 Sb.)

Množství celkového dusíku užitého ročně na zemědělských pozemcích v organických, organominerálních a statkových hnojivech nesmí v průměru celkové výměry zemědělských pozemků zemědělského podniku překročit 170 kg/ha; do tohoto průměru se započtou pouze zemědělské pozemky vhodné ke hnojení.

Jako zemědělská půda vhodná ke hnojení se rozumí veškeré užívané zemědělské pozemky zemědělského podniku, od nichž se odečítají

- a) plochy zemědělských pozemků, které nelze hnojit, například v blízkosti povrchových vod, v zastavěném území obce nebo v ochranných pásmech vodních zdrojů,
- b) nevyužívané plochy, úhory a pozemky ležící ladem.

Výpočet použité dávky dusíku/ha se provede v souladu s údaji o přívodu celkového dusíku v použitých organických a organominerálních hnojivech a statkových hnojivech nebo na základě produkce dusíku ve výkalech a moči, popřípadě trusu chovaných hospodářských zvířat podle zvláštního právního předpisu (vyhláška č. 274/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv).

Při použití výpočtu na základě produkce dusíku ve výkalech a moči, popřípadě trusu chovaných hospodářských zvířat

- a) se u jednotlivých kategorií hospodářských zvířat zohledňuje skutečná délka chovu (průměrné stavy zvířat během roku),
- b) je množství dusíku vyprodukovaného zvířaty dáno množstvím dusíku ve výkalech a moči, popřípadě trusu,

- c) lze odečíst následné ztráty dusíku v otevřených prostorech, ve stájích a při skladování statkových hnojiv, a to ve výši 35 % u stelivových provozů, 15 % při produkci kejdy a 50 % u venkovního chovu drůbeže nebo při produkci trusu v klecových chovech slepic, v závislosti na použitých technologiích.

Do limitu 170 kg/ha se

- a) započítává přívod dusíku při používání upravených kalů podle zákona o odpadech,
- b) nezapočítává přívod dusíku ze sklíditelných rostlinných zbytků.

Jiné využití statkových hnojiv než ke hnojení v rámci zemědělského podniku, kde byla vyprodukována, zejména jejich uvedení do oběhu, zpracování na organická hnojiva při kompostování a při výrobě bioplynu, při využití čistírenských technologií k likvidaci exkrementů nebo při jiném nakládání se statkovými hnojivy, je nutno dokladovat. Rovněž uvedení organických hnojiv vzniklých zpracováním statkového hnojiva do oběhu je nutno dokladovat.

Skladování dusíkatých hnojivých látek ve zranitelných oblastech (§ 9 NV č. 103/2003 Sb.)

Kapacitu skladovacích prostor pro statková hnojiva stanovuje zvláštní právní předpis (vyhláška č. 274/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv); kapacita těchto skladovacích prostor musí být dostatečná pro uskladnění statkových hnojiv v období zákazu hnojení podle tabulky č. 1 přílohy č. 14 a v období, kdy nelze hnojit s ohledem na půdně-klimatické podmínky zranitelné oblasti a pěstované plodiny (zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech).

(poznámka: tento odstavec platí pouze do 1.1.2014)

Kapacita skladovacích prostor pro statková hnojiva musí odpovídat potřebě uskladnění jejich šestiměsíční produkce, při možnosti snížení této potřeby v případech uvedených ve zvláštním právním předpisu (vyhláška č. 274/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv). Tuhá statková hnojiva mohou být uložena na zemědělské půdě až po jejich tříměsíčním skladování nebo po jednorázovém vyskladnění ze stáje s hlubokou podestýlkou.

(poznámka: tento odstavec platí až od 1.1.2014!)

Tuhá statková hnojiva a tuhá organická hnojiva ze statkových hnojiv, připravená zemědělským podnikatelem pro hnojení, lze uložit na zemědělském pozemku nejdéle po dobu 12 měsíců. Na stejném místě zemědělského pozemku lze uložit hnojiva uvedená ve větě první opakovaně nejdříve po 4 letech, po provedení kultivace půdy tohoto zemědělského pozemku. Uložení hnojiva je možné pouze na místech uvedených ve schváleném havarijním plánu (§ 39 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a vyhláška č. 450/2005 Sb.), pokud je

- a) zajištěna bezpečnost jakosti povrchových a podzemních vod,
- b) složiště vzdáleno minimálně 50 m od útvaru povrchových vod,
- c) složiště umístěno na zemědělské půdě, která nebyla meliorována odvodněním, není ornou půdou vymezenou v tabulce č. 6 přílohy č. 14, není zamokřenou půdou vymezenou hlavními půdními jednotkami 65 až 76,
- d) zabráněno odtoku hnojůvky a přítoku povrchové vody vyhloubením záchytných brázd o hloubce nejméně 0,4 m ve svahu pod a nad složištěm,
- e) tuhé statkové hnojivo urovnáno ve vrstvě o minimální výšce 1,5 m, při orientaci složiště delší stranou ke spádnici.

Střídání plodin ve zranitelných oblastech (§ 10 NV č. 103/2003 Sb.)

Při pěstování jednoletých plodin je nutné omezit mezidobí bez porostu v zájmu omezení eroze půdy a snížení vyplavování živin.

Při obnově trvalých travních porostů a po zaorávce jetelovin je nutné vysévat v nejbližším agrotechnickém termínu následné plodiny. Jestliže po jetelovinách následuje jarní plodina, je třeba porost jetelovin zaorat co nejpozději na podzim.

Hospodaření na svažitých zemědělských pozemcích (§ 11 NV č. 103/2003 Sb.)

Na zemědělských pozemcích s ornou půdou nacházejících se na půdách ohrožených erozí vymezených v tabulce č. 6 přílohy č. 14 se provádějí vhodná agrotechnická protierozní opatření, odpovídající stanovištním podmínkám, zejména vrstevnicové obdělávání, půdoochranné zpracování půdy s ponecháním organických zbytků na povrchu půdy, mulčování, výsev do ochranné plodiny nebo strniště, setí do hrubé brázdy nebo přerušované brázdování.

Z důvodů ochrany půdy před erozí a vod před znečištěním se nesmí pěstovat širokořádkové plodiny, například kukuřice, slunečnice, sója, bob, brambory, na zemědělských pozemcích se sklonitostí převyšující 7 stupňů, přímo sousedících s útvary povrchových vod nebo nacházejících se od nich ve vzdálenosti menší než 25 m.

Na zemědělských pozemcích s ornou půdou se sklonitostí převyšující 12 stupňů se nesmí používat žádné dusíkaté hnojivé látky, s výjimkou tuhých statkových hnojiv a tuhých organických hnojiv zapravených do půdy do 24 hodin po jejich použití. Toto ustanovení se nevztahuje na ponechané sklíditelné rostlinné zbytky.

Na zemědělských pozemcích s trvalými travními porosty se sklonitostí převyšující 7 stupňů je při používání dusíkatých hnojivých látek omezena jednorázová dávka na 80 kg celkového dusíku/1 ha. Toto ustanovení se nevztahuje na přívod dusíku ve výkalech a moči při pastvě hospodářských zvířat nebo při jejich jiném pobytu na trvalých travních porostech.

Hospodaření na zemědělských pozemcích sousedících s útvary povrchových vod (§ 12 NV 103/2003 Sb.)

Na zemědělských pozemcích přímo sousedících s útvary povrchových vod se

- a) zachová ochranný pás nehnojené půdy o šířce nejméně 3 m od břehové čáry,
- b) u zemědělských pozemků se sklonitostí převyšující 7 stupňů zachová ochranný pás o šířce nejméně 25 m od břehové čáry s tím, že v něm nebudou užita tekutá hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem; toto se nevztahuje na výkaly a moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo při jejich jiném pobytu na trvalých travnatých porostech.

4.5 Povrchové vody využívané ke koupání (§ 34 zákona)

Povrchové vody využívané ke koupání osob pro vyhovující jakost vody, které obvykle používá ke koupání větší počet osob, stanovuje vyhláška č. 159/2003 Sb.

Koupání v nich je povoleno, pokud jakost vody odpovídá požadavkům stanoveným zvláštním právním předpisem (zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví).

Ukazatele a hodnoty přípustného znečištění vod pro účely povolování vypouštění odpadních vod do těchto povrchových vod a program snížení znečištění těchto vod k dosažení hodnot přípustného znečištění těchto vod stanoví nařízení vlády.

Pokud uvedené povrchové vody využívané ke koupání přestanou odpovídat stanoveným požadavkům na jakost vody pro koupání, uloží nebo přijme vodoprávní úřad k nápravě tohoto stavu odpovídající opatření po projednání s orgány ochrany veřejného zdraví a správcem povodí.

4.6 Podpora života ryb

(§ 35 zákona)

Povrchové vody, které jsou nebo se mají stát trvale vhodnými pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů, s rozdělením na vody lososové a kaprové, ukazatele a hodnoty přípustného znečištění těchto vod, způsob zjišťování a hodnocení stavu jakosti těchto vod a program snížení znečištění těchto vod k dosažení hodnot přípustného znečištění těchto vod, stanovuje nařízení vlády č. 71/2003 Sb.

U vodárenských nebo jiných vodních nádrží nebo na úsecích vodních toků může vodoprávní úřad uložit jejich vlastníkově, správci vodního toku a uživateli rybářského revíru též způsob rybářského obhospodařování.

Vypouštět ryby a ostatní vodní živočichy nepůvodních, geneticky nevhodných a neprovořených populací přirozených druhů do vodních toků a vodních nádrží bez souhlasu příslušného vodoprávního úřadu, je zakázáno.

4.7 Ochrana množství vod

(§ 36-37 zákona)

Minimální zůstatkový průtok

Minimálním zůstatkovým průtokem je průtok povrchových vod, který ještě umožňuje obecné nakládání s povrchovými vodami a ekologické funkce vodního toku.

Minimální zůstatkový průtok stanoví vodoprávní úřad v povolení k nakládání s vodami. Vodoprávní úřad přitom přihlédne k podmínkám vodního toku, charakteru nakládání s vodami a vychází z opatření k dosažení cílů ochrany vod přijatých v plánu povodí. Dále stanoví místo a způsob měření minimálního zůstatkového průtoku a četnost předkládání výsledků těchto měření vodoprávnímu úřadu. Způsob a kritéria stanovení minimálního zůstatkového průtoku stanoví vláda nařízením.

Minimální hladiny podzemních vod

Minimální hladina podzemních vod je hladina, která ještě umožňuje udržitelné užívání vodních zdrojů a která zajistí dosažení dobrého ekologického stavu souvisejících útvarů povrchových vod a vyloučí významné poškození suchozemských ekosystémů.

Minimální hladinu podzemních vod stanoví vodoprávní úřad v povolení k nakládání s vodami, pokud toto nakládání může mít za následek podstatné snížení hladiny podzemních vod.

Vodoprávní úřad může uložit oprávněnému povinnost předložit návrh jímacího řádu ke schválení, popřípadě povinnost hladinu podzemních vod pravidelně měřit, dále způsob měření a povinnost podávat příslušnému správci povodí zprávy o výsledcích měření.

5.0 Ochrana jakosti vod

Odpadní vody (§ 38 odst. 1 a 2) jsou vody použité v obytných, průmyslových, zemědělských, zdravotnických a jiných stavbách, zařízeních nebo dopravních prostředcích, pokud mají po použití změněnou jakost (složení nebo teplotu), jakož i jiné vody **z těchto staveb, zařízení nebo dopravních prostředků** odtékající, pokud mohou ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod. Odpadní vody jsou i průsakové vody z odkališť, s výjimkou vod, které jsou zpětně využívány pro vlastní potřebu organizace, a vod, které odtékají do vod důlních, a dále jsou odpadními vodami průsakové vody ze skládek odpadu.

Vody z drenážních systémů odvodňovaných zemědělských pozemků, **chladicí** vody užitá na plavidlech a **pro vodní turbíny**, u nichž došlo pouze ke zvýšení teploty, a nepoužité minerální vody z přírodního léčivého zdroje nebo zdroje přírodní minerální vody nejsou odpadními vodami podle vodního zákona. Za odpadní vody se dále nepovažují srážkové vody z dešťových oddělovačů, pokud oddělovač splňuje podmínky, které stanoví vodoprávní úřad v povolení. Odpadními vodami nejsou ani srážkové vody z pozemních komunikací, pokud je znečištění těchto vod závadnými látkami řešeno technickými opatřeními podle vyhlášky, kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích (vyhláška č. 104/1997 Sb.).

V pochybnostech o tom, zda se jedná o odpadní vody, rozhoduje vodoprávní úřad.

Ukazatele a hodnoty přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod blíže upravuje bod 15.0.

5.1 Odpadní vody

(§ 38 zákona)

Každý, kdo vypouští odpadní vody do vod povrchových nebo podzemních, je povinen zajišťovat jejich zneškodňování v souladu s podmínkami stanovenými v povolení k jejich vypouštění. Při stanovování těchto podmínek je vodoprávní úřad povinen přihlížet k nejlepším dostupným technologiím v oblasti zneškodňování odpadních vod, **kterými se rozumí nejúčinnější a nejpokročilejší stupeň vývoje použité technologie zneškodňování nebo čištění odpadních vod, vyvinuté v měřítku umožňujícím její zavedení za ekonomicky a technicky přijatelných podmínek a zároveň nejúčinnější pro ochranu vod.** Kdo vypouští důlní vody do vod povrchových nebo podzemních podle zákona o ochraně a využití nerostného bohatství (například zákon č. 44/1988 Sb.), může tak činit pouze způsobem a za podmínek, které stanoví vodoprávní úřad.

Kdo vypouští odpadní vody do vod povrchových nebo podzemních, je povinen v souladu s rozhodnutím vodoprávního úřadu měřit objem vypouštěných vod a míru jejich znečištění a výsledky těchto měření předávat vodoprávnímu úřadu, který rozhodnutí vydal, příslušnému správci povodí a pověřenému odbornému subjektu. Vodoprávní úřad tímto rozhodnutím stanoví místo a způsob měření objemu a znečištění vypouštěných odpadních vod a četnost předkládání výsledků těchto měření. Odběry a rozborů ke zjištění míry znečištění vypouštěných odpadních vod mohou provádět jen odborně způsobilé osoby oprávněné k podnikání (dále jen "oprávněná laboratoř"). Na toho, kdo zneškodňuje odpadní vody prostřednictvím vodního díla určeného pro čištění odpadních vod do kapacity 50 ekvivalentních obyvatel, jehož podstatnou součástí je výrobek označovaný CE, se tato povinnost nevztahuje. Výčet a klasifikaci výrobků označovaných CE včetně hodnot přípustného znečištění odpadních vod z nich vypouštěných stanoví vláda nařízením.

Kdo akumuluje odpadní vody v bezodtokové jímce, je povinen zajišťovat jejich zneškodňování tak, aby nebyla ohrožena jakost povrchových nebo podzemních vod, a na výzvu vodoprávního úřadu nebo České inspekce životního prostředí prokázat jejich zneškodňování v souladu s vodním zákonem.

Přímé vypouštění odpadních vod do podzemních vod je zakázáno. Vypouštění odpadních vod neobsahujících nebezpečné závadné látky nebo zvláště nebezpečné závadné látky (§ 39 odst. 3 zákona) z jednotlivých staveb pro bydlení a individuální rekreaci nebo z jednotlivých staveb poskytujících služby, vznikajících převážně jako produkt lidského metabolismu a činností v domácnostech přes půdní vrstvy do vod podzemních, lze povolit jen výjimečně na základě vyjádření osoby s odbornou způsobilostí (zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích) k jejich vlivu na jakost podzemních vod, pokud není technicky nebo s ohledem na zájmy chráněné jinými právními předpisy možné jejich vypouštění do vod povrchových nebo do kanalizace pro veřejnou potřebu.

Při povolování vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních stanoví vodoprávní úřad nejvýše přípustné hodnoty jejich množství a znečištění. Při povolování vypouštění odpadních vod do vod povrchových je vázán ukazateli vyjadřujícími stav vody ve vodním toku, normami environmentální kvality, ukazateli a hodnotami přípustného znečištění povrchových vod, ukazateli a přípustnými hodnotami znečištění odpadních vod a náležitostmi a podmínkami povolení k vypouštění odpadních vod, včetně specifikací nejlepších dostupných technologií v oblasti zneškodňování odpadních vod a podmínek jejich použití, které stanoví vláda nařízením (NV č. 61/2003 Sb.). Při povolování vypouštění odpadních vod do vod podzemních je vázán ukazateli vyjadřujícími stav podzemní vody v příslušném útvaru podzemní vody, ukazateli a hodnotami přípustného znečištění podzemních vod, ukazateli a přípustnými hodnotami znečištění odpadních vod a náležitostmi a podmínkami povolení k vypouštění odpadních vod do vod podzemních, které stanoví vláda nařízením.

Vyžadují-li to cíle stanovené v příslušném plánu povodí nebo cíle ochrany vod či normy environmentální kvality, stanovené přímo použitelným předpisem Evropských společenství, vodoprávní úřad stanoví přísnější přípustné hodnoty ukazatelů znečištění odpadních vod než hodnoty stanovené nařízením vlády (NV č. 61/2003 Sb.), popřípadě může stanovit další ukazatele a jejich přípustné hodnoty. Takto stanovené hodnoty, které vláda stanoví nařízením, nesmí být přísnější než hodnoty dosažitelné použitím nejlepších dostupných technologií v oblasti zneškodňování odpadních vod; normy přímo použitelného předpisu Evropských společenství tím nejsou dotčeny. Obdobně to platí i v případech ukazatelů znečištění a jejich hodnot stanovených nařízením vlády podle § 31, 34 a 35 zákona (NV 61/2003 Sb., 71/2003 Sb.).

Vodoprávní úřad může při povolování vypouštění odpadních vod z průmyslových staveb a zařízení uložit zneškodňování odpadních vod z jednotlivých dílčích výrobních nebo chladících vod odděleně od ostatních odpadních vod.

Vodoprávní úřad může na základě žádosti znečišťovatele povolit ve výjimečných případech na nezbytně nutnou dobu, zejména při uvádění čistírny odpadních vod do provozu, při zkušebním provozu, nezbytných opravách či změnách zařízení ke zneškodňování odpadních vod a při haváriích těchto zařízení a v případech, kdy odpadní vody budou do povrchových vod vypouštěny řízeným způsobem, při současném stanovení dalších podmínek, které omezí možnost zhoršení jakosti povrchových vod, vypouštění odpadních vod s přípustnými hodnotami ukazatelů znečištění odpadních vod vyššími než hodnoty stanovené vládním nařízením.

5.2 Závadné látky

(§ 39 zákona, § 2 vyhlášky č. 450/2005 Sb.)

5.2.1 Vymezení pojmů

závadné látky: jsou látky, které nejsou odpadními ani důlními vodami a které mohou ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod (dále jen "závadné látky"). Seznam nebezpečných závadných látek (dále jen "nebezpečné látky") je uveden v příloze č. 1. Tento seznam obsahuje i zvlášť nebezpečné závadné látky (dále jen "zvlášť nebezpečné látky").

nakládání se závadnými látkami: jejich těžba, výroba, zpracování, skladování, zachycování, doprava, použití, zneškodňování, distribuce, prodej nebo jiné zacházení s nimi,

zacházení se závadnými látkami ve větším rozsahu podle § 39 odst. 2 vodního zákona (tj. povinnost mimo jiné vypracovat havarijní plán): zacházení se závadnými látkami právnickou osobou nebo podnikající fyzickou osobou. O zacházení se závadnými látkami ve větším rozsahu se nejedná, je-li s nimi nakládáno v kapalném skupenství v zařízení s celkovým množstvím v něm obsažených závadných látek do 500 l včetně nebo v přenosných, k tomu určených, obalech s celkovým množstvím v nich obsažených závadných látek do 1000 l včetně. O zacházení s pevnými závadnými látkami ve větším rozsahu se nejedná, je-li s nimi nakládáno v celkovém množství závadných látek do 1000 kg včetně. Dále se o zacházení se závadnými látkami ve větším rozsahu nejedná, je-li nakládáno s uhlovodíky ropného původu jako pohonnými hmotami při provozu jednotlivých dopravních prostředků silniční, kolejové, vodní a letecké dopravy a mobilních mechanizačních prostředků a při přímé aplikaci hnojiv a přípravků na ochranu rostlin,

zacházení se závadnými látkami, které je spojeno se zvýšeným nebezpečím pro povrchové nebo podzemní vody podle § 39 odst. 2 vodního zákona (tj. povinnost mimo jiné vypracovat havarijní plán): zacházení s nebezpečnou závadnou látkou nebo zvlášť nebezpečnou závadnou látkou, které je součástí podnikatelské činnosti právnických osob nebo podnikajících fyzických osob, a to v ochranných pásmech vodních zdrojů I. a II. stupně, v ochranných pásmech přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod, v záplavových územích, na vodních tocích či vodních nádržích nebo v jejich blízkosti nebo v bezprostřední blízkosti kanalizačních vpustí a šachet (vyhláška č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu) svedených do kanalizace pro veřejnou potřebu nebo do povrchových vod. O zacházení se závadnými látkami, které je spojeno se zvýšeným nebezpečím pro povrchové nebo podzemní vody, se nejedná, je-li v uvedených oblastech nakládáno

1. se zvlášť nebezpečnými závadnými látkami v kapalném skupenství v zařízení s celkovým množstvím v něm obsažených zvlášť nebezpečných závadných látek do 10 l včetně nebo v pevném skupenství do 15 kg včetně nebo v přenosných, k tomu určených, obalech s celkovým množstvím v nich obsažených zvlášť nebezpečných závadných látek do 15 l včetně,
2. s nebezpečnými závadnými látkami v kapalném skupenství v zařízení s celkovým množstvím v něm obsažených závadných látek do 100 l včetně nebo v pevném skupenství do 150 kg včetně nebo v přenosných, k tomu určených, obalech s celkovým množstvím v nich obsažených nebezpečných závadných látek do 150 l včetně,
3. s uhlovodíky ropného původu jako pohonnými hmotami při provozu jednotlivých dopravních prostředků silniční, kolejové, vodní a letecké dopravy a mobilních mechanizačních prostředků, nebo
4. s hnojivy a přípravky na ochranu rostlin při jejich přímé aplikaci,

uživatel závadných látek: každý, kdo s těmito látkami zachází,

zařízení: technická nebo technologická jednotka nebo provozní soustava takových jednotek, v níž se nakládá se závadnou látkou, a to včetně všech jejích částí nezbytných pro provoz, jako jsou stavební objekty, potrubí, skladovací tankoviště, stroje, průmyslové dráhy nebo nákladové prostory; zařízením je i mobilní technická jednotka sloužící k dopravě závadné látky,

ucelené provozní území: území, kde se nachází zařízení nebo soubor zařízení, v nichž je nakládáno s jednou nebo více závadnými látkami, a které je charakterizované společnými technickými nebo provozními podmínkami a vlastnostmi, včetně společných nebo souvisejících infrastruktur; uceleným provozním územím je i území, na kterém je prováděna stavba velkého rozsahu (například most, silnice), při jejímž provádění by mohlo dojít k úniku závadných látek ohrožujícímu jakost povrchových nebo podzemních vod; pro účely zpracování havarijního plánu pro dopravu závadných látek se uceleným provozním územím rozumí technická základna, servisní a manipulační místa používaná jejich provozovatelem,

- havarijní plán:** písemný dokument, vypracováváný podle § 39 odst. 2 písm. a) vodního zákona uživatelem závadných látek zacházejícím s nimi ve větším rozsahu nebo se zvýšeným nebezpečím pro povrchové nebo podzemní vody. Obsah havarijního plánu je uveden v příloze č. 24. Náležitosti havarijního plánu jsou uvedeny v bodě 5.4,
- nesaturovaná zóna:** zóna nad hladinou podzemní vody, ve které jsou dutiny horninového prostředí částečně vyplněny vzduchem a částečně vodou; součástí nesaturované zóny je i pásma, kde jsou póry naplněny vodou, ale pórový tlak je negativní,
- saturovanou zóna:** vlastní zvodnělé pásma pod hladinou podzemní vody, ve kterém jsou všechny dutiny horninového prostředí vyplněny vodou.

5.2.2 Povinnosti při nakládání se závadnými látkami (§ 39 zákona)

Každý, kdo zachází se závadnými látkami, je povinen učinit přiměřená opatření, aby nevnikly do povrchových nebo podzemních vod a neohrožily jejich prostředí. Vodoprávní úřad může při použití závadných látek povolit z ustanovení výjimku, nejde-li o ropné látky, a to v nezbytně nutné míře, na omezenou dobu a za předpokladu, že jich bude použito:

- k úpravě a udržování vodního toku,
- ke krmení ryb,
- z důvodů zdravotních,
- k úpravě povrchových nebo podzemních vod pro určité způsoby užívání, například srážení anorganických živin přímo ve vodním toku,
- k odstranění nežádoucí flóry nebo fauny ve vodním toku,
- jako indikátorových látek pro účely měření, nebo
- v rámci schválených sanačních technologií.

V případech, kdy uživatel závadných látek zachází s těmito látkami ve **větším rozsahu** nebo kdy zacházení s nimi je spojeno se **zvýšeným nebezpečím** pro povrchové nebo podzemní vody, má uživatel závadných látek povinnost činit tato opatření:

- vypracovat plán opatření pro případy havárie (dále jen "havarijní plán") a předložit jej ke schválení příslušnému vodoprávnímu úřadu. Může-li havárie ovlivnit vodní tok, projedná jej uživatel závadných látek před předložením ke schválení s příslušným správcem vodního toku, kterému také předá jedno jeho vyhotovení,
- provádět záznamy o provedených opatřeních a tyto záznamy uchovávat po dobu 5 let.

Seznam nebezpečných závadných látek a dalších látek nebo skupin látek, které v obdobné míře vyvolávají znepokojení (dále jen "nebezpečné látky"), je uveden v příloze č. 1. Tento seznam obsahuje i zvlášť nebezpečné závadné látky (dále jen "zvlášť nebezpečné látky"). Zvláštní kategorií nebezpečných a zvlášť nebezpečných látek jsou prioritní látky, které představují významné riziko pro vodní prostředí a související ekosystémy. Seznam prioritních látek stanoví vláda nařízením. Součástí seznamu prioritních látek je také kategorie prioritní nebezpečné látky, což jsou látky, které vytvářejí velmi vysoké riziko ve vodním prostředí nebo zprostředkovaně přes vodní prostředí z důvodu své perzistence a schopnosti bioakumulace. K omezení znečišťování povrchových a podzemních vod nebezpečnými látkami a zvlášť nebezpečnými látkami může vláda přijmout Program na snížení znečištění povrchových a podzemních vod nebezpečnými závadnými látkami a zvlášť nebezpečnými závadnými látkami.

Každý, kdo zachází se zvláště nebezpečnými látkami nebo nebezpečnými látkami nebo kdo zachází se závadnými látkami ve větším rozsahu nebo kdy zacházení s nimi je spojeno se zvýšeným nebezpečím, je povinen učinit odpovídající opatření, aby neunikly do povrchových nebo podzemních vod nebo do kanalizací, které tvoří součást technologického vybavení výrobního zařízení. Je povinen zejména

- a) umístit zařízení, v němž se závadné látky používají, zachycují, skladují, zpracovávají nebo dopravují, tak, aby bylo **zabráněno nežádoucímu úniku** těchto látek do půdy nebo jejich nežádoucímu smísení s odpadními nebo srážkovými vodami,
- b) používat jen takové zařízení, popřípadě způsob při zacházení se závadnými látkami, které jsou vhodné i z hlediska ochrany jakosti vod,
- c) **nejméně jednou za 6 měsíců kontrolovat** sklady a skládky, včetně výstupů jejich kontrolního systému pro zjišťování úniku závadných látek a bezodkladně provádět jejich včasné opravy. Sklady musí být zabezpečeny nepropustnou úpravou proti úniku závadných látek do podzemních vod,
- d) **nejméně jednou za 5 let**, pokud není technickou normou nebo výrobcem stanovena lhůta kratší, **prostřednictvím odborně způsobilé osoby zkoušet těsnost potrubí nebo nádrží** určených pro skladování a prostředků pro dopravu zvláště nebezpečných látek a nebezpečných látek a v případě zjištění nedostatků bezodkladně provádět jejich včasné opravy.

Těsnost nádrží určených pro skladování ropy nebo ropných produktů s minimálním objemem 1 000 m³ nebo používaných pro skladování ropy a ropných produktů podle zákona o nouzových zásobách ropy (zákon č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy), zabezpečených nepropustnou úpravou proti úniku závadných látek do podzemních vod a kontinuálně sledovaných kontrolními systémy, jejichž výstupy jsou zaznamenávány a uchovávány do doby provedení bezprostředně následující zkoušky těsnosti, lze, pokud není výrobcem stanovena lhůta kratší, zkoušet nejméně jednou za 20 let.

V případě skladování hnojiv a výluhů z objemných krmiv v nadzemních nádržích umístěných v záchytných vanách o objemu větším, než je objem největší nádrže v nich umístěné, se opakovaná zkouška těsnosti nepožaduje,

- e) **vybudovat a provozovat odpovídající kontrolní systém** pro zjišťování úniků závadných látek a výstupy z něj předkládat na žádost vodoprávnímu úřadu nebo České inspekci životního prostředí,
- f) zajistit, aby nově budované stavby byly zajištěny proti nežádoucímu úniku těchto látek při hašení požáru.

Uvedená opatření se přiměřeně vztahují i na použité obaly závadných látek.

Na nakládání se sedimentovatelnými tuhými látkami uvedenými v příloze č. 1 se uvedené povinnosti (povinnosti uvedené v § 39 odst. odstavce 2, 4 a 5) nevztahují.

Každý, kdo zachází se zvláště nebezpečnými látkami, je povinen vést záznamy o typech těchto látek, které jsou zpracovávány nebo s nimiž se nakládá, o jejich množství, o obsahu jejich účinných složek, o jejich vlastnostech zejména ve vztahu k povrchovým a podzemním vodám (např. bezpečnostní listy) a tyto informace na vyžádání poskytnout vodoprávnímu úřadu a Hasičskému záchrannému sboru ČR. Identifikační údaje a vlastnosti zvláště nebezpečných závadných látek, o nichž jejich uživatel vede záznamy, jsou uvedeny v příloze č. 25. Má-li uživatel zvláště nebezpečné závadné látky k dispozici bezpečnostní list, může použít pro účely vedení záznamů tento bezpečnostní list.

Náležitosti havarijního plánu jsou popsány v bodě 5.4 a bližší podrobnosti nakládání se závadnými látkami jsou uvedeny v bodě 5.3.

Mytí motorových vozidel a provozních mechanismů ve vodních tocích nebo na místech, kde by mohlo dojít k ohrožení jakosti povrchových nebo podzemních vod, je zakázáno.

Z důvodu ochrany vod se nesmí uvádět na trh a prodávat spotřebitelům prací prostředky pro praní textilu s koncentrací fosforu vyšší než 0,5 % hmotnostních. Omezení uvádět na trh se nevztahuje na prací prostředky

- a) používané pro praní v průmyslu a institucích, které je prováděné školenými zaměstnanci,
- b) určené pro vývoz nebo pro distribuci do jiných členských států Evropských společenství.

5.3 Náležitosti nakládání se závadnými látkami

(§ 3 vyhlášky č. 450/2005 Sb.)

Uživatelé závadných látek s nimi nakládají tak, aby neunikly do povrchových nebo podzemních vod a neohrožily jejich prostředí (§ 39 odst. 1 zákona), a řídí se při tom výstražnými symboly, uvedenými na obale výrobku s obsahem konkrétní závadné látky, a pokyny pro bezpečné zacházení s nimi, které stanoví zvláštní právní předpisy (například zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a přípravcích a vyhláška č. 232/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o chemických látkách a přípravcích).

Kontrolní systém pro zjišťování úniku závadných látek ze zařízení budují a provozují tito uživatelé závadných látek (§ 39 odst. 4 zákona):

- *každý, kdo zachází se zvlášť nebezpečnými látkami nebo nebezpečnými látkami nebo kdo zachází se závadnými látkami ve větším rozsahu nebo kdy zacházení s nimi je spojeno se zvýšeným nebezpečím*

jedním nebo více z těchto způsobů:

- a) technickým zjištěním těsnosti zařízení, v němž je obsažena závadná látka,
- b) zjišťováním přítomnosti závadné látky v okolí zařízení, včetně horninového prostředí a povrchových a podzemních vod,
- c) měřením množství závadné látky v zařízení se zjištěním dosažení nejvyšší hladiny závadné látky v zařízení, nebo
- d) senzorickou kontrolou těsnosti zařízení.

Podle typu závadné látky a zařízení se zvolí jeden ze z výše uvedených způsobů nebo jejich kombinace. Kontrolní systém u zařízení, v nichž se nezachází se závadnými látkami ve větším rozsahu, může být založen jen na senzorickém pozorování odpovědnou osobou.

Uživatelé závadných látek, kteří budují a provozují kontrolní systém pro zjišťování úniku závadných látek (podle § 39 odst. 4 písm. d) vodního zákona), ale kteří nemají povinnost vypracovat havarijní plán (podle § 39 odst. 2 písm. a) vodního zákona), vedou o zacházení s těmito látkami provozní dokumentaci, do které zahrnou i popis tohoto kontrolního systému, jeho funkce a provozu a způsob vyhodnocování a evidence výsledků kontrol.

5.4 Havarijní plány – plány opatření pro případ havárie

5.4.1 Náležitosti havarijního plánu

(§ 5 vyhlášky č. 450/2001 Sb.)

Havarijní plán obsahuje vymezení uceleného provozního území, pro které je zpracován, a údaje o uživateli závadných látek (jméno, popřípadě jména, příjmení a adresu místa trvalého pobytu, popřípadě adresu místa pobytu (zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky), jde-li o fyzickou osobu, jméno, příjmení, popřípadě obchodní firmu, adresu místa podnikání a identifikační číslo, pokud bylo přiděleno, jde-li o podnikající fyzickou osobu, a obchodní firmu nebo název, sídlo a identifikační číslo, jde-li o právnickou

osobu). V případě, že uživatel závadné látky není totožný s vlastníkem nebo vlastníky uceleného provozního území nebo zařízení, uvedou se tyto údaje i o vlastníkovi nebo vlastnících, popřípadě i o nájemci nebo nájemcích uceleného provozního území nebo jednotlivých zařízení.

Dále havarijní plán obsahuje tyto náležitosti:

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, adresu místa trvalého pobytu, dosažené odborné vzdělání a telefonické spojení na autora havarijního plánu, jméno, popřípadě jména a příjmení statutárního zástupce uživatele závadných látek a kontaktní spojení na něj, jde-li o právnickou osobu, jména, popřípadě druhá jména, příjmení a funkční zařazení osob, určených uživatelem závadných látek k zajištění plnění úkolů podle havarijního plánu a telefonické spojení na ně,
- b) seznam závadných látek, se kterými uživatel zachází, identifikační údaje a vlastnosti těchto látek uvedené v příloze této vyhlášky, popřípadě v bezpečnostním listu, a průměrné a nejvyšší množství závadných látek, se kterými se nakládá,
- c) seznam zařízení, ve kterých se zachází se závadnými látkami, včetně technických parametrů jednotlivých zařízení a popisu kanalizace zařízení a jejich technické výkresové dokumentace; dokumentace odvodnění zahrnuje celou cestu odtoku odpadní vody od jejího vzniku v zařízení až po výpusť odpadní vody do povrchových vod, popřípadě do kanalizace pro veřejnou potřebu, a dále celou cestu odtoku srážkových vod dešťovou kanalizací,
- d) výčet a popis možných cest havarijního odtoku závadných látek a odtoku vod použitých k hašení a z toho vyplývajících ohrožených objektů, včetně horninového prostředí, podzemních zařízení (zejména kolektorů, technologických kanálů a kanalizací) a povrchových a podzemních vod jako pravděpodobných koncových recipientů uniklých závadných látek,
- e) výčet a popis stavebních, technologických a konstrukčních preventivních opatření, včetně jejich parametrů,
- f) výčet a popis organizačních preventivních opatření a technických prostředků (druh, množství, účel) využitelných při bezprostředním odstraňování příčin a následků havárie, včetně situace s vyznačením místa uložení těchto technických prostředků, popřípadě spojení na smluvního dodavatele těchto služeb, včetně způsobu jejich dodání,
- g) popis postupu po vzniku havárie v členění na:
 1. bezprostřední odstraňování příčin havárie (bod 5.5.2.1),
 2. hlášení havárie (bod 5.5.1.1),
 3. zneškodňování havárie (bod 5.5.2.2),
 4. odstraňování následků havárie (bod 5.5.2.3),
 5. vedení dokumentace o postupech použitých při zneškodňování a odstraňování následků havárie,
- h) zásady ochrany a bezpečnosti práce při havárii a její likvidaci,
- i) personální zajištění činností podle havarijního plánu včetně telefonického spojení na tyto osoby, schéma řízení při bezprostředním odstraňování příčin havárie, a to i pro doby omezené činnosti uživatele závadných látek, zejména mimo pracovní dobu nebo v období dovolených,
- j) adresy a telefonická spojení na správní úřady, subjekty účastnící se zneškodňování havárie a případně i jiné odborné subjekty (§ 3 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích a o Českém geologickém úřadu, § 14, § 79 odst. 1 písm. d) a § 72 odst. 1 písm. i) zákona č. 185/2001 Sb.) a další zainteresované právnické i fyzické osoby, především na:
 1. Hasičský záchranný sbor České republiky,
 2. jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
 3. Policii České republiky,
 4. správce povodí, v jehož územní působnosti se ucelené provozní území nachází,
 5. místně příslušný vodoprávní úřad,
 6. místně příslušný inspektorát České inspekce životního prostředí, oddělení ochrany vod,
 7. zdravotnickou záchrannou službu,
 8. místně příslušný obecní, popřípadě městský úřad,
 9. místně příslušný krajský úřad,

10. příslušný orgán ochrany veřejného zdraví,
 11. Český inspektorát lázní a zřidel v případě dotčení ochranných pásem přírodních léčivých zdrojů nebo zdrojů přírodních minerálních vod,
 12. správce vodního toku, v jehož povodí se ucelené provozní území nachází,
 13. vlastníka, popřípadě provozovatele kanalizace, pokud je zařízení či ucelené provozní území odkanalizováno,
 14. odběratele vody (§ 8 vodního zákona) bezprostředně ohrožené následky havárie,
- k) postup předávání hlášení o vzniku havárie, obsah hlášení a způsob vedení záznamů o hlášení,
- l) kvalifikace a postupy (plány účelových školení a výcviku) zabezpečující rozvoj a udržování potřebných odborných způsobilostí ostatních osob, podílejících se na plnění úkolů stanovených havarijním plánem,
- m) údaje o umístění kopií havarijního plánu, případně výpisů z něho tak, aby byly zajištěny trvalé a bezprostřední informace u jednotlivých zařízení, v nichž se nakládá se závadnými látkami.

Součástí havarijního plánu je též popis způsobu vedení záznamů a fotodokumentace o opatřeních prováděných podle havarijního plánu, popis kontrolního systému (§ 3 odst. 2 vyhlášky, bod 5.3), jeho funkce a provozu a způsob vyhodnocování a evidence výsledků kontrol, podrobnosti o hlášení havárií (§ 7 vyhlášky, bod 5.5.1.1) a další podrobnosti související s plněním povinností uživatele závadných látek podle § 9 až 11 vyhlášky (body 5.5.2.1 až 5.5.2.3), zejména zásady odstraňování odpadů, které mohou při zneškodňování havárie vzniknout.

5.4.2 Upřesnění ke zpracování havarijního plánu (§ 6 vyhlášky č. 450/2005 Sb.)

Uživatel závadných látek zpracuje více havarijních plánů pro jedno ucelené provozní území nebo jeden havarijní plán pro více ucelených provozních území v odůvodněných případech po projednání s příslušným vodoprávním úřadem. Havarijní plány zpracovávají více uživatelé závadných látek pro stejné ucelené provozní území se koordinují podle technických podmínek tohoto území, například podle společných podzemních sítí, zejména kanalizací.

Havarijní plán zpracovává provozovatelem uceleného provozního území pro dopravu závadných látek obsahuje náležitosti uvedené v § 5 odst. 1 až 3 vyhlášky (bod 5.4.1). Podkladem pro tento havarijní plán je zejména okruh běžně manipulovaných nebo skladovaných závadných látek v tomto uceleném provozním území a dokumenty předložené dopravcem závadné látky, například přepravní doklad, bezpečnostní list nebezpečné chemické látky nebo chemického přípravku (§ 23 zákona č. 356/2003 Sb.) nebo identifikační list nebezpečného odpadu (§ 13 zákona č. 185/2001 Sb.). Havarijní plán zpracovaný provozovatelem uceleného provozního území pro dopravu závadných látek nesmí být v rozporu s mezinárodními smlouvami o dopravě (například vyhláška č. 64/1987 Sb., o Evropské dohodě o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR), ve znění sdělení MZV č. 159/1997 Sb., sdělení MZV č. 186/1998 Sb., sdělení MZV č. 54/1999 Sb., sdělení MZV č. 93/2000 Sb. m. s., sdělení MZV č. 6/2002 Sb. m. s., sdělení MZV č. 65/2003 Sb. m. s., sdělení MZV č. 77/2004 Sb. m. s. a sdělení MZV č. 33/2005 Sb. m. s., a vyhláška č. 8/1985 Sb., o Úmluvě o mezinárodní železniční přepravě (COTIF), ve znění sdělení MZV č. 61/1991 Sb., sdělení MZV č. 251/1991 Sb., sdělení MZV č. 274/1996 Sb., sdělení MZV č. 29/1998 Sb., sdělení MZV č. 60/1999 Sb., sdělení MZV č. 9/2002 Sb. m. s., sdělení MZV č. 46/2003 Sb. m. s., sdělení MZV č. 8/2004 Sb. m. s. a sdělení MZV č. 34/2005 Sb. m. s.).

Havarijní plán zpracovává pro provádění stavby velkého rozsahu (viz bod 5.2.1) obsahuje náležitosti uvedené v § 5 odst. 1 až 3 vyhlášky (bod 5.4.1) přiměřeně. Dále tento plán obsahuje zejména:

- a) popis technického zabezpečení stavby,
- b) výčet a popis omezení používání závadných látek uvedených ve stavebním povolení (druh látky, množství, technická či jiná opatření) a
- c) výčet zásad pro nakládání se závadnými látkami při provozu dopravních prostředků a mechanizace používaných na stavbě.

Vypracovává-li uživatel závadných látek havarijní plán podle zvláštního právního předpisu (například zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií), zahrne do havarijního plánu pouze ty náležitosti uvedené v § 5 vyhlášky (bod 5.4.1), které havarijní plán vypracovaný podle zvláštního právního předpisu neobsahuje, a uvede na něj odkazy, které zajistí účinnost a použitelnost havarijního plánu zpracovávaného podle této vyhlášky.

Ke schválenému havarijnímu plánu se připojí kopie pravomocného rozhodnutí vodoprávního úřadu, kterým byl tento havarijní plán schválen.

Údaje uvedené ve schváleném havarijním plánu se aktualizují do jednoho měsíce po každé změně, která může ovlivnit účinnost a použitelnost havarijního plánu. Aktualizovaný havarijní plán se zašle vodoprávnímu úřadu. Jsou-li v uceleném provozním území pro dopravu závadných látek manipulovány nebo skladovány závadné látky, které nejsou uvedeny v seznamu závadných látek v havarijním plánu, zašle provozovatel tohoto uceleného provozního území podklady obratem vodoprávnímu úřadu.

Schválený havarijní plán se uloží tak, aby byl dostupný v případě havárie. Uloží se také prohlášení jednotlivých pracovníků, kteří se závadnými látkami zachází nebo by měli v případě havárie zasahovat, že byli s obsahem schváleného havarijního plánu seznámeni.

Plán opatření pro případ havárie (§ 10 vyhlášky č. 470/2001 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků), který zpracovává správce vodního toku nebo jeho úseku v rámci povinnosti spolupracovat při zneškodňování havárií na vodních tocích (§ 47 odst. 2 písm. g) a § 47 odst. 4 písm. f) vodního zákona), obsahuje přiměřeně náležitosti uvedené v § 5 odst. 2 a 3 vyhlášky. Dále tento plán obsahuje zejména:

- a) organizaci havarijní služby správce vodního toku,
- b) seznam vodních toků a vodních nádrží, pro něž je plán zpracován,
- c) označení nebezpečných míst a míst nejvíce ohrožených možným únikem závadných látek,
- d) seznam a popis míst na březích vodních toků, technicky vhodných ke zneškodnění havárie,
- e) charakteristiky závadných látek, s nimiž se nejčastěji nakládá v daném území,
- f) postup pro instalaci norných stěn a pro používání sorpčních prostředků a odlučovačů a
- g) seznam míst s uloženými protihavarijními prostředky.

5.5 Havárie (§ 40 zákona)

Havárií je mimořádné závažné zhoršení nebo mimořádné závažné ohrožení jakosti povrchových nebo podzemních vod. Za havárii se vždy považují případy závažného zhoršení nebo mimořádného ohrožení jakosti povrchových nebo podzemních vod ropnými látkami, zvláště nebezpečnými látkami, popřípadě radioaktivními zářiči a radioaktivními odpady, nebo dojde-li ke zhoršení nebo ohrožení jakosti povrchových nebo podzemních vod v chráněných oblastech přirozené akumulace vod nebo v ochranných pásmech vodních zdrojů. Dále se za havárii považují případy technických poruch a závad zařízení k zachycování, skladování, dopravě a odkládání výše uvedených látek, pokud předcházejí závažnému zhoršení nebo ohrožení jakosti povrchových nebo podzemních vod.

5.5.1 Povinnosti při havárii (§ 41 zákona)

Ten, kdo způsobil havárii (původce havárie), je povinen učinit bezprostřední opatření k odstraňování příčin a následků havárie. Přitom se řídí havarijním plánem, popřípadě pokyny vodoprávního úřadu a České inspekce životního prostředí. Řízení prací při zneškodňování havárií při tom přísluší vodoprávnímu úřadu.

Původce havárie je povinen na výzvu orgánů při provádění opatření při odstraňování příčin a následků havárie s těmito orgány spolupracovat. Osoby, které se zúčastnily zneškodňování havárie, jsou povinny poskytnout České inspekci životního prostředí potřebné údaje, pokud si jejich poskytnutí vyžádá, a Hasičskému záchrannému sboru České republiky.

Dojde-li k havárii mimořádného rozsahu, která může závažným způsobem ohrozit životy nebo zdraví lidí nebo způsobit značné škody na majetku, platí při zabraňování škodlivým následkům havárie přiměřeně ustanovení vodního zákona o ochraně před povodněmi.

Při zneškodňování havárií a odstraňování jejich škodlivých následků se postupuje podle schváleného havarijního plánu.

5.5.1.1 Způsob a rozsah hlášení havárií (§ 41 odst. 2 zákona, § 7 vyhlášky)

Každý, kdo způsobí nebo zjistí havárii, je **povinen ji neprodleně ohlásit** Hasičskému záchrannému sboru ČR nebo jednotkám požární ochrany nebo Policii ČR, případně správci povodí.

Hlášení havárie výše uvedeným subjektům se provádí jakýmkoliv dostupnými spojovacími prostředky nebo osobně. Hlášení havárie operačnímu a informačnímu středisku hasičského záchranného sboru kraje se provádí na linku tísňového volání.

Příjemce hlášení požaduje od osoby, která havárii hlásí, vždy následující údaje:

- a) jméno a příjmení hlásící osoby a její vztah k havárii,
- b) místo, datum a čas zjištění havárie, čas vzniku havárie a příčinu havárie, jsou-li známy, označení původce havárie, je-li znám,
- c) místo zasažené havárií (například vodní tok, vodní nádrž, pozemek),
- d) projevy havárie (například olej, pěna na vodě, uhynulé ryby, zápach, rozbitá autocisterna v poli, protřená hráz odkaliště, neobvyklý výtok z kanalizace), pokud je známo i druh a pravděpodobné množství uniklé závadné látky,
- e) subjekt, kterému již byla havárie ohlášena, a
- f) bezprostřední opatření, která již byla k odstranění příčin a následků havárie učiněna.

Příjemce hlášení může klást hlásící osobě přiměřené doplňkové otázky, vedoucí ke zjištění skutečného stavu věci.

5.5.2 Opatření k nápravě (§ 42 zákona)

K odstranění následků nedovoleného vypouštění odpadních vod, nedovoleného nakládání se závadnými látkami nebo havárií (závadný stav) uloží vodoprávní úřad nebo Česká inspekce životního prostředí tomu, kdo

porušil povinnost k ochraně povrchových nebo podzemních vod, povinnost provést opatření k nápravě závadného stavu, popřípadě též opatření k zajištění náhradního odběru vod, pokud to vyžaduje povaha věci.

Náklady na provedení opatření k nápravě nese ten, jemuž bylo opatření k nápravě uloženo. Pokud ten, komu byla uložena opatření, je neplní a hrozí nebezpečí z prodlení, zabezpečí opatření k nápravě vodoprávní úřad nebo Česká inspekce životního prostředí na náklady původce. Za původce závadného stavu se považuje ten, kdo závadný stav způsobil.

Vodoprávní úřad nebo Česká inspekce životního prostředí uloží podle potřeby opatření k nápravě nabyvateli majetku získaného způsobem uvedeným ve zvláštním zákoně (zákon č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby), který není původcem závadného stavu, ale k jehož majetku takto získanému je závadný stav vázán. Toto platí v případě, že nabyvatel tohoto majetku jej získal s vědomím ekologické zátěže a byla-li s ním o tom uzavřena zvláštní smlouva nebo byla-li mu poskytnuta sleva z kupní ceny z důvodu závadného stavu, jenž je předmětem opatření k nápravě.

Povinnosti plynoucí z opatření k nápravě uloženého původci závadného stavu (nebo nabyvateli majetku) přecházejí na jejich právní nástupce.

Jestliže se uložená opatření k nápravě dotýkají cizích pozemků nebo staveb, je nutné vstup, popřípadě vjezd a zamýšlená omezení obvyklého užívání pozemků nebo staveb je třeba jim předem oznámit, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Po dokončení opatření k nápravě jsou ti, jimž byla opatření k nápravě uložena, povinni na své náklady uvést pozemky nebo stavby do předchozího stavu.

Náhradu za majetkovou újmu nebo omezení vzniklá vlastníkům při provádění opatření k nápravě na jejich pozemcích nebo stavbách hradí ten, jemuž bylo opatření k nápravě uloženo. Právo na náhradu musí být uplatněno do 6 měsíců od jeho vzniku, jinak zaniká. Tím není dotčeno právo na náhradu škody.

5.5.2.1 Bezprostřední odstraňování příčin havárie (§ 9 vyhlášky č. 450/2005 Sb.)

Opatření, která vedou k bezprostřednímu odstranění příčin havárie a k zamezení šíření závadných látek do horninového prostředí a povrchových nebo podzemních vod, spočívají zejména v uzavření a zajištění uzavíracích ventilů, zaslepení havarovaných potrubí, opravě nádrží, odčerpání zbytků závadných látek z porušených obalů, cisteren, skladovacích a přepravních nádrží nebo z přeložení zbytků závadných látek z dopravních prostředků a kontejnerů, je-li to technicky možné. Dále se jedná o opatření k zamezení výbuchu, požáru a zamoření závadnými látkami.

5.5.2.2 Zneškodňování havárie (§ 10 vyhlášky č. 450/2005 Sb.)

Zneškodněním havárie se rozumí zásah směřující k odstranění závadných látek z nesaturované a saturované zóny, zemin a z povrchových a podzemních vod za účelem dosažení jakosti vody na úroveň obvyklou před havárií nebo na úroveň stanovenou vodoprávním úřadem, popřípadě Českou inspekci životního prostředí v rámci řízení prací (zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému) při zneškodňování havárie.

Opatřeními ke zneškodňování havárie jsou především ohrázování a odstranění závadných látek ze zemského povrchu (horninového prostředí a zpevněných ploch), utěsnění a zaslepení kanalizačních výpustí, zaslepení (uzavření) kanalizací, použití zvláštních zachytých systémů, odtěžení kontaminované zeminy, bezpečné uskladnění odpadů (zákon č. 185/2001 Sb.) vzniklých zneškodňováním havárie a vyčištění kanalizací, zachycení

plovoucích, především ropných látek pomocí norných stěn a sorpčních prostředků z povrchových vod, odstranění znečištěných sedimentů z koryt vodních toků, sanační čerpání a jiné metody u vod podzemních.

Dále se havárie zneškodňuje těmito postupy:

- a) nadlepšováním průtoků ve vodních tocích, dávkováním chemických činidel a provzdušňováním,
- b) použitím pevných sorbentů při zneškodňování havárie v blízkosti vodních toků, v ochranných pásmech vodních zdrojů, na nezpevněných plochách a pozemních komunikacích odvodněných kanalizací nebo odvodněných na nezpevněný terén či do povrchových vod, zejména v oblastech s možným ohrožením jakosti povrchových nebo podzemních vod. Odmašťovací kapaliny, emulgační přípravky a biodegradanty nelze v těchto případech použít. V ostatních případech, včetně případů, kdy je na pozemních komunikacích nezbytný urychlený zásah a kdy jsou učiněna opatření proti dalšímu úniku závadných látek i emulzí závadných látek s látkami sloužícími k jejich odstranění, lze odmašťovací kapaliny, emulgační přípravky nebo biodegradanty použít v závislosti na ekotoxicitě jejich emulze s odstraňovanou závadnou látkou a na posouzení, zda jejím průnikem přes záchytné bariéry nedojde ke zhoršení následků havárie.

Tyto a obdobné postupy se použijí pouze podle pokynů vodoprávního úřadu, udělených jím v rámci řízení prací při zneškodňování havárie. Vodoprávní úřad použití těchto postupů předem projedná se správcem vodního toku, popřípadě i se správcem povodí.

Postup zneškodňování havárie a jejích následků a konečné výsledky zneškodňovacích prací se pro ověření účinnosti a úplnosti zásahu sledují účelovým monitoringem jakosti povrchových a podzemních vod nebo horninového prostředí v dotčeném území po celou dobu prací. Podrobnosti tohoto monitoringu určí podle potřeby vodoprávní úřad v rámci řízení prací při zneškodňování havárie.

5.5.2.3 Odstraňování následků havárie

(§ 11 vyhlášky č. 450/2005 Sb.)

Odstraňováním následků havárie se rozumí především:

- a) odstranění zachycených závadných látek, zemin, případně jiných hmot jimi kontaminovaných, včetně použitých sorpčních prostředků, obalů (zákon č. 477/2001 Sb., o obalech), pomocných nástrojů a zařízení,
- b) zachycení a následné odstranění uhynulých ryb, případně jiných vodních živočichů,
- c) odstranění následků provedených opatření na pracovních plochách, budovách a zařízeních.

Odstranění uhynulých ryb, případně jiných živočichů se provádí podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 166/1999 Sb., veterinární zákon).

Podkladem pro ukončení prací na odstraňování následků havárie jsou poznatky a výsledky šetření vodoprávního úřadu, České inspekce životního prostředí, správce vodního toku, jde-li o havárii na vodním toku nebo v jeho blízkosti, dále subjektů spolupracujících při havarijních a likvidačních pracích (zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému) a další zjištění původce havárie. Potřebné údaje vyžaduje Česká inspekce životního prostředí a Hasičský záchranný sbor České republiky od osob, které se zúčastnily zneškodňování havárie.

6.0 Vodní toky, správa povodí

Vodní toky jsou povrchové vody tekoucí vlastním spádem v korytě trvale nebo po převažující část roku, a to včetně vod v nich uměle vzdutých. Jejich součástí jsou i vody ve slepých ramenech a v úsecích přechodně tekoucích přirozenými dutinami pod zemským povrchem nebo zakrytými úseky.

V pochybnostech o tom, zda jde o vodní tok, rozhoduje vodoprávní úřad. Může též rozhodnout, že vodním tokem jsou i jiné povrchové vody než výše.

Ustanovení zvláštního zákona týkající se hrazení bystřin nejsou (§ 35 zákona č. 289/1995 Sb.) dotčena.

6.1 Koryta vodních toků

(§ 44 zákona)

Protéká-li vodní tok po pozemku, který je evidován v katastru nemovitostí jako vodní plocha, je korytem vodního toku tento pozemek. Protéká-li vodní tok po pozemku, který není evidován v katastru nemovitostí jako vodní plocha, je korytem vodního toku část pozemku zahrnující dno a břehy koryta až po břehovou čáru určenou hladinou vody, která zpravidla stačí protékat tímto korytem, aniž se vylévá do přilehlého území.

Přirozeným korytem vodního toku je koryto nebo jeho část, které vzniklo přirozeným působením tekoucích povrchových vod a dalších přírodních faktorů nebo provedením opatření k nápravě zásahů způsobených lidskou činností a které může měnit svůj směr, podélný sklon a příčný profil.

V pochybnostech o hranici koryta vodního toku **nebo o tom, zda se jedná o přirozené koryto vodního toku**, rozhodne místně příslušný vodoprávní úřad.

6.1.1 Změny koryta vodního toku

(§ 45 zákona)

Opustí-li vodní tok vlivem přírodních sil při povodni své přirozené koryto a vznikne-li tím koryto nové, mohou vlastníci pozemků, správce vodního toku, jakož i oprávnění k nakládání s vodami, kteří jsou dotčeni novým stavem, žádat jednotlivě nebo společně vodoprávní úřad o povolení vrátit vodní tok na svůj náklad do původního koryta. Stát může žadatelům, kteří obdrží povolení, na obnovu koryta vodního toku po povodni přispět (§ 102 zákona).

Neobnoví-li se původní stav, stát vykoupí pozemek původního nebo nového koryta vodního toku, jestliže mu tento pozemek vlastník dotčeného pozemku nabídne. Toto neplatí pro dotčené pozemky ve vlastnictví obcí.

Neobnoví-li se původní stav z důvodu, že vodoprávní úřad obnovu ve veřejném zájmu nepovolí, platí pro vlastníky dotčených pozemků možnost odškodnění a ostatním oprávněným k nakládání s vodami, dotčeným tímto rozhodnutím, náleží přiměřená náhrada. Právo na obnovu a odškodnění zaniká po třech letech od roku, v němž došlo ke změně.

6.1.2 Ochrana vodních toků a jejich koryt

(§ 46 zákona)

Je zakázáno měnit směr, podélný sklon a příčný profil koryta vodního toku, poškozovat břehy, těžit z koryt vodních toků zeminu, písek nebo nerosty a ukládat do vodních toků předměty, kterými by mohlo dojít k ohrožení plynulosti odtoku vod, zdraví nebo bezpečnosti, jakož i ukládat takové předměty na místech, z nichž by mohly být splaveny do vod. Tento zákaz se nevztahuje na případy, kdy se tyto činnosti provádějí v souladu s vodním zákonem (povolení vodoprávního úřadu, správa toku apod.).

6.2 Správa vodních toků

(§ 47 zákona)

Vodní toky jsou předmětem správy. Člení se na významné vodní toky a drobné vodní toky. Seznam významných vodních toků stanovuje vyhláška MZe č. 470/2001 Sb.

Správou vodních toků se rozumí povinnost:

- a) sledovat stav koryt vodních toků a pobřežních pozemků z hlediska funkcí vodního toku,
- b) pečovat o koryta vodních toků, udržovat břehové porosty na pozemcích koryt vodních toků nebo na pozemcích s nimi sousedících v šířce podle § 49 odst. 2 tak, aby se nestaly překážkou znemožňující plynulý odtok vody při povodni, s přihlédnutím k tomu, aby jejich druhová skladba co nejvíce odpovídala přírodním podmínkám daného místa; to neplatí, jde-li o pozemky určené k plnění funkcí lesa,
- c) provozovat a udržovat v řádném stavu vodní díla v korytech vodních toků nezbytná k zabezpečení funkcí vodního toku (například § 3 a 4 zákona č. 114/1992 Sb.), popřípadě vodnímu toku převážně sloužící, která správci vodních toků vlastní, případně je užívají z jiného právního důvodu,
- d) připravovat a zajišťovat úpravy koryt vodních toků, pokud slouží k zajištění funkcí vodního toku,
- e) vytvářet podmínky umožňující oprávněná nakládání s vodami související s vodním tokem. Při mimořádných situacích na vodním toku jen pokud to umožňují hydrologické podmínky a stav vodního toku,
- f) oznamovat příslušnému vodoprávnímu úřadu závažné závady, které zjistí ve vodním toku a jeho korytě, způsobené přírodními nebo jinými vlivy. Současně navrhopatření k nápravě, obnovovat přirozená koryta vodních toků, zejména ve zvlášť chráněných územích (§ 14 zákona č. 114/1992 Sb.) a v územních systémech ekologické stability (§ 4 zákona č. 114/1992 Sb.),
- g) spolupracovat při zneškodňování havárií na vodních tocích,
- h) navrhopatření k nápravě zásahů způsobených lidskou činností vedoucí k obnovení přirozených koryt vodních toků.

Způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků stanovuje vyhláška č. 470/2001 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků. Správa významných vodních toků vedle uvedených povinností správy vodních toků zahrnuje další povinnosti uvedené v § 47 odst. 4 a 5 zákona.

6.2.1 Správci vodních toků

(§ 48 zákona)

Správu významných vodních toků zajišťují právnické osoby zřízené podle zákona č. 305/2000 Sb., o povodích (dále jen "správci povodí").

Správu drobných vodních toků nebo jejich ucelených úseků jsou oprávněny vykonávat obce, jejichž územím drobné vodní toky protékají, nebo fyzické nebo právnické osoby, popřípadě organizační složky státu, jimž drobné vodní toky slouží nebo s jejichž činností souvisejí, nebo státní podniky na základě určení MZe. O určení správcem a zrušení správcem drobného vodního toku rozhoduje MZe na základě žádosti; to neplatí v případě určení správcem nebo zrušení správcem drobného vodního toku organizační složku státu nebo státní podnik, jehož předmětem podnikání nebo předmětem činnosti je správa drobných vodních toků. Současně s určením správcem organizační složku státu nebo státní podnik u drobného vodního toku, u kterého byla dosavadním správcem organizační složka státu nebo státní podnik, přechází z dosavadního na nového správce drobného vodního toku právo hospodaření k pozemkům s korytem takového vodního toku, vodní díla s takovým vodním tokem související a pozemky pod těmito vodními díly, pokud jsou tyto nemovitosti ve vlastnictví státu.

Na území vojenských újezdů zajišťuje správu drobných vodních toků Ministerstvo obrany. Na území národních parků zajišťují správu drobných vodních toků Správy národních parků.

Na drobných vodních tocích, ke kterým nebyl určen správce drobného vodního toku, vykonává jejich správu správce vodního toku, jehož je drobný vodní tok přítokem, a to až do doby, než bude správce určen. To platí i v případě, je-li na drobném vodním toku, ke kterému nebyl určen správce drobného vodního toku, ucelený úsek drobného vodního toku, ke kterému byl určen správce drobného vodního toku.

6.2.2 Oprávnění při správě vodních toků

(§ 49 zákona)

Správci vodních toků jsou oprávněni:

- při výkonu svých práv a povinností vstupovat **a vyjíždět** v nezbytném rozsahu na cizí pozemky a stavby, pokud k tomu není třeba povolení podle zvláštních právních předpisů,
- z důvodu péče o koryta vodního toku a **po projednání** s vlastníky pozemků odstraňovat nebo nově vysazovat stromy a keře na pozemcích při něm **ve stanovené šířce** (viz dále),
- požadovat předložení povolení nebo souhlasu vodoprávního úřadu týkajícího se vodního toku a zjišťovat, zda jsou tato rozhodnutí dodržována,
- dávat pokyny pro manipulaci s vodními díly jejich uživatelům v rámci komplexního manipulačního řádu soustavy vodních nádrží na vodním toku, pokud to vyžaduje mimořádná situace.

Správci vodních toků mohou při výkonu správy vodního toku, pokud je to nezbytně nutné a po předchozím projednání s vlastníky pozemků užívat pozemků sousedících s korytem vodního toku, a to:

- u vodních toků, které jsou vodními cestami dopravně významnými, nejvýše v šířce do 10 m od břehové čáry,
- u ostatních významných vodních toků jiných než pod písmenem a) nejvýše v šířce do 8 m od břehové čáry,
- u drobných vodních toků nejvýše v šířce do 6 m od břehové čáry.

6.3 Povinnosti související s vodními toky

(§ 50-53 zákona)

6.3.1 Povinnosti vlastníků pozemků, na nichž se nacházejí koryta vodních toků

(§ 50 zákona)

Vlastníci pozemků, na nichž se nacházejí koryta vodních toků, jsou povinni:

- strpět na svém pozemku břehové porosty, jakož i obecné nakládání s vodami ve vodním toku (viz bod 3.2),
- udržovat břehy koryta vodního toku ve stavu potřebném k zajištění neškodného odtoku vody, odstraňovat překážky a cizorodé předměty ve vodním toku, s výjimkou nánosů, pokud tyto činnosti neznamenají vynaložení zvláštních nákladů, zvláštní odbornou způsobilost nebo použití speciální techniky,
- strpět na svém pozemku vodní díla umístěná v korytě vodního toku, vybudovaná před účinností vodního zákona č. 254/2001 Sb., tj. před 1.1.2002,
- ohlašovat správci vodního toku zjevné závady v korytě vodního toku,
- strpět na svém pozemku bez náhrady umístění zařízení ke sledování stavu povrchových a podzemních vod a ekologických funkcí vodního toku, například plavebních znaků apod.,
- umožnit vodoprávnímu úřadu, České inspekci životního prostředí, jakož i správci vodního toku výkon jejich oprávnění,
- strpět po nich průchod osob podél vodních toků. Výjimku z této povinnosti může povolit vodoprávní úřad po projednání s příslušným správcem vodního toku. To neplatí na pozemcích v zastavěném území a na oplocených pozemcích,
- strpět na svém pozemku přirozené koryto vodního toku.**

6.3.2 Povinnosti vlastníků pozemků sousedících s koryty vodních toků

(§ 51 zákona)

Vlastníci pozemků sousedících s koryty vodních toků jsou povinni:

- a) umožnit správci vodního toku výkon jeho oprávnění,
- b) strpět na svém pozemku bez náhrady umístění zařízení ke sledování stavu povrchových a podzemních vod a ekologických funkcí vodního toku, umístění plavebních znaků apod.,
- c) strpět, po předchozím projednání s nimi, po nich průchod osob. To neplatí na pozemcích v současně zastavěném území obce a na oplocených pozemcích,
- d) **strpět na svém pozemku přirozené koryto vodního toku.**

Vodoprávní úřad může vlastníkům pozemků sousedících s koryty vodních toků zakázat kácet stromy a keře zabezpečující stabilitu koryta vodního toku. Pokud výkonem těchto oprávnění vznikne vlastníkovu pozemku škoda, má nárok na její úhradu.

6.3.3 Povinnosti vlastníků staveb a zařízení v korytech vodních toků nebo sousedících s nimi

(§ 52 zákona)

Vlastníci staveb a zařízení v korytech vodních toků jsou povinni odstraňovat předměty zachycené či ulpělé na těchto stavbách a zařízeních a nakládat s nimi podle zákona o odpadech.

Vlastníci staveb, které nejsou vodními díly, nebo zařízení v korytech vodních toků, popřípadě sousedících s nimi jsou povinni ve veřejném zájmu dbát o jejich statickou bezpečnost a celkovou údržbu, aby neohrožovaly plynulý odtok povrchových vod, a zabezpečit je proti škodám působeným vodou a odchodem ledu. Pokud k narušení plynulého odtoku vod dojde v důsledku zanedbání péče o tyto stavby nebo zařízení, jsou jejich vlastníci povinni na své náklady provést nápravu a plynulý odtok vody plně obnovit. Jinak je vodoprávní úřad oprávněn zajistit nápravu na náklady vlastníka; odpovědnost za škodu způsobenou zanedbáním povinné péče o stavbu nebo zařízení v korytě vodního toku nebo s ním sousedícím tím není dotčena.

6.4 Správa povodí

(§ 54 zákona)

Správou povodí se rozumí správa významných vodních toků, některé činnosti spojené se zjišťováním a hodnocením stavu povrchových a podzemních vod v dané oblasti povodí a další činnosti, které vykonávají správci povodí podle vodního zákona. Správu povodí vykonávají správci povodí.

Správci povodí v rámci své činnosti podávají podněty, návrhy a vyjádření vodoprávním úřadům a jiným správním úřadům z hlediska zájmů daných příslušnými plány v oblasti vod a z hlediska dalších zájmů sledovaných zákonem, zejména ve věcech ochrany vodních poměrů, ochrany vod, hospodárného využívání vodních zdrojů, minimálních zůstatkových průtoků vodních toků, minimálních hladin podzemních vod a při přechodném nedostatku vody. Dále poskytují stanoviska správců povodí zejména pro vydání povolení k nakládání s vodami [§ 8 odst. 1 písm. a) až c)], pro vydání povolení k některým vybraným činnostem [§ 14 odst. 1 písm. a) až c)], pro vydání stavebního povolení k vodním dílům (§ 15), **k ohlášení vodních děl (§ 15a)**, pro udělení souhlasu (§ 17) a pro vydání vyjádření (§ 18), ve kterých posuzují soulad záměrů umístit, provést, změnit nebo odstranit stavbu, zařízení nebo provádět jiné činnosti s výše uvedenými zájmy, pokud by takové záměry mohly ovlivnit vodní poměry, energetický potenciál, popřípadě jakost nebo množství povrchových nebo podzemních vod.

7.0 Vodní díla

(§ 55 zákona)

Vodní díla jsou stavby, které slouží ke vzdouvání a zadržování vod, umělému usměrňování odtokového režimu povrchových vod, k ochraně a užívání vod, k nakládání s vodami, ochraně před škodlivými účinky vod, k úpravě vodních poměrů nebo k jiným účelům sledovaným zákonem o vodách, a to zejména:

- přehrad, hráze, vodní nádrže, jezy a zdrže,
- stavby, jimiž se upravují, mění nebo zřizují koryta vodních toků,
- stavby vodovodních řadů a vodárenských objektů včetně úpraven vody, kanalizačních stok, kanalizačních objektů, čistíren odpadních vod, jakož i stavby k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizací,
- stavby na ochranu před povodněmi,
- stavby k vodohospodářským melioracím, zavlažování a odvodňování pozemků,
- stavby, které se k plavebním účelům zřizují v korytech vodních toků nebo na jejich březích,
- stavby k využití vodní energie a energetického potenciálu,
- stavby odkališť,
- stavby sloužící k pozorování stavu povrchových nebo podzemních vod,
- studny,
- stavby k hrazení bystřin a strží,
- jiné stavby potřebné k povolenému nakládání s vodami (bod 3.3.1).

Vodohospodářské úpravy jsou zemní práce a změny terénu v přirozených korytech vodních toků a na pozemcích sousedících s nimi, jimiž se podstatně mění přirozená koryta vodních toků a které jsou nezbytné k zajištění funkcí vodních toků.

Za vodní díla se podle vodního zákona nepovažují zejména jednoduchá zařízení mimo koryta vodních toků na pozemcích nebo stavbách k zachycení vody a k jejich ochraně před škodlivými účinky povrchových nebo podzemních vod, vodohospodářské úpravy, bezodtokové jímky včetně přítokového potrubí, vnitřní vodovody a vnitřní kanalizace, vodovodní a kanalizační přípojky, průzkumné hydrogeologické vrtty, pokud neslouží k odběru podzemní vody, další zařízení vybudovaná v rámci geologických prací (zákon č. 62/1988 Sb.) a vrtty k využívání energetického potenciálu podzemních vod, pokud nedochází k čerpání nebo odběru podzemních vod. V pochybnostech o tom, zda jde o vodní dílo, rozhodne místně příslušný vodoprávní úřad.

Omezení práv k pozemkům a stavbám (§ 55a zákona)

Práva k pozemkům a stavbám, potřebným pro uskutečnění veřejně prospěšných staveb na ochranu před povodněmi, lze odejmout nebo omezit postupem podle zákona o vyvlastnění.

7.1 Stavby k vodohospodářským melioracím pozemků

(§ 56 zákona)

Za stavby k vodohospodářským melioracím pozemků se pro účely vodního zákona považují stavby:

- a) k závlaze a odvodnění pozemků,
- b) k ochraně pozemků před erozní činností vody.

Stavby k odvodnění zemědělských pozemků se pro účely vodního zákona člení na hlavní odvodňovací zařízení a podrobná odvodňovací zařízení, přičemž podrobným odvodňovacím zařízením se rozumí pro podzemní odvodnění sběrné a svodné drény, drenážní šachty a výusti, pro povrchové odvodnění sběrné příkopy a objekty na nich.

Podrobné vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsob a rozsah péče o ně stanovuje vyhláška č. 225/2002 Sb.

Vlastník pozemku, na kterém je umístěna stavba k vodohospodářským melioracím pozemků nebo její část, která souvisí s více pozemky nebo byla zřízena ve veřejném zájmu a která byla vybudována před 1.1.2002, je povinen:

- a) strpět stavbu k vodohospodářským melioracím pozemků nebo její část na svém pozemku,
- b) užívat pozemek tak, aby neovlivnil negativně funkci stavby k vodohospodářským melioracím pozemků nebo jejich částí,
- c) ohlašovat vlastníkově stavby k vodohospodářským melioracím pozemků, případně vodoprávnímu úřadu zjevné závady ve funkci stavby nebo její části,
- d) strpět, aby se jeho pozemku užilo v nezbytné míře k údržbě stavby k vodohospodářským melioracím pozemků nebo její části.

Vodoprávní úřad je oprávněn v pochybnostech rozhodnout o rozsahu povinnosti vlastníka pozemků, na kterých je stavba k vodohospodářským melioracím nebo její část umístěna, vlastníků pozemků sousedících s pozemkem, na kterém je umístěna stavba k vodohospodářským melioracím pozemků nebo její část, popřípadě o povinnosti správce navazujícího vodního toku k zajištění funkce stavby k vodohospodářským melioracím pozemků.

7.2 Užívání vodních děl jinými osobami

(§ 57 zákona)

Pokud má bezprostřední prospěch z vodního díla jiný oprávněný (bod 3.3 - § 8 zákona) než vlastník tohoto vodního díla, je povinen podílet se na úhradě nákladů na údržbu tohoto vodního díla. Nedojde-li mezi vlastníkem vodního díla a oprávněným k dohodě o výši a způsobu úhrady nákladů, rozhodne soud. To neplatí v případě, že vlastník vodního díla je správcem vodního toku a osoba oprávněná k nakládání s vodami v tomto vodním díle je povinna platit platbu k úhradě správy vodních toků a správy povodí podle § 101 zákona, a v případě, že osoba oprávněná k nakládání s vodami užívá vodu pouze za účelem využití energetického potenciálu k výrobě elektřiny ve vodních elektrárnách do celkového instalovaného výkonu výrobní 10 MW.

7.3 Ochrana vodních děl

(§ 58 zákona)

Je zakázáno poškozovat vodní díla a jejich funkce. Zejména je zakázáno na ochranných hrázích vysazovat dřeviny, jezdit po nich vozidly, pokud se nejedná o údržbu, s výjimkou míst k tomu určených, poškozovat vodočty, vodoměry, cejchy, vodní značky, značky velkých vod.

Vodoprávní úřad může na návrh vlastníka vodního díla v zájmu jeho ochrany **opatřením obecné povahy** stanovit ochranná pásma podél něho a zakázat nebo omezit na nich podle povahy vodního díla umístování a provádění některých staveb nebo činností. Vlastníci pozemků a staveb v ochranném pásmu mají vůči

vlastníkovi vodního díla nárok na náhradu majetkové újmy, která jim uvedeným zákazem nebo omezením vznikne.

7.4 Povinnosti vlastníků vodních děl

(§ 59 zákona)

Vlastník vodního díla je povinen:

- **dodržovat podmínky a povinnosti, za kterých bylo vodní dílo povoleno a uvedeno do provozu, zejména dodržovat provozní řád a schválený manipulační řád, neprodleně oznamovat vodoprávnímu úřadu změny mající vliv na obsah manipulačního řádu a předkládat vodoprávnímu úřadu ke schválení návrh na úpravu manipulačního řádu tak, aby byl v souladu s komplexním manipulačním řádem podle § 47 odst. 4 písm. g) zákona.** Náležitosti manipulačních a provozních řádů stanovuje vyhláška č. 195/2002 Sb.,
- udržovat vodní dílo v řádném stavu tak, aby nedocházelo k ohrožování bezpečnosti osob, majetku a jiných chráněných zájmů,
- provádět na vlastní náklad u vodního díla technickobezpečnostní dohled, pokud tomuto dohledu vodní dílo podléhá (vodní díla ke vzdouvání nebo zadržování vody),
- provádět na svůj náklad opatření, která mu vodoprávní úřad uloží k odstranění závad zjištěných na vodním díle, zejména při vodoprávním dozoru,
- dbát pokynů správce vodního toku v případě mimořádných situací na dotčeném vodním toku,
- odstraňovat předměty a hmoty zachycené či ulpělé na vodních dílech a nakládat s nimi podle zákona o odpadech,
- osadit na vodním díle cejch, vodní značku nebo vodočet, **umožnit průběžný přenos dat o průtocích ve vodním toku nebo** zajistit zvláštní úpravu přelivu nebo výpusti podle rozhodnutí vodoprávního úřadu,
- osadit na vodním díle plavební znaky,
- u vodního díla sloužícího ke vzdouvání vody ve vodním toku udržovat na vlastní náklad v řádném stavu dno a břehy v oblasti vzduť a starat se v něm o plynulý průtok vody, zejména odstraňovat nánosy a překážky, a je-li to technicky možné a ekonomicky únosné, vytvářet podmínky pro migraci vodních živočichů, nejde-li o stavby,
- odstraňovat náletové dřeviny z hrází sloužících k ochraně před povodněmi, ke vzdouvání vody nebo k akumulaci vody; na tyto povinnosti se **s výjimkou ochrany památných stromů, zvláště chráněných druhů rostlin, zvláště chráněných živočichů a volně žijících ptáků, nevztahuje zákon o ochraně přírody a krajiny** (zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny). Před jejich odstraněním, není-li nebezpečí z prodlení, je vlastník vodního díla povinen oznámit svůj záměr orgánu ochrany přírody,
- **provádět jedenkrát za dva roky prostřednictvím osoby odborně způsobilé pověřené MŽP technické revize vodního díla ohlášeného podle § 15a zákona a výsledky těchto revizí předávat do 31. prosince příslušného roku vodoprávnímu úřadu. Vlastník vodního díla je povinen odstranit zjištěné závady ve lhůtě do 60 dnů od provedení revize.**

Pověření k provádění technické revize vodního díla ohlášeného podle § 15a zákona lze udělit osobě, která má dostatečnou odbornou úroveň, technické, administrativní a organizační zázemí a splňuje předpoklady pro kvalifikované provedení revize.

Vodoprávní úřad může uložit vlastníkovu vodního díla zpracovat a předložit mu ke schválení manipulační řád vodního díla; může též stanovit podmínky, za kterých rozhodnutí o schválení vydá, a lhůtu k předložení nebo k předloženému manipulačnímu řádu uložit provést doplnění nebo jiné úpravy. Dále může uložit provést změnu schváleného manipulačního řádu vodního díla a jeho předložení ke schválení. Manipulační řád schvaluje vodoprávní úřad na časově omezenou dobu.

Ve výjimečných případech může vodoprávní úřad uložit nebo povolit vlastníkovu vodního díla mimořádnou manipulaci na vodním díle nad rámec schváleného manipulačního řádu. V takovém případě nevzniká vlastníkovu vodního díla povinnost náhrady oprávněnému k nakládání s vodami v tomto díle za to, že nemůže nakládat s vodami v maximálním povoleném množství a s určitými vlastnostmi.

Vyžaduje-li to veřejný zájem a jestliže ten, kdo je k tomu povinen, tyto povinnosti řádně neplní a nezjednal-li nápravu ve stanovené lhůtě, vodoprávní úřad může rozhodnout, že jiná osoba přejímá na dobu nezbytné potřeby provoz nebo údržbu vodních děl. Tento provoz a údržbu obstarává určená osoba na náklady toho, kdo byl povinen tyto povinnosti plnit. Není-li taková osoba, nese tyto náklady stát.

Na odstraňování překážek pro migraci vodních živočichů ve vodním toku způsobených vodními díly vybudovanými před 1.1. 2002 se podílí stát.

7.5 Vstup na pozemky sousedících s vodním dílem (§ 60 zákona)

Vlastníci pozemků sousedících s vodním dílem jsou povinni po předchozím projednání s nimi umožnit za účelem provozu a provádění údržby vodních děl v nezbytném rozsahu vstup a vjezd na své pozemky těm, kteří zajišťují provoz nebo provádějí údržbu těchto vodních děl. Pokud vstupem na pozemky vznikne vlastníkovu pozemku škoda, má nárok na její úhradu.

7.6 Technickobezpečnostní dohled nad vodními díly (§ 61 zákona)

Technickobezpečnostním dohledem nad vodními díly se rozumí zjišťování technického stavu vodního díla ke vzdouvání nebo zadržování vody, a to z hlediska bezpečnosti a stability a možných příčin jejich poruch. Provádí se zejména pozorováním a prohlídkami vodního díla, měřením jejich deformací, sledováním průsaku vod, jakož i hodnocením výsledků všech pozorování a měření ve vztahu k předem určeným mezním nebo kritickým hodnotám. Součástí technickobezpečnostního dohledu je i vypracování návrhů opatření k odstranění zjištěných nedostatků.

Z hlediska technickobezpečnostního dohledu se vodní díla rozdělují do I. až IV. kategorie podle rizika ohrožení lidských životů, možných škod na majetku v přilehlém území a ztrát z omezení funkcí a užitků ve veřejném zájmu.

Vymezení vodních děl podléhajících technickobezpečnostnímu dohledu, stanovení kritérií a postupu pro zařazení vodních děl do kategorií, rozsah a četnost provádění technickobezpečnostního dohledu u jednotlivých

kategorií vodních děl a v jednotlivých etapách jejich přípravy, výstavby, rekonstrukce nebo provozu a náležitosti programu technickobezpečnostního dohledu stanovuje vyhláška č. 471/2001 Sb.

Žadatel o povolení nového nebo změny dokončeného vodního díla vymezeného uvedenou vyhláškou je povinen k žádosti o povolení předložit posudek pro zařazení vodního díla do kategorie s návrhem podmínek provádění technickobezpečnostního dohledu.

Provádět technickobezpečnostní dohled nad vodními díly I. až III. kategorie, zpracovávat posudky pro zařazení vodních děl do I. až IV. kategorie z hlediska technickobezpečnostního dohledu a zpracovávat program technickobezpečnostního dohledu může jen odborně způsobilá osoba pověřená MZe (dále jen "pověřená osoba"). Je-li taková osoba vlastníkem vodního díla I. nebo II. kategorie, nesmí na něm vykonávat technickobezpečnostní dohled sama a zpracovávat pro něj program technickobezpečnostního dohledu.

Pověření k výkonu technickobezpečnostního dohledu nad vodními díly I. až III. kategorie lze udělit pouze osobě, která má odborné, personální a materiální vybavení a splňuje předpoklady pro kvalifikovaný výkon těchto činností.

O povinnosti zajistit na vodním díle technickobezpečnostní dohled, o jeho rozsahu, případně o podmínkách jeho provádění a o zařazení vodního díla do kategorie I. až IV., rozhodne vodoprávní úřad s přihlédnutím k posudku zpravidla v rámci povolení stavby nebo jejích změn.

Vodoprávní úřad může rozhodnout o změně kategorie vodního díla, rozsahu technickobezpečnostního dohledu, popřípadě podmínek jeho zajišťování, pokud se významně změní podmínky, za nichž bylo předchozí rozhodnutí vydáno.

7.7 Povinnosti vlastníků a stavebníků vodních děl při technickobezpečnostním dohledu

(§ 62 zákona)

Technickobezpečnostní dohled je povinen zajišťovat na svůj náklad vlastník, případně stavebník vodního díla, a to v rozsahu stanoveném vyhláškou 471/2002 Sb. Vodoprávní úřad může rozhodnutím stanovit další povinnosti k provádění tohoto dohledu.

U vodních děl zařazených do I. až III. kategorie je povinen jejich vlastník, popřípadě stavebník zajistit technickobezpečnostní dohled prostřednictvím pověřené osoby a účastnit se jeho provádění v rozsahu stanoveném vyhláškou Ministerstva zemědělství. U vodních děl III. kategorie může technickobezpečnostní dohled provádět vlastník nebo stavebník sám, pokud je pověřenou osobou.

U vodních děl IV. kategorie může technickobezpečnostní dohled provádět vlastník, případně stavebník sám.

Při provádění technickobezpečnostního dohledu je vlastník, případně stavebník vodního díla zařazeného do I. až IV. kategorie povinen

- a) určit fyzickou osobu odpovědnou za technickobezpečnostní dohled a oznámit její jméno, příjmení, adresu bydliště, popřípadě pracoviště a číslo telefonu příslušnému vodoprávnímu úřadu; u vodních děl IV. kategorie se za osobu odpovědnou za technickobezpečnostní dohled považuje vlastník vodního díla, pokud neurčil jinou osobu,

- b) přizvat příslušný vodoprávní úřad k prohlídce vodního díla, a to u staveb I. kategorie jedenkrát ročně, u staveb II. kategorie jedenkrát za 2 roky, u staveb III. kategorie jedenkrát za 4 roky a u staveb IV. kategorie jedenkrát za 10 let,
- c) u vodních děl I. až III. kategorie předkládat zprávy o výsledcích technickobezpečnostního dohledu v termínech podle písmene b) nebo, nastaly-li mimořádné okolnosti dotýkající se bezpečnosti vodního díla, příslušnému vodoprávnímu úřadu; u vodních děl IV. kategorie předkládat zprávu o prohlídce v termínech podle písmene b),
- d) u vodních děl I. až III. kategorie předat vodoprávnímu úřadu program technickobezpečnostního dohledu nebo jeho změnu.

8.0 Ochrana před povodněmi

V této kapitole je další výklad zaměřen na základní skutečnosti a povinnosti, případně zákazy a omezení, která vyplývají z problematiky ochrany před povodněmi.

Ochranou před povodněmi se rozumí činnosti a opatření k předcházení a zvládnutí povodňového rizika v ohroženém území. Zajišťuje se systematickou prevencí a operativními opatřeními.

Operativní opatření jsou zabezpečována podle povodňových plánů a při vyhlášení krizového stavu podle krizových plánů (zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení).

K zajištění ochrany před povodněmi je každý povinen umožnit vstup, případně vjezd na své pozemky, popřípadě stavby těm, kteří řídí, koordinují a provádějí zabezpečovací a záchranné práce, přispět na příkaz povodňových orgánů osobní a věcnou pomocí k ochraně životů a majetku před povodněmi a řídit se příkazy povodňových orgánů.

Pokud při této činnosti vznikla vlastníkově pozemku nebo stavby škoda, má nárok na její náhradu.

8.1 Povodně (§ 64 zákona)

Povodněmi se pro účely vodního zákona rozumí přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku a může způsobit škody. Povodní je i stav, kdy voda může způsobit škody tím, že z určitého území nemůže dočasně přirozeným způsobem odtékat nebo její odtok je nedostatečný, případně dochází k zaplavení území při soustředěném odtoku srážkových vod. Povodeň může být způsobena přírodními jevy, zejména táním, dešťovými srážkami nebo chodem ledů (přirozená povodeň), nebo jinými vlivy, zejména poruchou vodního díla, která může vést až k jeho havárii (protržení) nebo nouzovým řešením kritické situace na vodním díle (zvláštní povodeň).

Povodeň začíná vyhlášením druhého nebo třetího stupně povodňové aktivity (bod 8.7) a končí odvoláním třetího stupně povodňové aktivity, není-li v době odvolání třetího stupně povodňové aktivity vyhlášen druhý stupeň povodňové aktivity. V tom případě končí povodeň odvoláním druhého stupně povodňové aktivity. Povodní je rovněž situace, při níž nebyl vyhlášen druhý nebo třetí stupeň povodňové aktivity, ale stav nebo průtok vody v příslušném profilu nebo srážka dosáhla směrodatné úrovně pro některý z těchto stupňů povodňové aktivity podle povodňového plánu příslušného územního celku. Pochybnosti o tom, zda v určitém území a v určitém čase byla povodeň, rozhoduje, je-li splněna některá z těchto podmínek, vodoprávní úřad.

Za nebezpečí povodně se považují situace zejména při:

- dosažení stanoveného limitu vodního stavu nebo průtoku ve vodním toku a jeho stoupající tendenci,
- déletrvajících vydatných dešťových srážkách, popřípadě prognóze nebezpečí intenzivních dešťových srážek, očekávaném náhlém tání, nebezpečném chodu ledů nebo při vzniku nebezpečných ledových zácp a nápěchů, nebo
- vzniku mimořádné situace na vodním díle, kdy hrozí nebezpečí jeho poruchy.

8.2 Povodňová opatření

(§ 65 zákona)

Povodňová opatření jsou přípravná opatření, opatření prováděná při nebezpečí povodně, za povodně a opatření prováděná po povodni.

Přípravná opatření jsou:

- a) stanovení záplavových území,
- b) vymezení směrodatných limitů stupňů povodňové aktivity,
- c) povodňové plány,
- d) povodňové prohlídky,
- e) příprava předpovědní a hlásné povodňové služby,
- f) organizační a technická příprava,
- g) vytváření hmotných povodňových rezerv,
- h) příprava účastníků povodňové ochrany.

Opatření při nebezpečí povodně a za povodně jsou:

- a) činnost předpovědní povodňové služby,
- b) činnost hlásné povodňové služby,
- c) varování při nebezpečí povodně,
- d) zřízení a činnost hlídkové služby,
- e) vyklizení záplavových území,
- f) řízené ovlivňování odtokových poměrů,
- g) povodňové zabezpečovací práce,
- h) povodňové záchranné práce,
- i) zabezpečení náhradních funkcí a služeb v území zasaženém povodní.

Opatření po povodni jsou:

- a) evidenční a dokumentační práce,
- b) vyhodnocení povodňové situace včetně vzniklých povodňových škod,
- c) odstranění povodňových škod a obnova území po povodni.

Uvedená povodňová opatření nejsou výstavba, údržba a opravy staveb a ostatních zařízení sloužících k ochraně před povodněmi, jakož i investice vyvolané povodněmi.

8.3 Záplavová území

(§ 66 zákona)

Záplavová území jsou administrativně určená území, která mohou být při výskytu přirozené povodně zaplavena vodou. Jejich rozsah je povinen stanovit na návrh správce vodního toku vodoprávní úřad. Vodoprávní úřad může uložit správci vodního toku povinnost zpracovat a předložit takový návrh v souladu s plány hlavních povodí a s plány oblastí povodí.

V zastavěných územích, v zastavitelných plochách podle územně plánovací dokumentace, případně podle potřeby v dalších územích, vymezí vodoprávní úřad na návrh správce vodního toku aktivní zónu záplavového území podle nebezpečnosti povodňových průtoků.

Způsob a rozsah zpracovávání návrhu a stanovování záplavových území a jejich dokumentace stanovuje vyhláška č. 236/2002 Sb. **Vodoprávní úřad, který záplavové území stanovil, zabezpečí zpřístupnění dokumentace a předá jednu kopii této dokumentace Ministerstvu životního prostředí.**

Pokud záplavová území nejsou určena, mohou vodoprávní a stavební úřady a orgány územního plánování při své činnosti vycházet zejména z dostupných podkladů správců povodí a správců vodních toků o pravděpodobné hranici území ohroženého povodněmi.

8.4 Omezení v záplavových územích

(§ 67 zákona)

V aktivní zóně záplavových území se nesmí umísťovat, povolovat ani provádět stavby s výjimkou vodních děl, jimiž se upravuje vodní tok, převádějí povodňové průtoky, provádějí opatření na ochranu před povodněmi nebo která jinak souvisejí s vodním tokem nebo jimiž se zlepšují odtokové poměry, staveb pro jímání vod, odvádění odpadních vod a odvádění srážkových vod a dále nezbytných staveb dopravní a technické infrastruktury, zřizování konstrukcí chmelnic, jsou-li zřizovány v záplavovém území v katastrálních územích vymezených podle zákona č. 97/1996 Sb., o ochraně chmele, za podmínky, že současně budou provedena taková opatření, že bude minimalizován vliv na povodňové průtoky; **to neplatí pro údržbu staveb a stavební úpravy, pokud nedojde ke zhoršení odtokových poměrů.**

V aktivní zóně je dále zakázáno:

- a) těžit nerosty a zeminu způsobem zhoršujícím odtok povrchových vod a provádět terénní úpravy zhoršující odtok povrchových vod,
- b) skladovat odplavitelný materiál, látky a předměty,
- c) zřizovat oplocení, živé ploty a jiné podobné překážky,
- d) zřizovat tábory, kempy a jiná dočasná ubytovací zařízení.

Mimo aktivní zónu v záplavovém území může vodoprávní úřad stanovit **opatřením obecné povahy** omezující podmínky. **Při změně podmínek je může stejným postupem změnit nebo zrušit.** Takto postupuje i v případě, není-li aktivní zóna stanovena.

8.5 Území určená k řízeným rozlivům povodní

(§ 68 zákona)

Za území určená k řízeným rozlivům povodní se považují pozemky nezbytné pro vzdouvání, popřípadě akumulaci povrchových vod veřejně prospěšnými stavbami na ochranu před povodněmi, k nimž bylo omezeno vlastnické právo dohodou nebo postupem podle § 55a zákona (bod 7.0).

Za škodu vzniklou řízeným rozlivem povodní na půdě, polních plodinách, lesních porostech a stavbách v území náleží poškozenému náhrada, kterou poskytuje v penězích stát zastoupený Ministerstvem zemědělství. Výše náhrady za škodu způsobenou na půdě nebo stavbě se stanoví v závislosti na výši nákladů nezbytných na uvedení půdy nebo stavby do původního stavu, včetně nákladů na odstranění nežádoucích naplavenin, výše náhrady za škodu způsobenou na polních plodinách v závislosti na tržních cenách polních plodin v době rozlivu, včetně nákladů na likvidaci poškozených polních plodin. Výše náhrady za škodu způsobenou na lesních porostech se stanoví podle lesního zákona (zákon č. 289/1995 Sb., o lesích). Postup při zjišťování a uplatňování náhrady škody a postup při určení její výše stanoví vláda nařízením (NV č. 203/2009 Sb. o postupu při zjišťování a uplatňování náhrady škody a postupu při určení její výše v územích určených k řízeným rozlivům povodní). Právo na

náhradu škody se uplatňuje podáním žádosti poškozeného o náhradu škody způsobené řízeným rozlivem povodně. Náležitosti žádosti jsou uvedeny v příloze k nařízení vlády č. 203/2009 Sb. Žádost se podává Ministerstvu zemědělství bez zbytečného odkladu po ukončení řízeného rozlivu povodně, kterým se rozumí vyprázdnění retenčního prostoru. Datum počátku a ukončení řízeného rozlivu povodně uveřejní MZe na základě informace vlastníka vodního díla na svých internetových stránkách (www.mze.cz).

Náhrada náleží rovněž za finanční újmu vzniklou pozbytím nároku na dotaci, poskytovanou na základě zákona o zemědělství, který poškozený pozbyl v souvislosti s řízeným rozlivem povodně.

Poškozenému, jemuž byla poskytnuta náhrada, nelze poskytnout státní pomoc z titulu rozlivu povodně podle zákona o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou.

Poškozenému nenáleží náhrada v případě, že nedodrží podmínky stanovené pro způsob užívání pozemků určených k rozlivu povodní.

8.6 Území ohrožená zvláštními povodněmi

(§ 69 zákona)

Území ohrožená zvláštními povodněmi jsou území, která mohou být při výskytu zvláštní povodně zaplavena vodou. Pokud pro krizové situace předpokládán rozsah území ohrožený zvláštními povodněmi výrazně přesahuje záplavová území, vymezí se jejich rozsah v krizovém plánu. Pro jeho pořízení platí zvláštní zákon (zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení).

8.7 Stupně povodňové aktivity

(§ 70 zákona)

Stupni povodňové aktivity se rozumí míra povodňového nebezpečí vázaná na směrodatné limity, jimiž jsou zpravidla vodní stavy nebo průtoky v hlásných profilech na vodních tocích, popřípadě na mezní nebo kritické hodnoty jiného jevu uvedené v příslušném povodňovém plánu.

Rozsah **operativních opatření prováděných pro ochranu před konkrétní povodní** se řídí nebezpečím nebo vývojem povodňové situace, která se vyjadřuje třemi stupni povodňové aktivity, kterými jsou:

- první stupeň (stav bdělosti) nastává při nebezpečí přirozené povodně a zaniká, pominou-li příčiny takového nebezpečí. Vyžaduje věnovat zvýšenou pozornost vodnímu toku nebo jinému zdroji povodňového nebezpečí, zahajuje činnost hlásná a hlídková služba. Na vodních dílech nastává tento stav při dosažení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností z hlediska bezpečnosti díla nebo při zjištění mimořádných okolností, jež by mohly vést ke vzniku zvláštní povodně,
- druhý stupeň (stav pohotovosti) se vyhláší, **když** nebezpečí přirozené povodně přerůstá v povodeň, **ale nedochází k větším rozlivům a škodám mimo koryto**. Vyhláší se také při překročení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti. Aktivizují se povodňové orgány a další účastníci ochrany před povodněmi, uvádějí se do pohotovosti prostředky na zabezpečovací práce, provádějí se opatření ke zmírnění průběhu povodně podle povodňového plánu,
- třetí stupeň (stav ohrožení) se vyhláší při **bezprostředním** nebezpečí **nebo** vzniku škod většího rozsahu, ohrožení životů a majetku v záplavovém území; vyhláší se také při dosažení kritických hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti současně se zahájením nouzových opatření. Provádějí se **povodňové zabezpečovací práce podle povodňových plánů** a podle potřeby záchranné práce nebo evakuace.

Druhý a třetí stupeň povodňové aktivity vyhláší a odvolávají ve svém územním obvodu povodňové orgány. Podkladem je dosažení nebo předpověď dosažení směrodatného limitu hladin nebo průtoků stanovených v povodňových plánech, zpráva předpovědní nebo hlásné povodňové služby, doporučení správce vodního toku, oznámení vlastníka vodního díla, případně další skutečnosti charakterizující míru povodňového nebezpečí. O vyhlášení a odvolání povodňové aktivity je povodňový orgán povinen informovat subjekty uvedené v povodňovém plánu a vyšší povodňový orgán. Směrodatné limity vodních stavů pro vyhlásování stupňů povodňové aktivity jsou obsažené v povodňových plánech **a jsou závazné pro povodňové plány nižších stupňů.**

8.8 Povodňové plány

(§ 71 zákona)

Povodňovými plány rozumějí dokumenty, které obsahují způsob zajištění včasných a spolehlivých informací o vývoji povodně, možnosti ovlivnění odtokového režimu, organizaci a přípravu zabezpečovacích prací. Dále obsahují způsob zajištění včasné aktivizace povodňových orgánů, zabezpečení hlásné a hlídkové služby a ochrany objektů, přípravy a organizace záchranných prací a zajištění povodní narušených základních funkcí v objektech a v území a stanovené směrodatné limity stupňů povodňové aktivity.

Obsah povodňových plánů se dělí na:

- věcnou část, která zahrnuje údaje potřebné pro zajištění ochrany před povodněmi určitého objektu, obce, povodí nebo jiného územního celku, směrodatné limity pro vyhlásování stupňů povodňové aktivity,
- organizační část, která obsahuje jmenné seznamy, adresy a způsob spojení účastníků ochrany před povodněmi, úkoly pro jednotlivé účastníky ochrany před povodněmi včetně organizace hlásné a hlídkové služby,
- grafickou část, která obsahuje zpravidla mapy nebo plány, na kterých jsou zakresleny zejména záplavová území, evakuační trasy a místa soustředění, hlásné profily, informační místa.

Povodňovými plány územních celků jsou:

- povodňové plány obcí, které zpracovávají orgány obcí, v jejichž územních obvodech může dojít k povodni,
- povodňové plány správních obvodů obcí s rozšířenou působností, které zpracovávají obce s rozšířenou působností,
- povodňové plány správních obvodů krajů, které zpracovávají příslušné orgány krajů v přenesené působnosti ve spolupráci se správcí povodí,
- Povodňový plán České republiky, který zpracovává Ministerstvo životního prostředí.

U povodňových plánů územních celků zpracovatelé každoročně prověřují jejich aktuálnost zpravidla před obdobím jarního tání a toto prověření dokladují.

Pro stavby ohrožené povodněmi, které se nacházejí v záplavovém území nebo mohou zhoršit průběh povodně, zpracovávají povodňové plány pro svou potřebu a pro součinnost s povodňovým orgánem obce jejich vlastníci. V pochybnostech o rozsahu této povinnosti nebo o tom, které stavby mohou zhoršit průběh povodně, rozhodne ☒ vodoprávní úřad.

Vodoprávní úřad může uložit povinnost zpracovat povodňový plán vlastníkům pozemků, které se nacházejí v záplavových územích, je-li to třeba s ohledem na způsob jejich užívání. Tyto povodňové plány zpracovatelé přezkoumávají při podstatných změnách podmínek, za nichž byly zpracovány. Pokud z přezkoumání vyplýne potřeba úpravy nebo doplnění povodňového plánu, učiní tak zpracovatelé neprodleně.

Věcnou a grafickou část povodňového plánu územních celků a jeho změny zpracovatelé předkládají nadřízenému povodňovému orgánu k potvrzení souladu s povodňovým plánem vyšší úrovně. U povodňových plánů pozemků a staveb potvrzuje soulad povodňový orgán obce. **Jde-li o stavbu přesahující svým rozsahem nebo vlivem na okolí významně území obce, potvrzuje soulad nadřízený povodňový orgán a nižší povodňové orgány o tom informuje.** Potvrzením souladu se stává věcná a grafická část povodňového plánu závaznou. Organizační část povodňového plánu zpracovatelé průběžně upravují a poskytují dotčeným povodňovým orgánům a účastníkům řízení ochrany před povodněmi k využití, **pokud jim není přístupná na portálu veřejné správy v elektronické podobě.**

8.9 Povodňové prohlídky, předpovědní a hlásná povodňová služba (§ 72-73 zákona)

Povodňovými prohlídkami se zjišťuje, zda na vodních tocích, vodních dílech a v záplavových územích, popřípadě na objektech nebo zařízeních ležících v těchto územích nejsou závady, které by mohly zvýšit nebezpečí povodně nebo její škodlivé následky. Povodňové prohlídky organizují a provádějí povodňové orgány podle povodňových plánů, a to nejméně jednou ročně.

Povodňové orgány mohou na základě povodňové prohlídky vyzvat vlastníky pozemků, staveb a zařízení v záplavovém území k odstranění předmětů a zařízení, které mohou způsobit zhoršení odtokových poměrů nebo ucpání koryta níže po toku. Pokud tito vlastníci výzvy ve stanovené lhůtě neuposlechnou, uloží takovou povinnost rozhodnutím.

Předpovědní povodňová služba informuje povodňové orgány, popřípadě další účastníky ochrany před povodněmi, o **nebezpečí vzniku povodně, o jejím vzniku** a o dalším nebezpečném vývoji, o hydrometeorologických prvcích charakterizujících vznik a vývoj povodně, zejména o srážkách, vodních stavech a průtocích ve vybraných profilech. Tuto službu zabezpečuje Český hydrometeorologický ústav ve spolupráci se správcem povodí.

Hlásná povodňová služba zabezpečuje informace povodňovým orgánům pro varování obyvatelstva v místě očekávané povodně a v místech ležících níže na vodním toku, informuje povodňové orgány a účastníky ochrany před povodněmi o vývoji povodňové situace a předává zprávy a hlášení potřebná k jejímu vyhodnocování a k řízení opatření na ochranu před povodněmi. Hlásnou povodňovou službu organizují povodňové orgány obcí a povodňové orgány pro správní obvody obcí s rozšířenou působností a podílejí se na ní ostatní účastníci ochrany před povodněmi. K zabezpečení hlásné povodňové služby organizují povodňové orgány obcí v případě potřeby hlídkovou službu.

Vlastníci vodních děl vzdouvajících vodu oznamují nebezpečí zvláštní povodně ☒ příslušným povodňovým orgánům, Hasičskému záchrannému sboru České republiky a v případě nebezpečí z prodlení varují bezprostředně ohrožené fyzické a právnické osoby.

8.10 Povodňové zabezpečovací práce

(§ 75 zákona)

Povodňovými zabezpečovacími pracemi jsou technická opatření prováděná při nebezpečí povodně a za povodně ke zmírnění průběhu povodně a jejích škodlivých následků.

Povodňové zabezpečovací práce jsou zejména:

- a) odstraňování překážek ve vodním toku a v profilu objektů (propustky, mosty) znemožňujících plynulý odtok vody,
- b) rozrušování ledových **nápěchů a zácp** ve vodním toku,
- c) ochrana koryta a břehů proti narušování povodňovým průtokem a zajišťování břehových nátrží,
- d) opatření proti přelití nebo protržení ochranných hrází,
- e) opatření proti přelití nebo protržení hrází vodních děl zadržujících vodu,
- f) provizorní uzavírání protržených hrází,
- g) instalace protipovodňových zábran,
- h) opatření proti zpětnému vzduť vody, zejména do kanalizací,
- i) opatření k omezení znečištění vody,
- j) opatření zajišťující stabilizaci území před sesuvy.

Povodňové zabezpečovací práce zajišťují správci vodních toků na vodních tocích a vlastníci dotčených objektů, případně další subjekty podle povodňových plánů nebo na příkaz povodňových orgánů. Zabezpečovací práce, které mohou ovlivnit odtokové podmínky a průběh povodně, musí být koordinovány ve spolupráci s příslušným správcem povodí na celém vodním toku nebo v celém povodí. Zabezpečovací práce prováděné na vodních dílech zařazených do I. nebo II. kategorie se projednávají s osobou pověřenou prováděním technickobezpečnostního dohledu (§ 61 odst. 9 zákona), pokud nehrozí nebezpečí z prodlení.

8.11 Povodňové orgány a ostatní účastníci ochrany před povodněmi

(§ 77-81 zákona)

Řízení ochrany před povodněmi zabezpečují povodňové orgány. Řízení ochrany před povodněmi zahrnuje přípravu na povodňové situace, řízení, organizaci a kontrolu všech příslušných činností v průběhu povodně a v období následujícím bezprostředně po povodni včetně řízení, organizace a kontroly činnosti ostatních účastníků ochrany před povodněmi. Povodňové orgány se při své činnosti řídí povodňovými plány.

V období mimo povodeň jsou povodňovými orgány:

- a) orgány obcí a v hlavním městě Praze orgány městských částí,
- b) obecní úřady obcí s rozšířenou působností a v hlavním městě Praze úřady městských částí stanovené Statutem hlavního města Prahy,
- c) krajské úřady,
- d) Ministerstvo životního prostředí. Zabezpečení přípravy záchranných prací přísluší Ministerstvu vnitra. (podle krizového zákona)

Po dobu povodně jsou povodňovými orgány:

- a) povodňové komise obcí a v hlavním městě Praze povodňové komise městských částí,
- b) povodňové komise obcí s rozšířenou působností a v hlavním městě Praze povodňové komise městských částí stanovené Statutem hlavního města Prahy,

- c) povodňové komise krajů,
- d) Ústřední povodňová komise.

Bližší podrobnosti a jednotlivé povinnosti povodňových orgánů, správců povodí, správců vodních toků a vlastníků vodních děl jsou uvedeny v § 77 až 84 vodního zákona.

8.12 Vlastníci pozemků a staveb, které se nacházejí v záplavovém území nebo zhoršují průběh povodně

(§ 85 zákona)

Vlastníci pozemků a staveb, které se nacházejí v záplavovém území nebo zhoršují průběh povodně, zajišťují, aby nebyly zhoršovány odtokové podmínky a průběh povodně, při tom:

- a) zpracovávají povodňové plány, mají-li takovou povinnost podle § 71 odst. 4 zákona nebo jim byla uložena vodoprávním úřadem podle § 71 odst. 5 zákona (bod 8.8),
- b) provádějí ve spolupráci s povodňovými orgány povodňové prohlídky, zejména prověřují stav objektů v záplavovém území z hlediska možného ovlivnění odtokových podmínek za povodně a možného odpavení staveb, jejich částí a movitých věcí,
- c) na příkaz povodňového orgánu odstraňují své předměty a zařízení, které mohou způsobit zhoršení odtokových poměrů nebo ucpání koryta níže po toku,
- d) zajišťují pracovní síly a věcné prostředky k zabezpečení svých předmětů a zařízení, které mohou způsobit zhoršení odtokových poměrů nebo ucpání koryta níže po toku,
- e) v době nebezpečí povodně zajišťují dosažitelnost svých pracovníků a dostupnost věcných prostředků a prověřují jejich připravenost podle povodňového plánu,
- f) sledují na pozemcích a stavbách všechny jevy rozhodné pro bezpečné převedení povodně, zejména nahromadění plovoucích předmětů a ucpání průtočného profilu,
- g) účastní se hlášené povodňové služby, informují o nebezpečí a průběhu povodně povodňový orgán, správce vodního toku a Hasičský záchranný sbor České republiky,
- h) zajišťují záchranu osob a svého majetku, včetně případné předčasné sklizně,
- i) zajišťují ochranu plavidel a zařízení sloužících k plavbě, **jsou-li vlastníky nebo provozovateli přístavu**. Přitom se řídí pokyny orgánů státní plavební správy,
- j) provádějí povodňové zabezpečovací práce, zejména na objektech propustků a mostů, silničních a železničních naspů, aby nebyla omezena jejich průtočná kapacita,
- k) provádějí po povodni prohlídky pozemků a staveb, zjišťují rozsah a výši povodňových škod a poskytují povodňovému orgánu podklady pro zprávu o povodni,
- l) odstraňují povodňové škody, zejména zabezpečují kritická místa pro případ další povodně.

Na rozestavěných stavbách plní úkoly vlastníka stavby stavebník.

Vlastníci movitého majetku ve vodních tocích nebo v záplavových územích jsou povinni dbát o jeho umístění i užívání způsobem, který nebude bránit odtoku velkých vod, případně znemožní odpavení tohoto majetku.

8.13 Náklady na opatření na ochranu před povodněmi

(§ 86-87 zákona)

Jednotlivé obce mohou činit opatření k přímé ochraně majetku na svém území. Stát a kraje mohou na tato opatření přispět. Obce mohou požádat vlastníky majetku, který je těmito opatřeními chráněn, o příspěvek na jejich výstavbu.

Právnícké a fyzické osoby nesou náklady, které jim vzniknou vlastními opatřeními k ochraně jejich majetku před povodněmi.

Náklady na zabezpečovací práce na vodních tocích hradí jejich správci. Vlastníci vodních děl hradí náklady na zabezpečovací práce na těchto vodních dílech.

Majetkovou újmu vzniklou v důsledku činnosti nebo opatření uložených v době povodně

- a) povodňovou komisí obce hradí obec,
- b) povodňovou komisí obce s rozšířenou působností hradí obec s rozšířenou působností,
- c) povodňovou komisí kraje hradí kraj,
- d) Ústřední povodňovou komisí hradí Ministerstvo životního prostředí.

9.0 Poplatky

Poznámka: Od 1.1.2011 (novela 281/2009 Sb.) bude výběr a vymáhání poplatků a úroků z prodlení provádět namísto celních úřadů správce daně. Penále se nahrazuje pojmem úroky z prodlení.

9.1 Platba za odebrané množství podzemní vody

(§ 88 zákona)

Oprávněný, který má povolení k odběru podzemní vody (§ 8 odst. 1 písm. b) bod 1 a § 8 odst. 2 zákona (dále jen "odběratel"), je povinen platit za skutečné množství odebrané podzemní vody podle účelu odběru vody. V případě, že oprávněný umožnil výkon svého povolení k nakládání s vodami provozovateli vodovodu pro veřejnou potřebu (zákon 274/2001 Sb.) tím, že na něj výkon povolení smluvně převedl (§ 8 zákona 274/2001 Sb.) a tento provozovatel oznámil svůj název, sídlo a identifikační číslo osoby České inspekci životního prostředí, považuje se za odběratele tento provozovatel vodovodu pro veřejnou potřebu.

Poplatek se platí za kalendářní rok a jeho sazby v Kč/m³. Sazby poplatku se liší podle účelu užití odebrané podzemní vody:

- pro zásobování pitnou vodou 2,- Kč/m³
- pro ostatní použití 3,- Kč/m³.

Poplatek se neplatí:

- za skutečný odběr podzemní vody z jednoho vodního zdroje menší nebo rovný 6 000 m³ za kalendářní rok nebo menší nebo rovný 500 m³ v každém měsíci kalendářního roku,
- za odběry povolené k účelu získání tepelné energie,
- za odběry vody ke snížení znečištění podzemních vod,
- za odběry vody ke snižování jejich hladiny,
- za odběry vody sloužící hydraulické ochraně podzemních vod před znečištěním.

Odebírá-li odběratel podzemní vodu z vodního zdroje na více místech území jedné obce, odebrané množství vody se pro účely zpoplatnění sčítá. Jedním vodním zdrojem podzemní vody se pro účely poplatků rozumí podzemní voda nacházející se ve stejném dílčím povodí, které je specifikováno číslem hydrologického pořadí, a ve stejném hydrogeologickém rajonu.

Vybírání a vymáhání poplatku vykonávají celní úřady místně příslušné podle sídla nebo bydliště jednotlivých odběratelů na základě výměrů vydaných Českou inspekcí životního prostředí.

9.1.1 Výpočet výše zálohy, výpočet poplatku

Vybírání a vymáhání poplatku vykonávají celní úřady místně příslušné podle sídla nebo bydliště jednotlivých odběratelů na základě výměrů vydaných Českou inspekcí životního prostředí.

Pro stanovení výše záloh poplatku pro následující kalendářní rok je odběratel povinen zpracovat poplatkové hlášení, ve kterém sdělí svoje identifikační údaje podle právního předpisu upravujícího správu daní a poplatků a uvede skutečnosti rozhodné k výpočtu zálohy, zejména údaje o povoleném množství odběru podzemních vod v členění podle odběrů podzemních vod podle jednotlivých povolení a účelu jejich použití. V poplatkovém hlášení vypočte odběratel výši záloh poplatku pro následující kalendářní rok a předloží jej České inspekci životního prostředí **do 15. října běžného roku**. Odběratel není povinen poplatkové hlášení podávat, pokud

nepodléhá zpoplatnění (viz výše v bodě 9.1 Poplatek se neplatí...). Odběratel rovněž není povinen podávat poplatkové hlášení v případě, že od posledního jím podaného poplatkového hlášení nedošlo ke změně povolení k odběru podzemní vody, na jehož základě bylo první poplatkové hlášení podáno.

Vzor poplatkového hlášení stanovuje vyhláška č. 125/2004 Sb. (na Doprovodném CD je vzor hlášení/přiznání k dispozici pro program Excel pro automatizované zpracování).

Roční výši zálohy poplatku v poplatkovém hlášení vypočte odběratel vynásobením příslušné **sazby** poplatku **povoleným ročním odběrem** podzemní vody v m³.

Česká inspekce životního prostředí na podkladě poplatkového hlášení a ověření údajů rozhodných pro výpočet záloh poplatku rozhodne o výši zálohy a výši čtvrtletních nebo měsíčních splátek zálohovým výměrem, který doručí odběrateli a celnímu úřadu místně příslušnému sídlu nebo bydlišti odběratele do 15. prosince běžného roku. Opravný prostředek proti zálohovému výměru nemá odkladný účinek. **Výše záloh a výše čtvrtletních nebo měsíčních splátek stanovená zálohovým výměrem platí až do doby jejich změny novým zálohovým výměrem!**

V zálohovém výměru ČIŽP stanoví rovnoměrné čtvrtletní zálohy, pokud se jejich souhrnná výše rovná nebo je nižší než 300 000 Kč, nebo rovnoměrné měsíční zálohy, pokud jejich souhrnná výše je vyšší než 300 000 Kč. Měsíční zálohy je odběratel povinen zaplatit nejpozději do 25. dne kalendářního měsíce, za který byla záloha vyměřena. Čtvrtletní zálohy je odběratel povinen zaplatit nejpozději do 25. dne posledního měsíce kalendářního čtvrtletí, za které byla záloha vyměřena. **Odběratel je na základě vydaného zálohového výměru povinen platit stanovenou zálohu ve stanovených měsíčních nebo čtvrtletních splátkách každoročně až do doby případné změny výše zálohy a výše měsíčních nebo čtvrtletních záloh novým zálohovým výměrem! Nový zálohový výměr vydá ČIŽP na základě nového poplatkového hlášení odběratele nebo v případě změny sazby poplatku za odebrané množství podzemní vody stanovené vodním zákonem.**

Dojde-li k zániku odběratele v průběhu kalendářního roku bez právního nástupce, je odběratel povinen nejpozději ke dni zániku zaplatit poměrnou část předpokládaného ročního poplatku, na jehož úhradu se započtou do té doby provedené zálohy týkající se téhož kalendářního roku.

9.1.2 Poplatkové přiznání

Odběratel je povinen do 15. února předložit České inspekci životního prostředí poplatkové přiznání za uplynulý kalendářní rok, ve kterém uvede skutečnosti rozhodné k výpočtu vyrovnání poplatku, zejména údaje o výši zaplacených záloh a skutečném množství odebrané podzemní vody v členění podle odběrů podzemních vod podle jednotlivých povolení a účelu jejich použití. V poplatkovém přiznání vypočte odběratel roční výši poplatku za uplynulý kalendářní rok, porovná ji se zaplacenými zálohami, navrhne vyrovnání a předloží poplatkové přiznání ČIŽP. Vzor poplatkového přiznání stanovuje vyhláška č. 125/2004 Sb. (na Doprovodném CD je vzor přiznání k dispozici pro program Excel pro automatizované zpracování).

Roční výši poplatku v poplatkovém přiznání vypočte odběratel vynásobením příslušné **sazby** poplatku **skutečně odebraným objemem** podzemní vody za uplynulý kalendářní rok v m³. (Odebírá-li odběratel podzemní vodu z vodního zdroje na více místech území jedné obce, pro účely zpoplatnění se odebrané množství vody sčítá.)

ČIŽP na podkladě poplatkového přiznání a ověření údajů rozhodných pro výpočet vyrovnání poplatku rozhodne o výši poplatku za uplynulý kalendářní rok poplatkovým výměrem, který doručí odběrateli a celnímu úřadu místně příslušnému podle sídla nebo bydliště odběratele do 60 dnů po obdržení poplatkového přiznání vyrovnání s oznámením, že poplatkový výměr nabyl právní moci.

V případě, že zaplacené zálohy jsou nižší než vyměřený poplatek, uhradí odběratel nedoplatek na účet příslušného celního úřadu do 30 dnů ode dne nabytí právní moci poplatkového výměru. V případě, že zaplacené zálohy jsou vyšší než vyměřený poplatek, vrátí příslušný celní úřad odběrateli přeplatek bez žádosti do 30 dnů ode dne, kdy bylo příslušnému celnímu úřadu doručeno oznámení ČIŽP o tom, že poplatkový výměr nabyl právní moci.

9.2 Poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových (§ 89 zákona)

Právnícká nebo fyzická osoba, která vypouští odpadní vody do vod povrchových (znečišťovatel), je povinna platit **poplatek za znečištění** vypouštěných odpadních vod a **poplatek z objemu** vypouštěných odpadních vod. Poplatky se platí za jednotlivé zdroje znečišťování.

Povinnost platit poplatky za znečišťování se nevztahuje na vypouštění:

- minerálních vod osvědčených podle zvláštního zákona jako přírodní léčivý zdroj, pokud nebyly použity při lázeňské péči,
- přírodních minerálních vod, pokud nebyly použity při výrobě balených minerálních vod,
- vod ze sanačních vrtů,
- odpadních vod z průtočného chlazení parních turbín.

Dojde-li v důsledku povodně nebo jiné přírodní katastrofy k omezení nebo přerušení provozu čistírny odpadních vod, platí znečišťovatel za období nezbytně nutné k obnovení jejího provozu poplatky ve výši odpovídající poměrné části poplatků stanovených poplatkovým výměrem za předchozí kalendářní rok. Omezení, přerušení a obnovení provozu čistírny odpadních vod znečišťovatel neprodleně oznámí České inspekci životního prostředí, která tyto skutečnosti prověří a zohlední v poplatkovém výměru za toto období.

Problematika poplatků za vypouštění odpadních vod do vod povrchových je podrobně upravena vyhláškou č. 293/2002 Sb., o poplatcích za vypouštění odpadních vod do vod povrchových. V místech, kde se zákon odkazuje na tento prováděcí předpis je v dalším textu uvedena poznámka.

9.2.1 Poplatek za znečištění (§ 90 zákona)

Poplatek za znečištění vypouštěných odpadních vod je znečišťovatel povinen platit, jestliže jím vypouštěné odpadní vody překročí v příslušném ukazateli znečištění zároveň hmotnostní a koncentrační limit zpoplatnění.

Ukazatele znečištění, hmotnostní a koncentrační limity zpoplatnění a sazby poplatku členěné podle jednotlivých ukazatelů znečištění:

Ukazatel znečištění	Sazba Kč/kg	Limit zpoplatnění	
		hmotnostní kg/rok	koncentrační mg/l
1.			
a) CHSK nečištěné odpadní vody	16	20 000	40
do 31. 12. 2004	16	8 000	40
od 1. 1. 2005	8	10 000	40
b) CHSK čištěné odpadní vody	8	10 000	40
c) CHSK pro odpadní vody čištěné z výroby buničiny a ze	3	10 000	40
zušlechťování bavlnářských a lnářských textilií			
2. RAS	0,5	20 000	1200
3. NL (nerozpuštěné látky) ^{*)}	2	10 000	30
4. fosfor celkový			
do 31. 12. 2004	70	13 000	3
od 1. 1. 2005	70	3 000	3
5. dusík amoniakální do 31. 12. 2001	40	15 000	15
6. dusík Nanorg od 1. 1. 2002	30	20 000	20
7. AOX od 1. 1. 2002	300	15	0,2
8. rtuť	20 000	0,4	0,002
9. kadmium	4 000	2	0,01

^{*)} Poplatek za tento ukazatel platí pouze znečišťovatelé, kteří:

- neplatí poplatek za CHSK, ale znečištění přesahuje limit pro zpoplatnění NL, nebo
- vypouštějí v odpadních vodách více NL, než činí trojnásobek množství zpoplatněné CHSK

Poplatek za znečištění vypouštěných odpadních vod se rovná součtu dílčích částek vypočtených podle jednotlivých ukazatelů znečištění jako násobek sazby poplatku a celkového množství vypouštěného znečištění za kalendářní rok. V případě, že u některé zpoplatněné látky dojde ke snížení jejího celkového vypouštěného množství oproti předcházejícímu kalendářnímu roku nejméně o 20 %, nejvýše však o 50 %, snižuje se poplatek za tuto látku o dvojnásobek dosaženého snížení. Dojde-li u některé zpoplatněné látky ke snížení jejího celkového vypouštěného množství oproti předcházejícímu kalendářnímu roku o více než 50 %, poplatek za tuto látku se neplatí.

Sazba pro zpoplatnění u ukazatele znečištění "organické látky charakterizované chemickou spotřebou kyslíku" se použije podle odpovídajícího druhu odpadních vod.

Znečišťovatel může pro účely výpočtu poplatku pro jeden zdroj znečištění odečíst množství znečištění obsažené v jím odebrané a použité vodě nebo ve vodě odebrané a použité jinou právnickou nebo podnikající fyzickou osobou, která mu předává vzniklé odpadní vody k dalšímu zneškodňování, od zjištěného celkového množství znečištění ve vypouštěných odpadních vodách z daného zdroje znečištění. Odečtené množství znečištění odebrané vody doloží údaji o koncentracích znečištění v odebrané vodě podle příslušných ukazatelů znečištění a údajem o jejím odebraném množství v roce, za který je poplatek vypočítáván. Za správnost údajů o množství znečištění v odebrané vodě odpovídá znečišťovatel.

9.2.2 Poplatek z objemu (§ 90 zákona)

Poplatek z objemu vypouštěných odpadních vod do vod povrchových je znečišťovatel povinen platit, jestliže objem jím vypouštěných odpadních vod překročí za kalendářní rok 100 000 m³.

Poplatek z objemu vypouštěných odpadních vod se vypočte vynásobením objemu vypouštěných odpadních vod za kalendářní rok sazbou 0,1 Kč za 1 m³.

9.2.3 Sledování, měření, evidence, rozborů a kontrola znečištění odpadních vod (§ 91-92 zákona)

Sledování, měření a evidence znečištění odpadních vod

Pro účel stanovení výše poplatků je znečišťovatel, kterému vznikla poplatková povinnost podle bodu 9.2, povinen u každého zdroje a výpustě sledovat koncentraci znečištění ve vypouštěných odpadních vodách v příslušných ukazatelích, měřit objem vypouštěných odpadních vod a vést o tomto sledování a měření provozní evidenci podle jednotlivých ukazatelů znečištění. Znečišťovatel odpovídá za správnost zjištění zdrojů znečišťování vypouštěných odpadních vod, stanovení koncentrace znečištění podle příslušných ukazatelů znečištění, měření objemu vypouštěných odpadních vod a vedení provozní evidence. Veškeré podklady k vedení provozní evidence je znečišťovatel povinen uchovávat po dobu 5 let.

Vypouští-li znečišťovatel odpadní vody v jedné lokalitě více výpustmi, pro účely výpočtu poplatků se do množství znečištění a objemu vypouštěných odpadních vod započítávají vypouštěné odpadní vody ze všech výpustí. Více výpustmi v jedné lokalitě se rozumějí například jednotlivé výpustě z veřejné kanalizace v rámci jedné obce, jednotlivé výpustě z areálu průmyslové výroby. Při výpočtu poplatku se použije rozdílná sazba pro čištěné a nečištěné odpadní vody. Čištěné odpadní vody jsou vody vyčištěné např. v mechanicko-biologické nebo mechanicko-chemické čistírně odpadních vod. V pochybnostech o tom, zda jde o čištěné odpadní vody, či nikoliv, rozhodne ČIŽP.

Bližší vymezení zdroje znečišťování, postup pro určování znečištění obsaženého v odpadních vodách, metody měření ukazatelů znečištění, zjišťování průměrné koncentrace znečištění a ročního objemu vypouštěných odpadních vod, provádění odečtů množství znečištění, provádění měření objemu vypouštěných odpadních vod a náležitosti provozní evidence stanovuje vyhláška č. 293/2002 Sb. (*nově od 1.7.2010 platí, že prováděcí předpis stanoví vláda nařízením*).

Rozborů a kontrola znečištění odpadních vod

✗ Pro účely kontroly správnosti sledování znečištění odpadních vod mohou provádět rozborů jen oprávněné laboratoře pověřené Ministerstvem životního prostředí (dále jen "kontrolní laboratoř").

Kontrolu správnosti sledování a měření objemu vypouštěných odpadních vod mohou zajišťovat jen odborně způsobilé osoby oprávněné k podnikání pověřené MŽP (dále jen "měřící skupina"). Způsob sledování znečištění odpadních vod, měření objemu vypouštěných odpadních vod, požadavky na způsobilost oprávněných laboratoř, kontrolních laboratoř a měřících skupin k provádění rozborů ke zjištění koncentrace znečišťujících látek v odpadních vodách a pro kontrolu správnosti měření objemu vypouštěných odpadních vod pro účely tohoto zákona stanovuje vyhláška č. 293/2002 Sb. MŽP pravidelně zveřejňuje ve svém Věstníku seznam oprávněných laboratoř, kontrolních laboratoř a měřících skupin.

Znečišťovatel je povinen umožnit pověřeným osobám kontrolních laboratoř a měřících skupin vstup do kontrolovaných objektů, poskytnout jim podklady nezbytné pro provedení kontroly a zajistit podmínky k odběru vzorků ze všech výpustí kontrolovaného zdroje znečištění.

9.2.4 Poplatkové hlášení, výše záloh, poplatkové přiznání (§ 93-95 zákona, vyhl. č. 293/2002 Sb.)

Pro stanovení výše záloh na poplatky pro následující kalendářní rok je znečišťovatel povinen zpracovat **poplatkové hlášení** s uvedením skutečností rozhodných k jejímu výpočtu, zejména údaje o množství i koncentraci ukazatelů znečištění a o objemu vypouštěných odpadních vod v členění podle jednotlivých zdrojů znečišťování a jejich výpustí včetně údajů pro odpočet znečištění v odebrané vodě a údajů o poskytnutých odkladech pro účely výpočtu výše poplatků. V poplatkovém hlášení znečišťovatel vypočte výši záloh na poplatky a předloží je ČIŽP nejpozději do 15. října běžného roku. Vzor poplatkového hlášení je uveden v příloze č. 23. Formulář je k dispozici ve formátu XLS (Excel) s automatizovanými výpočty.

ČIŽP na podkladě poplatkového hlášení a ověření údajů rozhodných pro výpočet záloh na poplatky stanoví výši zálohy výměrem, který doručí znečišťovateli, příslušnému celnímu úřadu, Státnímu fondu životního prostředí ČR do 15. prosince běžného roku. Ve výměru ČIŽP stanoví rovnoměrné čtvrtletní zálohy, pokud jejich souhrnná výše se rovná nebo je nižší než 1 000 000 Kč, nebo rovnoměrné měsíční zálohy, pokud jejich souhrnná výše je vyšší než 1 000 000 Kč. Splatnost u měsíční zálohy je nejpozději do dvacátého pátého dne kalendářního měsíce, za který byla záloha vyměřena, u čtvrtletní zálohy nejpozději do dvacátého pátého dne posledního měsíce kalendářního čtvrtletí, za které byla záloha vyměřena.

Zjistí-li Česká inspekce životního prostředí v průběhu roku, v němž jsou zálohy splatné, že skutečné údaje rozhodné pro výpočet záloh na poplatky se liší od údajů uvedených v poplatkovém hlášení o více než 30 % nebo že znečišťovatel neuvedl v poplatkovém hlášení hodnoty znečištění za všechny ukazatele znečištění přesahující limitní hodnoty, vydá podle skutečných údajů nový výměr do 30 dnů ode dne, v němž uvedené skutečnosti zjistil. V tomto novém výměru stanoví nově výši záloh pro zbývající část roku. Výše dosud splatných záloh se nemění. Obdobně postupuje, zjistí-li, že znečišťovatel poplatkové hlášení nepředložil.

Zjistí-li znečišťovatel, že se skutečné údaje rozhodné pro výpočet záloh na poplatky liší od údajů, které uvedl v poplatkovém hlášení, o více než 30 %, je povinen podat nové poplatkové hlášení, na jehož podkladě ČIŽP vydá nový výměr o stanovení záloh na poplatky, a to do 30 dnů ode dne obdržení nového poplatkového hlášení. Toto se nevztahuje na ojedinělé jednorázové odchylky.

Poplatkové přiznání (§ 94 zákona)

Znečišťovatel je povinen do 15. února předložit ČIŽP **poplatkové přiznání** za uplynulý kalendářní rok. V tomto přiznání znečišťovatel uvede skutečné údaje o množství ukazatelů znečištění podléhajících zpoplatnění, jejich koncentraci ve vypouštěných odpadních vodách a o objemu vypouštěných odpadních vod pro jednotlivé zdroje znečišťování a jejich výpustě, včetně údajů potřebných pro případný odečet v odebrané vodě, údajů o poskytnutých odkladech a výši zaplacených záloh. Vzor poplatkového přiznání je uveden v příloze č. 23. Formulář je k dispozici ve formátu XLS (Excel) s automatizovanými výpočty.

ČIŽP na podkladě poplatkového přiznání a ověření údajů rozhodných pro výpočet poplatků stanoví výši poplatků za uplynulý kalendářní rok poplatkovým výměrem, který doručí znečišťovateli, příslušnému celnímu úřadu a Státnímu fondu životního prostředí ČR do 30. dubna běžného roku. V případě, že zaplacené zálohy jsou nižší než vyměřená výše poplatků, je znečišťovatel povinen nedoplatek zaplatit na účet příslušného

celního úřadu do 15 dnů ode dne doručení poplatkového výměru. V případě, že zaplacené zálohy jsou vyšší než vyměřené poplatky, vrátí příslušný celní úřad znečišťovateli přeplatek bez žádosti do 30 dnů ode dne, kdy bylo příslušnému celnímu úřadu doručeno oznámení ČIŽP o tom, že poplatkový výměr nabyl právní moci a je vykonatelný. Nedoplatky nebo přeplatky nepřesahující částku 500 Kč se převádějí do dalšího zúčtovacího období.

Výměr o stanovení záloh na poplatky a poplatkový výměr se vydávají podle jednotlivých zdrojů znečišťování a jsou podkladem pro vybírání a vymáhání poplatků.

9.2.5 Odklad placení poplatků, prominutí části poplatků (§ 96-98 zákona)

Znečišťovatel, který prokazatelně na podkladě povolení zahájil práce na stavbě čistírny odpadních vod (dále jen "stavba") nebo jiného zařízení investičního charakteru (dále jen "jiné zařízení") ke snížení množství znečištění ve vypouštěných odpadních vodách a kterému vodoprávní úřad povolil (§ 38 odst. 9 zákona) po dobu výstavby vypouštění odpadních vod s přípustnými hodnotami ukazatelů znečištění odpadních vod vyššími než hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem (NV 61/2003 Sb.) avšak po uplynutí výstavby hodnotami nepřesahujícími úroveň stanovenou zvláštním právním předpisem (NV 61/2003 Sb.), nebo pro tento účel smluvně převedl prostředky, může nejpozději do jednoho roku ode dne zahájení stavby nebo jiného zařízení nebo uzavření smlouvy o převedení finančních prostředků požádat Českou inspekci životního prostředí o povolení odkladu placení až o 80 % výše poplatků za zdroj znečištění, pro který tyto práce zahájil nebo finanční prostředky převedl (dále jen "odklad"). Rozhodnutí o odkladu placení poplatků zašle Česká inspekce životního prostředí znečišťovateli, příslušnému celnímu úřadu a Státnímu fondu životního prostředí České republiky.

Dodržel-li znečišťovatel nebo ten, s kým znečišťovatel uzavřel smlouvu o sdružení prostředků, lhůtu k dokončení stavby nebo jiného zařízení stanovenou v povolení **vodoprávního úřadu a podmínky stanovené v povolení** k vypouštění odpadních vod.

O prominutí části poplatků rozhoduje ČIŽP na podkladě žádosti znečišťovatele. Rozhodnutí zasílá znečišťovateli, příslušnému celnímu úřadu a Státnímu fondu životního prostředí České republiky.

9.2.6 Správa poplatků (§ 99 zákona)

Vybírání a vymáhání poplatků za vypouštění odpadních vod do vod povrchových vykonávají místně příslušné celní úřady podle sídla jednotlivých znečišťovatelů na základě podkladů vydaných ČIŽP.

Poplatky včetně záloh, penále a pokut platí znečišťovatel na účet příslušného celního úřadu a jsou příjmem Státního fondu životního prostředí České republiky.

9.3 Poplatek za povolené vypouštění odpadních vod do vod podzemních

(§ 100 zákona)

Za povolené vypouštění odpadních vod do vod podzemních (viz bod 5.1) platí oprávněný poplatek.

Za vypouštění z jednotlivých staveb pro bydlení a pro individuální rekreaci se poplatek neplatí. Za vypouštění v ostatních případech se stanoví poplatek ve výši 350 Kč za každého 1 ekvivalentního obyvatele podle kapacity zařízení určeného k čištění odpadních vod za kalendářní rok.

Poplatek se platí do 31. ledna po uplynutí roku, v němž platební povinnost vznikla obci, na jejímž katastrálním území k vypouštění dochází. Povinnost platit poplatky se nevztahuje na vypouštění:

- minerálních vod osvědčených podle zvláštního zákona (zákon č. 164/2001 Sb., lázeňský zákon) jako přírodní léčivý zdroj, pokud nebyly použity při lázeňské péči,
- přírodních minerálních vod, pokud nebyly použity při výrobě balených minerálních vod,
- použitých za účelem získání tepelné energie (§ 8 odst. 1 písm. d) zákona),
- znečištěných vod, jejichž znečištění bylo po jejich vyčerpání z vod podzemních sníženo (§ 8 odst. 1 písm. e) zákona.

9.4 Platba za odebrané povrchové vody

(§ 101 zákona)

Kdo odebírá povrchovou vodu z vodního toku, je povinen uhrazovat platbu k úhradě správy vodních toků a u odběrů povrchové vody z významných vodních toků **a z ostatních povrchových vod** také k úhradě správy povodí, podle účelu užití odebrané povrchové vody v jednotkové výši v Kč/m³ podle skutečně odebraného množství povrchové vody. **Povinnost uhrazovat tuto platbu má i ten, kdo odebírá povrchovou vodu prostřednictvím zařízení jiného oprávněného, který neplatí za odběry povrchové vody.**

Výše platby se vypočte vynásobením množství skutečně odebrané povrchové vody za uplynulý kalendářní měsíc (případně jiné období, nepřesahující jeden kalendářní rok, dohodnuté se správcem vodního toku, ve kterém k odběru povrchové vody dochází) snížené o množství povrchové vody, na které se platba nevztahuje (6 000 m³ za kalendářní rok nebo 500 m³ za měsíc), cenou za odběr povrchové vody stanovenou správcem vodního toku podle zákona o cenách. Odebírá-li oprávněný k nakládání s vodami povrchovou vodu z vodního zdroje v jedné lokalitě na více místech, pak pro účely zpoplatnění se odebrané množství povrchové vody počítá.

Cena za odběr povrchové vody se stanoví zvlášť pro účely užití:

- průtočného chlazení parních turbín,
- zemědělských závlah,
- zatápění umělých prohlubní terénu (zbytkových jam po těžbě nerostů) v případech vyžadujících čerpání vody nebo převádění vody, tato cena nesmí překročit výši provozních nákladů, které správci vodního toku na tuto činnost vzniknou,
- ostatních odběrů.

Platba za odběr povrchové vody se neplatí, pokud odebrané množství povrchové vody je menší nebo rovno 6 000 m³ za kalendářní rok nebo je menší nebo rovno 500 m³ v každém měsíci kalendářního roku. Neplatí se též za odběry povrchových vod pro provoz rybích líhní a sádek a pro napouštění rybníků a vodních nádrží pro chov ryb, zatápění umělých prohlubní terénu (zbytkových jam po těžbě nerostů) nevyžadující čerpání nebo

převádění vody správcem vodního toku, pro průtočné chlazení výzkumných jaderných reaktorů, pro požární účely, napouštění veřejných koupališť, odstavených ramen vodních toků a nádrží tvořících chráněný biotop rostlin a živočichů, pro výrobu sněhu vodními děly, za odběr okalových vod pro zemědělskou nebo lesní výrobu a za povolený odběr pro vyrovnání vláhového deficitu zemědělských plodin. Okalovými vodami pro zemědělskou a lesní výrobu jsou povrchové vody odebírané z vodního toku za zvýšených průtoků (vodních stavů) pro závlahy zaplavováním.

Oprávněný k odběru povrchové vody je povinen platit platbu měsíčně do dvacátého pátého dne po skončení kalendářního měsíce příslušnému správci vodního toku, ve kterém k odběru povrchové vody dochází, **u ostatních odběrů povrchových vod příslušnému správci povodí**, pokud s ním nedohodne platební podmínky jinak. V této dohodě však nelze smluvit delší lhůtu než do 25. ledna následujícího kalendářního roku.

9.5 Penále

(§ 103 zákona)

Za každý den v prodlení placení plateb jsou odběratelé povinni zaplatit penále ve výši 1 promile z částky včas nezaplacené. Na prominutí penále se obdobně vztahuje zvláštní zákon (zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků).

Od 1.1.2011 (novela 281/2009 Sb.):

Za každý den prodlení s platbou poplatků podle § 88 (bod 9.1) vzniká povinným subjektům povinnost uhradit úrok z prodlení. Ministerstvo životního prostředí může po projednání s Ministerstvem zemědělství z důvodu odstranění tvrdosti zcela nebo částečně na žádost povinného subjektu úrok z prodlení podle tohoto odstavce do 3 let ode dne jeho vzniku prominout.

Za každý den prodlení s platbou poplatků podle § 89 a 100 (bod 9.2 a 9.3) vzniká povinným subjektům povinnost uhradit úrok z prodlení. Ministerstvo životního prostředí může z důvodu odstranění tvrdosti zcela nebo částečně na žádost povinného subjektu úrok z prodlení podle tohoto odstavce do 3 let ode dne jeho vzniku prominout.

10.0 Výkon státní správy

Státní správu podle vodního zákona vykonávají vodoprávní úřady a Česká inspekce životního prostředí. Kontrolu nad jakostí povrchových vod ke koupání stanovených vyhláškou č. 159/2003 Sb. provádí krajská hygienická stanice, pokud zvláštní předpis tuto povinnost neukládá jiné osobě. Vodoprávními úřady jsou obecní úřady, újezdni úřady na území vojenských újezdů, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, krajské úřady a ministerstva jako ústřední vodoprávní úřad. Dále jsou uvedeny nejčastější oblasti působení vodoprávních úřadů.

10.1 Obecní úřady a újezdni úřady

(§ 105 zákona)

- Obecní úřady upravují, omezují, popřípadě zakazují obecné nakládání s povrchovými vodami (viz bod 3.2).
-
- Státní správu na území vojenských újezdů vykonávají újezdni úřady podle § 105 až 107 vodního zákona, nejde-li o působnosti podle hlavy X a XII zákona (poplatky a správní delikty).

10.2 Obecní úřady obcí s rozšířenou působností, krajské úřady a ministerstva

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností (§ 106 zákona)

Není-li vodním zákonem svěřena působnost jiným orgánům, vykonávají působnost vodoprávního úřadu obecní úřady obcí s rozšířenou působností.

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností uplatňují stanoviska k územním plánům a regulačním plánům, s výjimkou územních plánů těchto obcí

Krajské úřady (§ 107 zákona)

Do působnosti krajských úřadů patří:

- uplatňovat stanoviska k zásadám územního rozvoje a k územním plánům obcí s rozšířenou působností
- vyjadřovat se ke stavbám, pokud rozhodujícím způsobem ovlivňují nakládání s vodami, ochranu vod nebo ochranu proti povodním a pokud si to vyhradí,
- rozhodovat ve věci poplatků za vypouštění odpadních vod do vod povrchových,
- povolovat vypouštění odpadních vod do vod povrchových ze zdrojů znečištění o velikosti 10 000 ekvivalentních obyvatel nebo více,
- povolovat vypouštění odpadních vod z těžby a zpracování uranových rud a jaderných elektráren a odpadních vod s obsahem zvláště nebezpečných nebo nebezpečných látek podle přílohy č.1 do vod povrchových,
- povolovat čerpání znečištěných podzemních vod za účelem snížení jejich znečištění a jejich následné vypouštění do těchto vod, popřípadě do vod povrchových (§ 8 odst. 1 písm. e) zákona),
- povolovat vzdouvání a akumulaci povrchových vod v nádržích s celkovým objemem nad 1 000 000 m³ nebo s výškou vzduší nad 10 m ode dna základové výpusti,
- stanovovat na návrh správce povodí rozsah záplavových území významných vodních toků a ukládat jim zpracování takového návrhu,
- rozhodovat v pochybnostech o tom, zda se jedná, nebo nejedná o povrchové nebo podzemní vody, **o jaké nakládání s vodami se jedná nebo zda se jedná o odpadní vody,**
- vydávat vyjádření podle § 8 zákona v případech, kdy jim přísluší vydávat povolení nebo souhlas,
- povolovat výjimky při použití závadných látek (§ 39 odst. 7 zákona), **a povolovat nakládání s vodami za účelem chovu ryb nebo vodní drůbeže, popřípadě jiných živočichů,**
- rozhodovat v případech, kdy jim přísluší povolovat vodní díla, též o ostatních záležitostech týkajících se těchto vodních děl a o ochranných pásmech vodních zdrojů s nimi souvisejících,

- schvalovat manipulační řády vodních děl, která povoluje, včetně mimořádných manipulací na nich a komplexní manipulační řády, v případě, že alespoň jedno z vodních děl, na něž se komplexní manipulační řád bude vztahovat, patří do jeho působnosti,
- stanovovat způsob a podmínky s vypouštěním důlních vod do vod povrchových nebo podzemních, a znečištěných vod a průsaků z úložných míst do povrchových vod
- vyžadovat od vlastníků (správců) vodních děl I. až III. kategorie, kterým byla uložena povinnost zajistit provádění technicko-bezpečnostního dohledu, zpracování údajů o parametrech možné zvláštní povodně, zejména charakteristiky průtokových vln a rozsah ohroženého území, a jejich poskytnutí příslušným povodňovým orgánům, orgánům krizového řízení a složkám integrovaného záchranného systému,
- vykonávat působnost speciálního stavebního úřadu k vodním dílům umožňujícím nakládání s vodami podle § 107 zákona písmen l) až n),
- vykonávat působnost speciálního stavebního úřadu k čistírnám odpadních vod sloužícím k nakládání s vodami podle § 107 zákona písmene k), a pokud si to vyhradí i k dalším vodním dílům s tímto nakládáním spojeným.

Ministerstva (§ 108 zákona)

Není-li vodním zákonem stanoveno jinak, vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu Ministerstvo zemědělství.

Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí uplatňují stanoviska k politice územního rozvoje a k zásadám územního rozvoje.

Ministerstvo životního prostředí vykonává působnost ústředního vodoprávního úřadu ve věcech ochrany množství a jakosti povrchových a podzemních vod, a to:

- povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních,
- povolení k čerpání znečištěných podzemních vod za účelem snížení jejich znečištění a k jejich následnému vypouštění do těchto vod, popřípadě do vod povrchových,
- povolení k vypouštění odpadních vod s obsahem zvlášť nebezpečných látek do kanalizací,
- činnosti při povolování vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních a přebírání výsledků měření objemu vypouštěných vod a míry jejich znečištění.

Pravomoci vodoprávního úřadu při mimořádných opatřeních (§ 109 zákona)

Vyžaduje-li to veřejný zájem, zejména je-li přechodný nedostatek vody **nebo je-li ohroženo zásobování obyvatelstva vodou nebo došlo-li k jednorázovému odběru pitné vody z vodovodní sítě v případech záchranných prací při mimořádných událostech, požárech a jiných živelních pohromách, zásahu Hasičského záchranného sboru České republiky a jednotek požární ochrany nebo ozbrojených sil České republiky, může vodoprávní úřad rozhodnutím nebo opatřením obecné povahy** bez náhrady upravit na dobu nezbytně nutnou povolená nakládání s vodami, popřípadě tato nakládání omezit nebo i zakázat. Tato opatření provede po projednání s dotčenými subjekty, pokud to mimořádnost situace nevyklučuje.

Dojde-li v důsledku mimořádné situace k omezení nebo znemožnění povolených odběrů povrchové nebo podzemní vody, které vede k vážnému ohrožení veřejného zájmu, je vodoprávní úřad povinen zajistit po projednání s příslušnými orgány opatření k nápravě. Přitom může stanovit kdo, jakým způsobem a v jakém rozsahu je povinen provést opatření k zajištění náhradního odběru vody, popřípadě k jejímu dovážení. Nutné náklady spojené s uloženými opatřeními může vodoprávní úřad požadovat na tom, kdo mimořádné omezení nebo znemožnění odběrů způsobil. Obecné předpisy o odpovědnosti k náhradě škody nejsou tímto dotčeny.

Vodoprávní dozor vodoprávních úřadů (§ 110 zákona)

Vodoprávní úřady dozírají na dodržování ustanovení vodního zákona a předpisů podle něj vydaných a v rozsahu své působnosti ukládají opatření k odstranění zjištěných závad. Vodoprávní úřady jsou povinny v rozsahu své působnosti dozírat, zda jsou dodržována jimi vydaná rozhodnutí **a opatření obecné povahy**.

10.3 Česká inspekce životního prostředí

(§ 112 zákona)

České inspekci životního prostředí přísluší:

- a) dozor nad tím, jak fyzické nebo právnické osoby dodržují povinnosti stanovené nebo uložené vodním zákonem jí nebo vodoprávními úřady na úseku:
 - nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami,
 - ochrany uvedených vod včetně jejich ochrany při provozování plavby,
 - havárií ohrožujících jakost těchto vod,
 - vodních děl určených ke zneškodňování znečištění v odpadních vodách nebo k jejich vypouštění do vod povrchových nebo podzemních nebo do kanalizací,
 - ochrany vodních poměrů a vodních zdrojů,
 - uvádění vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních do souladu s požadavky zákona v případech vyžadujících zvláštní pozornost,
- b) ukládat odstranění a nápravu zjištěných nedostatků, jejich příčin a škodlivých následků, zjistí-li porušení povinností na úsecích uvedených pod písmenem a),
- c) nařídit v oblasti, ve které jí přísluší vykonávat dozor, zastavení výroby nebo jiné činnosti, pokud velmi závažným způsobem ohrožuje veřejný zájem a životní prostředí, až do doby odstranění nedostatků, popřípadě jejich příčin,
- d) dozírat nad dodržováním ustanovení o poplatcích za vypouštění odpadních vod do vod povrchových znečišťovateli
- e) provádět kontrolní zjišťování jakosti a množství vypouštěných odpadních vod včetně zjišťování zdrojů znečišťování.

10.4 Vodoprávní řízení

(§ 115 zákona)

V kapitolách, zabývajících se jednotlivými ustanoveními vodního zákona je vždy uvedeno, které doklady je žadatel o rozhodnutí, souhlas nebo vyjádření povinen předložit. Pokud je vyhláškou MZe č. 432/2001 Sb., stanoven i vzor žádosti, je v příslušných kapitolách uveden odkaz na přílohu se vzorem žádosti. Vzory žádostí jsou součástí doprovodného CD.

Občanské sdružení, jehož cílem je podle jeho stanov ochrana životního prostředí, je oprávněno být informováno o zahajovaných správních řízeních vedených podle vodního zákona, pokud o tyto informace vodoprávní úřad požádá; žádost musí být co do předmětu a místa řízení specifikována. Tato žádost je platná jeden rok ode dne jejího podání, lze ji podávat opakovaně.

Vodoprávní úřad v písemnosti, kterou nařizuje termín a předmět ústního jednání, upozorní účastníky řízení a dotčené orgány nejméně 10 dnů před ústním jednáním, že závazná stanoviska a námitky, popřípadě důkazy, mohou uplatnit nejpozději při ústním jednání, jinak k nim nebude přihlédnuto. Upustí-li vodoprávní úřad od ústního jednání, určí lhůtu, která nesmí být kratší než 10 dnů, do kdy mohou dotčené orgány uplatnit závazná stanoviska a účastníci řízení své námitky, popřípadě důkazy. O určení lhůty se nevydává usnesení. Jde-li o rozhodování týkající se vodních děl, postupuje se podle stavebního zákona.

V jednoduchých věcech, zejména lze-li rozhodnout na podkladě dokladů předložených účastníky vodoprávního řízení, rozhodne vodoprávní úřad bezodkladně; ustanovení § 36 a 47 správního řádu se

nepoužijí, a jde-li o řízení z moci úřední, rozhodnutí může být prvním úkonem v řízení. V ostatních případech rozhodne nejdéle do 60 dnů od zahájení vodoprávního řízení; ve zvláště složitých případech nejdéle do 3 měsíců.

Vyskytnou-li se nové rozhodné skutečnosti, může vodoprávní úřad v novém vodoprávním řízení měnit, popřípadě rušit i jiná svá rozhodnutí vydaná v souvislosti s povolením, které bylo změněno nebo zrušeno.

Náklady na znalecké posudky, kterých je třeba ve vodoprávním řízení zahájeném z podnětu žadatele o povolení, popřípadě souhlas podle tohoto zákona, hradí žadatel.

11.0 Přestupky a správní delikty – přehled pokutovaných porušení

11.1 Přestupky fyzických osob

(§ 116-125 zákona)

Přestupky fyzických osob (občanů) jsou uvedeny v § 116 až 125 vodního zákona. Vzhledem k tomu, že tato publikace je zaměřena především na firmy, nejsou zde přestupky fyzických osob dále uvedeny.

Jedná se o velký výčet přestupků s poměrně značnými horními limity pokut. Pokud se Vás jako fyzické osoby dotýká vodní zákon (např. nakládání s vodami), podívejte se raději do příslušných paragrafů, ať Vás pak nezaskočí případná sankce:

- § 116 Obecné přestupky
- § 117 Porušení povinností při užívání povrchových vod k plavbě
- § 118 Porušení jiných povinností při nakládání s vodami
- § 119 Porušení povinností vlastníků a stavebníků vodních děl
- § 120 Porušení povinností vlastníků pozemků, staveb a zařízení
- § 121 Porušení povinností vlastníků pozemků, staveb a zařízení a vlastníků movitého majetku v ochraně před povodněmi
- § 122 Porušení povinností při zacházení se závadnými látkami
- § 123 Porušení povinností při haváriích
- § 124 Porušení povinností správce drobného vodního toku
- § 125 Porušení poplatkových povinností

11.2 Správní delikty firem

(§ 125a-125k zákona)

11.2.1 Obecné správní delikty

(§ 125a zákona)

(1) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) nedodrží rozhodnutí nebo opatření obecné povahy vydané za účelem úpravy, omezení nebo zákazu obecného nakládání s povrchovými vodami podle § 6 odst. 4,
- b) nakládá s povrchovými nebo podzemními vodami podle § 8 odst. 1 bez povolení k nakládání s vodami,
- c) provede činnost podle § 14 odst. 1 bez povolení vodoprávního úřadu nebo v rozporu s ním,
- d) v rozporu s § 16 odst. 1 nebo 2 vypustí bez povolení vodoprávního úřadu do kanalizace odpadní vody s obsahem zvlášť nebezpečné závadné látky,
- e) provede stavbu, zařízení nebo činnost podle § 17 odst. 1 bez souhlasu vodoprávního úřadu nebo v rozporu s ním,
- f) poruší zákaz podle § 28 odst. 2,
- g) poruší zákaz podle § 30 odst. 7 nebo 8,
- h) neprovede technické opatření nebo užívá pozemky nebo stavby v rozporu s opatřením obecné povahy podle § 30 odst. 10,
- i) nedodrží akční program ve zranitelné oblasti podle § 33 odst. 2,
- j) vypustí ryby nebo jiné vodní živočichy nepůvodních, geneticky nevhodných nebo neproověřených populací přirozených druhů do vodního toku nebo vodní nádrže v rozporu s § 35 odst. 3,
- k) vypustí důlní vody do vod povrchových nebo podzemních v rozporu s § 38 odst. 3,
- l) v rozporu s § 39 odst. 1 neučiní při zacházení se závadnými látkami přiměřená opatření, aby nevníkly do povrchových nebo podzemních vod, a ohrozí tak jejich prostředí,
- m) poruší zákaz mytí motorového vozidla nebo provozního mechanismu podle § 39 odst. 9,
- n) poruší zákaz podle § 46 odst. 1,
- o) poruší zákaz podle § 58 odst. 1 nebo omezení podle § 58 odst. 3,
- p) nesplní povinnost k zajištění ochrany před povodněmi podle § 63 odst. 3,
- q) poruší zákaz činností v aktivní zóně záplavového území podle § 67 odst. 2,
- r) vypustí důlní vody bez splnění podmínek stanovených vodoprávním úřadem nebo v rozporu s nimi,
- s) nakládá s vodami v rozporu s rozhodnutím nebo opatřením obecné povahy podle § 109 odst. 1 nebo neprovede opatření uložené podle § 109 odst. 2, nebo
- t) nesplní opatření uložené podle § 110 odst. 1 nebo § 112 odst. 1 písm b).

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta

- a) do 20 000 Kč, jde-li o správní delikt podle písmene a), g), o) nebo p),
- b) do 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle písmene f), i), j), k), m), q) nebo s),
- c) do 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle písmene b), c), e), h), n) nebo t),
- d) do 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle písmene l) nebo r), nebo
- e) do 5 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle písmene d).

(3) Za správní delikt podle odstavce 1 písm. b) spáchaný vypouštěním odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních bez povolení k nakládání s vodami se uloží pokuta do 5 000 000 Kč.

(4) Za správní delikt podle odstavce 1 písm. b) spáchaný odběrem povrchových vod bez povolení k nakládání s vodami se uloží pokuta ve výši násobku sazby 40 Kč za 1 m³ nedovoleně odebraných povrchových vod a celkového množství těchto vod, nejvýše však ve výši 10 000 000 Kč.

(5) Za správní delikt podle odstavce 1 písm. b) spáchaný odběrem podzemních vod bez povolení k nakládání s vodami se uloží pokuta ve výši násobku sazby 70 Kč za 1 m³ nedovoleně odebraných podzemních vod a celkového množství těchto vod, nejvýše však ve výši 10 000 000 Kč.

(6) Pokutu za správní delikt spáchaný nedovoleným odběrem povrchových nebo podzemních vod lze stanovit nejvýše za období 3 let předcházejících dni, kdy byl nedovolený odběr vody zjištěn. Sazbu pokuty podle odstavce 4 nebo 5 lze snížit, jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné. Pokuta podle odstavce 4 však nesmí být vyměřena v sazbě nižší než 10 Kč za 1 m³ nedovoleně odebraných povrchových vod nebo v sazbě nižší než 25 Kč za 1 m³ nedovoleně odebraných podzemních vod.

(7) Nelze-li stanovit množství povrchových nebo podzemních vod odebraných bez povolení k nakládání s vodami nebo v rozporu s ním, stanoví orgán ukládající pokutu množství odebrané vody podle směrných čísel roční potřeby vody podle vyhlášky, kterou se provádí zákon o vodovodech a kanalizacích. Není-li možné množství odebrané vody stanovit takovým postupem, stanoví je orgán ukládající pokutu odhadem; přitom vychází z účelu použití odebrané vody a místních podmínek.

11.2.2 Porušení povinností při užívání povrchových vod k plavbě

(§ 125b zákona)

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako provozovatel plavidla dopustí správního deliktu tím, že

- a) v rozporu s § 7 odst. 2 nevybaví plavidlo potřebným zařízením k akumulaci odpadních vod nebo zařízením k akumulaci odpadních vod řádně neprovozuje, nebo nezabrání úniku odpadních vod nebo závadných látek z plavidel do vod povrchových,
- b) nezabezpečí povinnosti provozovatele speciální lodi určené k dopravě pohonných hmot a odpadů z plavidel podle § 7 odst. 3,
- c) přečerpá odpadní vodu nebo závadnou látku z plavidla nebo zásobí plavidlo pohonnými nebo provozními hmotami v rozporu s § 7 odst. 4,
- d) užije plavidlo se spalovacím motorem k plavbě na povrchové vodě v rozporu s § 7 odst. 5, nebo
- e) užije plavidlo k plavbě v rozporu se stanoveným rozsahem a podmínkami užívání povrchových vod k plavbě podle § 7 odst. 5.

(2) Provozovatel přístavu nebo obslužní lodi se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 7 odst. 3 zásobuje plavidla pohonnými a provozními hmotami nebo odstraňuje odpadní vody nebo závadné látky z plavidel v přístavech nebo pomocí obslužných lodí tak, že není vyloučeno znečištění povrchových nebo podzemních vod.

(3) Za správní delikt se uloží pokuta

- a) do 50 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a); dojde-li však k úniku odpadních vod nebo závadných látek do vod povrchových, lze uložit pokutu do 200 000 Kč,
- b) do 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. c), nebo
- c) do 200 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b), d), e) nebo odstavce 2.

11.2.3 Porušení jiných povinností při nakládání s vodami

(§ 125c zákona)

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako oprávněný dopustí správního deliktu tím, že

- a) nakládá s povrchovými nebo podzemními vodami podle § 8 v rozporu s povolením k nakládání s vodami,
- b) nezměří množství povrchových nebo podzemních vod podle § 10 odst. 1 nebo 2, nebo
- c) v rozporu s § 38 odst. 4 nezměří objem vypouštěných odpadních vod nebo míru jejich znečištění nebo výsledky měření nepředá vodoprávnímu úřadu, nebo
- d) nezajistí zneškodnění odpadní vody akumulované v bezodtokové jímce podle § 38 odst. 6.

(2) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako nabyvatel práv a povinností vyplývajících z povolení k nakládání s vodami, s výjimkou povolení k odběru povrchových nebo podzemních vod nepřesahující 6 000 m³ ročně nebo 500 m³ měsíčně, dopustí správního deliktu tím, že neoznámí podle § 11 odst. 1 přechod pozemku nebo stavby, s nimiž je povolení k nakládání s vodami spojeno.

(3) Za správní delikt se uloží pokuta

- a) do 5 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2,
- b) do 50 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b), c), d), nebo
- c) do 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a).

(4) Za správní delikt podle odstavce 1 písm. a) spáchaný vypouštěním odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních v rozporu s povolením k nakládání s vodami se uloží pokuta do 5 000 000 Kč.

(5) Za správní delikt podle odstavce 1 písm. a) spáchaný odběrem povrchových vod v rozporu s povolením k nakládání s vodami lze uložit pokutu ve výši stanovené podle § 125a odst. 4. Ustanovení § 125a odst. 6 a 7 se použijí obdobně.

(6) Za správní delikt podle odstavce 1 písm. a) spáchaný odběrem podzemních vod v rozporu s povolením k nakládání s vodami lze uložit pokutu ve výši stanovené podle § 125a odst. 5. Ustanovení § 125a odst. 6 a 7 se použijí obdobně.

11.2.4 Porušení povinností vlastníků a stavebníků vodních děl (§ 125d zákona)

(1) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník nebo stavebník vodního díla I. až IV. kategorie dopustí správního deliktu tím, že

- a) neudrží vodní dílo v řádném stavu podle § 59 odst. 1 písm. b), nebo
- b) neprovádí technickobezpečnostní dohled podle § 59 odst. 1 písm. c).

(2) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník nebo stavebník vodního díla I. až IV. kategorie dopustí správního deliktu tím, že nesplní některou z povinností při provádění technickobezpečnostního dohledu podle § 62 odst. 4.

(3) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník nebo stavebník vodního díla I. nebo II. kategorie dopustí správního deliktu tím, že neprovede provedení zabezpečovacích prací s osobou pověřenou prováděním technickobezpečnostního dohledu podle § 75 odst. 3.

(4) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník vodního díla dopustí správního deliktu tím, že

- a) provozuje vodní dílo v rozporu s § 59 odst. 1 písm. a),
- b) nepředloží vodoprávnímu úřadu ke schválení návrh na úpravu manipulačního řádu podle § 59 odst. 1 písm. a),
- c) nedbá pokynů správce vodního toku v případě mimořádných situací na dotčeném vodním toku podle § 59 odst. 1 písm. e),
- d) neodstraní předměty nebo hmoty ulpělé na vodním díle podle § 59 odst. 1 písm. f),
- e) neosadí cejch, vodní značku nebo vodočet nebo neumožní průběžný přenos dat o průtocích ve vodním toku nebo nezajistí zvláštní úpravu přelivu nebo výpusti podle § 59 odst. 1 písm. g),
- f) neosadí plavební znaky podle § 59 odst. 1 písm. h),
- g) neprovede technickou revizi vodního díla, nepředá výsledky revize vodoprávnímu úřadu nebo neodstraní zjištěné závady podle § 59 odst. 1 písm. k),
- h) nezpracuje či nepředloží ke schválení manipulační řád vodního díla nebo návrh na jeho doplnění, změnu nebo úpravu podle § 59 odst. 5, nebo
- i) nesplní povinnost v ochraně před povodněmi podle § 84.

(5) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník hráze sloužící ochraně před povodněmi, vzdouvání nebo akumulaci povrchových vod dopustí správního deliktu tím, že neodstraní náletové dřeviny podle § 59 odst. 1 písm. j).

(6) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník vodního díla sloužícího ke vzdouvání vody dopustí správního deliktu tím, že

- a) neudrží v řádném stavu dno a břehy vodního toku a nevytváří podmínky pro migraci vodních živočichů, nejde-li o stavbu podle § 59 odst. 1 písm. i), nebo
- b) neoznámí nebezpečí zvláštní povodně, nebo nevaruje v případě nebezpečí z prodlení bezprostředně ohrožené fyzické nebo právnické osoby podle § 73 odst. 3.

(7) Za správní delikt se uloží pokuta

- a) do 20 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 nebo odstavce 4 písm. f), g), h),
- b) do 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 4 písm. b), c), d), e), i), odstavce 5, nebo odstavce 6 písm. a),
- c) do 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b) nebo odstavce 3, nebo
- d) do 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a), odstavce 4 písm. a) nebo odstavce 6 písm. b).

11.2.5 Porušení povinností vlastníků pozemků, staveb a zařízení

(§ 125e zákona)

- (1) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník pozemku dopustí správního deliktu tím, že nesplní povinnost podle § 27.
- (2) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník pozemku, na němž se nachází koryto vodního toku, dopustí správního deliktu tím, že nesplní povinnost podle § 50.
- (3) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník pozemku sousedícího s korytem vodního toku dopustí správního deliktu tím, že nesplní povinnost podle § 51 odst. 1.
- (4) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník stavby nebo zařízení v korytě vodního toku dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 52 odst. 1 neodstraní předměty zachycené či ulpělé na stavbě nebo zařízení.
- (5) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník stavby, která není vodním dílem, nebo zařízení v korytě vodního toku dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 52 odst. 2 neprovede nápravu narušení plynulého odtoku povrchových vod.
- (6) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník pozemku, na kterém je umístěna stavba k vodohospodářským melioracím pozemků nebo její část, která souvisí s více pozemky nebo byla zřízena ve veřejném zájmu, a která byla vybudována před účinností tohoto zákona, dopustí správního deliktu tím, že
 - a) v rozporu s § 56 odst. 4 písm. a) nestrpí stavbu k vodohospodářským melioracím pozemků nebo její část,
 - b) užívá pozemek v rozporu s § 56 odst. 4 písm. b),
 - c) v rozporu s § 56 odst. 4 písm. c) neohlásí vlastníkově stavby k vodohospodářským melioracím pozemků nebo vodoprávnímu úřadu zjevné závady její funkce, nebo
 - d) v rozporu s § 56 odst. 4 písm. d) nestrpí užití pozemku k údržbě stavby k vodohospodářským melioracím pozemků.
- (7) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník pozemku sousedícího s vodním dílem dopustí správního deliktu tím, že neumožní vstup nebo vjezd na pozemek podle § 60 odst. 1.
- (8) Za správní delikt se uloží pokuta
 - a) do 20 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 6 písm. c),
 - b) do 50 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 3 nebo odstavce 6 písm. b),
 - c) do 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1, odstavce 2, odstavce 5, odstavce 6 písm. a), d) nebo odstavce 7, nebo
 - d) do 200 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 4.

11.2.6 Porušení povinností vlastníků pozemků, staveb a zařízení a vlastníků movitého majetku v ochraně před povodněmi

(§ 125f zákona)

- (1) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník pozemku nebo stavby dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 63 odst. 3 neumožní vstup nebo vjezd na pozemky nebo na stavby k zajištění ochrany před povodněmi.
- (2) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník pozemku nebo stavby, které se nacházejí v záplavovém území nebo mohou zhoršit průběh povodně, dopustí správního deliktu tím, že
 - a) nemá zpracovaný povodňový plán podle § 71 odst. 4 nebo 5, nebo
 - b) nesplní některou z povinností k zamezení zhoršení odtokových podmínek nebo průběhu povodně podle § 85.
- (3) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník dotčeného objektu dopustí správního deliktu tím, že nezajistí povodňové zabezpečovací práce na dotčeném objektu podle § 75 odst. 3.
- (4) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník movitého majetku dopustí správního deliktu tím, že nedbá o umístění nebo užívání movitého majetku podle § 85 odst. 3.
- (5) Za správní delikt se uloží pokuta
 - a) do 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. a), odstavce 4, nebo
 - b) do 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1, odstavce 2 písm. b) nebo odstavce 3.

11.2.7 Porušení povinností při zacházení se závadnými látkami

(§ 125g zákona)

- (1) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba, která je držitelem povolení k vypouštění odpadních vod s obsahem zvlášť nebezpečné závadné látky do kanalizace, se dopustí správního deliktu tím, že
 - a) vypustí odpadní vody s obsahem zvlášť nebezpečné závadné látky do kanalizace v rozporu s povolením vodoprávního úřadu podle § 16 odst. 1 nebo 2,

- b) v rozporu s rozhodnutím vodoprávního úřadu podle § 16 odst. 4 neměří objem vypouštěných odpadních vod nebo míru jejich znečištění zvláště nebezpečnými závadnými látkami nebo výsledky měření nepředá.
- (2) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba, která zachází se závadnými látkami ve větším rozsahu nebo zacházení s nimi je spojeno se zvýšeným nebezpečím pro povrchové nebo podzemní vody, se dopustí správního deliktu tím, že
 - a) zachází s nimi bez schváleného havarijního plánu podle § 39 odst. 2 písm. a), nebo
 - b) nevede nebo neuchovává záznamy o provedených opatřeních podle § 39 odst. 2 písm. b).
- (3) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba, která zachází se zvláště nebezpečnými látkami nebo nebezpečnými látkami nebo zachází se závadnými látkami ve větším rozsahu nebo zacházení s nimi je spojeno se zvýšeným nebezpečím, se dopustí správního deliktu tím, že nesplní některou z povinností podle § 39 odst. 4.
- (4) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba, která zachází se zvláště nebezpečnými látkami, se dopustí správního deliktu tím, že nevede záznamy nebo neposkytne informace podle § 39 odst. 6.
- (5) Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že uvádí na trh nebo prodává spotřebitelům prací prostředky pro praní textilu v rozporu s § 39 odst. 10.
- (6) Za správní delikt se uloží pokuta
 - a) do 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b), odstavce 2 písm. b) nebo odstavce 4,
 - b) do 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. a),
 - c) do 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavců 3 a 5, nebo
 - d) do 5 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a).
- (7) Při stanovení výše pokuty za správní delikt podle odstavce 1 přihlídnou orgány ukládající pokutu zejména k okolnostem, za nichž k nedovolenému nakládání došlo, k tomu, jak se právnícká nebo podnikající fyzická osoba přičinila o odstranění nebo zmírnění škodlivých následků, k množství a charakteru uniklé látky, k místu, kde k vlastnímu ohrožení došlo, k množství a charakteru závadné látky, která pronikla do povrchových nebo podzemních vod, ke škodlivým následkům a možnostem jejich odstranění a k vlivu závadné látky na jakost těchto vod a ke stupni ochrany dotčeného území.

11.2.8 Porušení povinností při haváriích

(§ 125h zákona)

- (1) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako původce havárie dopustí správního deliktu tím, že
 - a) neučiní bezprostřední opatření k odstranění příčin nebo následků havárie nebo se při jejím odstraňování neřídí schváleným havarijním plánem nebo pokyny vodoprávního úřadu nebo České inspekce životního prostředí podle § 41 odst. 1,
 - b) neohlásí neprodleně havárii podle § 41 odst. 2, nebo
 - c) nevyhoví výzvě ke spolupráci při provádění opatření k odstranění příčin nebo následků havárie podle § 41 odst. 5.
- (2) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se při havárii dopustí správního deliktu tím, že
 - a) neohlásí neprodleně havárii, kterou zjistila podle § 41 odst. 2,
 - b) neposkytne vyžádané údaje o havárii podle § 41 odst. 6, nebo
 - c) jako osoba, které bylo uloženo opatření k nápravě, neuvede pozemek nebo stavbu, kterou bylo nutno použít při odstraňování závadného stavu, do předchozího stavu podle § 42 odst. 8.
- (3) Za správní delikt se uloží pokuta
 - a) do 50 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. b),
 - b) do 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. c) nebo odstavce 2 písm. a), c), nebo
 - c) do 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a) a b).

11.2.9 Porušení povinností správce vodního toku a správce povodí

(§ 125i zákona)

- (1) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako správce drobného vodního toku dopustí správního deliktu tím, že
 - a) nesplní některou z povinností podle § 47 odst. 2,
 - b) nezajistí povodňové zabezpečovací práce podle § 75 odst. 3, nebo
 - c) nesplní povinnost v ochraně před povodněmi podle § 83.
- (2) Právnícká osoba se jako správce významného vodního toku dopustí správního deliktu tím, že
 - a) nesplní některou z povinností podle § 47 odst. 2,
 - b) nezajistí povodňové zabezpečovací práce podle § 75 odst. 3, nebo
 - c) nesplní povinnost v ochraně před povodněmi podle § 83.

(3) Právnícká osoba se jako správce povodí dopustí správního deliktu tím, že nesplní povinnost v ochraně před povodněmi podle § 82.

(4) Za správní delikt se uloží pokuta

- a) do 50 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a),
- b) do 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. a),
- c) do 200 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b), c), nebo
- d) do 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. b), c) nebo odstavce 3.

11.2.10 Porušení povinnosti obce

§ 125j zákona)

(1) Obec se dopustí správního deliktu tím, že nepředloží žádost o územní rozhodnutí podle § 92 stavebního zákona za účelem splnění povinnosti stanovené v čl. II bodu 6 zákona č. 20/2004 Sb.

(2) Za správní delikt se uloží pokuta do 1 000 000 Kč.

11.2.11 Porušení poplatkových povinností

(§ 125k zákona)

(1) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako znečišťovatel dopustí správního deliktu tím, že

- a) v rozporu s § 91 odst. 1 nesleduje koncentraci znečištění ve vypouštěných odpadních vodách nebo nezměří objem vypouštěných odpadních vod,
- b) v rozporu s § 91 odst. 1 nevede provozní evidenci o sledování a měření koncentrace znečištění ve vypouštěných odpadních vodách nebo jejich objemu nebo neuchovává podklady k jejímu vedení, nebo
- c) neumožní pověřeným osobám kontrolních laboratoří a měřicích skupin a osobám provádějícím činnost v souladu s § 126b vstup do kontrolovaných objektů nebo jim neposkytne podklady nezbytné pro provedení kontroly nebo nezajistí podmínky k odběru vzorků ze všech výpusť kontrolovaného zdroje znečištění podle § 92 odst. 3.

(2) Za správní delikt se uloží pokuta

- a) do 50 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b), c), nebo
- b) do 100 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a).

11.3 Společná ustanovení ke správním deliktům

(§ 125l zákona)

Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

Při určení výměry pokuty právnícké osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

ČIŽP nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností může na návrh pachatele správního deliktu zastavit správní řízení, jestliže pachatel správního deliktu přijme faktická opatření k odstranění následků porušení povinnosti, jakož i opatření zamezující dalšímu ohrožování nebo znečišťování podzemních nebo povrchových vod, a uložení pokuty by vzhledem k nákladům na učiněná opatření vedlo k nepřiměřené tvrdosti. Z důvodu provádění opatření zamezujícím vzniku dalších nepříznivých následků lze řízení o správním deliktu přerušit.

Odpovědnost právnícké osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

Sazba pokuty za správní delikt podle vodního zákona se zvyšuje na dvojnásobek, nejvýše však na částku 20 000 000 Kč, jestliže je týž správní delikt spáchán opakovaně. Správní delikt je spáchán opakovaně, pokud ode dne, kdy rozhodnutí o uložení pokuty za týž správní delikt nabylo právní moci, neuplynul 1 rok.

Při stanovení výše pokuty za správní delikt spáchaný vypouštěním odpadních vod bez povolení k nakládání s vodami nebo v rozporu s ním, přihlédne orgán ukládající pokutu zejména k míře překročení podmínek

povolání k vypouštění těchto vod, k míře ovlivnění jakosti povrchových nebo podzemních vod a jejímu lokálnímu rozsahu, ke stupni ochrany dotčeného území a k příčině nedovoleného vypouštění vod.

Za porušení povinností stanovených stavebními předpisy a týkajícími se vodních děl ukládají obecní úřady obcí s rozšířenou působností pokuty podle zvláštního zákona (zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu).

Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby (§ 2 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník), nebo v přímé souvislosti s ním se vztahují ustanovení zákona o postihu právnické osoby.

12.0 Společná a přechodná ustanovení

(§ 126 - 127 zákona, čl. II zákona č. 20/2004 Sb., § 13-14 zákona č. 25/2008 Sb.)

Platnost povolení k odběru povrchových/podzemních vod, s výjimkou povolení k odběrům podzemních vod ze zdrojů určených pro individuální zásobování domácností pitnou vodou, a platnost povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových/podzemních, která nabyla právní moci do 31.12.2001, zaniká nejpozději dnem 1.1.2008, pokud nezanikne uplynutím doby, na kterou byla udělena, je-li tato doba kratší. Oprávnění (§ 8 odst. 2 vodního zákona) z takových povolení se nadále považují za oprávněné a mohou nakládat s vodami a vykonávat další práva a povinnosti v rozsahu těchto povolení i po 1.1.2008, pokud podali nejpozději dne 1.1.2008 žádost o povolení k nakládání s vodami nahrazující dosavadní povolení, a to až do dne právní moci rozhodnutí o takové žádosti.

Pokud se v textu užívá pojem "vlastník" nebo "nabyvatel", rozumí se jím i ten, komu svědčí právo hospodaření. Pokud vlastník přenesl práva nebo povinnosti, jichž se příslušné ustanovení týká, na uživatele, hledí se na něj jako na vlastníka.

Podrobné odvodňovací zařízení ve vlastnictví státu umístěné na cizím pozemku se stává včetně příslušné technické dokumentace, je-li tato k dispozici, vlastnictvím vlastníka pozemku dotčeného touto stavbou a podrobné odvodňovací zařízení vybudované státem na pozemku, který je ve vlastnictví státu, přechází v případě převodu tohoto pozemku do vlastnictví nového nabyvatele bezúplatně spolu s pozemkem, pokud neoznámí do 1.1. 2004 příslušnému vodoprávnímu úřadu, že s přechodem nesouhlasí. K přechodu těchto vlastnických práv dochází dnem následujícím po uplynutí lhůty k uplatnění nesouhlasu s přechodem.

Rozbory ke zjištění koncentrace znečišťujících látek v odpadních vodách a rozbory pro účely kontroly správnosti sledování znečištění odpadních vod (§ 92 odst. 1 zákona) a kontrolu správnosti sledování a měření objemu vypouštěných odpadních vod (§ 92 odst. 2 zákona) mohou na území České republiky dočasně (Čl. 49 a 50 Smlouvy o založení Evropského společenství) provádět rovněž osoby usazené v jiných členských státech Evropské unie, pokud prokáží, že:

- a) jsou státními příslušníky členských států Evropské unie,
- b) jsou oprávněny k provozování činností uvedených v § 92 odst. 1 a 2 zákona podle právních předpisů jiných členských států Evropské unie.

Doklady o splnění těchto podmínek jsou tyto osoby povinny předložit MŽP před zahájením těchto činností.

Práva a povinnosti založené právními předpisy platnými před účinností vodního zákona zůstávají zachovány, nestanoví-li vodní zákon jinak.

Vlastnická práva k pozemkům, které tvoří koryta vodních toků, které nejsou dosud vedeny v katastru nemovitostí jako parcely s druhem pozemku vodní plocha a které se staly podle zákona č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, státním vlastnictvím, přecházejí na vlastníky pozemků evidovaných v katastru nemovitostí, na nichž tato koryta leží, pokud neoznámí do 6 měsíců od účinnosti tohoto zákona příslušnému vodoprávnímu úřadu, že s přechodem nesouhlasí. K přechodu těchto vlastnických práv dochází dnem následujícím po uplynutí lhůty k uplatnění nesouhlasu s přechodem.

Pokud obce v době nabytí účinnosti vodního zákona (tj. 1.1.2002) vypouštějí odpadní vody do vod povrchových v rozporu s ustanoveními vodního zákona, může jim na jejich žádost podanou do 3 měsíců ode dne účinnosti zákona (tj. do 31.3.2002) vodoprávní úřad vydat nové povolení k vypouštění odpadních vod, a to nejvýše do úrovně znečištění ve vypouštěných odpadních vodách v období posledních 12 měsíců před nabytím účinnosti zákona (tj. v roce 2001). Toto nové povolení nahrazuje ke dni 1.1.2002 dosavadní platné povolení. Vodoprávní úřad v novém povolení stanoví přiměřenou lhůtu, ve které bude dosaženo ukazatelů a přípustných hodnot znečištění odpadních vod a podmínky k postupnému dosažení požadované úrovně vypouštěného znečištění. Lhůta nemůže být stanovena u zdrojů znečištění nad 2 000 ekvivalentních obyvatel delší než do 31. prosince 2010.

Obce, jejichž současně zastavěné území je zdrojem znečištění o velikosti nad 2 000 ekvivalentních obyvatel, nebo ty, které této velikosti dosáhnou do 31. prosince 2010, jsou povinny nejpozději do 31. prosince 2010 zajistit odkanalizování a čištění jejich odpadních vod na úroveň stanovenou nařízením vlády č. 61/2003 Sb.

Za vodní díla podle tohoto zákona se považují vodohospodářská díla povolená podle právních předpisů platných do 1.1.2002. Pokud se v jiných právních předpisech užívá pojem "vodohospodářské dílo", rozumí se tím vodní dílo podle vodního zákona.

Práva a povinnosti založené podle právních předpisů platných do 1.1.2002 na úseku poplatků za vypouštění odpadních vod do vod povrchových a úplat za odběry povrchových nebo podzemních vod zůstávají v platnosti i po dni 1.1.2002.

Rozhodnutí vydaná podle § 8 odst. 1, § 12 odst. 1, § 16 odst. 1, § 17 odst. 1, § 36, 37, § 39 odst. 2 písm. a) zákona se nevydávají, pokud je jejich vydávání nahrazeno postupem v řízení o vydání integrovaného povolení podle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci).

Vlastníci vodních děl stanovených v § 20 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb. (bod 3.3.4), zařazených z hlediska technickobezpečnostního dohledu podle § 61 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., do kategorie I až III, jsou povinni nejpozději do 1. ledna 2011 předložit příslušnému katastrálnímu úřadu podklady potřebné pro zapsání těchto staveb a vyznačení ochranných pásem podle § 20 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., do katastru nemovitostí. Vlastníci ostatních vodních děl podle § 20 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., jsou povinni splnit tuto povinnost do 1. ledna 2021.

Přechodná ustanovení – zákon č. 150/2010 Sb.:

Povolení k odběru podzemní vody, která se využívá k výrobě balené kojenecké nebo pramenité vody, se považují za povolení k odběru podzemní vody podle zákona č. 254/2001 Sb., ve znění účinném ode dne 1.7.2010, pokud jsou splněny požadavky podle § 9 odst. 4 zákona č. 254/2001 Sb., ve znění účinném ode dne 1.7.2010, jinak dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zanikají.

Ohlašovací povinnost vůči vodoprávním úřadům nebo oprávněným subjektům podle § 10 odst. 1, § 22 odst. 2, § 38 odst. 3, § 88 odst. 5 a 10, § 93 odst. 1 a § 94 odst. 1 vodního zákona se plní prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí podle zákona č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování:

1. Povinné subjekty plnící ohlašovací povinnosti vymezené v § 126 odst. 6 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, které jsou zároveň provozovateli povinnými plnit ohlašovací povinnost podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 a podle zákona č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování, ohlašují povinné údaje prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí poprvé za rok 2009.
2. Povinné subjekty plnící ohlašovací povinnosti vymezené v § 126 odst. 6 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, které jsou zároveň provozovateli činností podle přílohy I nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 a nejsou zapojeny do integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí podle bodu 1, ohlašují povinné údaje prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí poprvé za rok 2010. Při ohlašování povinných údajů za rok 2008 a 2009 se postupuje podle dosavadních právních předpisů.
3. Povinné subjekty plnící ohlašovací povinnosti vymezené v § 126 odst. 6 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, které nejsou zapojeny do integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí podle bodu 1 nebo 2, ohlašují povinné údaje prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí poprvé za rok 2011. Při ohlašování povinných údajů za rok 2008 až 2010 se postupuje podle dosavadních právních předpisů.

Zvlášť nebezpečné látky

Zvlášť nebezpečné látky jsou látky náležející do dále uvedených skupin látek, s výjimkou těch, jež jsou biologicky neškodné nebo se rychle mění na látky biologicky neškodné:

1. organohalogenové sloučeniny a látky, které mohou tvořit takové sloučeniny ve vodním prostředí,
2. organofosforové sloučeniny,
3. organocínové sloučeniny,
4. látky nebo produkty jejich rozkladu, u kterých byly prokázány karcinogenní nebo mutagenní vlastnosti, které mohou ovlivnit produkci steroidů, štítnou žlázu, rozmnožování nebo jiné endokrinní funkce ve vodním prostředí nebo zprostředkovaně přes vodní prostředí,
5. rtuť a její sloučeniny,
6. kadmium a jeho sloučeniny,
7. persistentní minerální oleje a persistentní uhlovodíky ropného původu,
8. persistentní syntetické látky, které se mohou vznášet, zůstávat v suspenzi nebo klesnout ke dnu a které mohou zasahovat do jakéhokoliv užívání vod.

Jednotlivé zvlášť nebezpečné látky jsou uvedeny v nařízení vlády č. 61/2003 Sb. (podle § 38 odst. 5 zákona). Ostatní látky náležející do uvedených skupin v tomto nařízení neuvedené se považují za nebezpečné látky.

Nebezpečné látky

Nebezpečné látky jsou látky náležející do dále uvedených skupin:

1. Metaloidy, kovy a jejich sloučeniny: antimon, arzen, baryum, berylium, bor, cín, chrom, kobalt, měď, molybden, nikl, olovo, selen, stříbro, telur, thalium, titan, uran, vanad, zinek.
2. Biocidy a jejich deriváty neuvedené v seznamu zvlášť nebezpečných látek.
3. Látky, které mají škodlivý účinek na chuť nebo na vůni produktů pro lidskou spotřebu pocházejících z vodního prostředí, a sloučeniny mající schopnost zvýšit obsah těchto látek ve vodách.
4. Toxické nebo persistentní organické sloučeniny křemíku a látky, které mohou zvýšit obsah těchto sloučenin ve vodách, vyjma těch, jež jsou biologicky neškodné nebo se rychle přeměňují ve vodě na neškodné látky.
5. Elementární fosfor a anorganické sloučeniny fosforu.
6. Nepersistentní minerální oleje a nepersistentní uhlovodíky ropného původu.
7. Fluoridy.
8. Látky, které mají nepříznivý účinek na kyslíkovou rovnováhu, zejména amonné soli a dusitany.
9. Kyanidy.
10. Sedimentovatelné tuhé látky, které mají nepříznivý účinek na dobrý stav povrchových vod.

Související právní předpisy

I. Ochrana vod:

Zákon č. 254/2001 Sb. Zákon o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)

Částka	98	vydaná dne 25.7.2001
Účinné od	1.1.2002	
	1.1.2007	§ 20 odst. 1
	25.7.2001	(dnem vyhlášení) § 135

Novelizováno

předpisem č.	k datu	poznámka
76/2002 Sb.	1.1.2003	zákon; mění
320/2002 Sb.	1.1.2003	zákon; mění
274/2003 Sb.	1.10.2003	zákon; mění
20/2004 Sb.	23.1.2004	zákon; mění
20/2004 Sb.	1.5.2004	zákon; mění; viz čl. V novely
413/2005 Sb.	1.1.2006	zákon; mění
444/2005 Sb.	1.1.2006	zákon; mění
444/2005 Sb.	1.1.2007	zákon; mění; viz čl. XLII body 3 a 4 novely
444/2005 Sb.	11.11.2005	zákon; mění; viz čl. XLII body 2 a 5 novely
186/2006 Sb.	1.1.2007	zákon; mění
222/2006 Sb.	1.6.2006	zákon; mění
342/2006 Sb.	3.7.2006	zákon; mění
25/2008 Sb.	12.2.2008	zákon; mění
180/2008 Sb.	28.5.2008	nepřímo; mění přechodná ustanovení zákona č. 20/2004 Sb.
181/2008 Sb.	1.7.2008	zákon; mění
181/2008 Sb.	1.7.2009	zákon; mění; viz čl. I bod 1 novely
157/2009 Sb.	1.8.2009	zákon; mění
227/2009 Sb.	1.7.2010	zákon; mění
281/2009 Sb.	1.1.2011	zákon; mění
150/2010 Sb.	1.8.2010	zákon; mění

Podřazené předpisy

40/1978 Sb.	Nářízení vlády České socialistické republiky o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Beskydy, Jeseníky, Jizerské hory, Krkonoše, Orlické hory, Šumava a Žďárské vrchy
10/1979 Sb.	Nářízení vlády České socialistické republiky o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Brdy, Jablunkovsko, Krušné hory, Novohradské hory, Vsetínské vrchy a Žamberk - Králíky
85/1981 Sb.	Nářízení vlády České socialistické republiky o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Chebská pánev a Slavkovský les, Severočeská křída, Východočeská křída, Polická pánev, Třeboňská pánev a Kwartér řeky Moravy
137/1999 Sb.	Vyhláška Ministerstva životního prostředí, kterou se stanoví seznam vodárenských nádrží a zásady pro stanovení a změny ochranných pásem vodních zdrojů
431/2001 Sb.	Vyhláška Ministerstva zemědělství o obsahu vodní bilance, způsobu jejího sestavení a o údajích pro vodní bilanci
432/2001 Sb.	Vyhláška Ministerstva zemědělství o dokladech žádosti o rozhodnutí nebo vyjádření a o náležitostech povolení, souhlasů a vyjádření vodoprávního úřadu
470/2001 Sb.	Vyhláška Ministerstva zemědělství, kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků
471/2001 Sb.	Vyhláška Ministerstva zemědělství o technickobezpečnostním dohledu nad vodními díly
20/2002 Sb.	Vyhláška Ministerstva zemědělství o způsobu a četnosti měření množství a jakosti vody
195/2002 Sb.	Vyhláška Ministerstva zemědělství o náležitostech manipulačních a provozních řádů vodních děl

225/2002 Sb.	Vyhláška Ministerstva zemědělství o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsobu a rozsahu péče o ně
236/2002 Sb.	Vyhláška MŽP o způsobu a rozsahu zpracovávání návrhu a stanovování záplavových území
241/2002 Sb.	Vyhláška Ministerstva dopravy a spojů o stanovení vodních nádrží a vodních toků, na kterých je zakázána plavba plavidel se spalovacími motory, a o rozsahu a podmínkách užívání povrchových vod k plavbě
292/2002 Sb.	Vyhláška Ministerstva zemědělství o oblastech povodí
293/2002 Sb.	Vyhláška Ministerstva životního prostředí o poplatcích za vypouštění odpadních vod do vod povrchových
7/2003 Sb.	Vyhláška o vodoprávní evidenci
61/2003 Sb.	Nařízení vlády o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech
71/2003 Sb.	Nařízení vlády o stanovení povrchových vod vhodných pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů a o zjišťování a hodnocení stavu jakosti těchto vod
103/2003 Sb.	Nařízení vlády o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech
159/2003 Sb.	Vyhláška, kterou se stanoví povrchové vody využívané ke koupání osob
125/2004 Sb.	Vyhláška, kterou se stanoví vzor poplatkového hlášení a vzor poplatkového přiznání pro účely výpočtu poplatku za odebrané množství podzemní vody
391/2004 Sb.	Vyhláška o rozsahu údajů v evidencích stavu povrchových a podzemních vod a o způsobu zpracování, ukládání a předávání těchto údajů do informačních systémů veřejné správy
142/2005 Sb.	Vyhláška o plánování v oblasti vod
450/2005 Sb.	Vyhláška o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků
23/2007 Sb.	Vyhláška o podrobnostech vymezení vodních děl evidovaných v katastru nemovitostí České republiky
262/2007 Sb.	Nařízení vlády o vyhlášení závazné části Plánu hlavních povodí České republiky
203/2009 Sb.	Nařízení vlády o postupu při zjišťování a uplatňování náhrady škody a postupu při určení její výše v územích určených k řízeným rozlivům povodní

Novelizuje

předpis č.	k datu	poznámka
258/2000 Sb.	1.1.2002	mění
200/1990 Sb.	1.1.2002	mění
388/1991 Sb.	1.1.2002	mění
114/1995 Sb.	1.1.2002	ruší § 49 a 50
238/1999 Sb.	1.1.2002	ruší čl. IV
23/1992 Sb.	1.1.2002	ruší čl. I a II
50/1976 Sb.	1.1.2002	mění
500/1990 Sb.	25.7.2001	mění

Ruší

předpis č.	poznámka
138/1973 Sb. , 14/1998 Sb. , 130/1974 Sb. , 58/1998 Sb. , 281/1992 Sb. , 35/1979 Sb. , 91/1988 Sb. , 141/2000 Sb. , 100/1999 Sb. , 42/1976 Sb. , 62/1975 Sb. , 6/1977 Sb. , 82/1976 Sb. , 422/1992 Sb. , 99/1976 Sb. , 81/1977 Sb. , 28/1975 Sb. , 63/1975 Sb. , 176/1999 Sb.	

3.0 Základní obecné povinnosti právnických a fyzických osob

(§ 3 zákona)

Každý je povinen omezovat a předcházet znečišťování ovzduší a snižovat množství jím vypouštěných znečišťujících látek stanovených zákonem o ovzduší a jeho prováděcích právních předpisů.

Veškerá paliva lze vyrábět, skladovat, dovážet, prodávat a používat jen v souladu se zákonem o ovzduší a se zvláštními právními předpisy (zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, dále např. zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu na pozemních komunikacích) a v souladu s požadavky na kvalitu ve lhůtách stanovených vyhláškou č. 13/2009 Sb. Jako palivo nelze použít odpad ve smyslu zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech (viz definice pojmu odpad v části B, body 2.0 a 3.0).

Výrobky s obsahem těkavých organických látek včetně pohonných hmot lze vyrábět, dovážet, prodávat, označovat, přepravovat, přečerpávat, skladovat a používat jen v souladu s požadavky na jejich kvalitu a na způsoby nakládání s nimi stanovenými vyhláškou č. 355/2002 Sb.

Spalování látek ve zdrojích znečišťování ovzduší, které nejsou určenými palivy je zakázáno. Určenými palivy jsou látky určené výrobcí zařízení, popřípadě látky uvedené v souboru technickoprovozních parametrů a technickoorganizačních opatření k zajištění provozu zvláště velkých a velkých zdrojů znečišťování ovzduší. Tento zákaz se nevztahuje na zdolávání požárů a na práce při odstraňování následků nebezpečných epidemií a živelných i jiných krizových situací prováděných v souladu se zvláštními právními předpisy (například zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně).

V otevřených ohništích, zahradních krbech nebo v otevřených grilovacích zařízeních lze spalovat jen dřevo, dřevěné uhlí, suché rostlinné materiály a plynná paliva určená výrobcem, přičemž uvedená paliva nebo materiály nesmějí být kontaminovány chemickými látkami. Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit podmínky pro spalování rostlinných materiálů (podle § 50 odst. 3 písm. a) zákona) nebo jejich spalování zakázat, pokud zajistí jiný způsob pro jejich odstranění podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech.

Při výstavbě nových a změně stávajících zvláště velkých stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší nebo při jejich modernizaci jsou osoby oprávněné k podnikání povinny volit nejlepší dostupné techniky v souladu s požadavky zákona o ovzduší a zvláštních právních předpisů.

Je-li to technicky možné, musí být znečišťující látky ze zvláště velkého, velkého a středního zdroje znečišťování ovzduší odváděny do ovzduší definovaným způsobem, a to komínem, výduchem nebo výpustí ze zařízení pro omezování emisí, jejichž výška musí být vypočtena tak, aby bylo chráněno lidské zdraví a životní prostředí. Způsob vypouštění odpadních plynů musí být uveden v závazných podmínkách provozování zdroje zajišťujících ochranu životního prostředí.

Právnické a fyzické osoby jsou povinny, je-li to pro ně technicky možné a ekonomicky přijatelné, u nových staveb nebo při změnách stávajících staveb využít centrálních zdrojů tepla, popřípadě alternativních zdrojů, pokud je jejich provozování v souladu s tímto zákonem a předpisy vydanými k jeho provedení. Současně jsou povinny ověřit technickou a ekonomickou proveditelnost kombinované výroby tepla a energie.

Provozovatelé zdrojů znečišťování ovzduší jsou povinni na požádání orgánu ochrany ovzduší, nebo stanoví-li tak prováděcí právní předpis (vyhláška č. 205/2009 Sb.), poskytovat informace o těchto zdrojích, jejich technickém stavu a emisích vypouštěných z těchto zdrojů. Při výstavbě liniového zdroje znečišťování ovzduší se vyžaduje vypracování rozptylové studie.

3.1 Paliva

(§ 3, 3a zákona)

Výrobce paliv, dovozce paliv a osoba, která paliva v České republice jako první úplatně nebo bezúplatně předá nebo nabídne k předání za účelem distribuce nebo používání nebo jako první převede vlastnická práva k těmto palivům, ohlašuje ministerstvu pro účely podávání zpráv Evropské komisi a pro potřeby ministerstva každoročně údaje o obsahu síry v palivech uvedených v prováděcím právním předpisu způsobem a v termínu v něm stanovených.

Prováděcí právní předpis (vyhláška č. 13/2009 Sb., kterou se stanoví požadavky na kvalitu paliv z hlediska ochrany ovzduší, vyhláška č. 455/2006 Sb. o stanovení požadavků na kvalitu paliv používaných pro vnitrozemská a námořní plavidla z hlediska ochrany ovzduší) stanoví požadavky na kvalitu paliv z hlediska ochrany ovzduší a lhůty k jejich dosažení, požadavky na odběr vzorků paliv, ověřování a osvědčování kvality paliv, druhy paliv a způsob a termín ohlašování údajů o obsahu síry v těchto palivech, způsob nakládání s výrobky, které obsahují těkavé organické látky, a lhůty k dosažení těchto požadavků a zásady a náležitosti evidence a bilancování spotřeby těkavých organických látek a zásady k posuzování možnosti využívání centrálních zdrojů tepla z hlediska technické a ekonomické přijatelnosti.

Biopaliva (§ 3a zákona):

Osoba uvádějící motorové benziny nebo motorovou naftu do volného daňového oběhu na daňovém území ČR pro dopravní účely nebo osoba, která dodává na daňové území ČR pro dopravní účely motorové benziny nebo motorovou naftu uvedené do volného daňového oběhu v jiném členském státě EU (dále jen "povinná osoba"), je povinna zajistit, aby v pohonných hmotách (zákon č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot), které uvádí do volného daňového oběhu na daňovém území ČR pro dopravní účely za kalendářní rok nebo které byly uvedeny do volného daňového oběhu v jiném členském státě EU a jsou dodávány na daňové území ČR pro dopravní účely za kalendářní rok, bylo obsaženo i minimální množství biopaliv

- a) od 1. ledna 2008 ve výši 2 % objemových z celkového množství motorových benzinů přimíchaných do motorových benzinů,
- b) od 1. září 2007 ve výši 2 % objemových z celkového množství motorové nafty přimíchaných do motorové nafty,
- c) od 1. ledna 2009 ve výši 3,5 % objemových z celkového množství motorových benzinů přimíchaných do motorových benzinů,
- d) od 1. ledna 2009 ve výši 4,5 % objemových z celkového množství motorové nafty přimíchaných do motorové nafty,
- e) od 1. června 2010 ve výši 4,1 % objemových z celkového množství motorových benzinů přimíchaných do motorových benzinů; obsah biopaliva, konkrétně bioethanolu, v motorových benzinech, uplatněný formou nízkoprocentního přídatku musí být maximálně do 5 % objemových a nesmí dojít k překročení obsahu kyslíku stanoveného v maximální výši 2,7 % hmotnostních,

- f) f) od 1. června 2010 ve výši 6 % objemových z celkového množství motorové nafty přimíchaných do motorové nafty; obsah biopaliva v motorové naftě, uplatněný formou nízkoprocentního přídatku, nesmí překročit výši maximálního podílu stanoveného do 7 % objemových.

Tuto povinnost lze splnit i uvedením biopaliva nebo směsného paliva do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky pro dopravní účely nebo dodáním biopaliva nebo směsného paliva, které bylo uvedeno do volného daňového oběhu v jiném členském státě EU, na daňové území ČR pro dopravní účely ve výše uvedeném rozsahu.

Tato ustanovení se nevztahují na uvádění zásob státních hmotných rezerv (zákon č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy, o řešení stavů ropné nouze, zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv) do volného daňového oběhu na daňovém území ČR.

V případě, že povinná osoba překročí v kalendářním roce povinné stanovené minimální množství biopaliv v (dále jen "nadměrné množství biopaliv"), může toto nadměrné množství biopaliv převést do plnění povinnosti v bezprostředně následujícím kalendářním roce. Množství biopaliv převáděné do následujícího kalendářního roku může činit nejvýše 0,2 % z celkového množství motorových benzinů a motorové nafty uvedených do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky pro dopravní účely nebo uvedených do volného daňového oběhu pro dopravní účely v jiném členském státě Evropské unie a dodaných na daňové území České republiky v uplynulém kalendářním roce.

Pokud povinná osoba hodlá v následujícím kalendářním roce uplatnit nadměrné množství biopaliv, je povinna to písemně sdělit místně příslušnému celnímu úřadu ve lhůtě stanovené pro podání hlášení (do 31. ledna). Sdělení musí obsahovat následující údaje

- a) jméno, příjmení a adresu, v případě právnické osoby název, právní formu a sídlo a daňové identifikační číslo osoby,
- b) množství biopaliv, které odpovídá výši povinnosti v uplynulém kalendářním roce,
- c) množství biopaliv, o které byla překročena povinnost v uplynulém kalendářním roce,
- d) množství biopaliv, které má být zahrnuto do plnění povinnosti v bezprostředně následujícím kalendářním roce.

Povinná osoba je povinna vést odděleně evidenci o množství přijatého a vyrobeného benzínu, motorové nafty a jednotlivých druhů biopaliv a směsných paliv a evidenci vyskladněných jednotlivých pohonných hmot s uvedením druhu a podílu biopaliv, které uvádí do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky pro dopravní účely nebo které byly uvedeny do volného daňového oběhu v jiném členském státě Evropské unie a jsou dodávány na daňové území České republiky pro dopravní účely. Tyto evidence je osoba povinna uzavřít vždy k 31. prosinci příslušného kalendářního roku.

Povinná osoba, která dováží pohonné hmoty a uvádí je do volného daňového oběhu pro dopravní účely na daňovém území ČR, nebo osoba, která dodává na daňové území ČR pro dopravní účely pohonné hmoty uvedené do volného daňového oběhu v jiném členském státě EU, je povinna na formuláři vydaném Generálním ředitelstvím cel s předstihem sdělit celnímu úřadu místně příslušnému podle místa přijetí pohonných hmot místo, datum a čas přijetí pohonných hmot, které podle doprovodných dokladů obsahují biosložku, tak, aby bylo celnímu úřadu nebo celnímu ředitelství umožněno odebrat vzorek pohonné hmoty a ověřit údaje v jí předložených dokladech.

Povinná osoba je povinna každoročně k 31. lednu podat místně příslušnému celnímu úřadu Hlášení o splnění povinnosti uvedení minimálního množství biopaliv do volného daňového oběhu pro dopravní účely nebo o splnění povinnosti dodání minimálního množství biopaliv na daňové území České republiky pro dopravní účely v pohonných hmotách uvedených do volného daňového oběhu v jiném členském státě Evropské unie za uplynulý kalendářní rok (dále jen "hlášení"), obsahující identifikační údaje a údaje z evidencí. Hlášení se podává na tiskopisu vydaném Generálním ředitelstvím cel.

Povinná osoba, která neuvede do volného daňového oběhu na daňovém území ČR minimální množství biopaliv pro dopravní účely nebo která v pohonných hmotách, které byly uvedeny do volného daňového oběhu v jiném členském státě EU a dodány na daňové území ČR, nedodá na daňové území ČR minimální množství biopaliv pro dopravní účely, je povinna zaplatit poplatek z objemu biopaliv, které měla uvést do volného daňového oběhu na daňovém území ČR pro dopravní účely nebo které měla dodat na daňové území ČR v pohonných hmotách uvedených do volného daňového oběhu v jiném členském státě EU za uplynulý kalendářní rok.

Zjistí-li celní úřad, že hlášení neobsahuje správné údaje nebo že nebylo podáno vůbec a jsou splněny podmínky pro vznik povinnosti zaplatit poplatek, stanoví jej platebním výměrem, popřípadě dodatečným platebním výměrem. Výše poplatku se stanoví jako součin množství neuvedeného biopaliva v litrech a částky 40 Kč. Poplatek je splatný ve lhůtě pro podání hlášení.

Povinná osoba je povinna uvést v dokladu vydaném podle zákona o spotřebních daních (§ 5 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních) druh a obsah biopaliva v pohonné hmotě s přesností na jedno desetinné místo procenta objemového nebo hmotnostního.

Poplatek je příjmem státního rozpočtu.

Poznámka:

Za kalendářní rok se pro účely plnění povinností osobou, která dodává na daňové území České republiky pro dopravní účely motorové benziny nebo motorovou naftu uvedené do volného daňového oběhu v jiném členském státě Evropské unie, stanovených v § 3a odst. 1 písm. a) a b) a § 3a odst. 3, 6 a 7 zákona č. 86/2002 Sb., považuje období od 1.3.2008 do 31. prosince 2008.

Sdělení údajů podle § 3a odst. 5 zákona č. 86/2002 Sb., ve znění účinném do 1.3.2008 (tj. před novelou č. 37/2008 Sb.), se považuje za sdělení údajů podle § 3a odst. 5 zákona č. 86/2002 Sb., ve znění účinném od 1.3.2008 (tj. po novele č. 37/2008 Sb.), a to po dobu nejvýše 30 dnů od 1.3.2008.

Přechodná ustanovení pro bod 3.1 – část Biopaliva:

1. *Za kalendářní rok 2010 se pro účely splnění povinnosti stanovené v písm. c) a d) považuje období od 1. ledna 2010 do 31. května 2010.*
2. *Za kalendářní rok 2010 se pro účely splnění povinnosti stanovené v písm. e) a f) považuje období od 1. června 2010 do 31. prosince 2010.*
3. *Hlášení o splnění povinnosti uvedení minimálního množství biopaliv do volného daňového oběhu pro dopravní účely nebo o splnění povinnosti dodání minimálního množství biopaliv na daňové území České republiky pro dopravní účely v pohonných hmotách uvedených do volného daňového oběhu v jiném členském státě Evropské unie za kalendářní rok podle bodů 1 a 2 je povinná osoba povinna podat místně příslušnému celnímu úřadu k 31. lednu 2011.*
4. *Pokud povinná osoba uvede v kalendářním roce uvedeném v bodu 1 do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky pro dopravní účely menší množství biopaliv, než je stanoveno v písm. c) a d), nebo v pohonných hmotách, které byly uvedeny do volného daňového oběhu v jiném členském státě Evropské unie, dodá na daňové území České republiky menší množství biopaliv pro dopravní účely, než je stanoveno v písm. c) a d) zákona č. 86/2002 Sb., může chybějící množství biopaliv převést do plnění povinnosti v kalendářním roce uvedeném v bodu 2. V takovém případě se povinnost stanovená v písm. e) a f) v kalendářním roce podle bodu 2 o převedené množství navyšuje.*
5. *Pokud povinná osoba uvedená překročí v kalendářním roce uvedeném v bodu 1 minimální množství biopaliv stanovené v písm. c) a d), může toto nadměrné množství biopaliv převést do plnění povinnosti v kalendářním roce uvedeném v bodu 2.*

- b) poruší alespoň jednu z povinností uvedených v ustanoveních přímo použitelného předpisu Evropských společenství upravujícího podmínky ochrany ozonové vrstvy Země (viz poznámka ^{1a} v kapitole 10.0),
- c) poruší alespoň jednu z povinností uvedených v ustanoveních přímo použitelných předpisů Evropských společenství (viz poznámka ^{1b} v kapitole 10.0).

Pokutu ve výši od 1 000 do 5 000 Kč uloží inspekce osobě, která vykonává činnosti podle § 15 odst. 1 zákona bez platné autorizace.

Pokutu ve výši od 1 000 do 5 000 Kč uloží inspekce osobě, která provádí činnost podle § 15 odst. 1 zákona v rozporu s § 15 odst. 16, 17, 18 nebo 19 zákona.

Pokutu až do výše 100 000 Kč uloží celní úřad osobě uvedené v § 3a odst. 1, která nesplní povinnost podle § 3a odst. 11.

Pokutu ve výši do 1 000 000 Kč uloží inspekce provozovateli zvláště velkého, velkého nebo středního zdroje, který v rozporu s § 11 odst. 1 písm. e) nevede provozní evidenci nebo nepředá souhrnnou provozní evidenci příslušným orgánům ochrany ovzduší, anebo v souhrnné provozní evidenci uvede nesprávné údaje.

V případě, že došlo u jednoho provozovatele k souběhu porušení více povinností podle tohoto zákona, uloží mu příslušný orgán ochrany ovzduší pokutu podle ustanovení, v nichž jsou jednotlivá porušení zákona uvedena s tím, že pokuty za tato porušení zákona uvedené v jednotlivých ustanoveních se sčítají.

Pokuty uložené inspekcí za porušení povinností podle ustanovení hlavy II zákona vybírají a vymáhají celní úřady (od 1.1.2011 je vybírá ČIŽP) a jsou z 50 % příjmem Státního fondu životního prostředí České republiky a z 50 % příjmem obcí, na jejichž území k porušení povinnosti došlo.

Pokuty uložené krajským úřadem, orgán a obecním úřadem obce s rozšířenou působností podle ustanovení hlavy II zákona tyto orgány vybírají a vymáhají. Pokuty uložené krajským úřadem a obecním úřadem jsou příjmem toho orgánu, který o pokutě rozhodl, a musí být použity k ochraně ovzduší na území svěřeném do jeho působnosti.

Pokuty uložené inspekcí za porušení povinností podle ustanovení hlavy III zákona vybírá inspekce. Pokuty jsou příjmem Státního fondu životního prostředí České republiky.

Řízení o uložení pokuty lze zahájit nejpozději do 1 roku ode dne, kdy orgán ochrany ovzduší zjistil porušení povinnosti, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy k porušení povinnosti nebo zákazu došlo.

Dojde-li v době do 1 roku ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o uložení pokuty k opětovnému porušení povinnosti, za které již byla uložena pokuta, a provozovatel nezjednal nápravu uloženou orgánem ochrany ovzduší, uloží mu tento orgán pokutu až do výše dvojnásobku horní hranice sazby.

Při rozhodování o výši pokuty přihlíží orgán ochrany ovzduší k závažnosti porušení zákonné povinnosti, době trvání protiprávního stavu, k výši vzniklé nebo hrozící škody a k případným následkům protiprávního stavu.

15.0 Seznam souvisejících právních předpisů

Zákon č. 86/2002 Sb.		
Zákon o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší)		
Základní informace o předpisu		
Částka	38	vydaná dne 12.3.2002
Účinné od	1.6.2002	
	1.1.2003	§ 19, 21, 22 a 37
Novelizováno		
předpisem č.	k datu	poznámka
521/2002 Sb.	1.1.2003	zákon; mění
92/2004 Sb.	3.3.2004	zákon; mění
92/2004 Sb.	1.5.2004	zákon; mění; výčet novelizovaných ust. viz čl. III novely
186/2004 Sb.	() zákon; mění	
695/2004 Sb.	31.12.2004	zákon; mění
180/2005 Sb.	1.8.2005	zákon; mění
385/2005 Sb.	1.10.2005	zákon; mění
444/2005 Sb.	1.1.2006	zákon; mění
472/2005 Sb.		úplné znění
186/2006 Sb.	1.1.2007	zákon; mění
212/2006 Sb.	1.6.2006	zákon; mění
212/2006 Sb.	1.1.2007	zákon; mění; viz čl. II bod 7 novely
212/2006 Sb.	1.1.2008	zákon; mění; viz čl. II bod 6 novely
222/2006 Sb.	1.6.2006	zákon; mění
230/2006 Sb.	1.6.2006	zákon; mění
180/2007 Sb.	1.9.2007	zákon; mění
296/2007 Sb.	1.1.2008	mění § 16 odst. 1 písm. c)
25/2008 Sb.	12.2.2008	mění § 11, § 12, § 13, § 19, § 40, § 46, § 49; nová přechodná ustanovení
37/2008 Sb.	1.3.2008	mění § 3a; nová přechodná ustanovení
483/2008 Sb.	1.2.2009	zákon; mění
223/2009 Sb.	28.12.2009	zákon; mění
227/2009 Sb.	1.7.2010	zákon; mění
281/2009 Sb.	1.1.2011	zákon; mění
292/2009 Sb.	1.10.2009	zákon; mění
164/2010 Sb.	31.5.2010	mění § 43 písm. a), b) a d) a § 46 odst. 1 písm. a)
172/2010 Sb.	1.6.2010	mění § 3a a § 40 odst. 13; nová přechodná ustanovení
Podřazené předpisy		
351/2002 Sb.	Nařízení vlády, kterým se stanoví závazné emisní stropy pro některé látky znečišťující ovzduší a způsob přípravy a provádění emisních inventur a emisních projekcí	
354/2002 Sb.	Nařízení vlády, kterým se stanoví emisní limity a další podmínky pro spalování odpadu	
355/2002 Sb.	Vyhláška Ministerstva životního prostředí, kterou se stanoví emisní limity a další podmínky provozování ostatních stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší emitujících těkavé organické látky z procesů aplikujících organická rozpouštědla a ze skladování a distribuce benzínu	
553/2002 Sb.	Vyhláška, kterou se stanoví hodnoty zvláštních imisních limitů znečišťujících látek, ústřední regulační řád a způsob jeho provozování včetně seznamu stacionárních zdrojů podléhajících regulaci, zásady pro vypracování a provozování krajských a místních regulačních ráďů a způsob a rozsah zpřístupňování informací o úrovni znečištění ovzduší veřejnosti	
362/2006 Sb.	Vyhláška o způsobu stanovení koncentrace pachových látek, přípustné míry obtěžování zápachem a způsobu jejího zjišťování	

455/2006 Sb.	Vyhláška o stanovení požadavků na kvalitu paliv používaných pro vnitrozemská a námořní plavidla z hlediska ochrany ovzduší
597/2006 Sb.	Nařízení vlády o sledování a vyhodnocování kvality ovzduší
615/2006 Sb.	Nařízení vlády o stanovení emisních limitů a dalších podmínek provozování ostatních stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší
146/2007 Sb.	Nařízení vlády o emisních limitech a dalších podmínkách provozování spalovacích stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší
372/2007 Sb.	Nařízení vlády o národním programu snižování emisí ze stávajících zvláště velkých spalovacích zdrojů
13/2009 Sb.	Vyhláška o stanovení požadavků na kvalitu paliv pro stacionární zdroje z hlediska ochrany ovzduší
205/2009 Sb.	Vyhláška o zjišťování emisí ze stacionárních zdrojů a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší (účinnost od 18.7.2009)
279/2009 Sb.	Vyhláška o předcházení emisím regulovaných látek a fluorovaných skleníkových plynů

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES)

- **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2037/2000 ze dne 29. června 2000 o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu**

- **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 842/2006 ze dne 17. května 2006 o některých fluorovaných skleníkových plynech**

Související předpisy:

- [91/2010 Sb.](#) [Nařízení vlády o podmínkách požární bezpečnosti při provozu komínů, kouřovodů a spotřebičů paliv](#)

695/2004 Sb. Zákon o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů, v platném znění

- **80/2008 Sb.** Nařízení vlády o Národním alokačním plánu pro obchodovací období roků 2008 - 2012, v platném znění
- **12/2009 Sb.** Vyhláška o stanovení postupu zjišťování, vykazování a ověřování množství emisí skleníkových plynů a formuláře žádosti o vydání povolení k emisím skleníkových plynů

Struktura odměn za zajištění plnění povinnosti zpětného odběru a využití odpadů z obalů prostřednictvím systému sdruženého plnění EKO-KOM

Platné od 1. 7. 2010		Opakovaně používané obaly ¹⁾	Obaly pro jedno použití ²⁾
		Kč/t	Kč/t
Prodejní obaly	Měkké plasty	0,00	5 566,00
	Pevné duté plasty	0,00	5 566,00
	Pevné duté plasty nad 5 l	0,00	3 896,00
	Vlnitá lepenka	0,00	1 363,00
	Papír	0,00	3 249,00
	Sklo	0,00	1 512,00
	Kovy Fe	0,00	1 582,00
	Kovy Al	0,00	2 107,00
	Kovy nad 5 l	0,00	704,00
	Nápojové kartony	0,00	3 868,00
	Kombinované materiály	0,00	5 566,00
	Dřevo	0,00	1 086,00
	Textil	0,00	1 086,00
	Jiné	0,00	5 566,00
Skupinové obaly	Plasty	0,00	575,00
	Vlnitá lepenka	0,00	316,00
	Papír	0,00	316,00
	Fe kovy	0,00	483,00
	Al kovy	0,00	483,00
	Kombinované materiály	0,00	575,00
	Dřevo	0,00	322,00
	Textil	0,00	322,00
	Jiné	0,00	575,00
Přepravní obaly	Plasty	0,00	575,00
	Vlnitá lepenka	0,00	316,00
	Papír	0,00	316,00
	Fe kovy	0,00	483,00
	Al kovy	0,00	483,00
	Kombinované materiály	0,00	575,00
	Dřevo	0,00	322,00
	Textil	0,00	322,00
	Jiné	0,00	575,00
Průmyslové obaly	Plasty	0,00	575,00
	Vlnitá lepenka	0,00	316,00
	Papír	0,00	316,00
	Sklo	0,00	1 512,00
	Fe kovy	0,00	483,00
	Al kovy	0,00	483,00
	Kombinované materiály	0,00	575,00
	Dřevo	0,00	322,00
	Textil	0,00	322,00
	Jiné	0,00	575,00
Paušální roční Odměna pro Podlimitní klienty		100,00 Kč/rok	

Uvedené ceny jsou bez DPH

1. Opakovaně použitelné obaly, které vyhovují § 13 odst. 2 zák. č. 477/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
2. Obaly, které nevyhovují § 13 odst. 2 zák. č. 477/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

